

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

26'ncı Birleşim 2 Aralık 2021 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	381
II.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	385
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>385:389</i>
1.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in, dış hekimliğine ilişkin gündem dışı konuşması	385:387
2.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'ın, 20'nci Millî Eğitim Şûrası ve öğretmenlik meslek kanununa ilişkin gündem dışı konuşması	387:388
3.- Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın, engelli bireylerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	388:389

III.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, kayyum Rektörün şikâyetiyle tutuklanan Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerine ilişkin açıklaması 389
- 2.- Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, Tip 1 diyabet hastası çocukların kan şekeri takibi sorununa ve eski eşi tarafından katledilen Antalya Döşemealtı Ülkü Ocakları mensubu Aylin Alkutay'a Allah'tan rahmet, ailesine ve sevenlerine başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması 389:390
- 3.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, binbaşı, yüzbaşı ve kıdemli başçavuşların özlük haklarına ilişkin açıklaması 390
- 4.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 29 Kasım akşamı İstanbul Göztepe'de polis kurşunuyla öldürülen set emekçisi Çetin Kaya'nın katilini ve katilin koruyucularını lanetlediğine ilişkin açıklaması 390
- 5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, PTT'de çalışan taşeron işçilerin yargı kararına rağmen tebligat yapmaya zorlandığına ve kamu taşeronlarının işten çıkarılmasının durdurulması ve kadroya alınmaları gerektiğine ilişkin açıklaması 390:391
- 6.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Kuzey Marmara Otoyolu'nun devamı olan güzergâhta tamamlanmayan yollara ilişkin açıklaması 391
- 7.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan Nureddin Nebati'yi tebrik ettiğine, görevi devreden Lütfi Elvan'a hizmetleri için teşekkürlerini sunduğuna ve Türkiye'nin büyüme stratejisine ilişkin açıklaması 391
- 8.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Türkiye'nin ihracattaki başarısından dolayı Ticaret Bakanı Mehmet Muş'u ve ihracatçılarımızı tebrik ettiğine, Türkiye'nin büyüme stratejisine, Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan Nureddin Nebati'yi tebrik ettiğine ve görevi devreden Lütfi Elvan'a hizmetleri için teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 391:392
- 9.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, ahlaksızlığı alenileştiren gündüz kuşağı programlarına müsaade edilmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması 392
- 10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan Nureddin Nebati'nin yeni görevinin hayırlı olmasını dilediğine, Lütfi Elvan'a başarılı hizmetleri için teşekkür ettiğine ve Türkiye'nin ihracatta kırdığı rekorlara ilişkin açıklaması 392
- 11.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin açıklaması 392:393

- 12.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, AKP Genel Başkanının konuşmalarının devamı hâlinde daha ne kadar bizim olmayan, eksi rezervlerdeki doların bozdurulacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 393
- 13.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin açıklaması 393
- 14.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, çalışmak için gittiği Sırbistan'da mahsur kalan 5 Kırşehirli vatandaşın Türkiye'ye getirilmesi için Dışişleri Bakanlığı yetkililerine seslendiğine ilişkin açıklaması 393:394
- 15.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan Nureddin Nebati'nin yeni görevinin hayırlı olmasını dilediğine, Lütfi Elvan'a değerli hizmetleri için teşekkür ettiğine ve önceki birleşimde sağlık çalışanlarının özlük haklarında yapılan iyileştirme için Genel Kurula şükranlarını arz ettiğine ilişkin açıklaması 394
- 16.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Tarım Kredi Satış Kooperatifi ve TMO üzerinden Ferrero şirketine ucuz fındık verme girişimlerine ve muhtar maaşlarının asgari ücretin bile altında olduğuna ilişkin açıklaması 394
- 17.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, asgari ücretin 5 bin TL'ye çıkarılması, üçer aylık artışlar yapılması ve vergilendirmesinde devlet desteği verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 395
- 18.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfalı çiftçilerin ekonomik krizi derinden hissettiğine ilişkin açıklaması 395
- 19.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesindeki yanlış tedavi sonucu engelli kalan "Osman Aşur" isimli yurttaşın hastane görevlileri hakkındaki soruşturma talebine Valilikçe izin verilmediğine ilişkin açıklaması 395
- 20.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, kadına ve çocuğa yönelik şiddet, taciz ve tecavüz vakaları gerçekleştiren katiller için idam ve kimyasal hadım cezası gibi tedbirlerin uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması 396
- 21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gaziantep'in ilçelerinde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması 396
- 22.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, İpek Er'e tecavüz ederek intihara sürükleyen Musa Orhan'ın Siirt 1. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanacağı duruşmada tutuklanması gerektiğine, yirmi yedi yıl önce 2 Aralık'ta 3 Aralık'a bağlayan gece yarısı Özgür Ülke'ye atılan bombalar sonucu hayatını kaybeden Ersin Yıldız'ı rahmetle andığına, yeni atanan Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin adının çok maaşlılığıyla gündeme geldiğine, ekonomi dibe çökünce bakan değiştirme formülasyonunun işe yaramadığına, iktidar üyelerini topyekûn istifaya çağırdığına ve İçişleri Bakanının açıkladığı, ülke halklarının asayişten memnuniyet duyduğuna ilişkin TÜİK verilerini garip bulduğuna ilişkin açıklaması 396:398

- 23.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ve Engelliler Haftası'nda Meclisin engelliler için ortaya bir şey koyması gerektiğine ilişkin açıklaması 398:399
- 24.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne madde ihdasıyla hekimlerin özlük haklarında yapılan iyileştirmeye, Cumhurbaşkanının tensibiyle Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan'ın affını dilediğine ve affının kabul edildiğine, Lütfi Elvan'a yapmış olduğu hizmetlerden dolayı teşekkür ettiklerine, Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan Nureddin Nebati'ye yeni görevinde başarılar dilediklerine, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ve pazartesi günü itibarıyla görüşülecek bütçenin memleketimize, milletimize hayırlı olmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması 399:400
- 25.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Derişoğlu'nun, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, insanların şerefleriyle sunduğu istifa taleplerini "Af diledi." gibi yorumlamayı yerinde ve anlamlı bulmadığına, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildiği günden beri kötü giden ekonominin faturasının sürekli değişen Hazine ve Maliye Bakanları ile Merkez Bankası Başkanlığına fatura edildiğine, asıl sorumlunun Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle bu sistemin başındaki Cumhurbaşkanı olduğuna ve Türk milletinin Recep Tayyip Erdoğan'ı görevden affetmeye hazır olduğuna ilişkin açıklaması 400:401
- 26.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, eski eşi tarafından öldürülen Antalya Döşemealtı Ülkü Ocakları mensubu Aylin Alkutay'a Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı dilediğine, Namık Kemal'i vefatının 133'üncü yıl dönümünde rahmetle andıklarına, Gümrü Anlaşması'nın 101'inci yıl dönümüne, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ve 6 Aralık 2021 tarihinde görüşlmeye başlanacak olan bütçenin milletimize ve devletimize hayırlar getirmesini dilediğine ilişkin açıklaması 401:402
- 27.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Aksu ve Türkoğlu-2 Organize Sanayi Bölgelerinin Kahramanmaraş'a hayırlı olmasını dilediğine ve Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç adına emeği geçen milletvekillerine teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 443
- 28.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, önceki birleşimde hekimlere yönelik yapılan düzenlemenin kapsamının tüm sağlık emekçilerini içerecek şekilde genişletilmesine dair verecekleri kanun teklifine bütün partilerden destek beklediklerine ilişkin açıklaması 446:447
- 29.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 458

30.- Bursa Milletvekili Vildan Yılmaz Gürel'in, azim ve sevgiyle el ele verince engellerin aşıldığına ilişkin açıklaması	464
31.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin açıklaması	465
32.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, İnönü Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığına bağlı sosyal tesislerde ve Turgut Özal Tıp Merkezinde çalışan 4/D kadrolu işçilerin talep ve mağduriyetlerine ilişkin açıklaması	465
33.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, taksicilerin ve geçimini şoförlükle sağlayanların sorunlarına ilişkin açıklaması	465
34.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak ili Güçlükönak ilçesi Fındık beldesinde yaşanan elektrik sorununa ve kolluk gücünün DEDAŞ şirketinin tahsildarları olarak kullanılmasını kabul etmediklerine ilişkin açıklaması	466
35.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'da bulunan birçok belediyede yaşanan yolsuzluğa ilişkin açıklaması	466
36.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Kahramanmaraş'ın OSB ihtiyacına ilişkin açıklaması	466
37.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, kamuda çalışan sözleşmelilerin ve uzman çavuşların kadro, taşerondan kadroya geçen işçiler ile hukuksuz yere işten çıkarılanların iş güvencesi taleplerine ilişkin açıklaması	467
38.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır hayvan pazarı ihalesinde yapılan usulsüzlüğe ilişkin açıklaması	467
39.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray'daki tamamlanmayan yollara ilişkin açıklaması	467
40.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Suriye Parlamentosunun Hatay'la ilgili yaptığı skandal açıklamaya ilişkin açıklaması	486:487
41.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Sinop'un Boyabat ilçesini ayakta tutan tuğla sektörünün sorunlarına ilişkin açıklaması	487
IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	403
<i>A) TEZKERELER</i>	<i>403</i>
1.- Cumhurbaşkanlığının, Hazine ve Maliye Bakanlığına Nureddin Nebati'nin atandığına ilişkin tezkeresi (3/1762)	403

V.- ANT İÇME**403**

1.- Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin ant içmesi

403

VI.- ÖNERİLER**404,490***A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**404:420*

1.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, engellilerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/2098) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

404:409

2.- İYİ Parti Grubunun, Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve arkadaşları tarafından, Merkez Bankasının bağımsızlığının ve Cumhurbaşkanının Merkez Bankasına müdahaleleri sonrasında oluşan kur şoklarının vatandaşın alım gücü üzerinde etkisinin araştırılması amacıyla 30/11/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

409:414

3.- HDP Grubunun, Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık ve arkadaşları tarafından, Türkiye’de engellilerin temel yurttaşlık haklarının ve özgürlüklerinin tanınması amacıyla 2/12/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

415:420

*B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**490*

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 3/12/2021 Cuma günü saat 11.00’de toplanarak, bu birleşimde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ve bu birleşimde 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine ilişkin önerisi

490

**VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN
DİĞER İŞLER****421,443,448,460,
468,487,491***A) KANUN TEKLİFLERİ**421:443,443:446,
448:455,460:464,
468:486,487:489,491*

1.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3950) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı 287)

*421:443,443:446,
448:455,460:464,
468:486,487:489,491***VIII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR****455,459**

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

455:456

2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

456:458

3.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

459

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**492**

1.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, 2020 ve 2021 yıllarında çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatlarının envanterine kayıtlı araçlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/54085)

492:493

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) personelinin mali ve özlük haklarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/54086)

494:495

3.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2010 yılından itibaren Bakanlığın Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında gerçekleştirdiği ihalelere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/54289)

496:497

4.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, turistik doğu ekspresinin seferlerinin ne zaman başlayacağına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/54407)

498:499

- 5.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, yangın söndürme uçakları için yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/54408) 500:501
- 6.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Türkiye genelinde çeşitli altyapı sorunları yaşayan köylere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/54413) 502:503
- 7.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, yap işlet devret modeliyle yapılan bazı projelerin maliyet ve ödemelerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/54487) 504:506
- 8.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, son on yılda meydana gelen doğal afetler sebebiyle afetzedelere verilen desteklere ve olası afetlere yönelik alınacak tedbirlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/54497) 507:509
- 9.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Yalova Üniversitesi Altınova Meslek Yüksekokulu Makine ve Metal Teknolojileri bölümünde kaynak derslerinin kaynak makineleri olmadan yapıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/54500) 510:511
- 10.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, TYT ek yerleştirme puan hesaplamalarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/54501) 512:513

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak altı oturum yaptı.

Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban, kadına yönelik şiddetle mücadelede,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, çiftçilerin sorunlarına,

Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı, Aksaray'a yapılan yatırımlar ve "2023 Lider Ülke Türkiye" vizyonuna doğru yapılması planlanan çalışmalarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, ekonomideki büyümeye,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, POMEM alımlarına ve öğrenci affı, ehliyet affı ve bedelli affı beklentilerine,

Bursa Milletvekili Yüksel Özkan, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın Avrupa ülkelerindeki Covid-19 hastalarını Türkiye'de tedavi edebileceklerine dair açıklamasına,

Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman, engelli öğretmen adaylarının atanmayı beklediğine,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, taşerondan sürekli işçi kadrosuna geçirilen işçilerin sorunlarına,

Niğde Milletvekili Selim Gültekin, ekonomideki büyümeye ve Niğde'ye yapılan sanayi yatırımlarına,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, inanıp inanmamakta serbest bırakılan insanın başkasının inancı üzerine dünya kurgulamaya kalkışmasının jakoben saplantı olduğuna,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, helikopter kazasında şehit olan Azerbaycanlı askerlere Allah'tan rahmet dilediğine ve 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, Kütahya'daki doğal gaz dağıtım şirketinin soyguna yol açtığına ve EPDK'nin "adil fatura" uygulamasında ciddi bir adaletsizlik olduğuna,

İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan, asgari ücretin açlık sınırının altında olduğuna,

İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar, İzmir'in Urla ilçesinde meydana gelen deprem nedeniyle vatandaşlara geçmiş olsun dileklerini ilettiğine ve 30 Ekim 2020 yılında İzmir'de meydana gelen depremle ilgili verdikleri sözleri tuttuklarına,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, 27 Mart 2016'da başlatılan ve bir inat uğruna sürdürülen yaz saati uygulamasından vazgeçilmesi gerektiğine,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, vatandaşların aşya ulaşmada yaşadığı zorluklara ve Kırşehir'deki uzman doktor açığının giderilmesi gerektiğine,

Antalya Milletvekili Aydın Özer, "Recep Ablak" isimli vatandaşın Orman Genel Müdürlüğünde işe alınma vaadiyle kendisinden 100 bin TL rüşvet alındığı iddiasına,

Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen, Tarım Kredi Kooperatiflerinin yüzde 70'lere varan faizle çiftçinin boğazını sıkıtığına,

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu, Kıbrıs'ta Rum basını tarafından gündeme getirilen, Türkiye'nin garantörlük rolünü pazarlık konusu hâline getiren plana,

İğdır Milletvekili Habip Eksik, Patnos L Tipi Cezaevinde olan Mecit Baştaş'ın sağlık problemlerine,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, çiftçilere verilmesi gereken desteklere,

İzmir Milletvekili Murat Çepni, Orman Kanunu yönetmeliğindeki yeni düzenlemenin insana ve doğaya açılan bir savaş olduğuna,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, tarımda dışa bağımlılıktan kurtulunması gerektiğine,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, vatandaşın pahalılık ve istikrarsızlıktan dolayı geleceğinden endişe duyduğuna,

Çanakkale Milletvekili Jülide İskenderoğlu, vefatının seneyidevriyesinde Seyit Onbaşı'yı ve tüm kahramanlarımızı saygı, minnet ve rahmetle andığına,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, trafik kazasında hayatını kaybeden İmranlı Belediye Başkanı Murat Açıl ve Tuğba Demir'e Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine,

Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, Dünya Engelliler Günü'ne,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, sağlık personelinin özlük haklarına,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Azerbaycan'da meydana gelen helikopter kazası sonucu şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediklerine, Sakarya'nın il oluşunun 67'nci yıl dönümüne, Türkiye'nin enerji alanında yaptığı millî ve yerli yatırımlara, Ağrı ve Iğdır'da Eren Kış-9 Şehit Jandarma Uzman Çavuş Hüseyin Keleş Operasyonu'nun başlatıldığına, terörle mücadelede görev alan tüm personele Allah'tan kolaylık dilediğine ve Kunuri Çarpışmaları'nın 71'inci yıl dönümünde Kore Savaşı'nda şehit olan bütün askerlerimize Allah'tan rahmet, hayatta olan gazilerimize sağlık ve afiyet dilediğine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş, ekonomik buhrana, AKP Genel Başkanının her gün yaptığı açıklamalar sonrası döviz kurlarının yeniden rekor kırdığına, bu sözlü müdahalelerin takipçisi olup hesaplarını soracaklarına, Diyarbakır EĞİTİM SEN üyesi 21 eğitimcinin görevden ihracına, tüm ihraçların iadesini talep ettiklerine, Siirt kayyumunun ihalelerde yolsuzluk yapmaya devam ettiğine, Siirt Belediyesinin asfalt çalışmalarında kişiye özel ihale gerçekleştirdiğine ve asfaltın kontrolörlüğüne Siirt AKP Kadın Kolları Başkanının kardeşi Ahmet Ekinci'nin getirildiğine, Kadıköy'de bir gencin "Dur!" ihtarına uymadığı için polisler tarafından katledildiğine ve cezaevlerindeki işkence ve kötü muameleye derhâl son verilmesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Cumhurbaşkanı ne zaman konuşsa doların fırladığına, Cumhurbaşkanı konuşurken Merkez Bankasının dolara müdahale etmesinin kabile devleti mantığı olduğuna, Tayyip Erdoğan Türkiye'yi devraldığından beri Türk parasının dolar karşısında eridiğine, Tayyip Erdoğan'ın tek başına sevk ve idare ettiği devlette liyakat, adalet ve ahlak kalmadığına, milletin her yerde sesini yükselteceğine ve Tayyip Erdoğan'ın muhalefete tahammül edeceğine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, AK PARTİ iktidarı döneminde siyasette hem liyakat hem de ahlak olduğuna, insanları gayri hukuki yöntemlere teşvik etmenin bir siyasetçiye yakışan üslup ve tarz olmadığına, milleti eylem yapmaya teşvik etmenin muhalefet partilerinin aciziyet içinde bulunduğu en önemli göstergesi olduğuna, 1923 İzmir İktisat Kongresi'nde temelleri atılan ihracat odaklı büyümeyi 1983 yılında rahmetli Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın tercih etmesiyle Türkiye'de yeni bir büyüme atmosferi ortaya çıktığına, Türkiye'nin pandemi sürecindeki ekonomik büyümesine, şu anda döviz kurlarının yeni sisteme adaptasyonu ile ilgili bir dalgalanma söz konusu olduğuna ve Genel Kurul gündemine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Marmara, Ege ve İç Anadolu'yu kapsayan fırtına münasebetiyle hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine, fırtınada yaşanan can kayıplarının sorumluluğunun denetimsiz binalara oturma izni verenlerin sırtında olduğuna, Türk kadınının siyasal haklarını kazanmasının 86'ncı yıl dönümüne, iktidarın hiçbir ekonomistin anlamlandıramadığı "faiz sebep, enflasyon sonuç" ilişkisine dayanan yeni bir ekonomi modelini faaliyete geçirmeye hazırlandığına, hukuk, demokrasi ve adaletin gelişmediği yerde ekonomik gelişmenin de sağlanmayacağına ve ekonominin düzelmesinin tek yolunun seçim olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, şehit ve gazi ailelerinin TBMM misafir locasında olduğuna ve şehitlerimizi rahmetle, minnetle ve iftiharla yâd ettiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İYİ Parti Grubunun, 18/3/2021 tarihinde Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, Türkiye nüfusunun yüzde 12'sine tekabül eden engelli bireylerin yaşadıkları istihdam, sağlık, eğitim, ekonomik, sosyal hakları ve engelli bireylere uygulanan ayrımcılığın engellenmesi ve erişilebilirlik bakımından her alanda yapılan yeni yasal düzenlemeler, Hükûmetin ve yerel yönetimlerin erişilebilirlik alanındaki eylem ve politikaları gibi tüm sorunların belirlenmesi ve çözüme kavuşturulabilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 1/12/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, ekonomik istikrarsızlıkta dış güçlerin iddiasının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (15533 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 30/11/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Grup Başkan Vekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, Merkez Bankasının döviz rezervini neden satmaya zorlandığı, bu dövizin hangi kurdan kimlere satıldığı, son aylarda yaşanan kur krizlerini tetikleyen kararların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2962 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 1 Aralık 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3950) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı 287) görüşmelerine devam edilerek 11'inci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Cibuti Ulusal Meclis Başkanı Muhammed Ali Houmed, Yemen Temsilciler Meclisi Başkanı Sultan Saeed el- Burkani ve beraberlerindeki heyete “Hoş geldiniz.” denildi.

Alınan karar gereğince, 2 Aralık 2021 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere 21.47’de birleşime son verildi.

Süreyya Sadi BİLGİÇ

Başkan Vekili

Sevda ERDAN KILIÇ

İzmir

Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Enez KAPLAN

Tekirdağ

Kâtip Üye

2 Aralık 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26'ncı Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, diş hekimliği hakkında söz isteyen Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'e aittir.

Buyurun Sayın Özçelik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

II.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in, diş hekimliğine ilişkin gündem dışı konuşması

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın tensipleriyle Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan ve biraz sonra bu kürsüde yemin edecek olan, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında görev yaptığımız Sayın Doktor Nureddin Nebati'yi tebrik ediyor; hayırlı olsun, Rabb'im yâr ve yardımcısı olsun diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Lütfi Elvan Bakanımıza da şimdیه kadar yapmış olduğu hizmetleri için şükranlarımızı sunuyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; diş ve diş eti hastalıkları önlenabilir, kontrol edilebilir ve davranışla iyileştirilebilir hastalıklar grubuna girmektedir ve alınacak koruyucu tedbirlerle hastalık oluşmadan önlenilmektedir. “Sağlıklı bir bireyim.” demek, tüm organ ve dokuların ağrısız, hastaliksız olmasıyla mümkündür. Hele çocukluktaki bu süt dişlerini ve ömür boyu kullanacağımız daha sonraki daimî dişlerin diş etleri ve çene yapıları söz konusu olduğunda, konuşma, sindirim, estetik olarak düşünecek olursak ağız ve diş bakımının, sağlığının önemi ortaya çıkmıştır. Dişsiz, diş çürükleri olan, dişleri ağırlı bir bireyin yemek yemesini, o tat almanın nasıl eziyete dönüştüğünü, parçalanmadan, öğütülmeden mideye giden gıdaların rahatsızlıklarını hiçbir insan yaşamak istemez.

Covid-19'un ülkemizde görülmeye başlamasıyla beraber, kamuda çalışan diş hekimleri, görev tanımında olmamasına rağmen filyasyon ekiplerinde görev almışlar ve özellikle, evlerde karantinaya alınan vatandaşlarımızın son gördükleri, diş hekimleri olmuştur. Pandemiyle mücadelenin kahramanları sağlık çalışanları, coronayla mücadelenin filyasyon kahramanları ise diş hekimleridir. Salgının arttığı dönemde filyasyondaki zorlukların üzerine giden, fedakârca çalışan tüm diş hekimi meslektaşlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz.

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Türkiye sağlık araştırmaları sonuçlarına göre 7-14 yaş grubundaki çocuklarda yüzde 24,6'yla en fazla ağız ve diş sağlığı sorunları görülmekte; bunu, yüzde 13,8'le göz hastalıkları, yüzde 9,4'le enfeksiyon hastalıkları takip etmektedir. Dolayısıyla başta diş çürüğü ve diş eti hastalıkları olmak üzere ağız hastalıkları ülkemizin en yaygın halk sağlığı sorunudur.

Diş hekimliğinde neler yapılmalıdır? Aile diş hekimliği modeli uygulamasına hızla geçilmelidir. Aile diş hekimliği modelinin ülkemizde uygulanması esnasında, öncelikli olarak, risk grubu olan 0-18 yaş grubu çocuklar düşünölmelidir. Bu kapsamda, TÜİK verileri incelendiğinde 2020'de 84 milyon nüfusumuzun 23 milyonunu çocuklar ve gençler oluşturmuştur. Aile diş hekimliği modeli uygulamasına serbest diş hekimi muayenehanelerinde, bir iki vilayetimizde altı ay veya bir yıl pilot uygulamayla geçilmelidir. Birinci basamak koruyucu flor uygulamaları, fissür örtücü uygulama, oral hijyen eğitimi, ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin sistematik bir şekilde yürütölmesi kısa dönemde tedavi maliyetlerini düşürecek ve toplum ağız ve diş sağlığı konusunda farkındalık, iyileştirme sağlayacaktır.

Diğer yapılacak bir şey, engelli bireyler, kötü ağız hijyeni, sağlıksız diş eti dokuları, çürüklere ve çok sayıda kayıp dişe sahip; koruyucu oral hijyen ve uygulamalarını yerine getirmekte zorlanmalarının yanı sıra ağız ve diş sağlığı hizmetlerinden yeterince de faydalanmamaktadırlar. Dolayısıyla engelli bireylerimizin hizmeti daha iyi alması için hem bireyler hem diş hekimleri adına Sağlık Uygulama Tebliği'nde (SUT) mutlaka lehte bir çalışma yapılmalıdır ve teşvik edilmelidir.

2002 yılında 19 olan diş hekimliği fakölte si sayısı 97'ye çıkmıştır, şu anda 76'sı aktif hâdedir ve diğer fakölteler daha sonraki yıllarda devreye girecektir. Ayrıca, kontenjan sayısı 2018'de 63 faköltede 4.991'e, 2020'de ise 79 faköltede 7.443'e ulaşmıştır. Bu aşamada fakölte açılması durdurulmalı, kontenjanlar dengeli sayıya getirilmelidir.

Sağlık Bakanımızla yaptığımız görüşmelerde bir diş hekiminin muayenehanesinde diğer bir diş hekiminin çalışmasının önü açılmalıdır, ayrıca tıp faköltelerinde olduğu gibi, diş hekimliği faköltelerinin son sımfındaki öğrenciler de SGK kapsamına alınmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

BAYRAM ÖZÇELİK (Devamla) - Serbest muayenehanelerin sayısı arttığı için, Anadolu'nun dört bir tarafında yayıldığı için öncelikle diş hekimliğinde hizmet satın alma yolunun önünün açılması gerekmektedir.

Ayrıca, sağlıkta dünya teknolojisinin en hızlı ilerlediği alanlardan biri de diş hekimliğidir. Diş hekimliğindeki serbest diş hekimlerinin yurt dışındaki kongrelere, konferanslara katılması için de on-on beş yıl gibi serbest diş hekimliği yapmış diş hekimi meslektaşlarımıza yeşil pasaportun önü açılmalıdır.

şimdiye kadar hükömetlerimiz döneminde sahte diş hekimleriyle mücadele, diş hekimliğinde 9 dalda uzmanlık olması, plastik cerrahlarla karışıklığa sebep olan dişin tarifi konusunda yasal düzenlemeler bu Mecliste düzenlendi ve ayrıca, Sağlık Bakanımız -çok teşekkür ediyoruz- Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı Ağız ve Diş Sağlığı Dairesi Başkanlığının kurulmasını da sağlamış oldu. Dünkü Genel Kurulda verilen önergeyle 5434 sayılı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAYRAM ÖZÇELİK (Devamla) – Diş hekimliğinde yasama yılı ilan ettiğimiz bu yılda siz değerli milletvekillerimizin diş hekimliğiyle ilgili bundan sonra gelecek düzenlemelerde desteklerinizi bekliyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı ikinci söz, 20'nci Millî Eğitim Şûrası ve öğretmenlik meslek kanunu hakkında söz isteyen Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'a aittir.

Buyurun Sayın Yılmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'ın, 20'nci Millî Eğitim Şûrası ve öğretmenlik meslek kanununa ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Eğitim, AK PARTİ hükûmetlerinin daima en öncelikli gündemi oldu. Nesillerimizin nitelikli eğitim ve öğretimi için planlı ve programlı bir çalışma ortaya koyduk, eğitim sorunlarını büyük bir ciddiyetle ele aldık. Zira eğitim meselesinin siyasi hesaplaşmanın, ideolojik kamplaşmanın malzemesi hâline getirilmesini hiçbir zaman doğru bulmadık. Bağnaz ve çağ dışı bir anlayışın on binlerce kızımızı en temel eğitim haklarından mahrum bıraktığı, yüz binlerce meslek lisesi öğrencisinin adaletsiz uygulamalarla mağdur edildiği, mesleki ve teknik eğitime tahribatı hâlâ devam eden darbelerin indirildiği karanlık dönemleri milletimizin iradesiyle çok şükür ki geride bıraktık.

Millî iradeden aldığımız güçle eğitimin en temel altyapı ve erişim sorunlarının çözümü için gayret ettik ve büyük bir mesafe aldık. Geldiğimiz noktayı ise asla yeterli görmüyoruz, başta eğitimin kalitesini yükseltmek üzere çok daha büyük atılımları hedefliyoruz. Cumhurbaşkanımızın himayelerinde Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından düzenlenen 20'nci Millî Eğitim Şûrası, akademisyenlerimizin, sivil toplum kuruluşlarımızın ve eğitim tüm paydaşlarının katılımıyla “Temel Eğitimde Fırsat Eşitliği”, “Mesleki Eğitimin İyileştirilmesi” ve “Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi” başlıkları altında toplantılarına başladı. Temel eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak için hükûmetlerimiz döneminde fiziki şartlar iyileştirilmiş, derslik sayısı 253 binden 457 binlere çıkarılmış, okullaşma oranı yüzde 99'lara ulaşmıştır.

Bir dönemin baskıcı ve despot eğitim politikalarından en büyük darbeyi alan mesleki eğitimi ülkemizin geleceği için stratejik bir memleket meselesi olarak gördük. Bugüne kadar mesleki eğitimin önünü tıkayan tüm adaletsiz uygulamaları ortadan kaldırdık ve teşvik edici politikalar ortaya koyduk. Bu amaçla, meslek liseleri ve sektör talepleri ilişkilendirilerek bölgelerimizin ihtiyaçlarına yönelik bölümler açılmış, meslek liselerimizin sayısı artırılarak modernize edilmiş, çarıklık eğitimi zorunlu eğitim kapsamına alınmıştır. Bugün Meclisimizde görüşülen yeni düzenlemeyle mesleki eğitim merkezlerine devam eden öğrencilere ödenecek en az ücretin tamamı devlet tarafından karşılanacaktır.

Eğitimde niteliği artıracak en önemli unsur öğretmenlerimizdir. Bir eğitim sistemi ancak öğretmenleri kadar başarılı ve güçlüdür. AK PARTİ hükûmetleri döneminde 672 bin öğretmen ataması yapılmıştır. Tüm bütçelerimizin en büyük ödeneği eğitime ayrılmış, 2002 yılında 7,5 milyar olan eğitim bütçesi bugün 189 milyara ulaşmıştır.

Değerli milletvekilleri, Öğretmenler Günü'nde düşünceleri nedeniyle öğretmenleri aşılayan zihniyetlerin, öğretmenleri çarşıda, pazarda ek iş yapmak zorunda bıraktığı günlerden bugünlere geldik. Şimdi, Cumhurbaşkanımızın verdiği müjdeyle öğretmenlerimiz için çok önemli bir adım daha atıyoruz. Öğretmenlerimizin özlük haklarını artırmayı, mali ve sosyal imkânlarını geliştirmeyi, çalışma şartlarını iyileştirmeyi amaçlayan kapsamlı ve bütüncül bir öğretmenlik meslek kanunu Meclisimize geliyor. Öğretmenliği kariyer mesleği olarak tanımlayarak adaylık, öğretmenlik, uzmanlık ve başöğretmenlik alanlarında hak, görev ve sorumlulukları netleştiriyoruz. On yılını tamamlayan öğretmenlerimize “uzman öğretmen” olma imkânı tanınıyor, 1 derece ve bin TL maaş artışı geliyor. On yıl uzmanlık yapıp

eğitimlerini tamamlayan öğretmenlerimiz “başöğretmen” unvanıyla görev yapacaklar; ilave 1 derece ve 2 bin TL maaş öngörülüyor. Böylece öğretmenlerimize kariyer basamaklarında ilerleme imkânı sunuyor, lisansüstü eğitim için önemli bir teşvik getirmiş oluyoruz. 1’inci derecedeki öğretmenlerimizin ek göstergeleri 3600’e çıkıyor, sözleşmeli ve kadrolu öğretmen ayrımı ortadan kalkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

MEHMET AKİF YILMAZ (Devamla) – Adaylık eğitiminden emekliliğe kadar pek çok konuda düzenlenmenin yer alacağı öğretmenlik meslek kanunu tüm öğretmenlerimize şimdiden hayırlı olsun.

Çocuklarımızı emanet ettiğimiz, geleceğimizi şekillendiren, ülkemizin her bir köşesinde canhıraş bir mücadeleyle eğitim hizmeti ifa eden öğretmenlerimize ve gözümüzün nuru, geleceğimizin emanetçisi öğrencilerimize yönelik yapılan tüm çalışmalar için başta Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Millî Eğitim Bakanlığımıza, Bakanımıza ve ekibine bir öğretmen olarak teşekkür ediyor, yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, engelli bireylerin sorunları hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Şenol Sunat’a aittir.

Buyurun Sayın Sunat. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

3.- Ankara Milletvekili Şenol Sunat’ın, engelli bireylerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, biliyorsunuz, yarın 3 Aralık Dünya Engelliler Günü. Engelli bireylerimiz bir gün anılmak değil eşit yaşam hakkı istiyor sayın milletvekilleri. Engelli bireylerin sağlık, eğitim, ulaşım, özellikle, erişilebilirlik, sosyal yaşam ve istihdam gibi yaşamsal hizmetlerden eksiksiz bir şekilde yararlanmaları onların en temel insan hakları. Ancak 21’inci yüzyılda, hâlâ, ülkemizdeki engelli vatandaşlarımız, birçok engelle karşılaşmaya devam ediyor ve hiçbir engeli aşmalarına da fırsat verilmiyor; çalışmak istiyorlar, çalışmıyorlar; Engelli KPSS imtihanına giriyorlar, atanamıyorlar.

Sayın milletvekilleri, ülkemizde engelli vatandaşlarımızın ne sayısı tam olarak biliniyor ne eğitim ne sağlık ne de istihdam durumları biliniyor. Dün verdiğimiz bir araştırma önergesi iktidar partisi yani Cumhuriyet Halk Partisi tarafından reddedildi. Bakanlık verilerine göre 2,6 milyon engelli vatandaşımız olduğu söyleniyor ama reel olarak bakıldığında 8,5 milyonu aşan engelli sayımız var. Öncelikle şunu belirtmek istiyorum: Engelli bireylerin veri tabanını oluşturmak için çok hızlı bir çalışma başlatmamız gerekmektedir. Bu çalışmalara katkı sunması amacıyla da yerel yönetimler, muhtarlar, STK’ler sürece dâhil edilmelidir.

Evet, 2019 verilerine göre yaklaşık 700 bin vatandaşımızın engelli aylığı aldığı söyleniyor. İçinde bulunduğumuz bu sıkıntılı günlerde hiçbir geliri bulunmayan, çalışmayan ve yüzde 40 ila yüzde 69 arası engeli bulunan vatandaşlarımıza 661 lira, yüzde 70 ve üzeri engeli bulunan vatandaşlarımıza da 990 lira aylık verilmektedir. Geçtiğimiz yılın bütçesinde Cumhuriyet Halk Partisi’nin engelli vatandaşlarımıza layık gördüğü kaynak bütçenin maalesef yüzde 1’i civarındaydı. İYİ Parti olarak verdiğimiz, engellilere ayrılan bütçenin ve yapılan aylık ödemelerin yüzde 50 artırılmasını hedefleyen önerge Plan ve Bütçe Komisyonunda Cumhuriyet Halk Partisi olarak reddedildi.

Sayın milletvekilleri, engelli vatandaşlarımızın istihdam konusunda çok ciddi sıkıntıları var. Kotalara hiç uyulmuyor, yüzde 3 olan kota artırılması gerekirken yüzde 3 olan kota, maalesef, doldurulmuyor, verilen sözler tutulmuyor. Engelli çeşitliliğinde tanılama ve eğitim yeterli değil. Biraz önce bir hatip eğitimin çok başarılı olduğunu söyledi, ben güldüm. Medikal hizmetlere, malzemelere ve ilaçlara, maalesef, engelli vatandaşlarımız ulaşmıyor.

Sayın milletvekilleri, engelli bireylerin bir başka sorunu da eğitim ve rehabilitasyon konusundadır. Evet, özel özel eğitim ve rehabilitasyon ile örgün eğitim veren okulların sayısı, öğretmen sayısı, engellilik durumuna göre özel eğitimin yeterli olup olmadığı mutlaka tespit edilmelidir. Bu özel özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde şu andaki mevcut duruma göre 425 bin engelli bireyin eğitim aldığı ve bu kurumlarda 50 bine yakın kişinin, personelin istihdam edildiği biliniyor. Günümüz şartlarında devlet tarafından verilen kamu katkısının yeterli olmadığı da ortadadır. Bu kurumların hizmet sunum maliyetleri dikkate alınmayarak düzenlenen yıllık ücret artışları, kurumların personel istihdam sürdürülebilirliğini ve hizmet sunumlarının sürdürülebilirliğini neredeyse imkânsız hâle getirmiştir. Verilen desteğin artırılmaması hâlinde bu kurumlar kapanma tehlikesiyle de karşı karşıyadır.

Yine bir konu vardır, özel eğitim meslek okulları engellilik durumuna göre yeniden tasarlanmalıdır sayın milletvekilleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Ülkemizdeki ve dünyadaki engelli bireylere karşı farkındalığın arttığı, engelli vatandaşlarımızın hayatlarının kolaylaştığı, yaşamlarında karşılaştıkları engellerin ortadan kalktığı, yapılan yardımların ve ödenen aylıkların gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaştığı ve bizlerin, biz milletvekillerinin buna katkıda bulunduğumuz daha güzel günler yaşamayı diliyor, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nü bir farkındalık günü olarak görüyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çepni...

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, kayyum Rektörün şikâyetiyle tutuklanan Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerine ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) - Teşekkürler Başkan.

Erdoğan'ın “Bunlar olsa olsa ancak üniversitelerin içerisine sızmış teröristlerdir.” diyerek hedef göstermesinin ardından kayyum Rektörün de şikâyetiyle Boğaziçi öğrencileri Enis Berke ve Caner Perit Özer tutuklanmışlardı. Altmış bir gündür tutuklular. Gözaltı ve tutuklamalarla susturulamayan –çalışan- öğrenciler susmuyor. Kayyuma karşı mücadele kıramıyor. Öğrenciler tüm kamuoyunu dayanışmaya, mücadeleyi yükseltmeye çağırıyorlar. Üniversitelerden elinizi çekin. Öğrencileri serbest bırakın. Kayyum Rektör gasbına son verin.

BAŞKAN – Sayın Taşlıçay...

2.- Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, Tip 1 diyabet hastası çocukların kan şekeri takibi sorununa ve eski eşi tarafından katledilen Antalya Döşemealtı Ülkü Ocakları mensubu Aylin Alkutay'a Allah'tan rahmet, ailesine ve sevenlerine başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması

NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tip 1 diyabet hastalığı her gün kan şekeri takibi ve insülin enjeksiyonu gerektiren zor bir hastalıktır. Öyle ki diyabetli çocuklarımızın gün içerisinde defalarca parmakları delinmektedir. Çocuklarımızın ufacık parmaklarının her gün delinmesi yerine kan şekeri izleme cihazları ve insülin pompası kullanımıyla olası bir hipoglisemi sonucu yaşanma ihtimali yüksek olumsuz sonuçların önüne geçilmesi adına kolaylık sağlanacaktır. Konunun Bakanlığımızın gündeminde olduğunu biliyor, bir an önce sonuçlanmasını temenni ediyoruz.

Antalya Döşemealtı Ülkü Ocakları mensubu Aylin Alkutay kızımızın eski eşi tarafından katledilmesi, her kadın cinayetinde olduğu gibi hepimizi derinden sarsmıştır. Aylin kızımıza Allah'tan rahmet, ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum. Acımız da öfkemiz de büyük. Katilin hak ettiği cezayı alacağına inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

3.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, binbaşı, yüzbaşı ve kıdemli başçavuşların özlük haklarına ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hâlen görevdeki bir binbaşımız, emrindekilerden doğal olarak daha yüksek maaş almaktadır. Peki, emekli olan bir binbaşımız, zamanında emrinde olan ve emekli olmuş astlarından neden daha düşük emekli maaşı almaktadır? Bu açık garabete ne zaman son verilecektir?

Diğer sorunları şudur: TSK'de tabur filo komutanlığı görevi yarbay ve binbaşı rütbesindeki subaylar tarafından yapılmaktadır. Aynı görevi yapan bu subaylardan yarbaylara makam görev tazminatı tahakkuk ettirilmesine rağmen, binbaşılar kapsam dışında bırakılmıştır. Binbaşılarımızın yanı sıra astsubaylıktan subaylığa geçen yüzbaşılarımızın ve kıdemli başçavuşlarımızın da kapsam içine alınmaları gerekmektedir. Bu konudaki kanun teklifim komisyondadır, ele alınmalıdır. Memleket Partisi çözümün adresi olmaya devam edecektir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

4.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 29 Kasım akşamı İstanbul Göztepe'de polis kurşunuyla öldürülen set emekçisi Çetin Kaya'nın katilini ve katilin koruyucularını lanetlediğine ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, 29 Kasım akşamı İstanbul Göztepe'de set emekçisi Çetin Kaya polis kurşunuyla öldürüldü. Olayın yaşandığı akşam 22.00 sularında benzin istasyonu kameralarına yansıyan görüntülerde, Çetin Kaya'nın arabasını bir arabanın arkadan takip ettiği ve önüne kırdığı, görgü tanıklarına göre havaya ateş açılmadığı, tek kurşun sesinin duyulduğu, olayın dört beş saniye içerisinde olduğu, Çetin Kaya'nın baş kısmından polis kurşunuyla öldüğü anlaşılmaktadır. Olayın basına yansması ve kamuoyundan gelen tepkiler nedeniyle polis gözaltına alınıp tutuklanmıştır ama benzeri olaylardan biliyoruz ki polisleri bu kadar rahat bir şekilde cinayet işlemeye sevk eden, bizzat cezasızlıkla ödüllendirilmeleridir. Uğur Kurt, Tahir Elçi katliamında olduğu gibi, polisler, yaptıkları katliama rağmen hâlen dahi görevlerinin başındadır. Bu katliamın bizzat sorumlusu bu polislerin koruyucusu ve kollayıcısı olan iktidar ve suç işleri bakanlığıdır. Kaya ailesine başsağlığı dilerken katili ve katilin koruyucularını lanetliyorum. Bu olayın takipçisi olacağımızı da belirtmek istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Gürer...

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, PTT'de çalışan taşeron işçilerin yargı kararına rağmen tebligat yapmaya zorlandığına ve kamu taşeronlarının işten çıkarılmasının durdurulması ve kadroya alınmaları gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - PTT'de 17 bin çalışan taşeron firmalardadır. Taşeronların tebligat yapamayacağı yönünde yargı kararı vardır. PTT'de, bazı bölgelerde tebligat yoğunluğu nedeniyle firma çalışanları tebligat yapmaya zorlanmaktadır, kabul etmeyenler işten çıkarılmakla tehdit edilmektedir. Ulaştırma Bakanı duruma müdahale edip asıl kadro çalışanı işinin, yasal olmadığı hâlde, taşerona yaptırılması uygulamasını durdurmalıdır.

Ayrıca, Karayollarında 14.700 taşeron çalışan vardır. Ödenek yokluğundan dört ay süreyle taşeronların işsiz bırakılacağı ifade edilmektedir. Ekonomik buhranın derinleştiği, işsizliğin patladığı bu dönemde kamu taşeronlarının işten çıkarılması durdurulmalıdır. Kıt kanaat yaşayan emekçileri kış koşullarında açlığa terk etmeyelim. Çıkışların durdurulması sağlanmalı, tüm kurum, kuruluşlarda taşeronda çalışanlar kadroya alınmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Kayan...

6.- Kırklareli Milletvekili Türibi Kayan'ın, Kuzey Marmara Otoyolu'nun devamı olan güzergâhta tamamlanmayan yollara ilişkin açıklaması

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kuzey Marmara Otoyolu'nun devamı olan Kınalı'dan Edirne'ye kadar Kınalı, Çerkezköy, Kapaklı, Saray, Vize, Pınarhisar, Kırklareli, Edirne'ye giden bir güzergâh vardır. Bu güzergâhın Kınalı'dan Saray'a kadar olan kısmı tamamlanmış, buradan Edirne'ye kadar olan kısmı hâlâ hiçbir şekilde tamamlanmamıştır. Bu yolda 3 tane çimento fabrikası, 4 tane lisanslı depo ve sayısız un fabrikası vardır ve bunların hepsi İstanbul'a hizmet etmektedir. Bu yolun ne zaman tamamlanacağını bütün Trakya halkı bekliyor. Özellikle Kanal İstanbul Projesi'ne ayrılacak olan paranın belli bir kısmı buraya ayrılmış olsaydı şimdiye kadar bunların hepsi biterdi diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

7.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan Nureddin Nebati'yi tebrik ettiğine, görevi devreden Lütfi Elvan'a hizmetleri için teşekkürlerini sunduğuna ve Türkiye'nin büyüme stratejisine ilişkin açıklaması

HACİ ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan Sayın Nureddin Nebati Bakanımızı tebrik ediyor, görevi devreden Bakanımız Sayın Lütfi Elvan'a hizmetleri için teşekkürlerimi sunuyorum.

Türkiye, pek çok gelişmekte olan ülkenin yerinde saymasına yol açan yüksek faiz üzerine kurulu para politikasını artık terk etmiş, bunun yerine yatırımı, istihdamı, üretimi, ihracatı esas alan bir büyüme stratejisine geçmiştir. Nitekim, bunun sonucunda da 2021'in 3'üncü çeyreğinde yüzde 7,4'lük büyümeyle gelişmekte olan 20 ülke içerisinde ilk sırada yer alıyoruz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın dediği gibi, hep birlikte çalışacağız, daha çok çalışacağız; üreteceğiz, daha çok üreteceğiz; güçleneceğiz, daha çok güçleneceğiz; büyüyeceğiz, daha çok büyüyeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gültekin...

8.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Türkiye'nin ihracattaki başarısından dolayı Ticaret Bakanı Mehmet Muş'u ve ihracatçılarımızı tebrik ettiğine, Türkiye'nin büyüme stratejisine, Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan Nureddin Nebati'yi tebrik ettiğine ve görevi devreden Lütfi Elvan'a hizmetleri için teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye, düşük faiz ve yüksek üretim hacmine dayanan yeni ekonomi politikasıyla hedeflediği yüksek ihracat rakamlarına emin adımlarla ilerliyor. Kasım ayında ihracatımız 21,5 milyar dolar gerçekleşerek bugüne kadarki en yüksek ihracat tutarına ulaştı. Böylece, 2021 yılı Ocak-Kasım döneminde ihracatımız rekor seviyede, 203,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiş oldu. İhracattaki bu başarımızdan dolayı Ticaret Bakanımız Sayın Mehmet Muş'u ve ihracatçılarımızı tebrik ediyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde düşük faizle yatırımı, istihdamı, üretimi, ihracatı esas alan bir büyüme stratejisiyle daha güçlü Türkiye hedefimize hızla ilerliyoruz.

Hazine ve Maliye Bakanlığı görevine atanan Sayın Doktor Nureddin Nebati'yi tebrik ediyor, başarılar diliyorum. Sayın Lütfi Elvan Bakanımıza da bugüne kadarki hizmetleri için teşekkür ediyorum. Ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karaduman...

9.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, ahlaksızlığı alenileştiren gündüz kuşağı programlarına müsaade edilmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Ülkemizde ciddi bir ahlaki dezenformasyon ve toplumsal erozyon yaşanmaktadır. Hemen hemen birçok kanalda aile içi ahlaksız ilişkiler, şiddet, cinayet, intihar, uyuşturucu, alkol ve yasa dışı suç teşvik edilmektedir. Toplumun ahlaki değerlerini bozmak, inancından uzaklaştırmak adına yapılan çalışmaların önemli bir kısmını gündüz kuşağı programları oluşturmaktadır. Toplumun temel taşı olan aileyi çökerten, ahlaksızlığı alenileştiren bu programlara, maalesef, hiçbir şekilde müdahale edilmemektedir. Denetim mekanizması ciddi bir şekilde çalıştırılmalı, toplumun ruh ve akıl sağlığını tehdit edici, ahlaki ve manevi tahribata yol açıcı bu yayınlara müsaade edilmemelidir. RTÜK muhalefetin sesini kısmayı bir kenara bıraksın, toplumu çökerten bu yayınlar ve kanallarla ilgilensin.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan Nureddin Nebati'nin yeni görevinin hayırlı olmasını dilediğine, Lütfi Elvan'a başarılı hizmetleri için teşekkür ettiğine ve Türkiye'nin ihracatta kırdığı rekorlara ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan Sayın Doktor Nureddin Nebati Bakanımıza yeni görevinin hayırlı olmasını diliyorum, Bakanımız Sayın Lütfi Elvan'a da başarılı hizmetleri için teşekkür ediyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde Türkiye ihracatta rekorlar kırmaya devam ediyor. İhracatımız, kasımda, geçtiğimiz yılın kasım ayına göre yüzde 33,4'lük artışla 21,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşerek tüm zamanların en yüksek aylık ihracatı oldu, ithalat 26,8 milyar dolar gerçekleştirildi, ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 80,1'e yükseldi. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde Türkiye, üretim ve ihracatın öncülük ettiği yeni ekonomi modeliyle kaliteli büyümesine devam edecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çakır...

11.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

3 Aralık Dünya Engelliler Günü uluslararası bir farkındalık amaçlı olarak kutlanmaktadır. Birleşmiş Milletlerin, engellilerin toplumsal yaşama tam ve diğer bireylerle eşit katılım sağlamasına yönelik çalışmaların yürütülmesini teminen, engelli bireylere yaşamın her alanında fırsat eşitliği sağlanması, farklılıklara saygı gösterilmesi, mekânsal erişimle beraber teknolojiye ve bilgiye erişimin bu bireyler için ne kadar önemli olduğunu öne çıkararak toplumun bu konuya yaklaşımında farkındalık oluşturulması amaçlanmıştır.

Dışlanma, ayrımcılık ve ön yargıları ortadan kaldırmayı başarabilen toplumlar, engelli vatandaşıyla daha rahat iletişim kurmayı başarmış demektir. Farklı olmak farklı muameleye tabi tutulmanın haklı gerekçesi olamaz, olmamalıdır. Bedenindeki engeli kendisine engel görmeyip toplumsal hayatın bir parçası olduğunu her hâliyle yaşayan ve hissettiren “Asıl engel hayattan kopmak, hayatın dışında kalmaktır.” anlayışıyla hareket ederek hayatı renklendirdikleri için tüm engelli vatandaşlarımızı tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

12.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, AKP Genel Başkanının konuşmalarının devamı hâlinde daha ne kadar bizim olmayan, eksi rezervlerdeki doların bozdurulacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İki gün önce TRT bir canlı yayın yaptı, konuğu konuştuğça halkımız yoksullaştı; kelime sayısı arttıkça milletçe yoksullaşyoruz. Dünya tarihi bu kadar pahalı konuşma görmemiştir. AKP'lilere çağırımız, Genel Başkanları konuşmak isterse kör bir kuyuya konuşsun, vatandaşa daha fazla zarar vermesin. Dün, AKP Genel Başkanı konuşmaya devam ettikçe paramız erimeye, halkımız yoksullaşmaya devam etti. Bir şey de oldu ki sonradan öğrendik, AKP Genel Başkanı konuşurken Merkez Bankası piyasaya 1 milyar dolar satmış. Bir konuşma bu kadar pahalı olmamalı, olmayan rezervler “Ey Kılıçdaroğlu!” demekten ötesi olmayan laflara bozdurulmamalı. Şimdi soruyoruz: Bu konuşmaların devamı hâlinde daha ne kadar bizim olmayan eksi rezervlerdeki dolar bozdurulacak?

BAŞKAN – Sayın Aycan...

13.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü. Biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak engelli kişileri hayatın gerçeği ve bir parçası olarak görüyoruz. Engelli vatandaşlarımızın hiçbir engelle takılmadan hayatlarını bağımsız ve kimseye muhtaç olmadan yaşamasından yanayız. Engellilerin sorunlarının çözümü ve hayatlarını kolaylaştırmak adına yapılacak her türlü iyileştirmeye varız ve destekliyoruz. Engellilerin eğitimi, engellilerin kent yaşamına katılması konusunda pozitif ayrımcılık yapılması gerekmektedir. Engellilerin kimseye bağımlı olmadan yaşayabilmesi için istihdam edilmeleri çok önemlidir. Özellikle özel sektör engellileri istihdam etmeli ve çalışmalarını kolaylaştırmalıdır. Kamuda engelli kotaları artırılmalı ve engelli ataması yapılmalıdır. Engellilerin iş hayatında olması gelecekle açısından çok önemlidir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

14.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, çalışmak için gittiği Sırbistan'da mahsur kalan 5 Kırşehirli vatandaşın Türkiye'ye getirilmesi için Dışişleri Bakanlığı yetkililerine seslendiğine ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Sayın Başkanım, ülkemizdeki süregelen ekonomik krizler sebebiyle, çaresizlikten iş bulma amacıyla aracı kişiler üzerinden para da ödeyerek yurt dışına çalışmaya giden vatandaşlarımız büyük mağduriyetler yaşamaktadır. Kırşehir ili Akpınar ilçesi Aşağıhomurlu nüfusuna kayıtlı 5 hemşehrim yaklaşık dört aydır Sırbistan'da, Novi Pazar bölgesinin ücra bir yerinde mahsur kalmışlardır. Vatandaşlarımız Türkiye'ye dönme taleplerini bölgedeki Novi Pazar Türk Konsolosluluğu yetkililerine iletmelerine rağmen, kendilerine “Türkiye'den size para göndersinler, öyle dönüş yapabilirsiniz. Bizim başkaca yapacak bir şeyimiz yok.” denildiği iddia edilmektedir. Vatandaşlarımız

yabancı memlekette biçare kalmış, gıda sorunu da yaşadıklarını ifade ederek kendi konsolosluklarından yardım istemişler. Çok mu zor Türkiye Cumhuriyeti'nin 5 vatandaşını memlekete getirmesi? Buradan durumu yazılı olarak da iletmiş Dışişleri Bakanlığı yetkililerine seslenmek istiyorum: Lütfen, gereksiz bürokratik engelleri bahane etmeyin, bu vatandaşlarımızı Türkiye'ye getiriniz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Güneş...

15.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan Nureddin Nebati'nin yeni görevinin hayırlı olmasını dilediğine, Lütfi Elvan'a değerli hizmetleri için teşekkür ettiğine ve önceki birleşimde sağlık çalışanlarının özlük haklarında yapılan iyileştirme için Genel Kurula şükranlarını arz ettiğine ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan Nureddin Nebati'ye hayırlı olsun der, değerli hizmetleri için Lütfi Elvan Bakanımıza da teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, dünkü Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmasında, gerçekten de AK PARTİ ve MHP milletvekillerinin önergesiyle ve tüm parti gruplarının kabul etmesiyle sağlık çalışanları açısından çok önemli bir gün yaşandı. Özellikle hekim arkadaşlarımızın ve diş hekimleri arkadaşlarımızın maaşlarında ve emeklilik haklarında çok büyük bir iyileşme oldu. Ben bundan dolayı Genel Kurula şükranlarımı arz ediyorum. Diğer taraftan, yardımcı sağlık personeline ödenen sabit döner sermayenin aynı zamanda genel bütçeye ayrılması onlar açısından da olumlu bir gelişme diye düşünüyorum. Diğer taraftan, onlarda da döner sermayede 20 puanlık bir artış olmasıyla mali durumlarında da bir miktar artış oldu.

Diğer taraftan, tabii ki engelliler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

16.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Tarım Kredi Satış Kooperatifi ve TMO üzerinden Ferrero şirketine ucuz fındık verme girişimlerine ve muhtar maaşlarının asgari ücretin bile altında olduğuna ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu bu yıl için fındık fiyatını 35 TL istedi, Hükümet 27 TL açıkladı; serbest piyasada fındık bu oyunla 23 TL'den gitti. Şimdi ne oldu? Fındık 30 TL'ye, 40 TL'ye doğru gidecek. Sizler 27 TL fiyat vererek soyguna aracı oldunuz. Şimdi de duyduk ki Tarım Kredi Satış Kooperatifi ve TMO üzerinden yine bu Ferrero şirketine ucuz fındık verme girişimleri var. Stoklarını şişirmek ve elini güçlendirmek için, bu Ferrero Türkiye'de 23 TL'den fındık alırken Azerbaycan'da 40 TL'den, kendi memleketi İtalya'da 75 TL'den fındık alıyor. Siz bu millete düşman mısınız? Milleti soyan yerli taşeronların, ülkeyi soyan yabancı kartellerin ve buna aracılık edenlerin Allah belasını versin diyorum!

Son bir konu, muhtar maaşları bu ekonomik koşullarda 2.300 TL, asgari ücretin bile altında. Sürekli onlar üzerinden siyaset yapıyorsunuz ve devletin bütün kamu hizmetlerini onların üzerinden yürütüyorsunuz ama bunların yola gidecek hâlleri yok.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aksoy...

17.- *Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, asgari ücretin 5 bin TL'ye çıkarılması, üçer aylık artışlar yapılması ve vergilendirilmesinde devlet desteği verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

HÜSEYİN AVNİ AKSOY (Karabük) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; asgari ücret, bir kişinin en temel ihtiyaçları olan beslenme, barınma, giyim, ısınma, ulaşım gibi giderler için bir çalışana verilebilecek olan en düşük ücret anlamına gelmektedir. Bıçağın kemiğe dayandığı şu günlerde biraz nefes almak için ülkeyi yönetenleri acil önlemler almaya çağırıyorum. Asgari ücret net 5 bin TL'ye çıkarılmalıdır. Ayrıca, kısa dönemde üçer aylık artışlar yapılmalıdır. Türkiye'de yoksulluk sınırının altında bile asgari ücret olmamalıdır. Covid-19 sürecinde sıkıntılar yaşayan işverenlere ek yük getirilmemeli, aksine asgari ücretin vergilendirilmesinde devlet desteği verilmelidir.

Memleket Partisi olarak memleketimizde yaşanabilir bir asgari ücret düzenlemesi bekliyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Öcalan...

18.- *Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfalı çiftçilerin ekonomik krizi derinden hissettiğine ilişkin açıklaması*

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, burada ekonomik krizin olmadığını söylüyorlar, Urfalı çiftçiler bu krizi derinden hissediyor. Mazot fiyatı, gübre fiyatı, tohum fiyatı, tüm girdiler artmaktadır. Bu ülkede şu koşullarda en ucuz şey Türk lirasıdır. Bu gerçekliği görmekte fayda var, bu gerçekliği gördükten sonra da bu işe bir çözüm bulmakta da fayda var.

Bunun yanında, Urfa ülkenin en sıcak memleketidir. Antep fıstığının yarısını Urfa kendi içinde barındırıyor, maalesef, sulama sorunu çözülmediği için kırk yıllık, elli yıllık ağaçlar şu an kuruma aşamasına gelmiştir. Bu sulama yöntemiyle aşılabılırdi, maalesef, Tarım Bakanlığı kendi görevini yapacağına, tüm bürokrasi şu an tek ağızdan ekonomik krizin olmadığını söylüyor ve millet bir ızdırıp içerisinde; bu gerçekliği görüp bu noktada, buna dönük ortak karar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Orhan Işık...

19.- *Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesindeki yanlış tedavi sonucu engelli kalan "Osman Aşur" isimli yurttaşın hastane görevlileri hakkındaki soruşturma talebine Valilikçe izin verilmediğine ilişkin açıklaması*

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Van'da, "Osman Aşur" isimli yurttaş 7/11/2014 tarihinde geçirdiği bir kaza nedeniyle Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesine gitmiş ve kolundaki kırıkları tedavi ettirmek istemiştir. Yapılan ağrı kesici iğnenin yanlış uygulanması sonucunda sinirlerin zarar görmesiyle, maalesef, Osman Aşur engelli kalmıştır. Hastanede yapılan yanlış tedavi sonrası geçen sürede birçok hastaneye gitmiş ve yapılan tetkikler sonucunda ayağındaki kalıcı engelin nedeninin yanlış yapılan iğne olduğu birçok hastane tarafından da raporlanmıştır. Kolunu tedavi ettirmek isterken bacağından olmuştur. Yedi yıldır hak arayışındaki Osman Aşur, söz konusu duruma yol açan hastane görevlileri hakkında soruşturma talebinde bulunmuşsa da Valilikçe soruşturmaya izin verilmemiştir. Bakanlık, Aşur'un tedavisini devam ettirmediği gibi, yanlış iğne yapanların da soruşturulmasına izin vermemiş, zararını tazmin etmemiştir. Konu hakkındaki önergemizi yanıtsız bırakmıştır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

20.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, kadına ve çocuğa yönelik şiddet, taciz ve tecavüz vakaları gerçekleştiren katiller için idam ve kimyasal hadım cezası gibi tedbirlerin uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Eski eşinin saldırısı sonucu vefat eden Ülkü Ocakları Döşemealtı ilçe yöneticimiz, kardeşimiz Hayriye Aylin Alkutay; Yozgat'ta 1 aylık bebeğini öldürüp sobada yakan canı anne; Gaziantep'te 3 aylık yavrusunu öldüresiyeye döven baba kılıklı yaratık; İstanbul'da hiç tanımadığı biri tarafından "Canım sıkıldı, öldürdüm." denilerek hayattan koparılan Başak Cengiz; Mersin Gülnar'da gizemini koruyan bir şekilde ölü bulunan melek kızımız Müslüme Yağal; kanımız donuyor, yüreğimiz dağlanıyor, ciğerlerimiz kanıyor, insanlığımızdan utanır hâle geliyoruz. Alışıldık kınama mesajları acımızı dindirmiyor. Kadına ve çocuğa yönelik şiddet, taciz ve tecavüz vakaları gerçekleştiren canavarlar, ruhunu iblise satmış alçaklar, şerefi ve haysiyeti olmayan katiller için idam ve kimyasal hadım cezası gibi tedbirler uygulanmalıdır, bu topraklarda bir daha asla canımızı yakan bir hadise gerçekleştirilememelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gaziantep'in ilçelerinde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Gaziantep'in ilçelerinde sorunlar devam ediyor. Karkamış ilçemizin adliyesi, ilçe seçim kurulu, askerlik şubesi hâlâ Nizip'te; kadastro, ehliyet yenileme ve pasaport işlemleri Nizip'te yapılıyor. 25 yataklı hastane açıldı ama tahliller yapılamıyor, uzman hekim yokluğundan hasta kabul edilemiyor.

Nurdağı ilçemizde otogar sorunu henüz çözülmemiştir. Çok fazla sayıda ölümlü kaza olan Nurdağı-Gaziantep yolunun yapılması bekleniyor. İlçe Devlet Hastanesinde uzman doktor eksikliği nedeniyle vatandaşlar Gaziantep merkezde çare arıyorlar.

Araban ilçemizde Çat Barajı'nın inşaatına başlanması heyecanla beklenmektedir. 130 bin dönüm araziye sulayacak Çat Barajı çiftçilerimize nefes olacaktır.

Nizip ilçemizde Nizip Çayı ve Hancağız Barajı ve Oğuzeli ilçemizde Sacır Suyu kirliliği devam ediyor. Doğanpınar Barajı'ndan çekilmesi gereken kanallar hâlâ yapılmış değil.

Bu sorunlara çare bulunmak üzere ilgililerin dikkatini çekiyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Beştaş, buyurun.

22.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, İpek Er'e tecavüz ederek intihara sürükleyen Musa Orhan'ın Siirt 1. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanacağı duruşmada tutuklanması gerektiğine, yirmi yedi yıl önce 2 Aralık 3 Aralık'a bağlayan gece yarısı Özgür Ülke'ye atılan bombalar sonucu hayatını kaybeden Ersin Yıldız'ı rahmetle andığına, yeni atanan Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin adının çok maaşlılığıyla gündeme geldiğine, ekonomi dibe çökünce bakan değiştirme formülasyonunun işe yaramadığına, iktidar üyelerini topyekûn istifaya çağırıldığına ve İçişleri Bakanının açıkladığı, ülke halklarının asayişten memnuniyet duyduğuna ilişkin TÜİK verilerini garip bulduğuna ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yarın 3 Aralık Dünya Engelliler Günü. Birçok milletvekilimiz de ifade etti, hakikaten engellilerin taleplerini görmek, tartışmak ve sadece bir gün değil, aslında her gün engelsiz bir yaşam için mücadele

etmek gerekiyor. Türkiye nüfusunun yüzde 12,29'unu oluşturuyor engelli yurttaşlar ve hâlâ etkili bir politika geliştirilebilmiş değil. Engelleriyle birlikte yaşamaya çalışıyorlar ve bu konunun da hakikaten taleplerini karşılamak için herkesin görüş birliğinde olması gereken bir konu olduğunu ifade etmek istiyorum. Yüzde 12,29'luk bir nüfus oranı ama bütçeden yüzde 1,6 ayrıldı engellilere. Biz HDP olarak bu bütçedeki oranın yüzde 10'a çıkarılması için önerge verdik ama maalesef öngemiz Plan ve Bütçe Komisyonunda reddedildi ve yarın özellikle engellilerin hakkı olan atamaların yapılması gerektiği yönündeki çağrılara kulak verilmesi gerektiğini söylüyorum ve 10 bin atamanın artık açıklanmasını biz de talep ediyoruz. Engelliler sadaka değil haklarını istiyorlar, sefalet değil atama bekliyorlar ve engelleri hep birlikte aşabiliriz, hayatı kolaylaştıralım diye çağırımı yapmak istiyorum ve bütün engelli bireyleri buradan sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Yarın çok önemli bir duruşma var Siirt 1. Ağır Ceza Mahkemesinde, İpek Er'e tecavüz ederek intihara sürükleyen Musa Orhan'ın yargılandığı duruşmanın kararı açıklanacak ve bu Uzman Çavuş maalesef kısa bir süre tutuklu kaldıktan sonra bırakıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bu kürsüden her zaman söylüyoruz: Cinsel istismar, taciz, tecavüz ve kadına yönelik suçlarda sistematik bir cezasızlık politikası var. Musa Orhan'ın tutuklanmaması bile tek başına buna açık bir örnektir. Yarınki duruşmada Musa Orhan'ın tutuklanması ve delilleri karatmasına müsaade eden mahkemenin en azından kararlarla beraber bunu ortadan kaldırması, serbest dolaşmasını engellemesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu süre zarfında Musa Orhan delilleri etkiledi ve kararttı, bunu da kamuoyuyla paylaşmak istiyoruz. Herkesi, yarın saat dokuzda Siirt'te görülecek duruşmaya İpek Er'in yanında olmaya davet ediyoruz ve bizler İpek Er'in yanındayız, Musa Orhan'ın hak ettiği cezayı alması için çağrımızı yineliyoruz.

Bundan yirmi yedi yıl önce 2 Aralığı 3 Aralığa bağlayan gece yarısı yayın hayatının 239'uncu gününde Özgür Ülke bombalandı ve Ersin Yıldız yaşamını yitirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 23 gazeteci ve çalışan da yaralandı ve açıkçası bu saldırılar o dönemin Millî Güvenlik Kurulu ve Tansu Çiller'in ölüm listelerini açıklamasıyla aynı döneme denk geliyor. Bugün de maalesef muhalif basın ve Kürt basını yine hedefte ama onların mücadelesi de çok büyük ve yayın hayatlarına her türlü engellemeye rağmen devam ediyorlar. Açıkçası, güçlü olanlar, baskı kuranlar değil baskıya boyuna eğmeden doğru bildiği yolda devam edenlerdir. Özgür Ülke'ye atılan bombalardan daha güçlüdür inancımız ve direncimiz. Ersin Yıldız'ı rahmetle anıyorum ve şimdiden yarınki anmaya katılacak olanları selamlıyorum.

Dün gece yarısı önemli bir gelişme yaşandı, Hazine ve Maliye Bakanı değişti ve Nureddin Nebati yeni Maliye Bakanı oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Doğrusu Maliye Bakanı dayanmıyor bu iktidara. Herhâlde AKP seçim yapmazsa her milletvekiline sıra gelecek Maliye Bakanı olmak için, artık dayandıramıyorlar. Tabii ki Nebati'nin adı çok maaşlılığıyla da gündeme gelmişti, bunu da kamuoyu dünden beridir tartışıyordu; TÜRK TELEKOM Yönetim Kurulu üyesi olarak biliniyor. Geçen hafta zaten Cumhurbaşkanı bunun sinyalini vermişti, Lütfi Elvan'ı eleştirmişti. Açıkçası, ekonomi dibe çökünce bakan değiştirme

formülasyonu işe yaramaz, bunu herkes biliyor. TL'nin değer kaybetmesinin sebebi bizzat iktidarın kendisidir, bakan değiştirmekle çözüm üretilemez. Çözüm, sistemi değiştirmektir ve bu iktidar üyelerinin tamamının topyekûn istifasıdır; bu çağrıyla bir kez daha yapmak istiyorum.

Sayın Başkan, son olarak, İçişleri Bakanı bir açıklama yaptı ve ne garip, TÜİK verilerine göre ülke halkları asayişten memnuniyet duyuyormuş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez açıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İçişleri Bakanı yüzde 77 oranında asayişten memnuniyet duyduğunu açıkladı. Ya, daha dün değil önceki gün Kadıköy’de bir genç infaz edildi; daha dün, gazeteler çarşaf çarşaf yazıyor. Sokak anketlerinde, en çok müdahale muhaliflere yine polisler tarafından yapılıyor. Deniz Poyraz’ı öldüren katile polislerin “İsmin ne ağabeyciğim?” diyenlerden mi memnuniyet var acaba? Peki, yakalamadıkları diğer gemiler, uyuşturucu ticareti, onlar ne anlama geliyor? Mersin Limanı’na tonlarca uyuşturucu yüklü gemi yanaşiyor, bazılarını göstermelik “Yakaladım.” diyorlar. Bir anketleri gözden geçirsinler; bu, memnuniyet değil ancak büyük bir memnuniyetsizlik anketi olabilir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ayın 8’inde bütçe var aslında ama siz salıdan beri hazırlık yapıyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, yeni haberler olduğu için...

BAŞKAN – Ha, anladım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Onlar hazırlık yapıyor Başkan, İçişleri Bakanlığı hazırlık yapıyor.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – 8’inde bütçede ne var efendim?

BAŞKAN – Efendim, İçişleri Bakanlığının bütçesi var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Memnuniyet anketi bütçe hazırlığıymış.

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

23.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü’ne ve Engelliler Haftası’nda Meclisin engelliler için ortaya bir şey koyması gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Mecliste her şey her gün konuşulabilir Sayın Başkanım, mahzuru yoktur.

BAŞKAN – Yok, hayır, bir hazırlık hissettim, salıdan beri Meral Hanım böyle antrenman yapıyor gibi geldi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İşleyen hazırlık var diyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, yok, Bakan antrenman yapıyor Başkan, her gün memnuniyet anketi açıklıyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Benim sürem yarısı bitmiş.

BAŞKAN – Sizin sürenizi tekrar başlatalım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Lütfedersiniz, sağ olun efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

1992 yılında Birleşmiş Milletlerin kararıyla 3 Aralık tarihi engellilerin yaşadığı zorluklara dair farkındalık yaratmak üzere “Engelliler Günü” olarak ilan edildi. Biz de bu çerçevede Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bugün, ilerleyen saatlerde, engellilerin sorunlarının ve çözüm yollarının araştırılmasıyla ilgili bir Meclis araştırması önergesini Genel Kurulun takdirine sunacağız.

Ülkemiz nüfusunun 2002 TÜİK verilerine göre, yüzde 12,29’u engelli ama bütçeden engellilere yüzde 1,6 pay ayrılıyor; bu tablo doğru değil. Engellilerin iş gücüne katılım oranı ancak yüzde 22, kamudaki kontenjanlar maalesef doldurulmuyor. Yani devletin engelli kontenjanında boş kadro var, engelliler sokakta açlığa mahkûm ediliyor, açlığa terk ediliyor, çaresizliğe, sahihsizliğe terk ediliyor; bu da sosyal devlet olma niteliğimizi ortadan kaldırıyor.

Erişim, erişilebilirlik bir hak olarak görülmedikçe engelli kardeşlerimizin sorunları sadece lafta kalıyor. Bugün bir kutlama değil, farkındalık günü, içselleştirme günü, empati günü. Keşke bugün bütün milletvekillerimiz bir şekilde bir günlüğüne de olsa bir engellinin yaşadığı gibi yaşayabilse mesela...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - ...583 milletvekilimizin yarısının gözlerini bağlasak, yirmi dört saat kapatsak, yarısını da tekerlekli sandalyeye koysak -tabii başka engeller de var- ya da yarısının iki elini bağlasak, bir yirmi dört saati böyle yaşamalarını istesek acaba engellilerin durumuyla ilgili farkındalık noktasında, duyarlılık, yüksek hassasiyet noktasında Meclisimiz biraz daha gayretli olur mu, biraz daha çaba sarf edebilir miyiz? Doğrusu merak ediyorum.

Ben, sayın milletvekillerimize ve yürütmeye sesleniyorum: Engellileri anlayabilmeliyiz, empati kurabilmeliyiz. Yarın Dünya Engelliler Günü, bu hafta Engelliler Haftası. Bu hafta Meclisimizin engelliler için ortaya bir şey sunabilmesi, koyabilmesi lazım. Tıpkı, dün gece on yedi dakikada doktorlarımıza çok da hak ettikleri -bence yetersiz olan- bir iyileştirme yaptığımız gibi, 5 siyasi parti grubunun ittifakıyla, bugün de keşke engellilere Meclisimiz bir müjde verebilse, ne kadar güzel olur diye düşünüyorum Sayın Başkan.

Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Can, buyurun.

24.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne madde ihdasıyla hekimlerin özlük haklarında yapılan iyileştirmeye, Cumhurbaşkanının tensibiyle Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan'ın affını dilediğine ve affının kabul edildiğine, Lütfi Elvan'a yapmış olduğu hizmetlerden dolayı teşekkür ettiklerine, Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan Nureddin Nebati'ye yeni görevinde başarılar dilediklerine, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ve pazartesi günü itibarıyla görülecek bütçenin memleketimize, milletimize hayırlı olmasını temenni ettiğiine ilişkin açıklaması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, dün, siyasi parti grupları bir araya gelerek 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne madde ihdasıyla, pandemide emeği geçen doktorlarımızla ilgili güzel bir iyileştirme yaptık; uzman doktorlarımıza 5 bin lira, pratisyenlere de 2.500 lira, ayrıca emekliliklerini de düzelttik. Bu noktada, bütün gruplara da teşekkür ediyorum.

Diğer taraftan, Cumhurbaşkanımızın tensibiyle, Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan affını diledi, affı kabul edildi. Sayın Bakanımıza yapmış olduğu hizmetlerden dolayı teşekkür ediyoruz. Atanan Bakanımız Nureddin Nebati'ye de yeni görevinde başarılar diliyoruz, inşallah memleketimize, vatanımıza güzel hizmetler ifa edecek.

Diğer taraftan, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nü tebrik ediyoruz. Özellikle, engellilerde pozitif ayrımcılığı benimseyen bir partiyiz, benimseyen bir Hükûmetiz, kamuda 62.337 engelli atamasını yapmış bir Hükûmetiz. Engellileri destekleyen bir parti olduğumuzu belirttik. Özellikle engellilerin önündeki engelleri kaldırmak manasında geçen hafta da güzel bir düzenleme yaptık burada. Evet, teklife eklenen yine bir madde ihdasıyla, hâkim adayı engelliler için biliyorsunuz, sıkıntı vardı; o sıkıntıyı da hep beraber telafi ettik, teklif de yasalaştı. Hâkim adayı engellilerimize de şimdiden hayırlı uğurlu olsun diyorum.

Pazartesi günü itibarıyla bütçeyi, 2022 yılı bütçesi ve 2020 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'ni görüşeceğiz. Şimdiden memleketimize, milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum ve başarılı bir hafta temennisiyle tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu...

25.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, insanların şerefleriyle sunduğu istifa taleplerini "Af diledi." gibi yorumlamayı yerinde ve anlamlı bulmadığına, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçildiği günden beri kötü giden ekonominin faturasının sürekli değişen Hazine ve Maliye Bakanları ile Merkez Bankası Başkanlığına fatura edildiğine, asıl sorumlunun Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle bu sistemin başındaki Cumhurbaşkanı olduğuna ve Türk milletinin Recep Tayyip Erdoğan'ı görevden affetmeye hazır olduğuna ilişkin açıklaması

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Diğer Grup Başkan Vekillerimizin de ifade ettiği gibi, yarın 3 Aralık Dünya Engelliler Günü; farkındalık kapsamında, engelli vatandaşların karşı karşıya oldukları sorunların dile getirildiği gündür. Bugün kutlanacak ya da tebrik edilecek bir gün değil, 9 milyon engelli vatandaşımızın ve ailelerinin karşılaştığı zorlukları ve sorunları dile getirip çözüm arama günüdür. Ülkemiz maalesef engelliler açısından erişilebilir ve yaşanabilir değildir, fiziki ve mimari şartların yetersizliği, ortez, protez ve medikal eşyaların yüksek fiyatları, ulaşım araçlarının yetersizliği ile sosyal hayata katılımın düşük olması engellilerin karşılaştığı en sık ve en temel sıkıntılarının başında gelmektedir. Evde bakım ücretlerinin yetersiz olması ve bu yetersiz ücretin dahi herkese verilmemesi Hükûmetin en başta çözmesi gereken öncü konu olmalıdır. Bir ülkenin kalkınma ve muasır medeniyet seviyesi o ülkenin dezavantajlı vatandaşlarına sağladığı kolaylık ve imkânlarla ölçülebilir. Bu kapsamda, İYİ Parti olarak daha erişilebilir ve daha yaşanabilir engelsiz bir Türkiye'yi inşa etmek üzere çalışmaya son gücümüzle devam edeceğiz.

Dün yayınlanan bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Sayın Lütfi Elvan'ın istifası Cumhurbaşkanlığı tarafından kabul edildi. Sayın Grup Başkan Vekiline vekâlet eden arkadaşımızın açıkladığı gibi, mevzu, af talep edildi ya da affedildi gibi izah edildi; buna katılabilmemiz mümkün değildir. İstifa şerefli bir kurumdur ve dolayısıyla insanların şerefiyle gerçekleştirdiği, şerefleriyle sunduğu istifa taleplerini "Af diledi." "Af talep etti." gibi yorumlamayı yerinde ve anlamlı bulmuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçildiği günden beri kötü giden ekonominin faturası sürekli değişen Hazine ve Maliye Bakanları ile âdeta mevsimlik işçi pozisyonuna düşen Merkez Bankası Başkanlığına fatura edilmektedir. Oysa, getirdiğiniz ve dünyada örneği olmayan bu ne idiği belirsiz Türk tipi başkanlık sistemiyle birlikte bakanlar sadece Cumhurbaşkanının sekreteryasını yönetmektedir. Cumhurbaşkanının sekreteryasını yönetenlere ekonominin kötü gidişatının faturasının kesilmemesi lazım, sorumlu araniyorsa sorumlu bellidir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçildiğinden beri 3 kez Hazine ve Maliye Bakanı, 4 kere Merkez Bankası Başkanı değişti fakat bir türlü ekonomi rayına giremedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Döviz sürekli yükseliyor, alım gücü de günden güne azalıyor. Sayın Cumhurbaşkanı çareyi bakan ya da bürokrat değiştirmekte arıyor ama maalesef yanılıyor. İşin aslı şudur: Erdoğan sebep, kötü ekonomi yönetimi sonuçtur; Erdoğan sebep, yüksek döviz kuru sonuçtur; Erdoğan sebep, milletimizin fakirleşmesi sonuçtur. Görüldüğü üzere, asıl sorumlu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi ile bu sistemin başındaki Sayın Cumhurbaşkanıdır. Bu gerçeği milletimiz size ilk sandıkta hatırlatacaktır. Türk milleti Recep Tayyip Erdoğan'ı görevden affetmeye hazır ve nazırdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bülbül...

26.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, eski eşi tarafından öldürülen Antalya Döşemealtı Ülkü Ocakları mensubu Aylin Alkutay'a Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı dilediğine, Namık Kemal'i vefatının 133'üncü yıl dönümünde rahmetle andıklarına, Gümrü Anlaşması'nın 101'inci yıl dönümüne, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ve 6 Aralık 2021 tarihinde görüşülmeye başlanacak olan bütçenin milletimize ve devletimize hayırlar getirmesini dilediğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadına karşı işlenen suçlar ve yaşanan vakalar toplumumuzu derinden yaralamakta, büyük sarsıntılar meydana getirmektedir. Antalya Döşemealtı Ülkü Ocakları Yöneticimiz Aylin Alkutay kardeşimiz bir yıl önce ayrıldığı eski eşi tarafından tabancayla vurularak öldürülmüş, 2 erkek kardeşi de yaralanmıştır. Henüz 30 yaşında ve 2 çocuk sahibi olan Aylin kardeşimizin silahlı saldırı sonucu vefatı nedeniyle üzüntümüz, acımız büyüktür. Kendisine Allah'tan rahmet, ailesine ve camiamıza başsağlığı dilerken kadına karşı işlenen suçların toplumsal barışımızı tehdit eden en önemli meselelerden biri olduğunu bir defa daha vurguluyor, alınacak her türlü tedbirin destekçisi olduğumuzu yeniden dile getiriyoruz.

Sayın Başkan, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "hislerimin ve heyecanlarımın babası" olarak tarif ettiği, vatan ve hürriyet şairi olarak bilinen, yaşadığı dönemde Türk milliyetçiliğinin en önemli münevverlerinden olan ve eserleriyle Türk gençliğine vatan sevgisini aşlayan, Türk fikir ve edebiyat camiasının mümtaz şahsiyeti Namık Kemal'i vefatının 133'üncü yıl dönümünde rahmetle anıyoruz.

Sayın Başkan, Millî Mücadele döneminde Doğu cephesinde Kazım Karabekir Paşa komutasındaki 15'inci Kolordunun işgal altındaki Kars, Sarıkamış, Ardahan, Artvin, Iğdır ve Batum'u geri alması üzerine Ermenistan'ın isteğiyle Gazi Meclisimiz Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Ermenistan arasında 3 Aralık 1920 tarihinde Gümrü Anlaşması imzalanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu anlaşma Türkiye Büyük Millet Meclisinin uluslararası alandaki ilk anlaşması olup aynı zamanda TBMM'nin uluslararası alandaki ilk askerî ve siyasi başarısıdır. Bu anlaşmayla Misakımillî sınırlarımızda yer alan vatan toprağımız hürriyetine yeniden kavuşmuş, Sevr Anlaşması'nın geçersizliği uluslararası anlamda ilk kez bu anlaşmayla kabul edilmiştir. Gümrü Anlaşması'nın 101'inci yıl dönümünde, doğu cephesinde vatan ve hürriyet mücadelesi verirken şehit düşen kahraman askerlerimizi ve gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz; ruhları şad, mekânları cennet olsun.

Sayın Başkan, Birleşmiş Milletler tarafından 1992 yılında alınan bir kararla 3 Aralık, Dünya Engelliler Günü olarak kabul edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yarın idrak edilecek olan Dünya Engelliler Günü vesilesiyle, engelli vatandaşlarımız konusunda toplumsal bilinç ve farkındalığın artmasını diliyor, her insanın bir engelli adayı olduğu gerçeğiyle engelli vatandaşlarımızın haklarının savunucusu olduğumuzu buradan bir defa daha ifade ediyor, herkesi bu duyarlılığa davet ediyoruz. Engelli kardeşlerimize, kıymetli ailelerine mutlu, huzurlu ve sağlıklı ömürler diliyoruz.

Son olarak, Sayın Başkan, 6 Aralık 2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmeye başlanacak olan 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin milletimize ve devletimize hayırlar getirmesini diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Cumhurbaşkanlığının bir tezkeresi vardır, okutuyorum:

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) TEZKERELER**

1.- Cumhurbaşkanlığının, Hazine ve Maliye Bakanlığına Nureddin Nebati 'nin atandığına ilişkin tezkeresi (3/1762)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 104 ve 106'ncı maddeleri gereğince Hazine ve Maliye Bakanlığına 01/12/2021 tarihli ve 2021/573 sayılı Karar'la Nureddin Nebati atanmıştır.

Bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip Erdoğan

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, okunan tezkereye göre Sayın Nureddin Nebati Hazine ve Maliye Bakanı olarak atanmış bulunmaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Anayasa'nın 106'ncı maddesi gereğince Sayın Bakanın Anayasa'nın 81'inci maddesinde yazılı şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde ant içmesi gerekmektedir. Sayın Bakan ant içmek üzere Genel Kurul salonuna davet ediyorum.

Buyurun Sayın Bakanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- ANT İÇME

1.- Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati 'nin ant içmesi

HAZİNE VE MALİYE BAKANI NUREDDİN NEBATİ – “Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma; hukukun üstünlüğüne, demokratik ve lâik Cumhuriyete ve Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağıma; toplumun huzur ve refahı, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerden yararlanması ülküsünden ve Anayasaya sadakatten ayrılmayacağıma; büyük Türk milleti önünde namusum ve şerefim üzerine andiçerim.” (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.03

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.13****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26’ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Yok...

Sayın Metin İlhan salonda mı? Burada, peki.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, engellilerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/2098) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2/12/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/12/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan engellilerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/2098) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin görüşmesinin Genel Kurulun 2/12/2021 Perşembe günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Metin İlhan.

Buyurun Sayın İlhan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA METİN İLHAN (Kırşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde engelli vatandaşlarımızın yaşamlarını eğitim, sağlık, ekonomi ve sosyal açıdan olumsuz etkileyen birçok sorun hâlihazırda devam etmektedir. Anayasa'mızın 5'inci maddesinde devletin görevleri sıralanırken “devletin ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışması” ifadesine yer verilir. Sosyal devlet, bu bakımdan dezavantajlı bireylerin toplumda eşit haklara sahip olarak yer alabilmeleri için engelleri kaldırmak ve sorunları çözmekle yükümlüdür. Bu, devletin vatandaşına karşı olan sorumluluğu ve asli görevidir.

Daha önce Meclis bünyesinde kurulan Down sendromu, otizm ve diğer yaygın gelişimsel bozuklukların tespiti amacıyla kurulan araştırma komisyonunda verimli ve uzun bir çalışma süreci geçirdik. 324 maddelik “Sonuç ve Öneriler” kısmının ne yazık ki gerek Hükümetçe gerekse de diğer kamu idarelerince hiçbir şekilde dikkate alınmadığına tanık oluyorduk. Anayasa'mızda belirtilen hakları vatandaşa sağlamak yürütmenin görevidir. Meclisin Komisyon raporunu dikkate almayan bir iktidar olabilir mi? Unutmayın ki yüce Meclis çalışmalarını aziz milletimizden aldığı iradeyle ve Türk milleti adına yapmaktadır. Ancak, on dokuz yıldır ülkeyi yönetip engelli politikalarında çok geride kalmış bir iktidarın, şimdiye kadarki başarısızlıklarını örtmek için, 2030'a kadar kamuda tamamlanması planlanan çalışmaları içeren Engelsiz Vizyon Belgesi'yle vatandaşlarımızı oyaladıklarını görmekteyiz. Bu konuda, engelli vatandaşlarımız ne yazık ki iktidarı samimi görmemekte ve var olan sorunların çözüme noktasındaki söylemlerine itibar etmemektedirler. 2022 bütçesinin sadece yüzde 3,77'sinin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına ayrılması da bu durumun en temel göstergelerindendir. Zira, bütçedeki aslan payını iktidarın sözde karşı olmuş olduğu meşhur faiz lobileri almaktadır.

Ülkemiz nüfusunun onda 1'i engelli vatandaşlarımızdan oluşmakta ve aileleriyle birlikte bu sayı yaklaşık 25 milyona ulaşmaktadır. Dolayısıyla engelli vatandaşlarımızın öncelikli talepleri olan eğitimde, ulaşım, iş bulma konularındaki eşit haklarının yanı sıra, kent politikalarında söz ve karar sahibi olmaları için de gerekli düzenlemeleri zaman kaybetmeden yapmak durumundayız. Bu anlamda engelli ailelerinin de çözüm bekleyen birçok sorunu var; ekonomik, aile içi ve toplumsal sorunlar bunların başında gelmektedir. Bu yüzden işe alımda sadece engelli vatandaşlarımıza değil engelli bireyin anne ve babasına da pozitif ayrımcılık yapılması bu sorunların çözümünü noktasında inanılmaz büyük önem arz etmektedir. Engelli aileleri için geçerli yıpranma oranı yüzde 90'dır ve bu rakam çok yüksektir. Ebeveyn yıpranma hakkı için gereken oran yüzde 50'nin altına yani makul bir seviyeye çekilmelidir.

Engelli istihdamında büyük sorunlar ne yazık ki hâlâ devam etmekte; kamuya alınmada, tayin, nakil, rotasyon, emeklilik, özlük hakları ve benzeri durumlarda da ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Yüzde 3'lük oran takdir edersiniz ki olması gerekenden çok az ve dolayısıyla devlet dezavantajlı gruplara pozitif ayrımcılık yapmak zorundadır. Engelli vatandaşlarımızın sayısının toplam nüfus oranına göre durumu göz önünde bulundurulduğunda bu rakamın pozitif değil negatif yönlü olduğunu fark edeceksiniz. Ayrıca, kamudaki münhal bulunan engelli kadrolarına hâlâ atama yapılmaması da bunu teyit eder niteliktedir. Bu husustaki bir diğer sorun ise ekonomiyi mahveden iktidarın tasarrufu engelli raporlarını yeniden düzenlemekte ve aylıkları kesmekte bulunmuş olmasıdır. Bakınız, bu konuda çok ciddi mağduriyetler var. Engelli vatandaşlarımız sürekli tarafımıza ulaşmakta ve güncellenen raporlarıyla ilgili mağduriyetler yaşadıklarını ifade etmektedirler. Ağır engelli olan 520 bin vatandaşımıza sunulan evde bakım hizmeti ücretleri ise ne yazık ki çok yetersiz. Bu sorun da ivedilikle çözümlenmelidir.

Değerli milletvekilleri, bu sorunları görmezden gelemeyiz dolayısıyla engelli vatandaşlarımızın istihdamıyla ilgili yeni politikalar belirlememiz ve bir an önce hayata geçirmemiz gerekmektedir. Türkiye, engellilerin eğitimi konusunda da gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında maalesef olması gereken düzeyin çok gerisindedir. Engellilerin eğitim alma ve meslek edinme taleplerini gerçekleştirme olanakları son derece sınırlıdır. Özel eğitime bütçeden yeterli kaynak sağlanmamaktadır. Özel eğitim kurumları ve kamuya ait okulların sayısı yeterli değildir.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

METİN İLHAN (Devamla) – Ayrıca, mevcut özel eğitim okullarının ve kurumlarının belli illerde yoğunlaşması, diğer illerde ve bölgelerde yaşayan engellileri ve ailelerini çaresizliğe itmektedir. Bu konuda da acil harekete geçilmelidir diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Ümit Beyaz...

Buyurun Sayın Beyaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÜMİT BEYAZ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu grup önerisi hakkında İYİ Parti adına söz almış bulunuyor, Gazi Meclisimizi ve yüce Türk milletini sevgiyle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde 10 milyonun üzerinde engelli vatandaşımız bulunmaktadır. Engelli vatandaşlarımızın toplumsal yaşamın her alanında yer alabilmeleri ve kimseye muhtaç kalmadan hayatlarını idame ettirebilmeleri için çalışma hayatında var olmaları büyük önem arz etmektedir. Engellilerin çalışma hayatımıza kazandırılması ve istihdam politikalarında fırsat eşitliğinin sağlanabilmesi için başta Türkiye Büyük Millet Meclisi olmak üzere tüm kurumların üstüne düşen görevi yerine getirmesi gerekmektedir. Ülkemizde maalesef engelli çocuklarımızın hangi okullarda, hangi azami şartlarda okuması gerektiği, hangi öğrencilere nasıl davranılması, engelli çocuklarımızın diğer arkadaşlarla nasıl sosyalleşebilmesi, nasıl bir okul ortamının ayarlanması gibi çok temel kavramların dahi bilinmediğini görmekteyiz.

Bunun yanında, eğitim sistemimizde yaşanan en büyük problemlerden biri de tüm engellilerin aynı kategoride değerlendirilmesidir. Oysaki engelli kardeşlerimiz bedensel, zihinsel ve ruhsal olarak 3 ana gruba ayrılmaktadır. Bu gruplara da dâhil olan engelli kardeşlerimiz ayrı ayrı da eğitim görmelidir.

Engelli vatandaşlarımızın muzdarip olduğu en büyük sorunlardan biri de ulaşım hizmetlerinden yeteri derecede yararlanamıyor olmalarıdır. Vatandaşlarımızın toplumsal hayata katılımının önündeki engelleri kaldırmak için kamuya açık her türlü yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel altyapı alanları ile binaların ve toplu taşıma araçlarının engellilerin kullanımına uygun hâle getirilmesi için ilgili kurumlara çağrıda bulunulmalı ve denetimleri büyük bir özenle yapılmalıdır.

Bütün dünyada engelli haklarına dikkat çekebilmek adına idrak edilen Dünya Engelliler Günü'nde engellilere yönelik toplumsal duyarlılığımızın artmasını temenni ediyorum. Engelli kardeşlerimizi hayata kazandırmak için çalışmalar yapan bir vakfın başkanı olarak, engelli grubu ve engel oranı ne olursa olsun bütün engelli kardeşlerimizin kendi kendine yetebilen insanlar olarak hayatlarını devam ettirmenin ve toplumsal yaşama tam ve eşit katılımını sağlamanın Meclisimizin önemli görevleri arasında olduğunu düşünüyorum.

Fiziksel ve zihinsel farklılıkların ve eksikliklerin yaşama dair engel oluşturmadığı bir dünya dilekleriyle, başta rahmetli babamın adını taşıyan -Genel Başkanlığımı yaptığım- Kazım Beyaz -zihinsel ve bedensel engellilerin- Eğitim Meslek Okulunda birlikte çalıştığımız öğretmenlerimiz olmak üzere engelli vatandaşlarımız, engelli kardeşlerimiz için gayret gösteren herkese sevgilerimi sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Dirayet Dilan Taşdemir.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Genel Kurulu selamlıyorum.

Evet, yarın 3 Aralık Dünya Engelliler Günü. Eğer sadece engellileri bir günde anmak ve mesajlar yayınlamak istemiyorsak elbette ki engellilerin sorunlarını Meclis olarak gündemimize alıp çözüm önerileri geliştirmek durumundayız.

Ülkemizde 12 milyona yakın engelli yurttaşımız var ama maalesef bu engelli yurttaşlarımıza sunulan hizmet yok denecek kadar az. İktidar, engelli yurttaşların bağımsız, eşit bireyler olarak yaşama katılımını destekleyecek politikalar geliştirmek yerine, daha çok, engellileri yardıma muhtaç bireyler olarak görüp bunları da daha çok sosyal yardımlara muhtaç duruma getiriyor. Milyonlarca engelli aynı zamanda aileleriyle birlikte yoksullukla boğuşuyor, yoksullukla mücadele etmek durumunda ama bakın, işte neredeyse bir iki haftadır Plan ve Bütçede bizler bütçeyi görüşüyoruz ama engellilere ayrılan pay yüzde 1,6 yani neredeyse yok denecek kadar az.

Engelliler hem kamuda hem özel sektörde yeterince istihdam edilmiyor. İstihdam edilen yerler ise daha çok geçici işler olmaktadır. Yine, özellikle bu engelliler grubu içerisinde kadın engelliler, cinsiyetlerinden de kaynaklı olarak çok daha fazla ötekileştiriliyor, cinsiyet ayrımcılığına maruz kalıyorlar.

Yani engelliler bizden neyi talep ediyorlar? Engelliler, eğitimde, istihdamda, ulaşımda, sağlıkta eşit temsil haklarını talep ediyorlar. Bizler de HDP olarak elbette ki engelli vatandaşlarımızın bu sorunlarını gündemine alan, bunun için mücadele eden, haklarını savunan bir yerden mücadele etmeye devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, aslında burada sözü bir kez daha engelli yurttaşlarımıza bırakmak istiyorum. Hem HDP engelli meclisi hem de engellilerle ilgili çalışan sivil toplum örgütlerinin derledikleri ve Meclise aslında öneri olarak sundukları talepleri var, ben o talepleri paylaşmak istiyorum. Şimdi, neler talep ediyorlar? Kamu binalarındaki ve yerel yönetimlerdeki görev alanlarında, 2022 yılının sonuna kadar, tüm lavabo, asansör, geçit, alt ve üst geçit, kaldırım, park, otopark, bina girişi ve çıkışı ve benzeri tüm alanların, internet sitelerinin, mevzuat ve diğer programların erişilebilirliği için, ödenek kısıtlaması olmayacak şekilde dönüşüm bütçesi sağlanmalıdır.

Yine, engelli eğitimi için bir seferberlik bütçesi hazırlanmalıdır. Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde, engellilerin eğitimi amacıyla, özel eğitim istihdamının ilave 20 bin kişi artırılması ve sonraki yıllarda bu istihdamın planlanmasını talep etmektedirler. Özel rehabilitasyon merkezleri, yaşlı, hasta, çocuk destek evleri kamulaştırılmalı ve yaşlı, engelli, hasta, çocuk bakım destek hizmeti kamusal, parasız ve ana dilde bir hizmet olarak yaşam destek merkezlerinde sunulmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Kadın sığınmaevleri, engelli kadınlar ve engelli çocuğu olan kadınlar için uyumlu ve erişilebilir hâle getirilmelidir. Buradaki dönüşüm, salt fiziksel ve binaya ilişkin değil, bu ve benzeri kurumlarda görev yapan idareci ve kamu görevlilerinin de uyumunu içermelidir.

Engelli işsizliğini önleme amacıyla kamu ve özel sektörde engelli istihdamı kotasının yüzde 6 olacak şekilde düzenlenmesi, mesleki eğitim almak isteyen tüm engellilere yönelik mesleki eğitim imkânlarının artırılması, iş bulamayan engellilere yönelik işsizlik sigortası ödemesi ve bu sigortada engellilerin yararlanma koşullarının hafifletilmesi sağlanmalıdır.

2022 yılı, engelli hakları farkındalık yılı ilan edilmeli; bu kapsamda, engelli hakları için tüm kurum ve kuruluşların bütçelerine panel, sempozyum, araştırma ve benzeri çalışmalar için bütçe konulmalı; kolluk gücü, öğretmen, imam, yerel yönetim çalışanı başta olmak üzere, tüm kamu görevlilerinin engelli farkındalığı ve hakları konusunda eğitimi sağlanmalı; rehberlik araştırma merkezlerinin sayısını artırılmalı; kamulaştırılmalı; özel eğitimci, psikolog istihdamı için bütçe oluşturulmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Bir tane kaldı Başkanım.

Mülteci ve...

BAŞKAN – Sayın Taşdemir, teşekkür ediyorum.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Bir madde kaldı Başkanım.

BAŞKAN – Süreniz bitti ama Sayın Taşdemir.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Tamam, teşekkürler, sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Serkan Bayram.

Buyurun Sayın Bayram. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SERKAN BAYRAM (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ben de CHP grup önerisi üzerine AK PARTİ adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, yarın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü, farkındalık günü. Bugüne kadar engelliler alanında yaptıklarımız ortada. Bütün siyasi partilerimizden de bütün vekillerimizden de ben bu konuda destek bekliyorum. Çok güzel hizmetleri de geçen hafta çıkan... Engelli kardeşlerime hâkim ve savcı olma noktasındaki desteklerinden dolayı müteşekkirdim. İnşallah, bundan sonra engelli kardeşlerimizi temsil alanında daha iyi yerlerde göreceğiz.

Engelli istihdamıyla alakalı, 2002 yılında 5 bin civarında kardeşimiz varken bugün 62 binin üzerinde kardeşimiz engelli olarak kamuda çalışıyor. Yine, 384 binin üzerinde engelli kardeşimize istihdam sağladık. Tabii, engelli kotaları özel sektörde yüzde 3 ve kamuda yüzde 4, bunun da artırılması noktasında gerekli çalışmalarını Sayın Çalışma Bakanımıza ilettim, onlar da gerekli destekleri veriyorlar, inşallah artıracak yeni dönemde.

Engelli kardeşlerimizin Aile Bakan Yardımcımız olması noktasında, 15 Temmuzda Sayın Cumhurbaşkanımızın riyasetinde, takdirleriyle ilk defa Türkiye Cumhuriyeti'nde bir Aile Bakan Yardımcımız engelli bakan yardımcısı olarak göreve başladı. Ben, Sayın Cumhurbaşkanımıza da huzurlarınızda bugüne kadar engelli dostu olarak yapmış olduğu hizmetlerden ve desteklerden dolayı, sessiz devrimle gerçekleştirdiğinden dolayı teşekkür ediyorum.

Tabii, engellilerimizin hayatın diğer alanlarında hizmet etmesi için... Yarın, 3 Aralıkta 750 engelli öğretmenimizin, kardeşimizin ataması yapılacak. Yine, engelli okul müdürlerimiz inşallah olacak. Millî Eğitim Bakanımızın yine bir müjdesi olacak: Engelli eğitim ataşesi. Yurt dışında engelli kardeşlerimizin ülkemizi temsiliyeti açısından...

Yine, engelli üst düzey temsili noktasında, İnsan Hakları Eylem Planı'nda belirtildiği gibi, kamuda da önündeki engellerin kaldırılması ve üst düzey kamu yönetiminde de söz alması noktasında... İnşallah, bundan sonra aramızda engelli valimizi de, engelli büyükelçimizi de görürüz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İnşallah.

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Tabii, bunu hep beraber, el birliğiyle gerçekleştireceğiz. Hakikaten, bugüne kadar, engelliler toplumumuzda 10 milyonun üzerinde, aileleriyle beraber 40 milyona tekabül ediyor. Toplumumuzun yarısı direkt etkileniyor, diğer yarısı da dolaylı etkileniyor; bu bir vakıa, bu bir gerçek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın, buyurun.

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Bütün partilerimizin de siyasetçilerimizin de vekillerimizin de bu konuda her zaman desteğini gördük, bundan sonra da görmeye devam edeceğiz.

3 Aralık Dünya Engelliler Farkındalık Günü'nü de şimdiden tebrik ediyorum ve hayatın her alanına dair de engelli kardeşlerimiz açısından yâr olur, ağyâr olur, dildâr olur, serdar olur; her alanda da serdar olacaktır.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (AK PARTİ, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve arkadaşları tarafından, Merkez Bankasının bağımsızlığının ve Cumhurbaşkanının Merkez Bankasına müdahaleleri sonrasında oluşan kur şoklarının vatandaşın alım gücü üzerinde etkisinin araştırılması amacıyla 30/11/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2/12/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/12/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 19 milletvekili tarafından Merkez Bankasının bağımsızlığının ve Cumhurbaşkanının Merkez Bankasına müdahaleleri sonrasında oluşan kur şoklarının vatandaşın alım gücü üzerinde etkisinin araştırılması amacıyla 30/11/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 2/12/2021 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Dursun Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partili 20 milletvekili arkadaşımınla birlikte vermiş olduğumuz Merkez Bankasının bağımsızlığının ve Cumhurbaşkanının Merkez Bankasına müdahaleleri sonrasında oluşan kur şoklarının vatandaşın alım gücü üzerindeki etkisinin araştırılması konulu Meclis araştırma önergemiz hakkında söz almış bulunuyorum. Yüce Türk milletini ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, ilk yazılı Türk Anayasası olan 1876 tarihli Kanun-ı Esasi'den beri ülkemizde uygulanan parlamenter sistemden vazgeçilerek 9 Temmuz 2018 tarihinde partili Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmiştir. Yüz elli yıllık parlamenter sistem geleneği, tek adam hırsına, AKP'nin parti devleti kurma isteğine kurban edilmiştir. Önemli denge ve denetleme mekanizmalarını içeren, seçmen tercihlerinin kısa sürede tecellisine imkân sağlayan, kutuplaşmaya meydan vermeyen, devlet başkanına ara buluculuk rolü yükleyen parlamenter sistemin, ucube bir partili Cumhurbaşkanlığı sistemine feda edilmesiyle ülkemizde her alandaki krizlerin ardı arkası kesilmemiştir. Yaşanan yönetim krizi en çok da ekonomiyi etkilemiştir. “Şahlanacak.” diyerek getirdikleri -parlamenter- sistem derin bir krize sebep olmuştur.

Sayın milletvekilleri, ülkenin egemenliğinin simgesi ve para basma ile para politikasını yürütmekten sorumlu olan Merkez Bankasının bağımsızlığı özel bir öneme sahiptir ancak tek adam sistemine geçilen 2018 yılından beri Merkez Bankası Başkanı 4 kez değişti, Başkanlar yetmedi gece kararnameleriyle Başkan Yardımcıları görevden alındı, o da yetmedi, dün gece Hazine ve Maliye Bakanı görevden alındı. İstikrar güzellmeleriyle gelen bu partili Cumhurbaşkanlığı sistemi bakan ve bürokrat öğütmeye devam etmektedir. Tüm bunlara ekonomist olduğunu iddia eden Cumhurbaşkanının hiçbir ekonomi çevresinde kabul görmeyen teorileri de eklenince döviz kurları sürekli artmakta, a'dan z'ye her şeye zam gelmekte, ucuz ekmek için bile kuyruklar oluşmakta, halkımız her geçen gün daha da fakirleşmektedir. Merkez Bankası daha dün dolara müdahalede bulunarak kasasında bulunmayan doları dahi sattı, dolar biraz geriledi, ardından Cumhurbaşkanı Meclis grup toplantısında konuştu, dolar 14 liraya dayandı, yine vatandaş fakirleşti, yine garibanın parası buharlaştı. Merkez Bankası dolara değil, Cumhurbaşkanına müdahale etmelidir çünkü Cumhurbaşkanı sebep, ekonomik kriz sonuçtur.

Değerli milletvekilleri, Merkez Bankasının bağımsızlığını hiçe sayan Cumhurbaşkanının müdahaleleri sonucu bu yılın başında net 2.825 lira olan asgari ücret 383 dolarken yaşanan gelişmelerden sonra 209 dolara düşmüştür yani asgari ücretlinin maaşı yılın başından beri tam 174 dolar erimiştir. Bir asgari ücretlinin yılın başındaki alım gücüne sahip olabilmesi için asgari ücretin bugün tam 5.170 lira olması gerekmektedir. Diğer taraftan, 2022 yılı yokluk ve yolsuzluk bütçesi pazartesi günü Meclis Genel Kuruluna geliyor. 2022 yılı bütçesi hazırlanırken 211 milyar dolardı, görüşmelere başladığımız 20 Ekimde 188,3 milyar dolara düştü. Geçen hafta bütçe 134,6 milyar dolara kadar geriledi, bugün ise 128 milyar dolara düştü. Hani, Merkez Bankasına müdahale ederek çarçur ettiğiniz 128 milyar dolar vardı ya, bugün devletin bir yıllık bütçesi yapıyor yani bütçenin hazırlanmasından bugüne bu milletin 83 milyar doları yok olmuştur. Buhar olan bu 83 milyar dolar evini geçindiremeyen asgari ücretlilerin parasıdır, ekmek kuyruğunda bekleyen emeklinin parasıdır, maaşı pul olan memurun parasıdır, yurt bulamadığı için bir evde 7-8 kişi kalan öğrencinin parasıdır, TÜGVA'dan referansı olmadığı için işsiz gezen gencin parasıdır, kepenk kapatan esnafın parasıdır, çocuğuna mama alamayan babanın parasıdır, evinde tencere kaynamayan ananın parasıdır.

Değerli milletvekilleri, Merkez Bankasına yapılan müdahalelerin ve Cumhurbaşkanının ekonomi kitabı yazmasının bedelini millet ödemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

DURSUNATAŞ (Devamla) – Tek adam rejiminin hatalı politikalarının bedelini bu millete ödetmeye kimse haklı değildir. Birileri ekonomik safhatalarını millete dayatarak saraylarda sefa sürecek, millet ise cefasını çekecek; yok öyle yağma! Milletin çarçur ettiğiniz parasının hesabını vereceksiniz. Bu yüzden, Merkez Bankasının bağımsızlığının ve Cumhurbaşkanının Merkez Bankasına müdahaleleri sonrasında oluşan kur şoklarının vatandaşın alım gücü üzerindeki etkisinin araştırılması, gerçeklerden uzak ekonomik teoriler bir yana bırakılarak akılcı bir politikayla kur artışlarının önlenmesi bu millete borcumuzdur.

Önergemize “evet” oyu vereceğinizi umuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Murat Çepni konuşacaktır.

Buyurun Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; içinde bulunduğumuz tablo hiç komik değil. Aslında halkımız çoğu zaman yaşananlara artık gülmek zorunda kalıyor ama durum son derece acı.

Son iki yılda 4 Merkez Bankası Başkanı, 3 Hazine ve Maliye Bakanı, 2 Varlık Fonu Genel Müdürü, 2 Borsa İstanbul Genel Müdürü, 3 Merkez Bankası Başyardımcısı, 2 TÜİK Başkanı değişti; sadece iki yılda. Şimdi de Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan gitti, Nureddin Nebati geldi. Tabii, bu değişimden sonra sosyal medyaya 2 tane fotoğraf yansıdı; bunlardan bir tanesi yeni Bakanın damat bakanla olan fotoğrafı, bir diğeri de Gülen’le olan fotoğrafı. Bunu yorumsum geçiyorum.

Evet, yine dün iki olay gerçekleşti, biri şu: Antalya’da sokak röportajında, bizim burada her gün söylediklerimizi söyleyen Ahmet Kumak ve bu röportajı yaptıran Hasan Köksoy tutuklandı. Yine bir diğeri olay da şu: Sağlık Bakanı Koca’nın Erdoğan’la imtihanı vardı, bir diyalogu vardı; gerçekten nasıl tanımlanır, bilemiyorum. Bir Bakanın düştüğü acı durum, gülünç durum gerçekten ibretlikti.

İstifa etme hakkı dahi tanınmayan -tırnak içerisinde- bakanlarla karşı karşıyayız. Şimdi, burada AKP’nin çözümü, biri tutuklama biri de mutlak susturma. Şimdi, bu AKP ekonomisi, böyle kurtulmaz. Yani bu ekonominin, birisinin gidip birisinin gelmesiyle kurtulma şansı yok çünkü bu ekonomi ucuz emek üzerine kurulu, bu ekonomi güvencesiz çalışma üzerine kurulu, bu ekonomi emeğin örgütsüzleştirilmesi üzerine kurulu, bu ekonomi hortumlama üzerine kurulu. Evet, bu ekonomi tümünden değişmediği müddetçe kurtuluşun imkânı yoktur. Evet, bu ekonominin emekçilerin lehine düzelmesi imkânı yoktur çünkü bu ekonomide hırsızlık ekonomisi, yolsuzluk ekonomisi, saray ekonomisi sebeptir; sonuç ise açlık, yoksulluk, kriz ve çürümedir. Bu kan emici yüzde 1 sermayenin sonuna kadar sömürdüğü milyonlarca emekçinin, bu saray ekonomisinden herhangi bir çıkarı yoktur. Çare, hepsinin gitmesidir; şunun bunun istifası değil, başta Tayyip Erdoğan olmak üzere suç işleri bakanından tutun diğer bakanlara kadar. Velhasıl, bu rant ekonomisinin sahibi ve suçlularının tümünden istifa etmesiyle; demokratik, halkçı bir biçimde halkın inisiyatif alması ve iradenin halkın eline geçmesiyle ancak kurtuluş olabilir diyorum ve teşekkür ediyorum, selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Süleyman Girgin.

Buyurun Sayın Girgin.

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin kur artışlarının alım gücüne etkileri hakkındaki grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından 20 Ekim 2021 tarihinde yapılan sunumda 1 trilyon 751 milyar TL olan önümüzdeki yıl bütçesinin dolar karşılığı 188 milyar dolardı, bugün itibarıyla 130 milyar dolar. Vatandaş kura ve kuşa yem ettiniz. Yani kırk üç günde bütçe 58 milyar dolar eridi, yani 758 milyarı, yani yüzde 30'u eridi. Kimin parası eridi? İşçinin, çiftçinin, emeklinin ve esnafın. Kimin alım gücü düştü? Sabit gelirlinin, çiftçinin, esnafın ve emekçi halkın. Her gün garibanın boğazından birkaç lokma daha alırken kimin parası büyüdü? Devletten döviz garantili iş alan yandaş müteahhitlerin ve saray efradının. Vatandaş getirdiğiniz durumun tek cümleyle özeti şu: Kimisi tatlı peşinde, kiminse tuzu yok. Esnaf, her gün gelen zamlardan dolayı müşterilerine utanarak sıkılarak neden zam yaptığını izah ediyor, camlara üç ay önceki ve üç sonraki maliyetleri asıyor. Bakın, zam yağmurunun ardından, simitçiler, durumu olmayan vatandaşlarımız için yarım simit satışına başladı, sizse “Türkiye yepyeni bir şey deniyor.” diyerek vatandaşla alay ediyorsunuz. İşte, deneyinizin sonucu: İnsanların bir simide bile parası yetmiyor. Bu millet sizin deneme tahtanız mı? Üç gün önce “Ekonominin kitabını yazdık.” diyordunuz, şimdiyse “Kurtuluş savaşı veriyoruz.” diyorsunuz. Doğru, yazdınız ekonominin kitabını, adı da şu: “Para nasıl pula çevrilir?” Yazdığımız kitabın adı bu. Savaş siz değil vatandaş veriyor, karnını doyurabilmenin savaşını veriyor, sizin keyifler ise yerinde.

Diğer yandan, vatandaşın biraz olsun nefes alması için CHP olarak bütçe görüşmelerinde önergeler verdik, reddettiniz. “Asgari ücreti vergi dışı bırakın.” dedik “Hayır.” dediniz. “Emeklilere bayram ikramiyesini 1.100 liradan 2 bin liraya çıkarın.” dedik “Hayır.” dediniz. “Sağlık personeli, öğretmenler, din görevlisi ve Emniyet mensuplarına 3600 ek göstergeyi hemen verin.” dedik “Hayır.” dediniz. “Elektrik faturalarından hangi ad altında olursa olsun, kesinti yapmayın.” dedik “Hayır.” dediniz. “Engellilere elektrik ve doğal gaz kullanımı için indirim yapın.” dedik “Hayır.” dediniz. “Çiftçilerimizin tarımsal üretimde kullandıkları akaryakıttan ÖTV ve KDV alınmasın dedik “Hayır.” dediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Vatandaşın hayırına ne varsa reddetmek için mi siyaset yapıyorsunuz?

Değerli milletvekilleri, Merkez Bankasının dolara müdahale etmek için atacak kurşunu yok. Merkez Bankası, herkes gibi, kurun yükselmesini sadece izliyor, yaptığı müdahale de işe yaramıyor. Türk lirasında güven bırakmadınız. Bu, aslında, Hükümete olan güvensizliğin bir yansıması. Şu anda doların yükselmesinin önünde duracak hiçbir engel yok. Kale boş, orta sahadan vursan gol olacak nitelikte. Ekonomi başıboş. Son üç yılda 3 Hazine ve Maliye Bakanı, 4 Merkez Bankası Başkanı değişti. Ekonomiyi yönetemediğinizi kendiniz de kabul ediyorsunuz ancak sizin politikalarınız yüzünden ucuzlayan sadece Türk lirası değil; ucuzlayan emeğimiz, ucuzlayan hayatlarımız, ucuzlayan geleceğimiz. Şunu asla unutmayın: Kurt bu kışı geçirir ama yediği ayazı da asla unutmaz. Gidiyor gitmekte olan, geliyor gelmekte olan.

Saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Hakan Kahtalı.

Buyurun Sayın Kahtalı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HAKAN KAHTALI (Malatya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun vermiş olduğu önerge üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, az önce İYİ Parti Grubundan arkadaşımızın konuşması ve diğer gruplardaki arkadaşlarımızın konuşmasında “tek adam” söylemi her seferinde burada, defalarca dinlediğimiz bir mesele.

Malum, 2017 yılında biz halkın oyuna giderek, bir referanduma giderek bir sistem değişikliğini halka sorduk ve milletimizin teveccühüyle de bu sistem “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” olarak değiştirilmiş oldu. Yine, devamında, 2018 yılında yapmış olduğumuz seçimde yine halkın oyuyla Cumhurbaşkanımız bu ülkenin seçilmiş Cumhurbaşkanı oldu; siz istesiniz de istemeseniz de bu böyle. Millete rağmen siyaset yapmaya devam etmek istiyorsanız buyurun yapın ama Allah’ın izniyle, biz AK PARTİ hükümetleri on dokuz yıldır nasıl ülkeyi idare etmişsek, bundan sonraki süreçte de inşallah idare edeceğiz, yönetmeye devam edeceğiz. Tabii, yapmış olduğumuz çalışmalar... Bu ülkedeki, şu anda dolardaki artış; bu söylemler kıymetli, önemli. Evet, var mı dolarda bir artış? Var. Ama bunun sebebine bir bakmak lazım! Sebebine baktığımızda, iki yıllık süreç içerisinde yaşadığımız bir pandemi süreci var. Ekonomide bu pandeminin getirmiş olduğu, tüm dünyada getirmiş olduğu bir sarmal oluştu.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Pandemiye büyümüştük! Ama biz büyüdük ya!

HAKAN KAHTALI (Devamla) – Bakın, bu pandemiye üretimde kısıtlamalara gidildi, tüm dünyada gidildi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Biz büyüdük, büyüdük!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ama “Büyüdük.” diyorsunuz!

HAKAN KAHTALI (Devamla) - Ve Allah’a şükürler olsun, biz ülkemizde üretime yine destek vererek, üretimdeki artışı sağlayarak en az etkilenen ülkeler arasında yer aldık. Biz, üretmeye devam edeceğiz, istihdama devam edeceğiz, ülkemizi kalkındırmaya devam edeceğiz. Ülkemiz sadece ekonomiyle uğraşmıyor; ülkemiz terör gruplarıyla uğraşıyor, ülkemiz içerideki ve dışarıdaki hainlerle uğraşiyor. Birçok alanda yatırım yapmaya devam ediyor; mavi vatan ortada, işte, Kafkasya’da, Afganistan’da birçok ülkede yapılan çalışmalar; Azerbaycan’daki, Karabağ’daki durum ve Allah’a şükürler olsun, bugünkü duruma geldiğimizde yapmış olduğumuz yerli silahlar, hepsi ortada.

Şimdi, pandemiden kaynaklı oluşan dünyadaki bu atmosferi söyledim. Şimdi, ülkemize yansımaları elbette ki olacak ama -en minimize etmek için, Hükümet olarak en az yansıtmak için- dar gelirlinin her zaman yanında olduk, esnafımızın yanında olduk; gerektiğinde kira desteği verdik, hibeler verdik, faizsiz krediler verdik ve bu desteklerle esnafımızı, özellikle küçük esnafımızı ezdirmedik. Üreticimize destek verdik, yatırımını artırdık ve bu yatırımla beraber yine dünyada en fazla ihracat yapan, büyüme gerçekleştiren, OECD ülkeleri arasında 2’nci, yine G20 ülkeleri arasında da 1’inci ülke durumuna geldik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Lütfen bu artışların, bu büyümenin yani böyle lafla, sözle küçümsenecek bir olay olmadığını anlayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HAKAN KAHTALI (Devamla) – Tamamlayayım Sayın Başkanım.

Aslında söylenecek çok şey var ama faiz baronlarının sözcüsü olmayın. Bakın, faizle, tefeciyle bu ülke kalkınmaz. Faiz ne kadar yüksek olursa üretim o kadar düşer, buradaki arkadaşlarımız bunu bilir. Ama bunu ne yapıyorlar, siyasi bir malzemeye çevirmek için kalkıyorlar “İşte, efendim, şu sebeptir de bu bilmem nedir!” diye söylemler geliştiriyorlar.

Evet, arkadaşlar, Cumhurbaşkanımızın sözünü bir kez de ben burada söylüyorum: Faiz sebeptir... Evet, nedir sonuç?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sonuç: AKP...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Fenerbahçe şampiyondur!

HAKAN KAHTALI (Devamla) – Faiz sebep, enflasyon neticedir; bunu hepiniz anlayacaksınız.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Yirmi sene sonra aklınız başınıza geldi.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) - Sonuç: Türkiye battı! Faiz sebep; sonuç, Türkiye’yi batırdınız!

HAKAN KAHTALI (Devamla) – Bakın, faiz baronlarıyla iş tutmayın, millete rağmen siyaset yapmayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sonuç: Türkiye battı! Türkiye’ye Allah rahmet eylesin!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Yirmi senedir aynı yerdesiniz.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sonuç iflas, iflas!

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Tamamıyla iflas!

HAKAN KAHTALI (Devamla) – Milletin oyuyla seçilmiş Cumhurbaşkanıyı kötülemekle elinize bir şey geçmez.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Kötülemiyoruz, gerçeği ortaya koyuyoruz, gerçekleri söylüyoruz.

AHMET KAYA (Trabzon) – Biz kötülemiyoruz ki... Gerçekleri söylüyoruz, gerçekleri!

HAKAN KAHTALI (Devamla) - Varsa bir projeniz, gelir burada söylersiniz, yoksa kötülemek için gayret etmeyin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ Parti sıralarından gürültüler) (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET KAYA (Trabzon) – Kötüye “Kötü!” denir.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Yirmi senedir faiz baronlarına hizmet ettiniz, yeni mi aklınız başınıza geldi?

HAKAN KAHTALI (Devamla) – Biz asgari ücreti de artıracamız, emeklilerimize de gerekli zammı yapacağız, dar gelirli de yanında olmaya devam edeceğiz. Bunu da buradan bütün arkadaşlarımız böylece bilsin.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ Parti sıralarından gürültüler)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Yirmi sene sonra akılları başlarına geldi, buna da şükür yani ne diyelim...

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, öneriyi okutacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- HDP Grubunun, Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık ve arkadaşları tarafından, Türkiye’de engellilerin temel yurttaşlık haklarının ve özgürlüklerinin tanınması amacıyla 2/12/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2/12/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/12/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

2 Aralık 2021 tarihinde Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık ve arkadaşları tarafından -15554 grup numaralı- Türkiye’de engellilerin temel yurttaşlık haklarının ve özgürlüklerinin tanınması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 2/12/2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına önerinin gerekçesini açıklamak üzere Sayın Hüseyin Kaçmaz.

Sayın Kaçmaz, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, herkesi saygıyla selamlıyorum.

Yarın 3 Aralık Dünya Engelliler Günü ve dünyanın birçok yerinde engelliler için eşit yurttaşlık mücadelesi verenler toplumcu olmayan iktidarlara karşı yeniden sesini yükseltecek, bizler de burada kamusal, eşitlikçi ve özgürlük imkânlarını sunan bir politikadan yoksun AKP iktidarına karşı hak odaklı bir mücadele yürütmeye devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidara geldiğinde doğan engelli bir çocuk şimdi 20 yaşında bir genç. Peki, bu yaşına kadar bu engelli gencin bu ülkenin eşit bir yurttaşı olarak hakları tanındı mı? Bu engelli çocuk ayrımcılığa maruz kalmadan okula gidebildi mi? Hastaneye gittiğinde onun haklarının farkında olan bir doktor veya sağlık çalışanıyla muhatap olabildi mi? Bindiği otobüs şoförü uygun bir tutum sergiledi mi? Yürüdüğü yol, geçitler, kullandığı asansör, yemek yediği restoran erişilebilir miydi? Bu çocuk anne ve babasıyla birlikte parka, sinemaya, tiyatroya gidebildi mi? Mahallede akranlarıyla oyun oynayabildi mi? Anne babasının gelir durumu ona özel eğitim ve rehabilitasyon hizmeti almaya uygun muydu? Bu soruları çoğaltabiliriz ancak cevaplar maalesef hiç de umut verici değil. Maalesef, bu ülkede engelliler istisnalar dışında yoksul, işsiz ve muhtaç bırakılmış durumdadır. AKP politikaları birçok toplum kesimini mağdur ettiği gibi bu dönemde en çok da engellileri mağdur etmiş durumda. Söz konusu ekonomik kriz ve kur çoku bile engellileri daha olumsuz etkilemiş, tıbbi medikal erişimini güçleştirmiş bir durumda. Yeri gelmişken, milli sanayi hamlesinde sıra ne zaman engellilere, engellilerin tıbbi ve medikal ihtiyaçlarına gelecek diye sormak istiyorum? Yine, engellileri dolar lobisinin ve dış güçlerin elinden ne zaman kurtaracak bu iktidar? Bilim ve teknolojiyi savaşa hizmet etmekten kurtarıp topluma hizmet etmek amacıyla kullanırsak herhâlde herkes için daha faydalı bir iş yapmış oluruz.

Değerli milletvekilleri, bir hafta sonra burada bütçe görülecek ve bütçede engellilerin payı sadece yüzde 1,6 olarak belirlenmiş durumda. İktidar 10 milyon engelliye ve ailelerine sadece yüzde 1,6 bütçeyi reva görmüş. Bu bütçeyle şunu deklare etmiş oluyor iktidar: AKP, engellilerin erişilebilirlik sorununu yeniden erteleyecek. AKP, kamuda yasal istihdam kotasını bile doldurmamaya devam edecek. AKP, engelli eğitimi için gerekli kadro, bina, müfredat değişikliğini yapmayacak. AKP, 75 dolar olan engelli ödeneğini daha da düşürecek. AKP, evde bakım uygulaması kapsamındakilere işsizlik maaşı bağlamayacak, onların emekli olması için herhangi bir planlama yapmayacak. AKP, engellilerin işsizlik, yoksulluk sorununu bu yıl da çözmeyecek ve buna ilişkin bir planlama yapmayacak. Bu bütçe, aslında, tüm bunların tümünden itirafıdır.

Değerli milletvekilleri, bizler engelli sorununun salt tıbbi ve sosyal yardım odaklı ele alınmasının, engellilerin haklarını ihlal eden bir sisteme dönüştüğünü görmek zorundayız. Bu Meclis çatısı altında yapılan yasama faaliyetleri başta olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşlarının hizmetleri tüm engelli gruplarına eriştirilebilir hâle getirilmek zorundadır. Mesela, söz konusu bu olay için, bu durum için Mecliste şu ana kadar bir işaret dili ve diğer ihtiyaçların giderilememiş olması da büyük bir eksiklik. Engellilerin eğitim, istihdam, ulaşım, eşit temsil ve ayrımcılığa maruz kalmama haklarına ulaşabilmeleri için bir seferberlik hâli ilan edilmelidir. Bu toplumsal dönüşüm için yerel yönetimlerin, üniversitelerin, demokratik kitle örgütlerinin tüm kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte harekete geçmesi gerekmektedir. Her kurumun kendi iş ve işlemlerinden, kadrolarından başlayarak sunduğu hizmetleri, internet sitelerini, mevzuatlarını, erişilebilir hâle getirmesi gerekmektedir. Ancak şu aşamada bunun için kamuda yeterli düzeyde engelli istihdamı mevcut değildir. Bunun için, başlangıçta, Engelli KPSS'sine girmiş 50 bin kişinin işe alınması, kamuda farkındalığa ve ihtiyaç tespitine imkân sunacaktır. Hiçbir engelli çalışanı ve yöneticisi olmayan ve engelli yurttaşların erişemediği yerlerde sorunu tespit etmek bile mümkün değilken orada çözüm aramak anlamsızdır. Gelin, geleneksel tutumunuzdan vazgeçin, 10 milyon engelli ve ailesinin bu ülkenin eşit yurttaşları olduğunu ve onlar için kamusal bir politika uygulanabileceğini açığa çıkaralım.

Araştırma önergemizde engelliler için sunulacak kamu hizmetlerinin ve uygulanacak hakların yol haritası hedefleniyor aslında. Bunu HDP olarak bizim tek başımıza önermemiz mümkündür ancak bu konuda sadece partimizin önergesi ve önerisi olmadığını da biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Sayın Başkanım, müsaadenizle...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bunu başarmamız tüm toplum kesimlerinin desteğiyle mümkündür. Yirmi yıl önce doğan bir engelli bebeğe haklarıyla özgür olabileceği bir ülke sunamadık ama bundan sonra uygulanacak doğru politikalarla bugün doğacak engelli bebelere yirmi yıl sonrası için özgür bir ülke inşa edebiliriz.

Engelsiz bir yeni yaşam, eşitlikçi bir söylem umuduyla önergemize destek bekliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Hüseyin Örs.

Buyurun Sayın Örs. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; engelli vatandaşlarımızın istihdamı ve yaşadıkları sorunlar hakkında verilen araştırma önergesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde engelli bireylerimiz ne yazık ki sosyalleşme noktasında birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Yaşanan bu sorunlar engelli kardeşlerimizin içinde buldukları toplumla kaynaşmasını da oldukça zorlaştırmaktadır. Unutmayalım ki her birimiz potansiyel engelli adayız. Bu sebeple engelli olan vatandaşlarımıza vereceğimiz en önemli destek, onlara normal insanlar oldukları hissini yaşattırmasıdır.

İYİ Parti olarak engellilere yönelik birçok projemiz var. Bunlardan ikisini Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener son grup toplantımızda açıkladı. Bunlardan ilki, kişisel bağımsızlık ve teknik yardım merkezinin kurulmasıdır. Bu merkez konutlar ve kamusal alanlarda erişilebilirliğe dair standartları belirleyecek, engellilerimiz için dijital etkileşimi sağlayacaktır. Ayrıca bu merkez, araç kullanımı için ehliyet standartlarını ve engelli ekipmanlarındaki standartları belirleyecektir. Engelli ürünlerinin imalatı için lisans verecek olan bu merkez, yeni ürünlerin AR-GE'sini yapan firmalara da destek sağlayacaktır.

İkinci olarak bir "engelsiz taksi" projemiz var. Hepimizin bildiği gibi ülkemizde engelli vatandaşlarımız toplu taşımada ve taksilerde çeşitli sorunlar yaşıyorlar ve yaşamaya devam ediyorlar. Özellikle tekerlekli sandalye veya özel koltuk değnekleri kullanan vatandaşlarımız, yanlarında bir refakatçi olmadan neredeyse taksilerden yararlanamaz durumdadırlar. Toplu taşıma araçlarının da günün belirli saatlerinden sonra hizmet vermemesinden dolayı mağduriyetler yaşıyor ve devam ediyor bu mağduriyetler. Bu sorunların çözümü için İYİ Parti olarak "Engelsiz Taksi" projesini uygulamaya sokacağız. Proje kapsamında, mevcut taksilere yüzde 5 oranında ilave yapılmasını ama bu yeni taksilerin engelli vatandaşlarımızın öncelikli kullanımına uygun olarak tasarlanmasını planlıyoruz. Bu projemizi ilk olarak İstanbul'da uygulamaya sokacağız inşallah. Engelli vatandaşlarımızın kullanmadığı zamanlarda ise bu taksiler diğer vatandaşlarımıza da hizmet edeceklerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, İYİ Parti olarak tüm engelli vatandaşlarımızın yanındayız. Engelli vatandaşlarımıza verilecek haklar bir lütuf değil, sosyal devlet anlayışının bir gereğidir.

Yarın 3 Aralık Dünya Engelliler Günü, bu vesileyle engelli vatandaşlarımıza selamlarımı, saygılarımı iletiyorum; engelsiz bir Türkiye, engelsiz bir dünya diyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mahmut Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum. Engellilerin sorunlarının tayini ve tespitiyle ilgili verilen araştırma önergesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunmaktayım.

Engelli kardeşlerimizle ilgili, bugüne kadar, sadece Mahmut Tanal olarak 17 tane kanun teklifi verdim ancak bunların hepsi tozlu raflarda bekliyor; Cumhuriyet Halk Partisi diğer milletvekili arkadaşlarımızın verdiği kanun teklifleri de hariç. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, değerli arkadaşlar, biz bu engellilerin sorunlarıyla ilgili hep, bugüne kadar kanun teklifleri veriyoruz ancak başlıklar şeklinde sayarsak neler var? Bir, yoksulluk sorunu var; iki, eğitim sorunu var; üç, istihdam sorunu var; dört, ulaşım sorunu var; beş, fiziksel çevre sorunu var; altı, konut sorunu var; yedi, rehabilitasyon sorunu var; sekiz, sağlığa erişim hakkı sorunu var; dokuz, bilgi ve iletişim teknolojilerine erişim sorunu var; on, aile ve çevrenin engelliye bakış açısı sorunu var; on bir, ayrımcılık sorunu var; on iki, TRT'yle ilgili, işitme engelliler hakkında işaret dilinin kullanılmasıyla ilgili sorun var. Buradan ben tüm işitme engelli kardeşlerime sesleniyorum: Tabii ki nasıl çeviri olacak, burada TRT de olmadığı için, burada çeviri dili de olmadığı için öğrenemeyecekler ama yakınları şunu bilsinler; Meclisin bu uygulaması ayrımcılıktır, eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Bununla ilgili, ücretsiz olarak, bulunduğunuz il valiliğine, bulunduğunuz kaymakamlığa, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna şikâyet edin; dilekçeler ücretsizdir, masrafsızdır. Bu konuda yardım istiyorsanız Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Mahmut Tanal olarak size destek olmaya hazırım. İkinci bir kurum, Kamu Denetçiliği Kurumu. Bu hukuka aykırı bir eylemdir, hukuka aykırı işlemdir; bunu yine, Kamu Denetçiliği Kurumuna şikâyet edin.

Buradaki uygulama... Ne diyoruz biz? “Efendim, kanunu bilmemek mazeret sayılmaz.” Değerli Meclis Başkan Vekilimiz yıllarca Komisyon Başkanlığı yaptı, şimdi Meclis Başkan Vekilliği yapıyor. Peki, kanunu bilmemek mazeret sayılmıyor. E, madem mazeret sayılmayacaksa bunun imkânlarını sağlamak lazım Değerli Başkanım. Nedir bunun imkânı? İşaret diliyle işitme engellilere en azından bunu anlatacağız ki, bilecekler ki kanun bu hükmü işlemiş olsun. Aksi takdirde burada hakikaten kamu hizmetinde büyük bir noksanlık var.

Değerli üstadım hukukçu, meslektaşım, avukatlık mesleğinden tanışıyoruz ve saygı duyduğum bir insan.

Şimdi, değerli üstadım, burada, engellilerin sorunlarıyla ilgili eski Türk Ticaret Kanunu'nun 668'inci maddesinde engellilerin çek, senet veya bono -ticaretle uğraşanlar, ihtiyacı olduğu zaman-düzenleme imkânı varken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – Özür diliyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi

MAHMUT TANAL (Devamla) – ...yeni Türk Ticaret Kanunu'nda engellilerin çek ve bono düzenleme hakkı kaldırılmış durumda yani bu geriye gitmiş durumda.

SERKAN BAYRAM (İstanbul) – Biz yazıyoruz ya.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Ya, siz yazıyorsanız da kanunsuz yazıyorsunuz; kanun engellemiş. Kanunu söylüyorum değerli ağabeyciğim. Bak, kitaptan getirdim ben size.

Yani onun için, aynı şekilde, burada Ramazan Can Bey'e söyledim, dedi ki: “Ya, bu elektronik ortamda oluyor.” Arkadaş, elektronik ortamda çek, senet düzenlenmez. Kanun diyor ki: “Elle imzanın atılması lazım, ıslak imzanın olması lazım.” Yani bu anlamda, engelli kardeşlerimizin gerçekten sorunlarıyla ilgileniyormuş gibi görünüyorsunuz ama ilgilenmiyorsunuz. Niye gelirleriyle ilgili aileyi hesaba katıyorsunuz? Bireysel anlamda gelirine bakın. Raporlar için iki yıllık süre isteniyor, altı ay bu engelli kardeşlerimiz raporla uğraşıyor; yazıktır, günahdır, bürokrasiyi bu kadar ağırlaştırmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – En azından raporla ilgili süreç içerisinde, mağdur olmaması açısından, gereken o sosyal yardımlardan verin.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

SERKAN BAYRAM (İstanbul) – Teşekkür ediyoruz Mahmut Bey, ağzına sağlık.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Halil Etyemez.

Buyurun Sayın Etyemez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan. Verilen grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nün, ülkemizdeki ve dünyadaki tüm engelli kardeşlerimiz için hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, engellilik yalnızca engellilerin ya da ailelerinin karşı karşıya bulunduğu bir sorun değil, sosyal ve toplumsal boyutlarıyla hepimizi yakından ilgilendiren ve tüm bireylerin ortak çabasını gerektiren bir konudur. Bu bilinçle hareket ederek Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde engelli kardeşlerimizin sorunlarının çözümü daima önceliklerimiz arasında olmuştur. Engelli kardeşlerimizin toplumsal hayata tam ve etkin katılımlarını sağlamak amacıyla sağlıktan bakım hizmetlerine, eğitimden istihdama ve erişilebilirliğe kadar her alanda hizmet sunuyoruz, “Önce insan.” diyoruz, engelli kardeşlerimizin hayatlarını kolaylaştırmaya büyük önem veriyoruz. 2005 yılında, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, engellilerle ilgili kanunu hep birlikte burada çıkardık. Anayasa değişikliğiyle engellilere yönelik pozitif ayrımcılığı anayasal güvenceye aldık. “Özürlü”, “sakat”, “çürük” gibi incitici, küçük düşürücü ibareleri tamamen kaldırdık. Öğrenim çağındaki özel eğitime ihtiyacı olan bireylere evde, hastanede ve rehabilitasyon merkezlerinde eğitim imkânı sağladık. 2012 yılında, dünyada bir ilke atarak engelliler için ayrı ve merkezî bir sınav sistemini uygulamaya aldık. 128 adet engelsiz gündüz yaşam merkezini hayata geçirdik. Kamu bakım ve rehabilitasyon merkezi sayısı 21 iken bu sayıyı 104'e çıkardık. Ağır engelli vatandaşlarımızın hayat standartlarını iyileştirmek için evde bakım desteği programını başlattık. 2007 yılında başlattığımız evde bakım yardımı kapsamında destek alan kişi sayısı 2021 yılı itibarıyla 535.700'e ulaşmıştır. 62.337 engelli atamasını gerçekleştirdik.

Değerli milletvekilleri, biraz önce bazıları zikretmiş olduğum, engelli kardeşlerimiz için hayata geçirdiğimiz uygulamalar, yaptığımız projeler ve verdiğimiz destekler, şüphesiz, sosyal devlet anlayışımızın bir gereğidir. Yarının bugünden daha iyi olması gerektiğinin bilincinde olarak, hak temelli anlayışla hizmet standardımızı yükseltmeye devam edeceğiz çünkü bizler engelli kardeşlerimizle ilgili eksikliklerin giderilmesini onlara bir lütuf olarak değil, hakların sahiplerine teslimi olarak görüyor ve görmeye de devam ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HALİL ETYEMEZ (Devamla) – Bu duygu ve düşüncelerle zorluklara karşı mücadele azmini kaybetmeyerek hepimize örnek olan tüm engelli kardeşlerimizi buradan muhabbetle selamlıyorum. Gazi Meclisimizden bir kez daha ifade ediyorum ki en büyük engel sevgisizliktir.

Tekrar tüm Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın hatip dedi ki: “Biz tüm kanunlardan engellilerle ilgili küçük düşürücü kavramları çıkardık.” Anayasa 61, ikinci fıkra, “Sakatların korunmalarını” ibaresi... Biz kanun teklifiyle ilgili, Anayasa’yla ilgili geçmişte Mecliste ne kadar önerilerde bulunduk ama maalesef, bu kavramı kaldırmadınız.

BAŞKAN – Anayasa değişikliği Meclisin işi Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Şanlıurfa’da, şehrin batısından tutun, doğusuna; kuzeyinden tutun, güneyine kadar engellilerle ilgili hiçbir tane kaldırım yok; kaldırım taşına tırmanamıyor ve tuvaletlere gidemiyorlar. Yazık günah arkadaş ya!

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Anayasa değişikliği o, Anayasa değişikliği; biz kanunlardan söz ediyoruz başkan; yapma ya!

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Şanlıurfa’nın AK PARTİ’li Belediyesine söyleyin, bunu düzeltsinler ağabeyciğim ya.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.11

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 16.20****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26’ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3950) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı 287) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 287 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan 10’uncu maddesi kabul edilmiş ve 11’inci maddenin önerge işleminde kalınmıştı.

11’inci madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinde yer alan “kaldırılmıştır” ibaresinin “çıkarılmıştır” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Halil Oral

Ankara

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın İbrahim Halil Oral’ın.

Sayın Oral, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(x) 287 S. Sayılı Basmayazı 30/11/2021 tarihli 24’üncü Birleşim Tutanağı’na ektir.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bütçe görüşmeleri öncesinde bir AK PARTİ klasiğiyle karşı karşıyayız. Bu klasik, tabii ki torba kanun klasiğidir. Türkiye Büyük Millet Meclisini, ruhu olmayan, mantığı olmayan -tırnak içinde- “bazı kanunlar” çıkaran bir meclis olmaktan çıkarıp gerçekten milletin Meclisi hâline getireceğiz; Türkiye'yi ilk seçimde sizin gayriciddi idarenizden, torba olmuş yasama usulünüzden inşallah kurtaracağız.

Saygıdeğer milletvekilleri, Elektrik Enerjisi Fonu 2001 yılında kaldırılmış ancak bu fon kapsamında faturalardan tahsil edilen bedel 2003 yılı itibarıyla başka bir başlık altında toplanmıştır ve devam etmiştir. Sektör altyapı giderlerine katkı payı olarak toplanmaya devam eden bedel, tedarikçiler tarafından alınıp doğrudan Bakanlık hesaplarına yatırılması gereken bir meblağdır. 2018, 2019 ve 2020 yılları Sayıştay raporlarına baktığımızda, üç yıl boyunca bu bedelin tedarikçiler tarafından ya hiç yatırılmadığı ya da eksik yatırıldığı görülmektedir. 2020'de 37 şirket hiç ödeme yapmamış, 18 şirket ise eksik ödeme yapmıştır. 2019'da 41 şirket hiç ödeme yapmamışken 15 şirket eksik ödeme yapmıştır. Yani vatandaş yıllardır ekonomik kriz içinde bu katkı payını ödemekteyken şirketler bu paya âdetâ çökmüş durumdadırlar. Bugün bu payın kaldırılması çok küçük de olsa olumlu bir davranıştır. Bu, çözüm üretmese de en azından şirketlerin vatandaşın parasına çökmesi engellenecektir. Peki, üç yıl Sayıştay raporlarına yansıyan, belli ki çok daha geriye giden bir mazisi bulunan bu ödenmemiş paylar nasıl tahsil edilecektir? Bunu tahsil etmek için Bakanlık ne gibi tedbirler alacaktır? Biz bunu öğrenmek istiyoruz. Sayıştay raporlarına yansıyan dönem, damat bakanın Enerji Bakanlığı yaptığı döneme de denk gelmektedir. Görüyoruz ki damat bakan ekonomiyi dipsiz bir kuyuya terk ettiği gibi, Enerji Bakanlığını da hayal âleminde yönetmiştir. Kendisi Instagram'dan istifa edip kayıplara karışmıştır ama bıraktığı tahribat en ufak bir enerji fonunu bile tahsil edemeyecek düzeydedir. Mevcut Bakan Sayın Dönmez'e de tavsiyemiz, tüyü bitmemiş yetimin hakkı olan 1 liranın bile hesabını sormasıdır, yoksa kendisi de bir gün damat bakan gibi kayıplara karışmak zorunda kalabilir ve millet vicdanında suçlu bulunabilir.

Değerli milletvekilleri, TRT payı ve enerji fonu gibi düşük ödemelerin kaldırılması olumludur ancak iktidar eğer samimiyse vatandaşın enerji giderleri konusunda rahatlatmak için kademeli tarifeleri geliştirerek adımlar atması ve KDV'yi hafifletmesi şarttır. Belli ki serseri mayın gibi idare ettiğiniz ekonominin döviz kurlarında yarattığı kriz, enerji fiyatlarını çok ciddi bir şekilde etkilemeye devam edecektir. 2015'te 35 kuruş civarında olan ve 2018'e kadar birkaç kuruşluk artış yaşayan elektrik fiyatı, sonrasında uçmuş ve 91,5 kuruşu bulmuştur. Aynı şekilde doğal gaz 2015'te 115 kuruş civarındayken 1,5 lirayı bulmuştur. Dolarla doğal gaz aldığımız ve elektriğin de büyük kısmını doğal gazla ürettiğimiz düşünülürse 2022'de vatandaşın zor günler beklemektedir. Zaten kıt kanaat geçinen, faturalarını zor ödeyen insanımız kara kışı kara kara düşünmektedir. Vatandaş gelecek zamlardan sonra kış günü nasıl ısınacaktır? En azından bir dönem akaryakıtta yapılan ÖTV'den karşılama usulünün bir benzerini de elektrikte gerçekleştirin, 2022 başında beklenen zamları KDV'den karşılayın. O zaman belki bunca günaha karşılık giderayak biraz hayır dua kazanırsınız.

Bu düşüncelerle teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinde geçen "2 nci" ibaresinin "2." olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Kaçmaz	Murat Çepni	Serpil Kemalbay Pekközeği
Şırnak	İzmir	İzmir
Dirayet Dilan Taşdemir	Ali Kenanoğlu	Nusrettin Maçın
Ağrı	İstanbul	Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Başkanım, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Nusrettin Maçın'ın.

Sayın Maçın, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

NUSRETTİN MAÇİN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; başta iktidar olmak üzere, burada olan her vekil arkadaşına sorularım var: Türkiye nereye gidiyor, ne yapılmak isteniyor? Ekonomik krizin doğuracağı sosyal felaketleri tahmin eden var mı? İnsanların temel ihtiyacı olan barınma, konut edinme hakkı ve imkânı kaldı mı yani ülkede yeni konut üretme imkânı kaldı mı? Toplumun temel beslenme ihtiyacı olan gıdaya ulaşma ve satın alma gücü kaldı mı? Çalışan kesimlerin aldıkları maaşlarla çocuklarını üniversitelerde okutabilme imkânı ve olasılıkları kaldı mı? İnsanların hak, hukuk, adalet arayacakları bir kurumumuz var mı?

Her vekilin bu sorulara reel cevap bulma ve cevap verme sorumluluğu vardır. Benim, kendi adıma, halklarıma ve işçi sınıfına karşı tarihsel sorumluluğum gereği "Türkiye bugün nereye gidiyor?" sorusuna ve "Ne yapılmak isteniliyor?" sorusuna cevabım nettir. Bu iktidar, ülkeyi 5'li çeteye ve uluslararası finans, sermaye gruplarına peşkeş çekti, çekiyor; bu ülkenin yüz yıllık birikimlerini yabancı ve yerli sermaye gruplarına teslim etti, teslim etmeye devam ediyor. Şimdi de izlenilen politikayla konut, gıda, sağlık ve eğitim de onların insafına bırakılıyor. Doğal ve müşterek değerler olan ormanlar ve sular başta olmak üzere, hazine arazileri ve meralar bu kesimlere peşkeş çekiliyor.

Ben bu sorulara cevap vermeden önce size birkaç veri sunmak istiyorum. Bu ekonomik verileri size sunduktan sonra "Türkiye nereye gidiyor?" sorusu hakkında ipucu vereceği kanısındayım. Bakın, dolar 31 Aralık 2015'te 2,90 Türk lirasıyken bugün itibarıyla -bu yazıyı dün hazırladım- 12,83, şimdi 13,40'ı geçti. Ekim 2015'te inşaat demirinin ton bazında birim fiyatı 1.930 TL iken bugün inşaat demirinin ton fiyatı 12.200. 50 kilogramlık unun fiyatı 2016'da 68, 2020'de 135 TL'yd, bugün itibarıyla 300 TL'yi geçti. Yeni işe başlayan bir eğitim emekçisi 2015 yılında 2.200 TL maaşıyla 760 dolar alabiliyor iken şu an 326 dolar alabiliyor. Yine, asgari ücretle çalışan bir işçi 2015'te net aldığı 949 TL maaşıyla 328 dolar alabiliyorken şu an 217 dolar alabiliyor.

Bütün bu veriler bize açıkça şunu söylüyor: Toplumun ezici çoğunluğunun temel yaşamsal ihtiyaçları olan konut, gıda, eğitim ve sağlık hizmetlerinden mahrum bırakıldığı bir Türkiye gerçeği vardır.

Biz, iktidarın ekonomiden anlamadığını biliyoruz ancak iktidar bildiği konularda da ısrarla yanlış yapmaya devam ediyor. "Ey Birleşmiş Milletler!" "Ey Amerika!" "Ey Avrupa!" demenin yanlış olduğunu bilmiyor mu? Merkez Bankasına müdahale etmenin yanlış olduğunu bilmiyor mu? Yargıya müdahalenin yanlış olduğunu bilmiyor mu? "Adalet" kavramının, hukukun ve kanunların mezara gömüldüğü bir ülkede uluslararası sözleşmelerin ve anlaşmaların rafa kalkacağını herkes biliyor ve bu

iktidar da çok iyi biliyor. Bütün bunları bilerek yapan bir iktidarın ne yapmak istediği bence çok açıktır; kendi iktidarı, yandaşları ve uluslararası sermaye gruplarının çıkarları dışında kimseyi düşünmediği açıktır ama şu bilinmelidir ki: Biz HDP olarak, kürdistan ve Türkiye devrimcileri, demokratları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözleriniz.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) - ... insan hak ve özgürlüklerini savunan kesimler olarak bu ülkeyi karanlığa gömmenize izin vermeyeceğiz. Bu ülkenin işçi sınıfıyla, emekçileriyle, küçük üreticisiyle, esnafıyla, meslek odalarıyla tek yumruk olup sizi iktidardan düşüreceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Kaçmaz

Murat Çepni

Habip Eksik

Şırnak

İzmir

İğdır

Dirayet Dilan Taşdemir

Ali Kenanoğlu

Serpil Kemalbay Pekközgeği

Ağrı

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Habip Eksik'in.

Buyurun Sayın Eksik. (HDP sıralarından alkışlar)

HABİP EKSIK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 12'nci maddesiyle 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda bir değişiklik öngörülüyor. Bu maddede özellikle kalfalık belgesini kazanmış olan 12'nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde 50'sinden az olmayacak şekilde ücret ödenmesi değişikliği var ve aynı zamanda 9, 10, 11'inci sınıftaki öğrencilere de bir ücret ödenmesi ve ücretlerin artırılmasıyla ilgili bir değişiklik var. Teklif genel anlamda olumlu görülse de birçok eksikliği de içinde barındırıyor. O açıdan ben, bu maddenin içerdiği eksikliklere özellikle vurgu yaparak birkaç şey söylemeye çalışacağım.

Birincisi, teklifin bu maddesinde şöyle bir durum söz konusu: Eşit işe eşit ücret ilkesine aykırıdır çünkü bir 12'nci sınıf öğrencisi şahıs da olsa kalfalık belgesini alan bir kişi artık o işin bütün inceliklerini, bilgi ve becerisini almıştır ve aynı zamanda bir usta gözetiminde de bu işi standartlarına uygun bir şekilde yapabilir anlamına gelmektedir. Kalfalık belgesini almış olmasına rağmen diğer kalfalardan daha az ücret alması, aslında bu iktidarın gençliğe bakış açısının ne kadar yanlış olduğunu gösteriyor çünkü bir kişi bu mesleği edinmişse, bu mesleğin bu belgesini almışsa artık ona eşit şekilde muamele etmek gerekir. Aslında bu maddedeki değişiklik, AKP iktidarının gençlere yönelik olan bakış açısını göstermektedir. Bakın gençlere, özellikle Z kuşağına bir soru sorulmuş, "Türkiye'deki temel sorun size hangi kelimeleri çağırıyor?" diye bir araştırma şirketi sormuş. İlk verilen cevap kelime olarak "eşitlik" ikincisi "adalet" yani AKP iktidarının aslında daha hayatının baharında olan bu gençlerin

algılarında, zihinsel algılarında oluşturduğu etki, eşitlik ve adalete aykırı bir durumun söz konusu olduğu. Teklifteki bu maddede de maalesef, bu durumun söz konusu olduğunu düşünüyoruz. O açıdan madem kalfalık belgesini almış, madem bu işi yapabilecek bilgi, becerileri o standartlarda öğrenmiş ve bir ustanın gözetiminde yapabilecek bir yeterliliğe kavuşmuşsa o zaman tam ücret alması gerekiyor.

İkinci durum, şunu özellikle belirtmek gerekir: Türkiye’de stajyerlik ve kursiyerlik durumları maalesef istismar ediliyor ve gerçekten 2016’dan sonra sayıları 360 binden 1 milyon 200 binin üstüne çıkmış durumda stajyerlik ve kursiyerlikle meslek edinme durumu. Bunun birçok işveren tarafından istismar edildiğini de hepimiz biliyoruz. Aynı zamanda Türkiye’deki iş sorununa, nitelikli personel sorununa da çözüm üretmediğini; tam tersi, çarkın yanlış bir şekilde dönmesine sebep olduğunu da biliyoruz. Elbette ki mesleki yeterlilik olması lazım, ebedette ki çıraklık ve stajyerlik, kursiyerlik durumları olması lazım ama şunu belirtmekte fayda var: Bakın, bir işveren bir genci alıyor, o genç o iş yerinde kurs alıyor, stajyerlik yapıyor, süresini geçiriyor ama bu süreyi geçirdikten sonra aldığı belge veya aldığı eğitim sonrasında “Senin süren bitti, hadi, sen çık.” diyor, başka birisini getiriyor ve o gençleri küçük bedensel işlerde, çalışmalarda kullanmaya devam ediyor. Açıkçası ben burada işverenleri de eleştirmiyorum çünkü işverenlerin de Türkiye’de çoğunluğunun çok ciddi anlamda sorun yaşadığını, sıkıntı yaşadığını da biliyoruz ama usulsüzlüğünü asla tasvip etmiyoruz. Ama şunu belirtmekte fayda var: Türkiye’deki ağır vergi yükleri, özellikle gelir vergisi -üzerindeki- yükü, özellikle KDV ve stopaj vergilerinin yüksek olmasından dolayı birçok işveren de zaten zorluk yaşıyor. Ama stajyerlikle ilgili yani bu mesleki yeterlilikle ilgili değişiklik, maalesef, bu çark ters dönmeye, yanlış dönmeye devam ediyor. Yani insanlar yeterliliği kazanıyor ama o işveren onu çıkarıyor, dışarıya koyuyor, yenisini alıyor ve basit bir bedensel işte kullanmaya devam ediyor.

Kısacası şunu söylemekte fayda var: Gençler Türkiye’den ümitlerini bu tür uygulamalardan dolayı kesiyorlar ve gerçekten ülkeden çok yoğunluklu bir şekilde göç etme fikriyatı geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HABİP EKŞİK (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bakın, Türkiye’de özellikle Z kuşağını içeren yaş grubuna, gençlere sorulduğu zaman hemen hemen yüzde 60-70 civarında yurt dışında çalışma, iş bulma, eğitim alma beklentilerinin olduğunu görüyoruz çünkü Türkiye’deki mevcut iktidarın uyguladığı politikaların hemen hemen hepsi, gençlere yönelik maalesef, yeterli düzeyde gelecek sunma anlamında bir ümit vadetmiyor; tam tersi, geleceksizliğe ve ümitsizliğe sevk ediyor. Aynı zamanda birçok yanlış uygulamayla mesela, bağımlılıkla ilgili mücadele konusunda olsun, işsizlikle mücadele konusunda olsun, yine, kadın sorunuyla ilgili mücadelede olsun, sağlık, eğitim, ekoloji konularında olsun AKP iktidarının yürüttüğü politikaların güven vermediğini ve bu ülkeden ayrılmak istediklerini birçok araştırma sonucunda da görüyoruz. O açıdan teklif olumlu olsa da 12’nci maddedeki değişiklik genel anlamda büyük eksiklikler içeriyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 12 - 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 25 inci maddesinin 1 inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Aday çırak ve çıraklar ile işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere işletmeler tarafından ödenecek ücret ve bu ücretlerdeki artışlar, düzenlenecek sözleşme ile tespit edilir. Ancak, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumlarında staj veya tamamlayıcı eğitim gören öğrencilere asgari ücretin brüt tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde otuz beşinden, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde yirmi beşinden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde kırkıdan kalfalık yeterliliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12 nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde ellisinden aşağı ücret ödenemez. Bu amaçla kamu kurum ve kuruluşları gerekli tedbirleri alır.”

Tahsin Tarhan	Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Antalya	Adana
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Tacettin Bayır	Yıldırım Kaya
Manisa	İzmir	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Yıldırım Kaya’nın.

Buyurun Sayın Kaya. (CHP sıralarından alkışlar)

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; torba kanunlar komisyonlar tarafından ve Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından bir alışkanlık hâline getirildi. Millî Eğitim Komisyonunu ilgilendiren konuları da ilgisiz olan bir komisyonda görüşerek hangi sonuçları alacağız, doğrusu merak ediyorum. Bazı kanunların bazı maddeleri üzerinde ben de görüşerimizi açıklamak istiyorum.

Size Yalova Üniversitesinden bir örnek vermek istiyorum; kalfaya, çırağa, ustaya, sanayiye bakımımızın Yalova’dan tipik bir örneği. Yalova Altınova Meslek Yüksekokulunda Makine ve Metal Teknolojileri Bölümü var. Bu bölümde öğrenciler kaynak yapma eğitimini alacaklar ama sanayi elektriği olmadığı için kaynak yapamıyorlar. 450 bin liraya kaynak makinesi alınmış fakat üniversite kıyamadığı için bu kaynak makinesini de kurmamış. Dolayısıyla, siz, böylesi bir yerde kalfaya, ustaya, çırağa, ne düşünürseniz düşünün, uygulamada yaşanan problem sorunu çözmeye yetmez. Dolayısıyla, ben bunun üzerinde çok fazla konuşmak istemiyorum. Biz, halkın iktidarında bu meseleyi nasıl çözeceğiz, onu anlatmak istiyorum.

Organize sanayi bölgelerinde teknoloji liselerini yaygınlaştıracğız. Her öğrenci kendi branşında ders göreceğ, 3’üncü sınıftan itibaren sanayide kendi alanıyla ilgili staj göreceğ. Okuldan mezun olduktan sonra stajını yaptığı fabrikada çalışabileceğı imkânları hazırlayacağız. Üniversiteye gitmek istiyorsa kendi çalıştığı alanın iz düşümü üniversiteye artı puanla gideceğ. Mesleki eğitimde çocuklarımızın temel eğitimden yararlanmalarını sekteye uğratabilecek uygulamaları kaldıracğız. Mesleki teknik eğitimin çocukları okuldan uzaklaştırmasının önündeki engelleri kaldıracğız. Temel eğitim ve yaşam becerilerini piyasa tahakkümünden kurtaracağız. Mesleki ve teknik eğitimde geçerliliğini yitirmiş bazı bölüm ve alanları kaldıracğız. Öğrencilerin ucuz iş gücü olarak görülmesine ve çocuk işçiliğine son vereceğiz. Öğrencilerin kendilerini geliştirmeleri ve eğitim aldıkları alanda uygulama ve staj yapmalarının önündeki engelleri bir bir kaldıracğız. Öğrencilerin mecbur bırakıldıkları değil, tercih ettikleri bölümleri seçmesini sağlayacağız. Bunları yaparken tabii ki öğretmene ihtiyacımız var.

Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan, dün Millî Eğitim Bakanlığı toplantısında bir konuşma yaptı. Adına “şûra” diyorlar ama üzülerek belirtmek isterim ki bu şûra değil, sadece Adalet ve Kalkınma Partisinin bir toplantısıdır. Bu toplantıda diyor ki: “Öğretmen meslek kanununu çıkaracağız.” Hoş geldin Sayın Recep Tayyip Erdoğan. (CHP sıralarından alkışlar) 2022 değil, 18 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde Cumhuriyet Halk Partisi olarak “Öğretmenlik Meslek Kanunu Teklifi” verdik. Kanun teklifi tozlu raflarda bekletiliyor; getirin, hemen çıkartalım. (CHP sıralarından alkışlar) “3600 ek gösterge” diyorsunuz. Dün sağlık çalışanlarına ek bir maddeyle ilave olanak sağladık mı? Sağladık. Sağlık çalışanlarını bölerek yaptık. Getirin 3600 ek göstergeyi, şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi getirsin teklifi, oylayalım, geçelim. Neyi bekliyorsunuz, iktidar olmayı mı bekliyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar) İktidar olmayı bekliyorsanız iktidar olmayacaksınız, geçti Bor’un pazarı, iktidar olma döneminiz bitti. Öğretmen meslek kanununu çıkaracağız. 3600 ek göstergeyi öğretmenlere, imamlara, sağlık emekçilerine, hepsine birlikte vereceğiz. Öğretmen ayrımı yani kadrolu, sözleşmeli, ücretli öğretmen ayrımı tarihe karışacak. Siz bu ayıbı 2002 yılında iktidar olduğunuzda getirdiniz. 2002 yılında ne diyordu Sayın Recep Tayyip Erdoğan: “72 bin atanmayan öğretmen var, ayıp, ayıp! 72 bin öğretmen atanmaz mı?” diyordu. 10 kat ayıp işliyorsunuz, 700 bin atanmayan öğretmen var. 2.511 engelli öğretmen var, atama bekliyor. Yarın Engelliler Günü değil mi? 2.511 engelli öğretmeni niye atamıyorsunuz? 920 atanmayan ücretli öğretmen var, 2019’dan beri bekliyor. Niye bu atamayı yapmıyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Eğer siz, 170 bin öğretmen ihtiyacının olduğu bir ülkede, bugün 50 bin öğretmen atamıyorsanız iktidara gelme vaadiyle açıkladıklarınıza öğretmenlerin karnı tok. Buradan öğretmenlerimize seslenmek istiyorum: Sevgili meslektaşlarım, hiç umutsuzluğa kapılmayın, yüreğinizi karartmayın. Halkın iktidarı kurulacak, sizin sorunlarınızın tamamı çözülecek. Ücretli öğretmen, sözleşmeli öğretmen, kadrolu öğretmen ayıbından sizi kurtaracağız. Bu ayıptan kurtulmak isteniyorsa gelin, birlikte mücadele edelim. Eğer 4 Aralıkta Mersin’de meydana haklarınızı haykırırsanız sizi duyarlar yoksa buradan konuşmalarınızın hiçbirini duymuyorlar ama biz söz veriyoruz, bu sorunlarımızı çözeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde12- 05.06.1986 Tarihli ve 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu’nun 25 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yüzde otuzundan” ibareleri “yüzde altmışından” şeklinde, “yüzde on beşinden” ibaresi “yüzde kırkından” şeklinde değiştirilmiş, “aşağı ücret ödenemez” ibaresinden önce gelmek üzere, “kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12 nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde sekseninden” ibaresi eklenmiştir.”

Şenol Sunat

Ankara

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
SÖZCÜSÜ İFFET POLAT (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Şenol Sunat'ın.

Sayın Sunat, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 12'nci madde üzerine verdiğimiz değişiklik önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, ben konuya bakarken gerekçeleri de okudum ama 12'nci maddenin gerekçesinde şöyle bir ibare var: "...öğrenciler çırak olarak başladıkları eğitimlerini ustalık ile tamamlamaktadır." Ustalık, çıraklık eğitimi sisteminde en üst kademe olup bir bireyin "usta" olarak tanımlanabilmesi için ustalık belgesiyle yeterliliğini ispatlaması gerekiyor. Bu nedenle çırak olarak başlanan eğitim süreci ustalıkla tanımlanmaz ancak ustalık belgesi almaya hak kazanılarak tanımlanır; lütfen, bunu düzeltirseniz iyi olur.

Yine, 14'üncü madde de çok dikkatsizce yazılmış "mesleki ve teknik öğretimin" diyor, "mesleki ve teknik eğitimin" olması gerekiyor.

Sayın milletvekilleri, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 25'inci maddesiyle ilgili sadece bu düzenlemeyi yapmak günümüz ekonomik koşullarında yeterli değildir. Asgari ücretin yarısı olan -bugünkü içinde yaşadığımız süreçte- 1.300 liraya kalfalık yeterliliği alan kalfanın bir işletmede çalışması artık mümkün değildir. Her ne kadar ilgili kanun maddesindeki ibarelerde "asgari ücretin yüzde 15'inden, yüzde 30'undan aşağı ücret ödenemez." denilse de esnaf ve sanatkârlar, KOBİ'ler pandemiyle artan bu sıkıntılı süreçte yanlarında çalışan ve meslek öğrenen çırak ve kalfalara ancak kanunla sınırları çizilen limitler doğrultusunda ücret ödeyebilmektedir yani bunu, KOBİ'lerin ve iş dünyasındaki işletmelerin ödemesi zor olduğu için bu katkı bedellerinin de yükseltilecek devlet tarafından... Aynen mesleki eğitim merkezi öğrencilerine tanınan hakların, mesleki ve teknik lise öğrencilerine de tanınmasından söz ediyorum. Ekonomik olumsuzluğun en üst düzeye çıktığı günlerde, asgari ücretin yüzde 15'i, yüzde 30'uyla bir gencimizin meslek öğreneceğini, staj yapacağını, işletmelerde çalışacağını ve verilen bu oranlarda aldığı ücret karşılığı mesleki eğitimin teşvik edileceğini düşünmek abesle iştigaldir. Günümüz şartlarına uygun olmayan bu tür düzenlemeler, gençlerimizi, başta sanayi sektörü olmak üzere ilgili sektörlerden, üretimden uzaklaştırmaktadır. Gerçekçi olmak gerekirse gerçek manada çırak, kalfa ve iş yerlerinde mesleki eğitim gören öğrenciler ile mesleki ve teknik eğitim liselerinde staj yapan öğrencilerin niceliğini ve niteliğini artırmak istiyorsak, gençlerimizi üretimin içerisine sokarak genç işsizliği oranlarını makul düzeye indirmek hedefiyle mükellefsek, kısaca, sözde değil özde mesleki eğitime olan ilgiyi artırmak istiyorsak kanunun 25'inci maddesi biraz önce okunduğu gibi olmalıdır. Hem mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarını içermelidir hem de mesleki eğitim merkezi öğrencilerini içermelidir. İlgili maddeyle, bahsi geçen mesleki eğitim merkezi programına devam eden öğrenciler zaten fakir aile çocuklarıdır. Öğrenciler, staj yapacak işletme zaten bulamamaktadırlar, bir de üstüne üstlük -staj konusunda- işverenler, KOBİ'ler zorlandığı takdirde staj yapacak yer de bulamayacaklardır. Bu çocuklar, aile bütçelerine katkıda da bulunuyorlar. Yani, değerli milletvekilleri, tek bir mesleki eğitim programını ele alarak mesleki eğitimi istenilen düzeye çıkarmanız mümkün değildir.

Yine, 13'üncü maddede, on yıl çalışan yani ustalık yeterliliğini kazanmış olanlara çalıştığını belgelendirdiği takdirde usta öğretici olma hakkı getiriyorsunuz. Evet, iyi bir şey ama bunu, çıraklık ve mesleki eğitim sistemini anlamadan, eksik ve yarım bilgiyle, mevzuat değişikliğiyle sonucun değişebileceği varsayımına dayandırıyorunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Çıraklık merkezlerinde yani mesleki eğitim merkezlerinde öğrenci sayısının artırılmasının yolu bu değil. Burada esas düzeltilmesi gereken husus, her usta öğreticiye daha önce 12 öğrenci düşerken bugün 40 öğrenciyle ilgilenmek durumundalar; usta öğreticilerin bu durumunu ele almanız gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, yazılımdan, donanımdan iyi anlayan, iyi dijital okuryazar olan, iyi girişimci -yaşadığı şehri, bölgesini, dünyayı iyi bilen- ve sanat tarihinden, müzikten, felsefeden iyi şekilde anlayan, iyi ahlak sahibi, yeniliğe, tasarıma, iyi ve güzel çevreye yönelen -vasat değil- iyi bireyler yetiştirmek istiyorsak bunun yolu da mesleki eğitimde uygulamaya dayalı bir yapıyı oluşturmaktan geçecektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

13'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 13- 3308 sayılı Kanununun 31 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ustalık yeterliğini kazanmış olanlar mesleklerinde en az on yıl çalıştıklarını belgelendirdikleri takdirde Bakanlıkça açılacak iş pedagojisi kursu sınavına doğrudan katılabilirler. Başarılı olanlara usta öğreticilik belgesi verilir. 25 yıl usta öğreticilik yapmış kişiler emeklilik hakkını kazanır.””

Hüseyin Kaçmaz

Murat Çepni

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Şırnak

İzmir

Muş

Dirayet Dilan Taşdemir

Ali Kenanoğlu

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Ağrı

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İFFET POLAT (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in.

Buyurun Sayın Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekranları başında bizi izleyen değerli halklarımız, hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, öncelikle, maddeye geçmeden önce, genel bir kural hâline getirdiğiniz bu torba yasa meselesini eleştirmeden geçemeyeceğim. Bu yasa teklifinde de yine 21 kanunda değişiklik yapıyorsunuz; tali komisyonları işlevsizleştirmişsiniz. Komisyon, etki analiz raporları hiçbir şekilde ulaşmadan ve dikkate almadan Komisyondan geçirdi ve en önemlisi, Komisyonun aşlında resen dikkate alması gereken Anayasa'ya uygunluk meselesini hiç dikkate almadan geneli üzerine ve maddeleri üzerine tartışmalar yapıp buraya, Meclise getirdiniz. Bütün bunları tabii ki sizin milletvekili olarak değil, ne yazık ki sarayın ve sermayenin ilgili birimlerinin isteği doğrultusunda yapıp buraya getirdiğinizi de biliyoruz.

Şimdi, benim üzerine söz aldığım 13'üncü maddenin aslında genel olarak olumlayabileceğimiz bir madde olduğunu ifade etmemiz gerekiyor fakat yetersiz olduğunu da ifade etmemiz gerekiyor. Aslında burada usta öğreticilerin sınava girmek için ulaşmaları gereken, ellerinde olması gereken -on yıllık- usta öğreticilik belgesi meselesine, sorununa bir çözüm getiriyorsunuz ve diyorsunuz ki: "On yıllık çalıştığını ispatlarsa bu iş pedagojisi sınavına girebilir." Bu konuda bir sıkıntı yok, tamam, bu iyi ve güzel fakat bunun, diğer bütün alanlardaki düzenlemelerle desteklenmediği zaman aslında havada kalan bir düzenleme olduğunu da ifade etmemiz gerekiyor. Şu anda, hâlihazırda 90 bin kişi olan usta öğreticiler, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun kendilerine yükledikleri sorumlulukları yerine getiriyorlar fakat devlet memurlarına verilen hakların hiçbirinden faydalanamıyorlar. Öncelikle bunun büyük bir eşitsizlik olduğunu ifade etmemiz gerekiyor. Yine, usta öğreticilerin emekli olma imkânları çok sınırlı, neredeyse birçoğu emekli olamıyor.

Peki, biz parti olarak bu maddenin ya da bu teklifin neyle desteklenmesi gerektiğini düşünüyoruz? Onları da ifade edeyim: Öncelikle usta öğreticilere ödenen ücretlerin, destekleme ve yetiştirme kurslarında olduğu gibi ders saati ücretlerinin 2 katı şeklinde ödenmesi gerekiyor. Kadrolu öğretmenler ve kadrolu usta öğreticilere verilen özlük haklarından yararlandırılmaları için gerekli yasal düzenlemenin ivedilikle yapılması gerekiyor. Kadrosuz usta öğreticilerin SGK prim gün sayılarının artırılması için gerekli yasal düzenleme yapılmalı ve aylık otuz ders saati okutan bir usta öğreticinin, aylık otuz günlük SGK primi de yatırılmalıdır. Usta öğreticilerin işsizlik sigortası primine dâhil edilmesi ve işsiz kaldıklarında buradan kendilerine yaşamlarını idame ettirecek bir ücretin ödenmesi için düzenleme yapılmalıdır. En önemlisi de tabii ki emekli olma imkânlarının düzenlenmesi gerekiyor. Yirmi beş yıl çalışan bir usta öğreticinin, miktarına ve prim gün sayısına bakmadan emekli edilmesinin yolu açılmalıdır değerli arkadaşlar.

Diğer bir mesele, burada, dün, bütün siyasi partilerin genel uzlaşısıyla hekimlerin özlük haklarında iyileştirme yapan düzenlemeye dair bir iki şey söylemek istiyorum. Biz, sürekli, Sağlıkta Dönüşüm Programı'nı eleştiriyoruz. En temel eleştirilerimizden biri, aslında, sizin iş barışını bozmaya dönük yaklaşımınızdı. Ne dedik? Siz, hastaneyi ticarethane, hekimleri ve hemşireleri de tüccar pozisyonuna getirdiniz yani sağlığı piyasanın insafına terk ettiniz. Fakat daha kötü bir şey yaptınız, parça başı çalışmayı getirdiniz. Böylelikle hastanelerin iş yükü arttı, hekimlerin ve sağlık çalışanlarının iş yükü arttı; en önemlisi, bugünkü SGK'nin kara deliğinin müsebbibi de aslında bu sağlıktaki dönüşümdü. Fakat siz, dün daha kötü bir şey yaptınız. Hekimlerin ve dış hekimlerinin özlük haklarını artırdınız, onların emekliliğe yansiyacak şekilde ücretlerini düzenlemeniz çok olumlu ve doğru bir adımdı, hatta geç kalınmıştı çünkü Türkiye ciddi bir hekim istifası ve hekim göçüyle karşı karşıyaydı fakat bununla yeniden çalışma barışını bozacak bir adım attınız. Neden? Çünkü hekim dışı personeli kapsamadınız. Hemşireler, ebeler, teknisyenler ve diğer bütün branşlarda, hatta temizlik işçisi dâhil olmak üzere söylediğimiz "Sağlık bir ekip işidir." meselesinde siz ekibi getirip hekime sıkıştırdınız. Ne yazık ki oldukça iktidarcı, oldukça hiyerarşik bir bakış açısıyla sağlığın merkezine de hekimi koydunuz ve bu yanlış, yanılığlı yaklaşımınız da ne yazık ki çok ciddi bir tepki oluşturdu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Oysaki ne yapmanız gerekiyordu? 3600 ek göstergelyi bütün sağlık emekçileri ve bütün diğer memurlar için çıkarmanız gerekiyordu ve bunu kademeli olarak 7200'e çıkarmanız gerekiyordu. Özellikle çalışan kadınlar açısından -ki sağlık en fazla kadın istihdamının olduğu bir alandır- ücretsiz kreşleri çok hızlı bir şekilde hayata geçirmeniz gerekiyordu. Nöbet ücretlerini artırdınız, nöbet

sürelerini kısaltmanız ve en önemlisi, hastanelerin fiziki koşullarını düzenlemeniz gerekiyordu. Ek ödemelerin genel bütçeden verilmesi olumlu bir adımdır fakat bunun tamamının yani ek ödeme, sabit ücret dışındaki kısmın da emekliliğe yansıtacağı şekilde bir düzenlemeyle bütün sağlık emekçilerine verilmesi gerekiyordu.

Hemşirelik meslek yasasını hâlâ çıkarmadınız ve daha kötüsü, yardımcı hemşirelik diye bir mesele çıkardınız, bugün hemşireler bununla cebelleşmek zorunda kalıyorlar. Ve en önemlisi, atanamayan sağlık emekçilerinin atamasını yapmanız gerekiyordu ama siz bunları yapmadınız; yeni, büyük bir sorun yarattınız. Bu sorunu nasıl gidereceksiniz? Tabii ki siz gideceksiniz, biz de çezeceğiz diyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde yer alan "belgelendirdikleri takdirde" ibaresinin "belgelendirmeleri hâlinde" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Antalya	Adana
Tacettin Bayır	Ahmet Vehbi Bakırhoğlu	Mustafa Tuncer
İzmir	Manisa	Amasya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İFFET POLAT (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Mustafa Tuncer'in.

Sayın Tuncer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesiyle "Uсталık yeterliğini kazanmış olanlar mesleklerinde en az on yıl çalıştıklarını belgelendirdikleri takdirde Bakanlıkça açılacak iş pedagojisi kursu sınavına doğrudan katılabilirler. Başarılı olanlara usta öğreticilik belgesi verilir." hükmü getirilmektedir.

Sayın milletvekilleri, milletvekili olduğum Amasya, Gümüş Ovası, Merzifon Ovası, Suluova ve Geldingen Ovası gibi çok verimli ve büyük ovalara sahiptir, hatta TİGEM Gökhöyük'e üretme çiftliği kurarak bu ovaların önemini kabul etmiştir.

Amasyalı çiftçiler saydığım bu ovalarda ağırlıklı olarak soğan, şeker pancarı, mısır, arpa, buğday gibi mahsuller eker ve hasat ederler. Bu ürünlerden bazen kâr ederler, bazen de maliyetine satış yaparlar ama bu seneye kadar hiçbir dönemde ürünlerini satamaz duruma gelmemişlerdi. Amasyalı çiftçilerin 2021 yılında ürettikleri soğan maalesef ellerinde kaldı, hatta tarlada kaldı; ne alan var ne de soran. "Hâl böyleyken Tarım Bakanı ne yapıyor?" dersiniz pilotu olduğu uçakla uçarken havadan çiftçileri seyrediyor.

Bu seneki maliyeti kiloda 90 kuruşu bulan soğan şu anda 30-35 kuruşa dahi satılamıyor. Satmaktan umudunu kesen bazı çiftçilerimiz tarladan çıkarmadığı soğanını tarlayı sürerek toprakla karıştırıyor. Soğanını satamayan, diğer ürünlerini maliyetine satan çiftçi 2022 yılı mahsulünü nasıl ekecek, nasıl yetiştirecek? İçinizde bu soruların cevabını bilen varsa buyursun gelsin. Ama benim size bu konuda önerilerim olacak. Bu sene çiftçiye önce kuraklık, şimdi de iktidar vurdu. Olağanüstü durumlarda olağanüstü kararlar almak lazım. Gerçekten çiftçi dostuysanız çiftçinin bu sene ürününe atacağı gübreleri çiftçiye verin. “Tamamını veremeyiz.” dersiniz, o zaman yarısını verin. Yine, Tarım Kanunu’nun 21’inci maddesi uyarınca vermeyi taahhüt ettiğiniz ama vermediğiniz, çiftçiye olan 220 milyar liranın üzerindeki borcunuzu derhâl ödeyin. Bu şekilde çiftçinin 2022’de de üretmesini sağlayın. Yapar mısınız bunları? Umarım yaparsınız ama 5’li çeteye ödeme yapmaktan çiftçiye de keşik gelmez.

Sayın milletvekilleri, bugün saat 15.00 itibarıyla çiftçi için olmazsa olmaz bazı ürünlerin fiyatlarını öğrendim ve bunları sizinle paylaşmak istiyorum. 1 çuval unun tüccara geliş fiyatı 385 lirayı bulmuş. 1 çuval yemin tüccara geliş fiyatı 190 lira. 1 ton üre gübresinin tüccara geliş fiyatı 14 bin lira ki geçen hafta bu 13 bin liraydı. 1 ton DAP gübresinin tüccara geliş fiyatı 14 bin lira olmuş; geçen hafta, tam bir hafta önce çarşamba günü 11 bin liraydı, bir haftadaki artış asgari ücretten daha fazla. 1 ton 20.20 gübrenin tüccara geliş fiyatı 8.250 liraydı ki 7 Kasım’da Niğde Vekilimiz Ömer Fethi Bey’le Amasya’daki çiftçilerimizi ziyaret ettiğimizde fiyatı 5.400 liraydı. Bu fiyatlara tüccar kâr payı ekleyip satacak olursa çiftçinin kaç liraya alacağını varın siz hesaplayın.

Sayın milletvekilleri, şu anda ülkemizde yaşanan en önemli belirsizliklerden biri de buğday fiyatları. Çiftçi buğdayı kaç liraya satacağını bilmiyor, tüccar ve fabrikacı ise kaç liraya alacağını bilmiyor. Buğday fiyatlarında tam bir muamma ve belirsizlik hâkim. Şayet bu belirsizlik yukarı yöne çevrilirse 1 kilogram buğdayın 6 liraya çıkması çok yakındır. (CHP sıralarından alkışlar) Toprak Mahsulleri Ofisinin buğdaya müdahalesi de yetersizdir. Böyle bir fiyat artışı ekmek fiyatlarının da 4 liraya, 5 liraya çıkması demektir. Tarlada ayağına galoş giyen Tarım Bakanına tavsiyem, bir an önce o koltuğu bırakmasıdır. Fiiliyatta tarım zaten Bakansız yürüyor.

Sayın milletvekilleri, Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu’nun “Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası amacına uygun hareket ederek çiftçiye üç ay geri ödemesiz, faizsiz krediyi hemen vermeli; çiftçimizin su ve elektrik borçlarının faizi silinmeli, geliri oranında yeniden yapılandırılmalı ve elektrikte ek kalemler kaldırılmalıdır. Takibe düşmüş borçlara gelen faizler derhâl silinmeli...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Devam edin siz.

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

“...kredi geri ödemeleri altı ay ertelenmelidir. Tarımsal üretimde kullanılan mazottaki KDV’nin önümüzdeki altı ay süreyle kaldırılması gerekmektedir. Tüketicieye nefes için gıda ürünlerinde uygulanan yüzde 8’lik KDV altı ay sıfırlanmalıdır. Tüm belediyeler ile kooperatifler arasında iş birliği yaptırılmalıdır.” şeklindeki önerileri derhâl uygulanmalıdır. Aksi hâlde bu kara kış bitmez ve çiftçi de tüketici de kara kışta AK PARTİ’nin bu yaşadığı ayazı vallahi de unutmaz, billahi de unutmaz.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şenol Sunat

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Aydın Adnan Sezgin

Ankara

İzmir

Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
SÖZCÜSÜ İFFET POLAT (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Aydın Adnan Sezgin'in.

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin 13'üncü maddesi, usta öğretici sayısının artırılması amacıyla, mesleklerinde en az on yıl usta olarak çalışanların iş pedagojisi kursu sınavına doğrudan katılabilmeleri yönünde bir düzenleme öngörmektedir. Sayısı 90 bini aşan usta öğreticiler, mesleki eğitim açısından gayet önemli bir işleve sahiptir ancak usta öğreticilerin özlük hakları son derece yetersizdir. Usta öğreticiler 657 sayılı Kanun'da belirtilen bütün sorumlulukları yerine getirmelerine rağmen devlet memurlarına verilen haklardan yararlanamamaktadır. Ayrıca prim süreleri ve miktarları yeterli olmadığı için emeklilik imkânları kısıtlıdır, iş güvenceleri olmadığı için işsiz kalma riskleri yüksektir ancak işsizlik maaşından faydalanmaları da mümkün değildir. Düzenleme sadece usta öğreticilerin sayısını artırmakta, özlük haklarıyla ilgili bir iyileştirme öngörmemektedir. Teklifin tümünde olduğu gibi bu maddede de ihtiyaçlardan uzak düzenlemeler, geçici çözümler, paydaşların taleplerine, beklentilerine yanıt vermeyen değişiklikler öngörülmektedir. Yasama mantığına yakışmayan ve tali komisyonları etkisiz kılan kanun tekliflerinin kifayetsiz ve gerçeklikten kopuk olması elbette doğaldır.

Değerli arkadaşlar, memleketimle ilgili vahim bir konuya da değineceğim. Aydın ve Denizli'ye içme ve sulama suyu bağlayan Büyük Menderes Nehri son yıllarda yaşanan kuraklık ve iktidarın yanlış politikaları nedeniyle artık havzayı besleyemez duruma gelmiştir. İktidar göz göre göre gelen tehdidi vakitlice önleyememiş, gerekli tedbirleri almakta gecikmiş, özellikle çiftçilerimizi susuzluğa mahkûm etmiştir. Su kaynaklarının tükenmesiyle birlikte iktidar iki yıl süreyle bölgedeki arazilerin yüzde 50'sini susuz bırakma kararı almıştır. Araziler 2 eşit parçaya bölünerek her yıl bir parçası susuz bırakılacaktır. Kendi artezyeni olan üreticilerden de ilave ücret alınacaktır. Geline nokta tedbirler alınması elbette gereklidir. Havzadaki akarsu ve yer altı suları korunmalı, mevcut kapasite en iyi şekilde değerlendirilmelidir. Ancak bıçak kemiğe dayanana kadar neden beklenmiştir? Kapasite ve risk analizleri zamanında yapılarak neden tedbir alınmamıştır? Koçarlı ve Bağarası Ovası için planlanan kapalı sistem sulama projesi neden hâlâ tamamlanmamıştır? Damla sulamanın teşvikine neden bugüne kadar öncelik verilmemiştir? İktidarın hatalarının bedelini neden Aydınli üreticilerimiz ödemek zorunda kalmaktadır? Üreticilerimiz zaten borç batağında çırpınmakta, haciz ve icralarla boğuşmaktadır. Girdi maliyetleri inanılması zor düzeylerde; bir de bütün bunlara iktidarın yanlış ekonomi politikaları eklendiğinde, üreticilerimiz âdetâ iflâsa, yok olmaya terk edilmektedir. Sadece tarımda değil, hayvancılıkta da tehdit söz konusudur. Hayvancılık için hayati önemdeki mısır silajı üretimi de sulama eksikliğinden dolayı riske girecektir. Bu koşullarda yapılması gereken, bölgedeki üreticilerden alınan her türlü vergi ve ücretten feragat edilmesi, destek ve teşviklerin de zamanında, hatta zamanından önce ödenmesidir.

Değerli arkadaşlar, iktidarın beceriksizlerinin bedelini her zaman vatandaş ödemek zorunda kalmaktadır. Sadece Büyük Menderes havzasındaki su değil, tüm ülkedeki kaynaklar tükenmeye yüz tutmuştur; vatandaşın da sabrı tükenmiştir. İktidar, Büyük Menderes Nehri'ndeki kuraklıktan da Merkez Bankasının kasasının kurumasından da birincil derecede sorumludur. Türkiye'nin başına gelmiş büyük felaket, bu iktidardır.

Ülkemizin en kısa sürede seçime gitmesi temennisiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Haziran 2023'te gideceğiz inşallah.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14'üncü madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Kaçmaz

Murat Çepni

Remziye Tosun

Şırnak

İzmir

Diyarbakır

Dirayet Dilan Taşdemir

Serpil Kemalbay Pekgözeği

Ali Kenanoğlu

Ağrı

İzmir

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İFFET POLAT (İstanbul) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Remziye Tosun'un. (HDP sıralarından alkışlar)

REMZİYE TOSUN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 14'üncü maddesine dair söz almış bulunmaktayım.

38 maddeden oluşan, 21 farklı kanunda değişiklik yapan bu kanun teklifi -farklı komisyonların konusu olan yasaları bir arada görüşerek- hem usulen hem de -birçok madde- esasen yasa yapma anlayışına aykırıdır.

Kanun teklifinin 14'üncü maddesi, mesleki ve teknik öğretimin daha fazla tercih edilmesinin yolunu açmak için ödenecek devlet katkısının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinden İşsizlik Sigortası Fonu'na aktarılmasına ve bu kapsamda yapılacak ödemelerin Cumhurbaşkanı tarafından yedi eğitim ve öğretim yılına kadar uzatılabileceğine ilişkin düzenleme içermektedir. Mesleki ve teknik öğretimin önünü daha fazla açma hedefinden bahsedilmiştir ancak bu torba yasada mesleki eğitim içerisindeki çocukların; çırak, kalfa veya stajyerlerin hakkını ve yararını gözeten hiçbir amaç yoktur. Çocuğun veya emekçinin yararını gözetmekten ziyade, işveren üzerindeki yükü azaltmak için yapılmıştır. İşvereni rahatlatmayı esas alan, dolayısıyla da sermayenin çıkarını gözetten bir düzenleme olmuştur. Nitekim çocuğun yararını gözetseydi, çocuk, işçi olarak emek sömürüsüne maruz kalmazdı. Mesleki eğitim alan çırak ve kalfaların hakları esas alınsaydı, çalıştıkları sürenin emeklilik primine dâhil edilmesi üzerine iyileştirme yapılırdı.

Anayasa’da, devlet her türlü istismara ve şiddete karşı çocuklar için koruyucu tedbir alır ancak Türkiye’de bu madde yıllardır ihlal ediliyor. Çırak, kalfa eğitimine devam eden 2 milyona yakın öğrenci çoğu zaman yetişkinlerle aynı işleri yaparak çalışmaya mecbur kalıyor. Gelenekçi ve ustaya her koşulda itaati öğreten, işsiz ve dağınık eğitim alanı “çıraklık” adı altında çocuk ve gençlerin sömürüldüğü bir alandır.

Bütün bunlara rağmen öğrencilerin mesleki ve teknik eğitime teşvik edilmesi iktidarın emek politikalarının boyutunu bizlere göstermektedir. Bu emek politikalarının bir örneğini de Diyarbakır’da yaşıyoruz. Diyarbakır’da, kayyum eliyle, mesleki eğitime erişim seferberliği ilan edilmiştir. Belediyelere dışarıdan bürokratlar atanmış, belediye işçileri haksız bir şekilde işlerinden çıkarılmıştır, kentte sendikal mücadele engellenmiştir. Buna karşılık, birden fazla maaş alan kamu görevlileri, öğrencileri, yurttaşları mesleki eğitime teşvik etmeye çalışmaktadır.

Milyonlarca insan ekonomik krizin yarattığı yoksulluk ve işsizlikle mücadele ederken iktidar, ucuz iş gücünü amaçlayan, sermayeyi gözetem emek politikalarını uygulamaktadır. Sermayeden yana, sermayenin ucuz ve vasıfsız iş gücü ihtiyacını karşılamak üzere uygulanan bu politikaları kabul etmiyoruz. Birçoğu asgari ücretin altında, insani olmayan koşullarda çalıştırılan çırak, kalfa ve stajyer emekçiler için yapıldığı söylenen ancak gerekçesi tam tersi olan bu kanun teklifinin birçok maddesinin emek ve emekçiden yana iyileştirilmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu emek politikalarının diğer örneği de İşsizlik Sigortası Fonu’nun amacı dışında kullanılmasıdır. İşsizlik yüzde 20’yi aşarken İşsizlik Fonu gibi İŞKUR ve SGK kaynakları işverenlere aktarılmıştır. İşsizlik Fonu’ndan işçiye verilen nakdi ücret desteği ise patrona verilenin neredeyse yarısı durumundadır.

Açık bir şekilde ortadadır ki çocuğun yararına, haklarını desteklemek bir yana dursun kapitalist bir bakış açısıyla emek sömürsünün derinleştiren bir yasadır bu. “İyileştirme” adı altında farklı kanunların hepsini bir torbada toplayıp kanunlara aykırı bir şekilde Meclisten geçirmeye çalışıyorsunuz. Sistemin kriz yaratan sorunlarını bu şekilde palyatif çözümlerle ortadan kaldıramazsınız. Başta 5510 sayılı Kanun’da evrensel çocuk haklarına uygun ve çocuğun yararına gerekli değişiklikler yapılarak uygulamadaki haksızlıklar giderilmelidir. Mesleki eğitimde, piyasacı değil kamusal anlayışla, öğrencilerin, toplumun üstün yararına odaklanan köklü değişimler yapılmalıdır.

Son olarak, Diyarbakır’da, mahkeme tarafından takipsizlik kararı verilmesine rağmen, 21 öğretmen görevlerinden ihraç edilmiştir. Bu ülkenin eğitimcilere ihtiyacı varken iktidar ise düşmanca politikalar uyguluyor. İnsanları ekmekleriyle terbiye etmekten vazgeçin. KHK’yle işlerinden haksızca ihraç edilen ve sendikal mücadele yürüten binlerce emekçiyi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 3308 sayılı Kanun’un geçici 12’nci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“2016-2017 eğitim ve öğretim yılı sonuna kadar uygulanmak üzere aday çırak ve çıraklar ile 18 inci madde hükümleri uyarınca işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere, 25 inci maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılacak ödemeler asgari ücretin brüt tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde otuz beşinden, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde yirmi beşinden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde

kırkıncıdan, kalfalık yeterliliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12 nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde ellisinden aşağı olamaz. Mesleki eğitim merkezi programı dışındaki okul ve kurumlarda öğrenim gören öğrencilere ödenebilecek en az ücretin; yirmiden az personel çalıştıran işletmeler için üçte ikisi, yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işletmeler için üçte biri; mesleki eğitim merkezi programına devam eden öğrencilere ise ödenecek ücretin tamamı 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (B) bendinin (h) alt bendi için ayrılan tutardan Devlet katkısı olarak ödenir. Bu kapsamda yapılacak ödemeleri on eğitim ve öğretim yılına kadar uzatmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir. Kamu kurum ve kuruluşlarına Devlet katkısı ödenmez.”

Tahsin Tarhan	Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Antalya	Adana
Tacetin Bayır	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Serkan Topal
İzmir	Manisa	Hatay

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İFFET POLAT (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Serkan Topal’ın.

Sayın Topal, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekili arkadaşlarıma ve ekranları başında bizleri izleyen bütün vatandaşlarımıza saygılarımı sunuyorum.

Değerli arkadaşlar, geçen bir vatandaşımıza sordum “Tencere nasıl gidiyor?” dedim, “Tencere nedir, kaynıyor mu?” dedim, dedi ki: “AK PARTİ’nin torba yasaları gibi, artık mutfakta malzeme bulamıyoruz.” Tıpkı şimdi 39 madde, hiçbiri birbiriyle bağlantılı değil; o yüzden, vatandaşın dediğini söylüyorum: “Çorba yasasını tekrardan getiriyorlar.”

Şimdi, kış geldi, dolar yükseliyor, vatandaşlarımız gerçekten mutfağına artık gıdayı alamıyor, sebzeyi, meyveyi alamıyor; bunun yanında birileri çıkıp açıklama yapıyor, diyor ki: “Efendim, bizim Allah’ımız var, bizim imanımız var.” Şimdi, evvelki gün Diyanet İşleri Başkanı da çıktı, dedi ki: “Her çocuk İslam doğar.” Ya arkadaşlar, bütün evreni, insanları Allah yaratmadı mı? Onların da Allah’ı yok mu? Aynı Allah değil mi? Anayasa’da da şu var zaten arkadaşlar, diyor ki: Kutsal duyguları devlet politikalarına karıştırmayın. Şimdi, burada, devlet yönetilmiyor, çıkıyor birileri: “Allah’ımız var.” Türk lirası değer kaybediyor, “Bizim imanımız var...” Yahu, kimsenin imanla sorunu yok, kimsenin Allah’la sorunu yok ama milletin sizinle sorunu var. Neden? Biz “Yönetemiyorsunuz.” dediğimiz zaman “Vallahi, dış güçler, muhalefet...” diyorsunuz, yapmayın arkadaşlar. Bakın, siz buraya doğru olan şeyleri, milletin lehine olan şeyleri getirdiğiniz zaman, kanunları getirdiğiniz zaman biz onay veriyoruz ve biz size destek veriyoruz. Oysaki siz daha dün kadın-erkek eşitliğini de reddettiniz ki birçok yasayı reddettiniz, neden reddediyorsunuz?

Şimdi, bakın, on yıldır Suriye’de savaş var, on yıldır Suriye’de üretim yok, on yıldır Suriye’de ölüm var, kan var; on yıldır Suriye’de elektrik yok, karanlık var ama bizim ülkemizde on yıldır değil, on dokuz yıldır bakanı değiştiren; valiyi, kaymakamı atayan; bütün ekonominin sorumlusu tek bir kişi: Sayın Erdoğan. Bakın, buna rağmen Suriye’de son bir yıl içerisinde Suriye lirasının dolar karşısında değer kaybı yüzde 98, Türk lirasının dolar karşısında değer kaybı yüzde 94 arkadaşlar. Bunun sorumlusu kim?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Esad(!)

SERKAN TOPAL (Devamla) – Bunun sorumlusu kim arkadaşlar? Ekonominin kitabı böyle mi yazılıyor? Böyle mi ekonominin kitabı yazılıyor? Bakın, Suriye’de on bir yıldır savaş olmasına rağmen yüzde 98, Türkiye’de hiçbir şey... Ha, savaş mı var? Yahu, savaş var da biz mi görmedik? Varsa biz gidelim, biz canımızı verelim milletimiz için, bayrağımız için, ülkemiz için. Bundan sonra, arkadaşlar, kimse burada çıkıp milliyetçilik duygularıyla vatandaşlarımızı kandırmaya çalışmasın.

Şimdi “Faize karşıyız.” diyorsunuz, çiftçi de faiz batağında. Yahu “Çiftçinin faizini silin.” diyoruz, silmiyorsunuz. “Esnafın faizini silin, kredi faizini silin.” diyoruz, silmiyorsunuz. “Öğrencinin KYK faizini silin.” diyoruz, silmiyorsunuz. Otoyoldan geçenden faiz alıyorsunuz, vergiden faiz alıyorsunuz, bu da yetmiyor, faizin faizini alıyorsunuz. E, hani faiz haramdı arkadaşlar?

Ya, arkadaşlar, bizim telefonlarımız susmuyor, susmuyor, Allah şahit, susmuyor. Sizi aramıyorlar mı arkadaşlar?

Hani birileri çıkıp demişti ya: “Temmuz ayında öyle bir şahlanacak ki ekonomi...” Ekonomiye biz göremiyoruz arkadaşlar. Pert oldu ekonomi, pert; ekonomi pert oldu, pert! Birileri çıkıyor hâlâ, aklımızla dalga geçiyor, “Soğan ekmek yeriz.” diyor, “Yarım kilo alın.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN TOPAL (Devamla) – Sayın Başkanım, bitireyim son cümlelerimi.

BAŞKAN – Tamamlayın.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Şimdi, millet gerçekten sıkıntıda. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa bir baba, valiliğe dilekçe veriyor ve “Ben evlatlarımı artık yetiştiremeyeceğim, bakamayacağım, lütfen devlet olarak siz bakın.” diyor. Ya, vicdanımız sızlıyor arkadaşlar.

Paranın en büyük kuralı nedir biliyor musunuz? Güvendir. Eğer bir limanda güven yoksa oraya gemi yanaşmaz arkadaşlar, yanaşmaz. Bakın, hani Sayın Cumhurbaşkanı üç yıl önce bir söz verdi, vaat verdi ülkeye, millete, hâlâ o sözlerini yerine getiremiyor. Biz bir kez daha buradan sözlerini hatırlatıyoruz, Sayın Cumhurbaşkanının verdiği sözleri; Cumhurbaşkanının verdiği sözleri bir kez daha hatırlatıyoruz.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15’inci madde üzerinde bir önerge vardır, önergeyi okutup işleme alacağız:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasan Subaşı

Antalya

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İFFET POLAT (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Hasan Subaşı’nın.

Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. 287 sıra sayılı Yasa Teklifi'nin 15'inci maddesi hakkında partim adına söz aldım.

16'ncı madde, Özelleştirme İdaresinden üç ayı geçmemek üzere süre uzatımıyla ilgili. 15'inci maddeye bir itirazımız yok ama hazırlanan bu yasa teklifi, 39 maddelik yasa teklifi her zamanki gibi yine klasik hâle gelmiş bir torba yasa; 22 yasada değişiklik öngören bir torba yasa. Genel gerekçesine baktığımız zaman, elektrik faturalarındaki TRT payının; 1,6'lık sembolik payın düşürülmesi en öne konulmuş, ilk paragrafa. Sonrasında da çıraklık ve kalfalık desteği ve teşviki söz konusu. Yine, elektrik araçlar için elektrikli şarj istasyonlarının kurulumunu; ormanlar içinde, sulak alanlarımızda balık yetiştirmeye ve kıyılarda da midye ve istiridye yetiştiriciliğine izin veren maddeleri içeriyor. Ama bütün bu gerekçelerde bir tanesi yer almamış, limanlarla ilgili 16'ncı madde; torba yasanın gizlenen bölümü. Yani halka yakın ve sempatik gelebilecek birtakım hususlar sıralandıktan sonra limanlara yer verilmemiştir. Ona da Antalya'dan örnek vermek gerekirse, bizim limanımız geçen yıl 140 milyon dolara Katarlılara verilmişti, daha sekiz yıllık bir süresi olmasına rağmen yeniden kırk dokuz yıl ilave ediliyor bu yasa teklifinin 16'ncı maddesine göre. Sadece Antalya'da değil, birçok limanda da bu söz konusu olmuş. Fakat Komisyondaki itirazlar, Meclisteki itirazlar yüzünden bunun geri çekilmiş olması da çok yararlı olmuştur çünkü torba yasanın gizlenen maddesiydi ama sanıyorum, verilen sözler gereği bütçeden sonra yeniden gündeme gelecektir diye düşünüyorum.

Ormanlar maalesef... Eskiden Akdeniz Bölgesi, bizim bölge "Teke Yöresi" olarak anılırdı, küçükbaş hayvancılık yapıldı ve et üretimine de çok büyük katkı sağlayan ormanlarımız söz konusuydu; bu, Osmanlı'dan bu yana gelen bir âdetti. Fakat onlar düşman ilan edilip de ormanlardan çıkarıldıktan sonra, taş ocakları, maden ocakları, ardından turizm yapıları ve şimdi de balıkçılık, midye ve istiridye diye yine ormanlarımız hem yapılaşmaya açılmakta hem de sularımızın kirliliği ve yok olması söz konusu. Yangınların da nelere mal olduğunu biliyoruz. O, eskiden hayvancılık ve başında çobanlarla bir nevi ormanların koruyuculuğu yapılırken şimdi bu yatırımlarla ormanlarımızı artık koruyamaz hâle de geldik.

Devletin görevlerine baktığımız zaman, Anayasa'nın 169'uncu maddesine göre devletin ormanları korumak gibi bir görevi var, tabii ki en başta Cumhurbaşkanının. Yine, Anayasa'nın 56'ncı maddesine göre, devletin çevreyi ve yaşam alanlarını koruma görevi var. Yine, devletin görevlerine baktığımız zaman; kişilerin ve toplumun refahını, huzurunu ve mutluluğunu sağlamak, kişilerin temel hak ve hürriyetlerini sınırlamaya dönük engelleri kaldırmak, kişinin maddi ve manevi varlığının gelişmesi için tedbir almak gibi birçok görevi vardır. Yine, 1567 sayılı Kanun'a göre de Türk parasını koruma görevi vardır devletin, dolayısıyla da başta Cumhurbaşkanının. Ama baktığımız zaman, devletin ve Cumhurbaşkanının bu görevleri yaptığını söyleyebilir miyiz? Maalesef, Anayasa'daki tüm görevlerin, yerine getirilmediği gibi tahrip edildiğini görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Tabii ki Türk parasını korumamanın maliyeti var. Arkadaşlar da belirttiler ama ben tarım yapan bir insan olarak geçen yıl DAP gübresinin çuvalını 180 liraya alırken, şimdi 600 liranın üzerinde alıyorum. Üreyi 100 liraya alırken bugün ancak 650 liraya alabiliyoruz. Elektriğe yüzde 50 zam geldi, bizim sulamada kullandığımız elektriğe. Mazotu da 2 misli fiyatla alabiliyoruz. Buğdaydan biraz önce arkadaşlar bahsetmişti; buğdayı 2,25 TL'ye aldılar ama bugün Konya Borsası ve Polatlı'da 5 liradır buğday. Arpayı 1,75 TL'den verdik, bugün 4 liradır. Bunda üreticinin zararı büyüktür. Aynı zamanda, süt üreticisi de 3 liradan kurtarmadığı için ineklerini, büyükbaş hayvanlarını mezbahalara göndermişti; bugün 4,5 liraya çıkarılsa da 4,25'e çıkarılsa da artık yararlanabilecek üretici maalesef kalmamıştır.

Biz devletimizi ve Cumhurbaşkanını Anayasa'daki görevlerini yapmaya davet ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Subaşı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16'ncı madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş

Ramazan Can

Fatma Aksal

Kayseri

Kırıkkale

Edirne

Polat Türkmen

Hamdi Uçar

Ahmet Özdemir

Zonguldak

Zonguldak

Kahramanmaraş

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Hüseyin Kaçmaz

Kemal Bülbül

Dirayet Dilan Taşdemir

Şırnak

Antalya

Ağrı

Serpil Kemalbay Pekközeği

Ali Kenanoğlu

Murat Çepni

İzmir

İstanbul

İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İFFET POLAT (İstanbul) - Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN - Komisyonun takdire bıraktığı aynı mahiyetteki önergelerden AK PARTİ önergesinde söz talebi yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

İlgili komisyonlarda tekrar değerlendirilmek üzere maddenin teklif metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN - Diğer önergede söz talebi Sayın Kemal Bülbül'ün.

Sayın Bülbül, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aslında biraz önce Sayın Subaşı Vekilimin ifade ettiği gibi, tekrardan bir atraksiyonla gündeme getirilmeyecekse, bu maddenin tekliften çıkarılması olumlu bir şey.

Maddeyle ilgili düşünceleri belirtmeden önce, dün değil önceki gün Antalya'da bir sokak röportajında konuşan "Ahmet Kumak" adlı genç konuşmasının içeriğinden, konuşmasında söylediği sözlerden dolayı tutuklandı, hatta röportajı yapan kişinin de tutuklandığı söyleniyor, bunun tutuklanıp tutuklanmadığını henüz teyit ettiremedik ama barodan avukat arkadaşlar, Antalya'dan avukat arkadaşlar konuyla ilgilenmekte.

Şimdi, sadece bir sokak röportajında düşüncelerini ifade eden bir gencin apar topar tutuklanması ama televizyon ekranlarından halka, bizlere, farklı inanç kesimlerine, farklı etnik gruplara sürekli tehdit savuran, muhalefeti ölümle tehdit eden, küfür ve hakaret edenlere dair hiçbir cezai, hukuki işlemin

yapılmamış olması ve böylesi gençlere dönük bu işlemin yapılmış olması tam bir hukuksal ayrımcılık ve suçtur. Ve yine, Diyarbakır'da 21 öğretmenin KHK'yle ihraç edilip adı konmamış bir idam cezasına mahkûm edilmesini kinıyorum, protesto ediyorum. Bu, kanun hükmünde kararname değil, kanun hükmünde zulümdür. Kanun hükmünde zulüm, öğretmenleri açlığa mahkûm etmiş ve maalesef, başka bir iş yapmasını da engellemek gibi bir hukuksuzluğa ortaya koymuştur.

16'ncı maddeye ilişkin... Şimdi, maddede limanların kırk dokuz yıllığına... Zaten kırk dokuz yıllığına kiralanıyor ya da kırk dokuz yıllığına hibe ediliyor ya da hukuksal adı her neyse, kırk dokuz yıllığına bu yapıyorsa o liman gözden çıkarılmış demektir zaten. Antalya Limanı'nın Katarlılara, Hopa Limanı'nın Cinere; kokainle gündeme gelen Mersin Limanı'nın aynı şekilde; İskenderun Limanı'nın LİMAK'a... Derince Limanı var burada yine; Samsun, Bandırma, Tekirdağ, Çeşme, Kuşadası, Dikili, Trabzon Limanları var. Tıpkı fabrikalar, tıpkı madenler, tıpkı santraller, tıpkı Karadeniz yaylaları, tıpkı sahiller, tıpkı GAP Bölgesi'ndeki değerli araziler, efendim, Kanal İstanbul çevresindeki araziler gibi, şimdi de sıra limanlara geldi; memlekette satılmadık şey kalmadı.

Fabrikasını satanın, limanını satanın ekonomik bakış açısından, ülkeye sevgisinden, ülkeye hizmet anlayışından ciddi anlamda kuşku duymak gerekiyor ve limanlarla bu kadar uğraşmanız, limanları bu kadar gündeme getirmeniz, hani, Gençliğe Hitabe'de belirtilen "memleketin limanları kuşatılmış, memleketin değerlerine el konulmuş" olgusunu tam gündeme getiriyor. Bu nasıl bakış açısidir, bu nasıl anlayıştır? Memleketin limanlarını satarak kazanacağınız paranın günlük bir derde deva olabileme ihtimali olabilir ama uzun erimde memlekete yapılacak bir ihanet olduğunu açıkça ortaya koymak gerekir ve bunun, bir daha gündeme gelmemek üzere ortadan kaldırılması gerekir. Limanlarla bu kadar uğraşınca, doğrusu, merhum Yahya Kemal'in "Sessiz Gemi" şiirini anımsattınız bizlere. Hani, diyor ya şiirde: "Artık demir almak vakti gelmişse zamandan/Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan." Meçhule bir gemi kalkacak, AKP gemisi. (HDP sıralarından alkışlar) Sayın Vekilim, o meçhule kalkan gemi diyor ki: "Birçok gidenin her biri memnun ki yerinden/Yıllar geçti, hâlâ dönen yok seferinden." Ne demek bu? Bu, daha önce ANAP'la, Doğru Yol Partisiyle, efendim, çeşitli siyasi partiler aracılığıyla çeşitli dolandırıcılıkları, zulümleri yapanların gidip de siyasi mevta olmasının, geri gelmemesinin şiirdeki tarifidir. O nedenle, bana Yahya Kemal'in "Sessiz Gemi" şiirini anımsattınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Bir kere daha tekrarlıyorum: Limanlara ve ülkenin diğer değerlerine dair özelleştirme ya da kiralama ya da hibe ya da kırk dokuz yıllık adı her neyse yapılan şey, o değeri ilgili kuruma bahşetmek, peşkeş çekmektir. Bu ülke adına da ekonomi adına da insanlık adına da gelecek adına da yurtseverlik adına da demokrasi adına da kabul edilecek bir şey değildir; reddediyoruz.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen öneriler doğrultusunda 16'ncı madde metinden çıkarılmıştır. Karışıklığa sebebiyet vermemek için kanun teklifi görüşmelerine mevcut sıra sayısındaki madde numaraları üzerinden devam edilecektir. Kanun yazarını sırasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

17'nci madde üzerinde 2 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Ayhan Erel

Aksaray

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İFFET POLAT (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ayhan Erel'in.

Sayın Erel, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesi üzerine partim İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım, hepinizi selamlıyorum.

Kahramanmaraş ilimizin Dulkadiroğlu, Onikişubat, Türkoğlu ilçelerindeki Erkenez, Aksu Organize Sanayi Bölgelerinde bazı kısıtlamaların ortadan kaldırılarak organize sanayinin gelişmesi hususunda getirilen bu teklifi olumlu bulmaktayız. Organize sanayi bölgelerinin Türkiye'nin orta sanayisinin kalkınmasında, gelişmesinde; iş, aş arayan insanlarımıza iş, aş sağlanmasın da bize göre önem arz ediyor.

Yine, Aksaray'da Sultanhanı, Ortaköy ve Eskil ilçelerine organize sanayi bölgelerinin kurulması imza aşamasında. Ben buradan... Yetkililerden bir an önce bu işlemin onaylamasını bekliyoruz. Aksaray'da organize sanayinin gelişebilmesi için de AK PARTİ iktidarının 2004 yılından bu tarafa sözünü verdiği ve Aksaray'ı İskenderun ve Mersin Limanı'na bağlayacak demir yolunun da bir an önce yapılmasını talep ediyoruz.

Yine, doğal gazla ilgili düzenlemeler var. Türkiye Cumhuriyeti devleti, sosyal devlet ilkesi gereğince zaman zaman elektrik, kömür bedellerinde yardımcı olmaktadır oysa doğal gaz bedeli hususunda böyle bir yardım yoktur. Bu zor kış şartlarında tıpkı elektrikte ve yakıtta sosyal devlet ilkesi gereği nasıl ki devlet yardımcı oluyorsa yoksul ailelerin harcadığı doğal gazın belli bir miktarının devlet tarafından karşılanması o insanlarımızın bir nebze de olsa rahata kavuşacağını göstermektedir. Zira son beş ayda 674 bin ailenin doğal gazının kesildiğini görmekteyiz.

Yine, Aksaray'dan bir çiftçi kardeşim "Tarım Kredi Kooperatifine 120 bin lira borcum vardı, altı ayda 200 bin lira oldu. Bana bir yol gösterin, bunu ödeyemiyorum." diyor. Bu konuda da ben ilgilileri göreve davet ediyorum.

Yine, bir nakliyeciler kardeşimiz "Nakliye sektörü can çekişiyor, mazot fiyatına yetişemiyoruz, lastikleri almak artık mümkün değil, sanayi parçaları çok pahalı. Nakliye ücretinin yerinde durması, çoluğumuza çocuğumuza ekmek götürmemizi engelliyor." diyor. Başta AK PARTİ'nin değerli yetkililerinin bu soruna da bir çözüm bulması gerekiyor.

Yine, hepimizi ziyaret eden özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri var. Bunlar, aldıkları ücretle artık masraflarını karşılayamadıklarını beyan ediyorlar. İlk açıldıklarında, devlet, 1 öğrenciye yaklaşık 1 asgari ücret tutarında ödeme yaparken günümüzde sadece üçte 1'i kadar ödeme yapıyor. Bunlar kapanma noktasına gelmiş; yaklaşık 45 bin kişi çalışıyor, 400 bin pırıl pırıl özel öğrencimize ders veriyorlar. Bu konuda da siyasi iradeyi göreve davet ediyorum.

Yine, bir müjde de ön lisans programlarının raylı sistemler bölümünden mezun olan gençler bekliyor. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarında çok büyük bir personel eksikliği olmasına rağmen bu gençlerimiz bir türlü atanmamış; bu gençlerimizin de feryadına kulak verin diyoruz.

Yine, pancar üreticileri veya pancarla ilgili olan arkadaşlarımız bilirler; sezon başında pancar üreticilerine bir kota konulur, bu kotanın altında kalmak veya üstüne çıkmak mümkün değil. Günümüzde kuraklıktan dolayı bu kotayı dolduramayan üreticilerimize ceza uygulaması söz konusu. Zaten kuraklıktan dolayı para kazanamamışlar, yan komşularında da pancar yok, kotayı dolduramıyorlar, cezaya maruz kalacaklar; lütfen buna da bir çözüm bulun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, son günlerde hepimize gelen Zonguldak Ereğli Ticaret Odasının bir mektubu var. Hem Halk Partili hem AK PARTİ'li hem de İYİ Partili milletvekilleri olarak biz... Kurtuluş Savaşı'nın tek deniz savaşı olan Alemdar Olayı var. 27 Ocak 1921 yılında Karadeniz'de Fransızlarla yapılan mücadelede bu gemi Türklerin eline geçmiş, daha sonra da bizim Millî Mücadele'de büyük faydalar sağlamış. Karadeniz Ereğlililerin, Zonguldak milletvekillerinin -kanun teklifi- Gazi Alemdar Gemisi'nin İstiklal Madalyası'yla onurlandırılması yönünde talepleri var. Bizim de aynı konuda bir talebimiz var. Bu talebe duyarsız kalınmasın, Grup Başkan Vekillerini göreve davet ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

AYHAN EREL (Devamla) – Millî Mücadele'mizin tek deniz savaşı olan ve bu deniz savaşının da en önemli gemisi olan Alemdar Gemisi'ne bir İstiklal Madalyası'nın verilmesiyle, Karadeniz Ereğli halkıyla birlikte Millî Mücadele'ye gönül veren, bedel ödeyen, kanlarıyla, canlarıyla bu vatana bize emanet edenlere de şükran borcumuzu ödemiş olacağız diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına (x)

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 17'nci maddesiyle 4562 sayılı Kanun'a eklenen ek 6'ncı maddeye bağlı "Erkenez Organize Sanayi Bölgesi", "Aksu Organize Sanayi Bölgesi" ve "Türkoğlu-2 Organize Sanayi Bölgesi" başlıklı haritaların ekteki haritalarla değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş	Ahmet Özdemir	Ramazan Can
Kayseri	Kahramanmaraş	Kırıkkale
Ceyda Çetin Erenler	Mehmet Cihat Sezal	Serap Yaşar
Kütahya	Kahramanmaraş	İstanbul
Yavuz Subaşı	Taner Yıldız	
Balıkesir	Kayseri	

BAŞKAN – Haritaları okuma şansımız yok, zaten önergeyle birlikte ekte dağıtıldı.

Komisyon önergeye katılıyor mu?

(x) Önergeye ekli haritalar tutanağa eklidir.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İFFET POLAT (İstanbul) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Peki.

Söz talebi yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gereke:

Önergeyle Erkenez Organize Sanayi Bölgesi, Aksu Organize Sanayi Bölgesi ve Türkoğlu-2 Organize Sanayi Bölgesi alanları yeniden düzenlenmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Altay, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Aksu ve Türkoğlu-2 Organize Sanayi Bölgelerinin Kahramanmaraş'a hayırlı olmasını dilediğine ve Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç adına emeği geçen milletvekillerine teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dulkadiroğlu Erkenez, Onikişubat Şubat Aksu ve Türkoğlu Türkoğlu-2 Organize Sanayi Bölgelerimiz Maraş'ımıza hayırlı olsun. Bu, Maraş Milletvekilimiz Genel Başkan Yardımcımız Sayın Ali Öztunç'un da çok büyük hayali ve iddiasıydı, arzusuydu. Kendisi Mersin mitingiyle ilgili olarak Mersin'de görevli olduğu için Genel Kurulda onun adına ben de emeği geçen bütün milletvekillerine teşekkür ediyorum.

Maraş'ımıza tekrar hayırlı olsun diyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hayırlı uğurlu olsun diyorum biz de.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3950) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı 287) (Devam)

BAŞKAN – 18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19'uncu madde üzerinde 1 adet önerge vardır, önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinde geçen "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Kaçmaz

Ali Kenanoğlu

Dirayet Dilan Taşdemir

Şırnak

İstanbul

Ağrı

Serpil Kemalbay Pekközeği

Nusrettin Maçın

Remziye Tosun

İzmir

Şanlıurfa

Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İFFET POLAT (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Remziye Tosun'un.

Buyurun Sayın Tosun. (HDP sıralarından alkışlar)

REMZİYE TOSUN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifi yerine, özelde Diyarbakır'da, genelde tüm ülkede uygulanan düşmanca politikalara değineceğim.

Cumhuriyet tarihinden itibaren Şark Islahat Planı'ndan umumi müfettişliklere, OHAL valiliklerinden kayyum rejimine, önce Kürt halkının varlığı, ardından Kürt halkının kimliği ve iradesi yok sayılmak istenmiştir. Çözüm sürecinin ardından düşük yoğunluklu savaş hâli devam etmiş, özel savaş politikaları devreye konulmuştur. Bu politikaların başını ise kolluk güçleri ve belediyeler çekmektedir. 2019 yılından itibaren 48 belediyemize kayyum atanmış, yaklaşık 4,5 milyon yurttaşın iradesi yok sayılmıştır. “Millî irade” diyerek iktidara gelen AKP, Kürt halkının iradesini yok saymıştır. Belediyelerde yapılan usulsüzlük ve yolsuzluk müfettiş raporlarında ve Sayıştay raporlarında yer almaktadır ancak Kürt düşmanlığı üzerinden yürütülen kayyum gasbı, her türlü talana ve yolsuzluğa göz yumulmasını sağlamaktadır.

Peki, bu kayyumlar neler mi yapmış? 2016 ve 2019 yılında atanan kayyumların ilk hedefi, kadın kurumlarına ve Kürtçeye yönelik olmuştur. Kayyumlar tarafından toplam 60 kadın kurumu kapatılmıştır; sadece kadın kurumları değil, sığınmaevleri, kreş ve klinik gibi kurumlar da kapatılmıştır. Kadına yönelik şiddetle mücadele eden kadın kurumları kapatılırken kayyumların kadına yönelik şiddete karşı çözümü ise Bismil'de evlilik okulu açmak olmuştur.

Kürt kentlerinde İngilizce, Farsça gibi yabancı dillerde tabelalar bulunurken kentin yüzde 90'ının konuştuğu ve yüzyıllardır konuşulan Kürtçe ise tabelalardan kaldırılmıştır. Silvan ilçe giriş çıkışlarında bulunan Kürtçe, Türkçe ve İngilizce tabelalar kayyum tarafından kaldırılmış, yerine sadece Türkçe tabela dikilmiştir.

Bunun dışında, belediyelerin milyon liralık ihaleleri Bolu, Kocaeli ve Ankara merkezli şirketlere verilmiştir. Belediyelere kent dışından bürokratlar atanarak çifter maaş alınmıştır. Kayyumla siyasi ve akrabalık ilişkisi olan şahıslar; personel daire başkanlığı, özel kalem müdürlüğü gibi belediye kurumlarına atanarak belediyeleri memuriyete sınavsız geçiş için basamak olarak kullanmışlardır. Bu usulsüzlüklerle birlikte belediyelerdeki hukuksuzluklar da ayyuka çıkmıştır. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde çalışan 45 işçi zorla emekliye ayrılmıştır. Onların yerine ise belediye yöneticilerinin emeklilik yaşındaki yakınları alınmıştır. Kayyum atanan belediyelerde işten çıkarılan memurlar hakkında işe iade edilme kararları ise uygulanmamaktadır. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi kayyumu, sürekli işçi kadrosuna geçiş sırasında güvenlik soruşturması gerekçesiyle işten çıkardığı 75 işçinin işe iade kararını mülakat yöntemiyle çiğnemiştir.

Belediyeler yoluyla talan ve yolsuzluk politikası sürerken Kürt halkının iradeleri, milletvekillerimiz, eş başkanlarımız ortada suç yokken suç üretilip yıllarca rehin tutuluyor. Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanımız Selçuk Mızraklı hakkında Belediyeye dair hiçbir soruşturma yokken hukuksuzca yaklaşık on yıl ceza verildi. Yandaşa kayırmacılık, Kürt'e ayrımcılık yapıyor. Başta Kürt kentlerinde olmak üzere tüm ülkede muhaliflere, Kürt halkına, iradesine, kadın kazanımlarına karşı hukuksuzluk, talan, yolsuzluk örneklerine hepimiz şahidiz. Peki, bu cüreti nereden mi alıyorlar? Çünkü Kürt halkına karşı yapılan neredeyse hiçbir suç hakkında işlem başlatılmıyor. Somut deliller ve müfettiş raporlarına rağmen, milyara varan miktarlarda yolsuzluk yapan eski kayyumlar hakkında bugüne kadar atılmış

etkin bir somut adım dahi yoktur. Diyarbakır Belediye Eş Başkanımız Selçuk Mızraklı'nın, kayyumun yaptırdığı küçük saraylara karşı dediği gibi “tüyü bitmemiş yetimin hakkı” diye konuşanlar; işte bakın, belediyeleri nasıl talan ediyorlar. Belediyelere özelde yapılan bu uygulamalar, Kürtlere, Kürtçeye ve kadın kurumlarına yönelik saldırganlığın tipik sembollerine dönüştürülmüştür. Bunun adı nedir, biliyor musunuz? Ancak tarih sizi bir gün yargılayacaktır. Siz çocuklarınızın yüzlerine nasıl bakacaksınız, bunu sorun kendinize.

Buradan tüm halkımızı, başta Doktor Selçuk Mızraklı'yı, Leyla Güven'i, Hülya Alökmen Uyanık'ı ve zindanlardaki bütün yoldaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20'nci madde üzerinde 1 adet önerge vardır, önergeyi okutup işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Muhammet Naci Cinisli

Erzurum

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İFFET POLAT (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Muhammet Naci Cinisli'nin.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Üzerinde söz aldığım maddeyle, doğal gaz arz güvenliğinden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının sorumlu olduğu kaydediliyor. Ayrıca, uzun dönemli Türkiye Ulusal Enerji Planı çalışmasına ilişkin hukuki çerçeve düzenleniyor. Şimdiye kadar yapılmaması çok vahim bir hata, civedevlet yönetimlerinde

Ciddi devlet yönetimlerinde kesinlikle görülemeyecek bir boşluk ve devlet ciddiyetinden ne kadar uzak bir Hükûmete sahip olduğumuzun kanıtı. Devletimiz, maalesef “güçlü belediye reisi, pasif belediye meclisi” usulüyle belediye gibi yönetiliyor. Belediye refleksi ve usulüyle devlet yönetilmez, yönetilemiyor. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Türkiye, doğal gaz ithalatına yılda 13 milyar dolar ödüyor. Ülkemiz, yıllık 50 milyar metreküp tüketiminin tamamına yakınına ithal ediyor. Dışa bağımlılık, yıldan yıla artan enerji ihtiyacına paralel olarak da artıyor. Enerji politikalarımız güneş, rüzgâr, dalga gibi yenilenebilir enerji kaynakları üzerinden ele alınıp geliştirilmeli. Yenilenebilir enerji kaynakları destekleme çerçevesinde dövize endekli uygulamalar da azaltılmalı. Ülkemizin satın aldığı doğal gazın bin metreküplük fiyatının ortalama olarak 170-180 dolar olduğu ancak Avrupa'da kullanılan aynı miktardaki doğal gazın 80-100 dolar civarında olduğu yerli ve yabancı basında ifade ediliyor. Aynı miktar gazı Avrupa'ya göre 4 milyar dolar daha fazla bir maliyetle kullanıyoruz. “Avrupa'ya gaz taşıyan boru hatları ülkemizden geçtiği hâlde doğal gazı Avrupa'ya göre niçin daha pahalı kullanıyoruz?” sorumuza hâlâ net bir yanıt alamadık.

31 Aralık 2021 tarihinde Rusya'yla Batı Gaz Boru Hattı üzerinden 8 milyar metreküplük doğal gaz alım anlaşmamız sonlanıyor. Spot piyasa hesaplaması yeni anlaşmada mutlak suretle kullanılmalı. Türkiye'nin çok pahalı doğal gaz kullanmasına neden olan "al ya da öde" şeklinde yapılan uzun dönemli gaz alım anlayışından kesinlikle vazgeçmeliyiz.

Değerli milletvekilleri, son üç yılda doğal gaz faturası yüzde 63 arttı. Bu kara kış günlerinde insanımızın yakıp yakamadığı bilinmeyen pahalı doğal gazdan KDV yüzde 18, ÖTV ise her metreküp için 3 kuruştan fazla alınıyor. Yılda sekiz ay doğal gazla ısınmaya çalışan memleketim Erzurum'da doğal gazın metreküp fiyatı 2 liranın üzerinde. "Doğu Anadolu'da insanlar eksi derecelerde nasıl yaşıyorlar?" diye düşünmeliyiz. Ekmek, su gibi bir doğal tüketim maddesi hâline gelen doğal gazın yokluğunda yaşamın neredeyse imkânsız olduğu, sekiz ay kış yaşayan Doğu Anadolu'da doğal gaz fiyatlarının makul seviyeye indirilmesi gerekiyor. Önceden vermiş olduğum ama işleme alınmayan kanun teklifimde, bölgede doğal gazdan KDV, ÖTV alınmamasını önermişim; ciddiyetle dikkate alınmasını rica ederim. Enerjide uygulanan yüksek orandaki KDV ve ÖTV hazine için bir gelir kapısı olarak görülmemeli, devletin ana görevlerinden birinin vatandaşlarına ulaşılabilir ve ucuz enerji temin etmek olduğu unutulmamalı.

Sayın milletvekilleri, 2021 yılı Şubat ayında, Sayın Cumhurbaşkanının kararıyla, BOTAS ve Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına bağlı ortaklığı olan (TPOC) Turkish Petroleum Overseas Company tarafından 3 yeni şirket kuruldu. Kurulan şirketlerin ortaklık yapısı, yeni şirket kurulması ya da ortak olabilmesi konularında tek yetkili olarak Sayın Cumhurbaşkanını görüyor. Yeni şirketler birçok yasadın da muaf tutulmuş. Aralarında Devlet İhale Yasası, Kamu İhale Yasası, Kamu İhale Sözleşmeleri Yasası gibi 11 farklı yasa bu şirketler için ya hiç uygulanmayacak ya da kısmi olarak uygulanabilecek yani bu şirketler saydığım yasalardaki hükümlere tabi olmayacaklar. Devletimizin petrol, doğal gaz ve maden alanlarındaki sorumlulukları off-shore iştirakler üzerine taşıyor. Bu iştiraklerin tüm kayıtları ve imza attıkları sözleşmeler Sayıştay denetimine açık olmalı. Kamuoyunun bu tür bilgiler üzerinden şeffaf şekilde bilgilendirilmesi sağlanmalı. Yaptıkları işlerdeki kârlılıkları, payları ve kazancın ülkeye getirilmesi şart olmalı. Bu şirketlerin oluşturacakları borçlanma ve satış riskleri de izlenebilmeli.

Devletimizin şirketleri üzerinde oluşabilecek muhtemel şaibenin kaldırılacağını umar, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, pek kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN - Size yerinizden kısa söz vereyim.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- *Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, önceki birleşimde hekimlere yönelik yapılan düzenlemenin kapsamının tüm sağlık emekçilerini içerecek şekilde genişletilmesine dair verecekleri kanun teklifine bütün partilerden destek beklediklerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sağ olun Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, bilindiği üzere, dün hekimlere yönelik bir düzenleme yapıldı ve maddeler ihdas edildi. Dün de ifade etmiştik, diğer sağlık emekçilerinin de bu kapsama alınması gerektiği yönünde,

doğrusu, eminim bütün milletvekillerine çok sayıda başvuru vardır. Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası ve bu alanda çalışan daha birçok kurum, dünden bu yana çok ciddi bir talep ve protesto yükseltiyor. Açıkçası haklılar yani haklılıkları gün gibi ortada çünkü sağlık hakikaten bir ekip işi; hemşiresiyle, diyetisyeniyle, laborantıyla, doktoruyla birlikte çalışıyorlar ve öyle bir hâle geldi ki mesela. şu anda iş yeri hekimleri bile bu kapsamda değil, bu kapsama alınmamış, işte kamuda çalışmayanlar yine bu kapsama alınmamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hemşireler ile doktorlar sürekli birlikte çalışıyorlar, onlar kapsamda değiller ama doktorlar kapsamda. Hatta teklifleri de var yani bu kapsamda Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarında görev yapan personel için 150 puan artırımı talepleri var. Diş tabipleri ve diğer hekimler için ek ödemelerin tatminkâr olması karşısında kendi talepleri de mağduriyetlerinin giderilmesi. Covid-19 pandemisiyle mücadele eden sağlık emekçileri arasında yapılan ayrımcılığın kabul edilemez olduğu konusunda, adil olmadığı konusunda tüm sağlıkçıların bu konudaki itirazlarını haklı buluyoruz, yerinde buluyoruz ve bütün partilere açık çağrı yapıyoruz; adaletsiz, eşitsiz ve çalışma barışını bozacak bu düzenlemeyi biz genişletelim, diğer bütün sağlık emekçilerinin kapsama alınması için, burada yeni bir madde ihdasıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Neticede her zaman iktidar partisi önermez, muhalefet de önerir ve biz de kanun teklifi veriyoruz.

BAŞKAN – Biz Divan olarak bütün önerileri alıyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani bu konuda önergemizi vereceğiz, diğer bütün partilerden bu konuda destek bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.05

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.21****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26’ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3950) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı 287) (Devam)

BAŞKAN – 287 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz. İkinci bölüm 21 ila 39’uncu maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde ilk söz, gruplar adına İYİ Parti Grubu adına Sayın Yasin Öztürk’ün.

Sayın Öztürk, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASIN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yine, her zamanki gibi kamu yararına bir reklamla süslenen ama içi sırlarla dolu bir kanun teklifini görüşüyoruz. Adı bile konulmayan bu kanun teklifinin reklam malzemesi; elektrikte TRT payının kaldırılması. Muhalefet partisi milletvekilleri olarak diyoruz ki: “Biz bunu hep dile getirdik, tabii ki buna olumlu oy vereceğiz ama yetmez. Vatandaşın üzerinde asıl yük olan katma değer vergisi, hadi onu da kaldıralım? Yok. Vatandaş kullanmadığı elektriğin parasını “kayıp kaçak bedeli” diye yıllardır ödüyor, hadi bunu da kaldırın? Yok. Devletin elektrik üzerinden işletmelerden alacakları var. “İşletmeler, vatandaşın faturasından Elektrik Enerjisi Fonu’na yatırmak için kestikleri paraların üzerine yatmışlar, bu alacakları tahsil edin.” diyoruz, “Biz fonu kaldırdık.” diyorlar. Kanunda bu alacakların neden tahsil edilmediğine, edilip edilmeyeceğine ilişkin bir düzenleme var mı? O da yok. Yandaş alacağından keyfi vazgeçme var ama mali af niteliğinde sayılacak bu düzenleme için Plan ve Bütçe Komisyonuna dâhil görüşme, sorma var mı? Yok. Bu kanun teklifi 22 ayrı kanunda düzenleme öngörüyor. Kaçı Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunu ilgilendiriyor? Tabii, Komisyonun adı dolu dolu olunca, ilgili ilgisiz, yetkili yetkisiz bir sürü kanunda yapılacak düzenleme de çorba içinde kaynatılmaya çalışılıyor. “Komisyonu ilgilendirmeyen, yetkisi dâhilinde olmayan bu kanun tekliflerini biz neden görüşüyoruz?” sorumuza cevap veren de yok. Devletin kasasından beslenen Maarif Vakfında çalışan emeklilere çift maaş verilmesi ya da bu Vakıfta çalışan emeklilerin SGK prim borçlarının affedilmesi bu Komisyonun görevi midir? Yarın emekliliği gelmiş bir kamu personeli “Kamuda çalışmaya devam edeceğim, benim de kamudan çift maaş hakkım var; kanun önünde eşitiz.” diye başvursa Anayasa Mahkemesinden çıkacak karar nasıl olacaktır ya da bu düzenlemenin yarın kamu yararına çalışan TÜRGEV ve TUGVA gibi vakıflar için genişletilmeyeceğinin bir garantisi var mıdır?

Komisyon görüşmeleri sırasında Kızılay temsilcisi kurumlar açısından bu düzenlemeye neden ihtiyaç duyulduğu konusunda ikna etmeye çalıştı, bazı gerekçeleri de makul bulundu ama Kızılay için yapılacak düzenlemeye yönetimi tamamen iktidar tarafından belirlenen Maarif Vakfının eklenmesi, asıl gayenin Kızılay değil Maarif Vakfı olduğunu turnusol kâğıdı gibi ortaya çıkardı.

Bu arada, söz emeklilerden açılmışken; son dönemlerde ardi ardına yapılan zamlardan en çok etkilenen kesimlerin başında emekliler geliyor. Bugün hâlâ, 2000 yılı öncesi emekli olduğu için 1.600 lira maaşla yaşamaya çalışan emeklilerimiz var, bu vatandaşlar intibak yasası bekliyor. Son beş yılda, emekli olduktan sonra çalışmaya devam eden vatandaşlarımızın sayısı 2 kat artmıştır; tabii ki bunlar kayıtlı olanlar, kayıtlı olmayan, bilinmeyenler çok daha fazla.

Bir de Sayın Cumhurbaşkanının hiç hazzetmediği bir grup var; kamuoyunda “EYT’li” olarak bilinen, sigorta prim süresi dolduğu hâlde yaş sınırına takıldıkları için emekli olamayanlar. Ne diyor bu konuda Sayın Cumhurbaşkanı? “Hem emekli olup hem de gidip çalışıp ücret alacaklar. Çift dikiş olmaz.” “Çift dikiş olmaz.” diyorsunuz ama çiftler çiftler yönetim kurulu üyelikleri verdiğiniz, aralarında aylık gelirleri 200 bin liranın üzerine çıkan imtiyazlı grubu da siz atıyorsunuz, emeklilikte bir nebze rahat etmek için 3600 gösterge almak isteyen kamu görevlilerini siz oyalyyorsunuz.

Gelelim kanun teklifinin diğer maddelerine: Ormanlık alanlardaki sulara balık çiftliği kurulmasının Sanayi, Enerji Komisyonu ile alakası nedir? Gereğesine “Balık ihracatını artırmak.” yazarak Komisyonun ticaret kısmıyla ilişkilendirmeye çalışıyorsunuz ama bu konunun asıl muhatabı olan Tarım, Orman Komisyonunun ve Çevre Komisyonunun görüşlerine bile başvuruyorsunuz. Balık üretimimiz artsın tabii, balık ihracatımız da artsın tabii ki, kimsenin buna itirazı yok ama ormanlık madencilik için açtınız, turizm için açtınız, imara açtınız, bu yetmezmiş gibi yangına karşı da koruyamadınız, orman mı bıraktınız? Şimdi, biz diyoruz ki: “Orman içi su kaynaklarını kullanan tesisler ÇED raporlarına tabi olsun.” Bu yapılmadığı takdirde yarın bu madde bir şekilde Anayasa Mahkemesinin konusu olacak. O zaman ne yapacaksınız? Bu maddenin içine midye, istiridye ne diye girer? Orman içi sulara midye, istiridye yetiştirildiğini bilen, gören varsa gelsin anlatsın. Bu şekilde ilgili komisyonlarda görüşülmeden, tali komisyon olarak bile görüşüne başvurulmayan her kanun teklifi zaman kaybı olarak Genel Kurul gündemine tekraren getirilmektedir.

Daha geçtiğimiz günlerde Kooperatifçilik Kanunu’nu görüştük. Bu kanun teklifinde de değiştirilen maddeye ilişkin olarak Kooperatifçilik Kanun Teklifi görüşülürken uyardık “Tarımsal desteklemelere aracılık yapan kooperatiflere merkez birliğine ortak olmak için süre vermezseniz çiftçiyi mağdur edersiniz, süre verin.” dedik. O zaman söylediklerimizi dikkate almayanlar, önergemizi reddetmek için el kaldıranlar, daha üzerinden bir ay geçmeden, sanki yeni duymuşçasına bu kanun teklifiyle mağduriyeti gidermeye çalışıyorlar. Yasama tekliflerini biz neden yapıyoruz? Kamu yararı için, vatandaşın mağdur olmaması için. Peki, teklifi biz verince, önergeyi biz verince neden reddediyorsunuz?

Değerli milletvekilleri, yine her kanun teklifinde olduğu gibi, bu kanun teklifinde de Cumhurbaşkanına yetkiler verilmektedir. Bu kanun teklifinin 14’üncü, 21’inci ve 29’uncu maddeleri de bu kapsamdadır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesinin ardından ülke ekonomisinin geldiği durum ortadadır. Cumhurbaşkanına verilen her yetki, yetkinin keyfiyete dönüşmesi nedeniyle çöküşü hızlandırmaktadır. Artık vatandaşın da piyasaların da Cumhurbaşkanının yetkilerini istediği gibi kullanmasına değil, konuşmasına bile tahammülü kalmamıştır. 30 Kasım 2021 gecesi ülke 14 şiddetiyle sarsılmıştır. Cumhurbaşkanının bu tarihte yaptığı konuşmanın sadece yarım saatlik bölümünün ülkeye faturası 200 milyar lira dış borç olarak sırtımıza yüklenmiştir. Kimdir bunun sorumlusu? Sayın Cumhurbaşkanına göre, ekonomik kurtuluş savaşı vermemez gereken dış güçler. Kim bu dış güçler peki; tamam, mücadeleyle hepimiz birlikte yapalım ama kime karşı? Kimin sizinle dost, kimin

sizinle düşman olduğu belli değil ki; kardeşiniz Esad, birden oldu Esad, bu değişimin nüfusumuza etkisi 8 milyon Suriye vatandaşı, ekonomiye etkisiyse milyarlarca dolar. Daha dün darbe girişiminin faili, darbecilere 3 milyar dolar para desteği sağlayan Birleşik Arap Emirlikleri azılı düşmandı. Millî Savunma Bakanımız demişti ki: “Doğru yer ve zamanda hesabını soracağız.” Şimdi ayağımıza kadar geldiler, hadi hesap soralım. Yok, sormayız. Neden? 10 milyar dolar getirecekler. Ne karşılığı? 10 ayrı fasılda yapılan 10 ayrı mutabakat karşılığı. Anlaşılan, ekonomik kurtuluş savaşımızda müttefikimiz Araplar olacak. İlk göz attıkları yer neresi? Varlık Fonu, öncelikli olarak da limanlar, Bütçe Kanunu’na yetişelim diye bugün çektiğiniz 16’ncı madde. Bakalım ne zaman tekrar getirirsiniz? Abu Dabi Liman Şirketi ile Türkiye Varlık Fonu arasındaki mutabakat imzalandı. Varlık Fonunun portföyünde Türkiye Denizcilik İşletmeleri var, Denizcilik İşletmelerinin elinde de işletmecisi olduğu 8 tane liman. Fonda ayrıca İzmir Alsancak Limanı var.

Osmanlı İmparatorluğu’nun son döneminde verilen kapitülasyonları hatırlar mısınız? Hani, imparatorluğu çöktüğe götüren nedenlerin arasında sıralanan, yabancılara verilen ekonomik, adli, idari haklar ve ayrıcalıklar. Osmanlı’nın verdiği kapitülasyonların çoğu 2 taraf için geçerli de olsa ekonomisi güçlü olan taraf kapitülasyonlardan fayda sağlarken ekonomisi zayıf olan taraf kapitülasyonlardan zarar görmüştür. Yükseliş Devri’nde lütuf olarak verilen, Duraklama Devri’nde de tavize dönüşen kapitülasyonlar giderek Avrupalı devletlerin Osmanlı’yı sömürü aracı hâline getirmesine sebep olmuştur. Hepimiz tarih okuduk, var mı itirazı olan? Yok. Bugün birkaç milyar dolar gelsin diye, “Gelsin de nasıl gelirse gelsin.” şeklinde yapılan uluslararası anlaşmaların kapitülasyonlardan ne farkı var? Türkiye’nin en kıymetli varlıkları zarar ettirilseler bile Varlık Fonunun portföyünde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Bu varlıkların faaliyet alanlarının içinde banka da var, borsa da var, ulaşım da var, enerji de var, lojistik de var, arsa da var, ilk gelen buraya göz diyor. Bugün menfaati söz konusu olduğunda yapılan her türlü yanlışlığı alkışlayanlar gibi, Osmanlı bu tavizleri verirken “Padişahım çok yaşa!” diyenler sonun başlangıcını bilmiyor muydu? Bugün bilenler gibi onlar da biliyordu. Tarih, yapılan yanlışlardan ders alınırsa tekerrür etmez. Biz diyoruz ki: “Tarih yanlışlarıyla tekerrür etmesin, verin işi ehline tarihin seyri değişsin.” (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Metin Nurullah Sazak.

Buyurun Sayın Sazak. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Muhterem heyetinizi saygıyla selamlarım.

Sözlerime başlamadan önce, can Azerbaycan’ımızda önceki gün meydana gelen helikopter kazasında şehit olan evlatlarımıza Allah’tan rahmet, yaralı evlatlarımıza acil şifalar diliyorum, Türk milletinin başı sağ olsun.

Malumlarımız olduğu üzere, Türkiye Cumhuriyeti devleti tarihi bir sınavdan geçmektedir. Tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgınından sonra dünya genelinde arz talep dengesi olumsuz anlamda etkilenmiş, tedarik zinciri bozulmuş, global çapta fiyat artışları meydana gelmiş ve küresel enflasyon tetiklenmiştir. Dahası, gelişmiş ülkeler dahi bu olumsuzluklarla mücadelede zorlanırken ülkemiz, ardı ardına gelen ekonomik saldırılar nedeniyle çıkmaza doğru sürüklenmiştir. Geçmişte de gördüğümüz suni döviz artışları, yüksek faiz, yüksek kur sarmalı, art niyetli insanların fırsatçılıkları ve yaşanan fiyat artışları ekonomimizi geçici olarak olumsuz etkilemiş, vatandaşlarımızı bunaltımıştır.

Ülkemizi IMF’ e mahkûm etmek isteyen muhalefet ise bu durumdan istifade ederek erken seçim çığırkanlığı yapmaktadır. Bizler Milliyetçi Hareket Partisi olarak ülkemizin sorunlarına hiçbir zaman sırtımızı dönmedik, hiçbir dönemde de seyirci kalmadık. Genel Başkanımız, bilge liderimiz Sayın Devlet Bahçeli’nin talimatları doğrultusunda gerçekleştirdiğimiz “Adım Adım 2023, İl İl Anadolu” temalı ziyaretimizde kadirşinas vatandaşlarımızla kucaklaşıyor, sıkıntılarına derman olmaya çalışıyoruz. Büyük bir coşkuyla karşılandığımız şehirlerde vatandaşlarımızla istişarede bulunuyor, ekonomik bağımsızlığımız ve güvenliğimiz için onlardan biraz sabır ve muhalefetin sokağa çıkma çağrılarına karşı itidal rica ediyoruz.

Bilindiği üzere, elektrik faturalarındaki aktif enerji bedeli üzerinden yüzde 2 TRT payı ve yüzde 0,7 Enerji Fonu için kesinti yapılmaktaydı. Bu zorlu günlerde enerji fiyatlarındaki artışın vatandaşlarımız üzerinde oluşturduğu mali yükü az da olsa hafifletmek amacıyla söz konusu kesintileri kaldırıyoruz. Kesinti yapılan bu 2 kalemin kaldırılması neticesinde KDV’nin de etkisiyle birlikte faturalarda yaklaşık olarak 3,2’lik bir indirim gerçekleşecektir. Böylece, vatandaşlarımızın elektrik faturalarından yıllık olarak 3 milyar liranın üzerinde bir indirim sağlanacaktır.

Değerli milletvekilleri, son dönemlerde Akdeniz ve Karadeniz’de gerçekleştirilen sondaj çalışmaları sonucunda ülkemizin enerji geleceği için olumlu gelişmeler yaşanmasına rağmen ülkemizin enerji kaynakları hâlen kısıtlı ve dışa bağımlıdır. Bu çerçevede, ülkemizin en büyük enerji kaynağı enerji verimliliğidir. Üzerine konuştuğumuz kanun teklifiyle birlikte elektrik faturalarındaki indirimin yanı sıra enerji verimliliğinin teşvik edilmesi, enerji arz güvenliğinin sağlanması ve enerji alanında dışa bağımlılığın azaltılması düşünülmüştür. Yapılacak değişikliklerle birlikte, doğal gaz arz güvenliğinin kapsamında, gelecek yirmi yıldan daha uzun bir dönemi kapsayacak olan Türkiye Ulusal Enerji Planı çalışmasının tamamlanması, mezkûr çalışmalar neticesinde enerji arz güvenliği için gerekli tedbirlerin alınması ve doğal gaz piyasasındaki tüketicilerin korunmasına yönelik usul ve esasların belirlenmesi öngörülmektedir. Ayrıca, lisanssız elektrik üreticilerinin iletim sistemini de kullanması hedeflenmekte, enerji girdi maliyetlerini düşürmek isteyen sektörler hibe veya faiz desteği gibi imkânlar sağlanması planlanmaktadır. 2009 yılından beri devlet tarafından sağlanmakta olan Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) desteklerine tarım ve hizmet sektörü de eklenerek enerji maliyetinin düşürülmesi amaçlanmakta, elektrik enerjisinin tasarruflu kullanılmasının teşvik edilmesi için farklılaşan tarife sisteminin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

Enerji verimliliği ve enerji tasarrufunun yanı sıra, üzerinde görüşmeye devam ettiğimiz kanun teklifi, elektrikli araç şarj altyapısını ve istasyonlarını kapsayan hukuki düzenlemeleri de içermektedir. Kısıtlı petrol arzına sahip olan ülkemizde, bu kapsamda, gündelik magazinsel muhalefetin bir kenara bırakılması ve üretim çalışmaları başlayan millî elektrikli tren seti ile Türkiye’nin elektrikli otomobili TOGG’un sahiplenilmesi gerekmektedir. Geçmişte yapılan sanayileşme yanlışlarından biri olan, teknoloji ithalatıyla döviz çıkışı yerine yerli, millî üretim ve ekonomi fikrini hayata geçirerek üretim teknolojilerinin de yerli olarak tasarlanması zaruridir. Bu meyanda, Nuri Demirağ, Vecihi Hürkuş ve Devrim otomobilleri mühendisleri gibi, ideallerinden vazgeçmeyen, gerçek vatansever girişimcilere sahip çıkılması ve desteklenmesi gerekmektedir.

Sayın milletvekilleri, yaşadığımız ekonomik saldırıların sonucu olan yüksek kur ve yüksek enflasyon sarmalından kurtulmanın asıl yolu da bahsettiğim yerli, millî üretim ve ekonomi fikridir.

1929 buhranı sonrası Türkiye’nin sanayi hareketlerinin ele alındığı 1930’daki Birinci Sanayi Kongresi’nde, ülkemizin sanayileşme mecburiyetinde olduğu vurgulanmıştır. Sanayi Kongresi’yle birlikte sadece ülkemizin sanayileşmesi değil, bölgesel eşitlik ve sanayinin yurt geneline yayılarak sürdürülebilir kalkınması amaçlanmıştır. Bundan sonraki planlamalarda, sanayi planlamalarında ülkemiz bu amaç doğrultusundan saptırılmış, hatalı kararlar sonucunda sanayi alanları olarak büyük kentler ve verimli tarım ovaları seçilmiştir. Böylece, köyden kente göç tetiklenmiş, Türk tarımı gerilemiş, göç kaynaklı, hızlı ve plansız sosyolojik değişimlere neden olunmuştur.

Bu hareketle, ülkemizin geçmişte yaptığı hatalardan ders alınmalı ve sanayi bazlı üretim desteklenmelidir. Bu desteklerden biri de her fırsatta kalifiye eleman eksikliğini dile getiren sanayicilerimizin çağrılarına kulak verilmesi ve gençlerimizin meslek sahibi olmaya yönlendirilmesidir. Bu hususta özellikle gerçek iş ortamlarında gençlerimizin becerilerine katkı sağlayan mesleki ve teknik eğitim modellerimizin üzerinde durulmalı, sağlanan destekler vatandaşa doğru bir şekilde aktarılmalıdır.

Hâlihazırda ülkemizde mesleki eğitim merkezlerinde matbaacılık, giyim, aşçılık, fırıncılık, sıvacılık, çanta tamirciliği, dokumacılık ve fotoğrafçılık gibi birçok farklı alanda öğrenci meslek eğitimi verilmektedir.

Hatırlatmak isterim ki mesleki eğitim merkezlerinden mezun olan gençlerimiz yüzde 90'lar seviyesinde eğitim aldıkları alanlarda istihdam edilmektedir. Söz konusu kanun teklifiyle birlikte, Mesleki Eğitim Kanunu'nda yapılan değişikliklerle birlikte, bu merkezlerde okuyan öğrencilere mesleki eğitim aldıkları süre boyunca net asgari ücretin en az yüzde 30'u kadar ücretin tamamı devlet desteği kapsamında karşılanacak, üç yıl eğitim aldıktan sonra kalfa olan öğrencilere son yılında asgari ücretin yarısı kadar ödeme yine devlet tarafından sağlanacaktır.

Değişikliklerle birlikte işletmelere verilen devlet desteği yetki süresinin beş yıldan on yıla çıkarılmasına yönelik düzenleme de yapılacaktır. Bu arada, işletmelerin adı geçen desteklerden faydalanabilmeleri için ve mesleki eğitim merkezlerinden çırak alabilmeleri için bünyelerinde usta öğretici bulunması gerekmektedir. Usta öğretici bulunması hususunda işletmelerin çekimser kalması ve usta öğreticilik belgesi kurslarına katılım oranlarının düşük olmasından dolayı usta öğreticiliğin teşvik edilmesi amacıyla en az on yıl çalıştığını belgeleyebilenlere ise usta öğreticilik kursu sınavına doğrudan katılım hakkı sağlanacaktır.

Uygulamaya konulan yeni model ve düzenlemelerle birlikte, kayıt olmak için yaş sınırlaması olmayan mesleki eğitim merkezlerinin kapasite artırımıyla meslek sahibi gençlerimizin oranının artırılması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, sanayicilerimizin kalifiye ara eleman ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak kurulan Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'nin Meslek Edindirme ve Geliştirme Merkezi ile firmalarda çalışan işçilerin belgelendirilmesine yönelik çalışmaları yürüten Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi Sınav ve Belgelendirme Merkezi (ESBEM) yakından incelenmeli, uygulanan model örnek teşkil etmeli, yurt genelinde geliştirilmeli, benzer kurum ve kuruluşların sayısı artırılmalıdır.

Sözlerime son vermeden önce... Genç nüfusumuz, kıymetli coğrafyamız ve şanlı geçmişimizle büyük bir milletiz. Ekonomik kalkınmayla birlikte bütün bu şer odaklarının oyunlarını bozacağız, bozmalıyız. Bir avuç uluslararası tefeci sermaye emirlerinde silah ve uyuşturucu baronlarıyla dünyaya yön vermekte, kimi zaman yönetimleri ele geçirerek demokrasi, insan hakları maskesiyle, kimi zaman da muhalefeti, siyasi partileri, STK'leri, dolma kalemler gazeteci, yazar, besleme akademisyen ve topluma yabancı aydınlarıyla algı operasyonları, kaos ve kargaşa yaratarak toplumu yönlendirmeye çalışmakta, seçimlerle, olmazsa darbe veya buyruklu borçlandırma ile ülkeleri ele geçirme ve sömürme operasyonunu uygulamaktadır. Dünyada gözlenen manzara budur. Bu durumu görerek gençlerimizi mesleki eğitime yönlendirmeye, alkol ve uyuşturucuya karşı gençlerimizi bilinçlendirerek, onları insani ve vatani sorumluluklarıyla yetiştirmeye özen göstermeliyiz. Bizi parçalamaya yönelik faaliyetler; kadın, erkek, işçi, patron, alt kimlik, mezhep ve benzer ayrımcı politikalar dikkatle izlenmeli...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

METİN NURULLAH SAZAK (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

METİN NURULLAH SAZAK (Devamla) – ...devlet, millet birliği sağlayacak kalkınmaya yönelik çalışmalara hız verilmelidir.

Kanun teklifinin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum. Milliyetçi Hareket Partisi olarak “Önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben.” ilkesiyle necip Türk milletinin faydasına olabilecek bütün gelişmeleri ve kanun tekliflerini desteklediğimizi belirtir, yüce milletimizi ve büyük Türk milletini saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Ömer Öcalan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli halkımız; hepimizi sevgiyle selamlıyoruz.

Aslında, yaşamın tümü tercihler üzerine kuruludur. Şu an mevcut iktidar da bu tercihlerini 2015’te değiştirdi; 2015’ten önce bambaşka, 2015’ten sonra da bambaşka bir role büründü. Bakınız, cezaevlerinde şu an büyük hak ihlalleri yaşanmaktadır. Dün, İmralı Cezaevinde bulunan Sayın Abdullah Öcalan, Sayın Ömer Hayri Konar, Sayın Veysi Aktaş, Sayın Hamili Yıldırım’ın aileleri buradaydı. Uzun bir süredir büyük bir tecrit İmralı Cezaevinde devam ediyor.

Şu an bahsedilince tedirgin olduğunuz duruma nasıl geldiniz, nereden geldiniz? Çözüm sürecinde arkadaşlar. Tarih 16 Aralık 2012, MİT Müsteşarı Hakan Fidan İmralı Adası’na giderek Öcalan’la görüşmüş. 29 Aralık 2012, o dönemin Başbakanı Sayın Erdoğan TRT’nin canlı yayınında İmralı’yla görüştiklerini açıkladı. 3 Ocak 2013, BDP’nin heyeti -Ayla Akat, Altan Tan, Ahmet Türk- İmralı Adası’na gidip görüşme gerçekleştirmiş. Ve buna benzer onlarca tarih var, ta ki 2014’ün Ekim ayına gelince... Şu an muhalefet partisinin de şikâyet ettiği Millî Güvenlik Kurulu... Neden ülkenin ekonomik yapısı üzerinden bazı şeyleri dizayn etme eleştirisine katılıyoruz. Katılmadığımız nokta, bu Millî Güvenlik Kurulu 2014’ün Ekim ayında da çöktürme planını devreye koydu, ülkeyi bambaşka bir atmosfere çevirdi. Millî Güvenlik Kurulu aslında devletin asli sahibi, buralar da biraz işin gölgesi gibi, işi meşrulaştıran bir alan gibi görülüyor. Biz, Millî Güvenlik Kurulunda alınan, ülkeyi çıkmaza sürükleyen kararların karşısındayız; o kararlardan şimdiye kadar bu ülke günyüzü görmedi.

Biz, tabii ki buradan Adalet Bakanlığına da Adalet Bakanı Abdulhamit Gül’e de sesleniyoruz. 2019’da yerel seçimlerden sonra “İmralı Cezaevine aile ve avukat görüşü yasağı yoktur, istedikleri gibi gidebilirler...” Adalet Bakanı acaba nerede, hangi ülkede yaşıyor? Acaba söylediği sözün arkasında durabilecek mi? Yoksa Adalet Bakanı işin içinde yok mu, farklı bir yapıyla adalet dizayn mı ediliyor? İmralı’da bir işkence ve tecrit rejimini kim koordine ediyor? Bunu hangi yapı, nereden koordine ediyor? Bir an önce açıklanması lazım, ateşle oynama noktasına gelmiştir. Bunlar ülkenin geleceğine zarar verecektir. Bakınız, 25 Mart 2021 tarihi... Sekiz aydır aileler olarak Sayın Öcalan ve yanında bulunan diğer arkadaşlarından haber alamıyoruz.

Bu Meclis bu ülkenin kanunlarını, yasalarını çıkarıyor ama bu Meclisten çıkan kanunlar, yasalar maalesef, kişiye göre, şahsa göre. Bunu nasıl kabul edebilirsiniz, bunu nasıl böyle açıklayabilirsiniz? Aile boyutu var, hukuki boyutu var; bunun bir an önce tesis edilmesi gerekiyor. O çok övündüğünüz, güvendiğiniz 80 darbesinden sonra çıkarılan Anayasa’dan, beğenmediğimiz darbe anayasasından bile doğan haklarımız var ama siyasal İslam’ın temsilcisi olarak kendini gören AKP rejimi her yönüyle bir zulümle ve zalim politikalarla bizi sindirmeye çalışıyor. 70 yaşına yaklaşan insanlardır. Bu intikam duygusu, bu düşmanca yaklaşım nereden geliyor?

Seçim için bazı şeyler yapıyorsunuz, olağanüstü dönemlerde girişimler yapıyorsunuz, böyle mi olması gerekiyor? Ama siz aslında zarar veriyorsunuz, toplumsal sorunların daha da derinleşmesine sebebiyet veriyorsunuz. “Millî duygularla, dinî duygularla tabanımızı konsolide ederiz, bir kısım alanı da bu ülkenin yurttaşı, vatandaşı saymayız, hukukun dışında tutarız.” anlayışı yanlış bir anlayıştır. Bu kafayla, bu zihniyetle başarıya ulaşamazsınız. Ekonomik, sosyal, siyasal sonuçları ortadadır. İçinde bulunduğumuz dakika itibarıyla Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin kararları vardır. Bakınız, işi bambaşka bir noktaya evirmişsiniz, acımasızca hareket ediyorsunuz ama bunun hesabını vereceksiniz, seçimde de vereceksiniz. Siz bu kadar zalimane yaklaşırsanız bu halkın evlatlarına, yirmi beş otuz yıl cezaevinde yatıp tahliyesi gelenlere... Orada kurduğunuz gölge yönetimler, gladyo yönetimler insanların tahliyesine izin vermiyor; altı ay, altı ay uzatmaktadırlar. Siz hangi kafayla bunu yapıyorsunuz? Kimi korkutmaya çalışıyorsunuz? Ne yapmak istiyorsunuz, açık açık söyleyin. “Biz sizi kanun dışına itmişiz, bu ülkede çıkan yasalar size işlemez, bu ülkede çıkan yasalar İmralı rejiminde işlemez. Sayın Öcalan’la görüşme yapamazsınız, Ömer Hayri Konar’la görüşme yapamazsınız, Veysi Aktaş’la görüşme yapamazsınız.” diye çıkın bunu açık açık söyleyin. Gücünüz var, her türlü gücünüz var, yasalar lastik gibi kişiye göre değişiyor; kaba gücünüz de var, bunu da uyguluyorsunuz meydanlarda. Bundan birkaç gün önce İstanbul’da çocuğu, bir set emekçisini yere yattırdınız, beynine de kafasına da sıktılar. Yarın İpek Er’in duruşması var Siirt’te; biliyoruz beraat edecek. Burası gölge, buranın bir gerçekliği var, buranın bir anlamı yok aslında. Parlamenter sistemde, demokrasi rejiminde buranın aslında en kıymetli zemin, halk iradesinin tecelli ettiği alan olarak görülmesi gerekiyor ama gelin görün ki çıkan kanunlar, çıkan hukuklar anlatılacak gibi değil, iş çığırından çıkmış. Ne yapalım yani? Adalet Bakanına haftada 2 kere ben burada başvuru yapıyorum, randevu görüşmesi için başvuru yapıyoruz, avukatlar her hafta başvuru yapıyor, aileler başvuru yapıyor. Düşmanlığın da bir ölçüsü vardır, düşman olarak görebilirsiniz ama bir ölçüsü vardır. Düşmana da bir noktada şey etmek lazım, bazı haklar vardır, bunların önüne geçmekte fayda var.

Şunu da belirtiyim, 2015’ten şimdikiye kadar uyguladığınız çöktürme planıyla bu ülkeyi bu noktaya getirdiniz. Sayın Cumhurbaşkanı çıkıp mitinglerde “Bir kurşunun fiyatı ne kadardır biliyor musunuz?” Sonucu budur ey Türkiye halkı, sonucu budur. Bir merminin fiyatını biz bilmeyiz, tabii ki bu savaşı finanse eden, bu çatışmayı derinleştiren, bu işin askerî yöntemlerle çözüleceğini iddia edenler bu halkın yıllık bütçesinin yüzde 20’sini güvenlik politikalarına da peşkeş çeker, 250 milyar TL’yi yatırır. Kimi zengin edecek? Kim kullanılıyor arkadaşlar? Uluslararası güçler, emperyal güçler tarafından kim kullanılıyor? Kim en çok silah alıyorsa o kullanılıyor. Kim piyon, kim maşa? Amerika’dan, orasından F-35’inden F-16’sından tutun Rusya’sından alınan S-400’ler... Biz, her zaman çözüme vurgu yapıyoruz “Demokratik yol yöntemler.” diyoruz. Gücünüz var, bir zulüm politikası, bir vicdansız rejim olarak insanların üzerinden geçiyorsunuz. Bu yol yöntemler sonuca gitmeyecek. Tekrar vurgulamak istiyorum: Arkadaşlar, bir an önce bu durumdan vazgeçmek lazım.

Bakınız, elimde kronoloji var, 2012’den 2015’e kadar söylemediğiniz söz yok. Geçmişinizi unutamazsınız, aynı zamanda, cemaatle olan geçmişinizi de unutamazsınız. Burada bugün hemşehrimiz de yemin etmiş, kendisi Hazine ve Maliye Bakanı olmuş. Bakınız, fotoğraflar yayınlanıyor. En azından çıkın söyleyin yani fotoğraflar var, somut deliller vardır. Kaçmayın, deyin “Biz hata yaptık, yanlış yaptık, kötü yola düştük zamanında, şimdi yolumuzdan döndük buraya geldik.” Gücünüz var, yapıyorsunuz ama buna da emin olun, emin olun, çekinmiyoruz, korkmuyoruz, haklıyız çünkü. Doğal, doğuştan getirdiğimiz hakların iadesini istiyoruz, bunu istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Haklıyız, eşit yurttaşlığı istiyoruz. Bu Meclisten çıkan kanunlar herkese uygulanacak mı, uygulanmayacak mı? Gerçeklik budur. Birilerine uygulanacak, birilerine uygulanmayacak; paşa gönülleri isteyince hassas süreçlerde, olağanüstü dönemlerde sağa sola ya da İmralı'nın yolunu açacaksınız ama onun dışında... Bunlar yanlış işler, bunlar kabul edilecek gibi değil, doğru işler değil. Biz de artık bunları burada söylemeyelim ya! Yolunu açın; aile olarak, avukatlar olarak İmralı'ya gitmek istiyoruz, görüşme gerçekleştirmek istiyoruz. Ne gerek var, her gün, her gün, her gün biz de bunu söyleriz yani bu adaletsizliği, bu hukuksuzluğu dile getirmeye devam ederiz.

Sizi germek, sinirlendirmek gibi bir niyetimiz de yok ama gerçekler bunlar. Bu gerçeklerle yüzleşin, kanunlara uyun, yasanın dışına çıkmayın; yarın bir gün de pişman olursunuz, mahkemeler önünde hesap verirsiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, “AK PARTİ, zalim ve zulüm politikaları uyguluyor.” diyerek sataştı.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Değil mi?

BAŞKAN – Buyurun, kürsüden...

HABİP EKSİK (İğdır) – 126 bin insanı KHK'yle işten attı AK PARTİ; zalimdir. Cezaevlerinde tecrit uyguluyor; AK PARTİ zalimdir.

VIII.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, hatibin konuşmalarını kabul etmemiz mümkün değil. Türkiye hukuk devletidir. (HDP sıralarından “Değildir.” sesi) Hukuk devletinde kanunlar önünde herkes eşittir.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hangi hukuk? Hukuk yok.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Kanunların uygulanmasında bir problem varsa yargı denetimine tabidir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hangi kanunda?

RAMAZAN CAN (Devamla) – Temel hak ve hürriyetler Anayasa'ca teminat altına alınmıştır.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Bravo Ramazan Bey.

HABİP EKSİK (İğdır) – Atadığımız yargıçlar mı?

RAMAZAN CAN (Devamla) – Hatip diyor ki: “Bu ülkede çıkan yasalar bize işlemez.”

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – “Size işlemiyor.” diyor.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Bu ne demek ya? Böyle bir şey olabilir mi?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – “Size işlemiyor.” diyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Çarpıtma, çarpıtma!

RAMAZAN CAN (Devamla) – Bunu diyeceksin, ardından da diyeceksin ki: “Kanunlar önünde eşitlik istiyoruz.” Bu bir çelişkidir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, çarpıtma! İçeriği söylüyor işte, “Kanunlar işletilmiyor.” diyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Çarpıtma ya!

RAMAZAN CAN (Devamla) – Anayasa’da, meri ve pozitif hukukta Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları eşittir, eşit muameleye tabidir.

BAŞKAN – Arkadaşlar, hiç kimse itiraz etmedi siz konuşurken, hatip konuşurken, lütfen.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Eğer bir mahkûmu ziyaret edeceksen, A mahkûmu ziyarete tabi kurallar neyse B mahkûmu için de aynı kuralları haizdir.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – İşletilmiyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Yalan, yalan.

BAŞKAN – Sayın Taşdemir, sizin arkadaşınız konuşurken kimse laf atmadı.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Arkadaşımız hakikati söylüyor Sayın Başkan. Hakikate ne denebilir ki?

RAMAZAN CAN (Devamla) – En ziyadeye mazhar olmak eşitlik değildir, varsa bir probleminiz yargıya müracaat edersiniz. Temel hak ve hürriyetler Anayasa’ca teminat altına alınmıştır. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının hepsi kanun önünde eşittir. Uygulamadan kaynaklanan problem varsa yargı denetimine tabiidir.

Ne demektir “Bu ülkede çıkan yasalar bize işlemez.” demek? “Bu ülkede çıkan yasalar bize işlemez.” diyeceksin, diğer taraftan da kanun önünde eşitlik arayacaksın, bu bir çelişkidir; bu çelişkiyi kabul etmemiz asla mümkün değildir.

Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Bravo Ramazan Bey, bravo.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Öyle demedi Ramazan Can, öyle demedi ya.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Yine yanlış anlamışsın, yanlış.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani doğrusu satışma kavramı yorumla bulabilirim, yerimden...

BAŞKAN – Ben yerinizden vereyim size.

İki dakikayla sınırlıyorum yalnız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kaç dakika?

BAŞKAN – İki dakika sadece.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başkan, biterse, emin olun acele edeceğim.

BAŞKAN – O zaman kürsüye alayım sizi, orası iki dakika çünkü biliyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tamam.

2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bizi izleyen değerli Türkiye yurttaşları; bir kere burada hatibimiz “Kanunlar bize işlemez demedi, biz kanun dışına itiliyoruz.” dedi, “Kanunlar herkese uygulanmıyor.” dedi. Yani nereden tutacağınızı düşündünüz,

düşündünüz burayı buldunuz. Hatibimiz “İmralı Adası’nda hukuk uygulanmıyor.” dedi. Evet, aynıını tekrar ediyorum: İmralı Adası’nda bulunan cezaevinde mahpuslara Ceza İnfaz Kanunu, Anayasa, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, infaz hâkimliklerine dair kanun, hiçbir mevzuat hükmü uygulanmıyor. Bütün mahpusların tabi olduğu ceza infaz sistemine tabi değiller. Orada özel bir hukuki rejim var. Varsa aksini ispat edin. Sayın Ramazan Can, çıkıp bana “Hukuk devletiyiz, insan hak ve özgürlüklerine saygılıyız.” dedi. Hayır efendim, hukuk devleti değiliz. Hukuk devleti olsaydık hani siz “A mahkumu, B mahkumu” dediniz ya, mahpuslar arasında ayırım yapmazdınız, kişiye özel kanun çıkarmazdınız. Şu anda sizin sunduğunuz gerekçelere kargalar güler ya, kargalar. “Koster bozuk.” dediniz, “hava muhalefeti” dediniz, infaz hâkimi kararları çıkarıyorsunuz. Size bir yasak kararı söyleyeyim. 2 kişi, 3 kişi, 4 kişi kalıyor orada, havalandırmaya çıkıyorlar, spor saatinde -Sayın Can lütfen dinleyin- volta attıkları için “Birbirinizin spor hakkını engellediniz.” diye disiplin cezası veriliyor. Bu dünya tarihine geçecek kadar ucube, garabet bir karardır. Burada tıkanmışsınız, ne yapacağınızı bilmiyorsunuz. Siz, Abdullah Öcalan’ın bu ülkede barışı getireceğini biliyorsunuz. (MHP sıralarından “Hayda!” sesleri)

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Hayda! Güldürdün bizi, güldürdün.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Aslında biliyorsunuz, bunu engellemeye çalışıyorsunuz. Bunu siz de biliyorsunuz, biz de. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KAVUNCU (Çorum) – Terör ile barış bir arada olmaz.

YASİN UĞUR (Burdur) – Ya, Öcalan terörist değil mi ya.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Siz gidip görüştünüz ya.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, sadece tutanaklara geçmesi açısından söylüyorum.

BAŞKAN – Buyurun, söyleyin.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Hukuk devleti olmasaydı hatipler bu konuşmayı yapamazdı. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, söz alabilir miyim?

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Bu “Konuşmayı yapmayın.” tehditidir. Böyle bir hukuk açıklaması olmaz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, bu nasıl bir tehdit ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Konuşamazdı...” Gel ağzımızı kapat!

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hukuk olsaydı siz de bunu söylemezsiniz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri burası Parlamento.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, bunu söylemekten utanman lazım Ramazan Can. Böyle laf mı olur ya!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Böyle bir konuşmayı diyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, utanman lazım, olur mu böyle bir şey ya!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Böyle bir konuşma yapılmazdı.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, sen bunu bir milletvekiline, bir Grup Başkan Vekiline söylüyorsun!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Başkan, anlayışını gösteriyor, anlayışını.

YASİN UĞUR (Burdur) – Ya, çıkıp her şeyi rahatça söylemiyor musunuz; söylüyorsunuz burada.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hakikaten utanılacak bir şey ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Zihniyetinizi gösteriyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz.

EROL KAVUNCU (Çorum) – İyi ki sizin zihniyetinizde değiliz yani. “Zihniyet” diyorsunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İyi ki, iyi ki; Allah korusun.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Biz de değiliz, bizi de Allah korusun.

BAŞKAN – Sayın Bülbul, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’un, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, şimdi, tabii, bu polemiklerin bu kadar uzamasına taraftar değiliz, bir kanun görüşmesi var fakat şimdi, HDP Grup Başkan Vekilinin konuşmasının sonundaki ifadeleri... Diğerlerinin de söyleyecek birtakım şeyleri olabilir ama özellikle bugün PKK terör örgütünün, PKK/KCK terör örgütünün elebaşı olduğunu bildiğimiz ve birçok masumun, güvenlik güçlerimizin hayatını kaybetmesine sebep olan, onların katliamına, katledilmesine sebep olan kişinin, bizce, -biz bunu “bebek katili” olarak ifade ediyoruz, bunu da mübalağa olsun diye söylemiyoruz- kundaktaki bebeklere dahi kıyabilmiş, acımasızlığı göstermiş bir kişinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerinde yargılanıp yargı kararıyla kesinleşmiş hükmünün infazı gerçekleşen bir kişinin “Türkiye’ye barış getirecek.” olarak ifade edilmesi bizim asla ve asla kabul etmeyeceğimiz, şiddetle reddettiğimiz ve lanetlediğimiz bir konuşmadır, bir sözdür. Bunun, burada yüce Meclisin kayıtlarına geçmesini arzu ediyoruz.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Lanetlendik biraz önce, müsaade edin...

BAŞKAN – Kim lanetledi sizi?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır, bu konuşmayı ve bu sözü lanetliyorum.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Konuşmamızı lanetledi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Konuşmayı lanetledi yani bundan daha büyük sataşma mı olur yani?

BAŞKAN – Hayır canım, ne dedi? Sizi lanetlemedi ki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Konuşmayı lanetliyoruz.” dedi.

BAŞKAN – “Konuşmayı lanetliyoruz.” dedi yani.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Konuşmayı yapan benim Başkanım.

BAŞKAN – Ha, o zaman buyurun.

VIII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz “Türkiye bir hukuk devleti olmaktan çıktı.” derken büyük bir mutlulukla söylemiyoruz bunu. Biz Türkiye'nin hukuk devleti olması için, demokratikleşmesi için büyük bir mücadele yürütüyoruz ve bunun bedelini de ödüyoruz.

Ayrıca, bizim burada konuşma hakkımızı ne iktidar grubu verdi ne başka bir grup, biz bu yetkiyi tıpkı sizin gibi sandıktan çıkarak aldık yani demokratik bir hukuk devleti olmak sadece Parlamentoda konuşmakla ölçülemez.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ona itiraz etmiyoruz, konuşma yapmanıza itiraz değil o, konuşmanın içeriğine itiraz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Diğer mesele, ben lanetlenecek hiçbir şey söylemedim. Sizin şu anki iktidar ortağınız var ya, 2012-2015 süreci içinde Türkiye'ye barış getirmek için, MİT de dâhil, devlet yetkilileri de dâhil üç yıl boyunca İmralı Adası'nda görüşme gerçekleştirdi. Düne kadar bu görüşteydi, siz onlara kızılırdunuz, bugün iktidar ortağınız size uyduğu için başka bir dil kuruyorsunuz,

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Size de kızılıyoruz işte bunun için.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ama biz iktidar döndü diye dönmeyiz. Biz düne kara, bugüne ak diyenlerden değiliz. Dün de o süreci savunduk, bugün de savunuyoruz. Biz bu ülkede kan dökülmemesi için, bu ülkede ölümlerin yaşanmaması için, bu ülkede 83 milyon yurttaşın aynı hak ve özgürlüklerde yaşaması için özgürlüklerle mücadele eden bir partiyiz ve bu nedenle, çıkın, bana İmralı'daki tecrit sisteminin dayanağını AK PARTİ Grubu adına söyleyin ya, deyin ki: “Bu kararlar sarayda alınıyor.” Deyin ki: “Bu kararlar istihbaratta alınıyor.” Ya, sekiz aydır bunların yakınları -bizim vekilimiz yeğenidir Abdullah Öcalan'ın- haber alamıyor ya. Sağ mıdır, yaşıyor mu, hasta mı, Covid mi oldu, ayakta durabiliyor mu, bunu bilmiyoruz ya. Dün aileler ziyarete geldiler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Böyle bir hukuksuzluk olabilir mi? (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekillerini kürsü arkasına davet ediyorum ve birleşime kırk beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.04

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 19.51****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26’ncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3950) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı 287) (Devam)*

BAŞKAN – 287 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, ikinci bölüm üzerinde söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Müzeyyen Şevkin’de.

Sayın Şevkin, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 287 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, dün, bu kanun teklifi kapsamında pandeminin ağır yükünü çeken doktorlar ve dış hekimleriyle ilgili bir düzenleme getirdik ama bunun bütün sağlık çalışanlarına, ebe, hemşire, hemşir, sağlık memuru, tıbbi sekreter, memur ve temizlik görevlilerinin tümüne uygulanması konusunda burada muhalefet milletvekilleri olarak söylem geliştirmemize rağmen ne yazık ki bu düzenleme yapılmadı. Büyük özveri gösteren tüm sağlık çalışanlarımıza, 39 branştaki tüm sağlık çalışanlarımıza ek gösterge, maaş artışı gibi iyileştirmeler mutlaka yapılmalıdır çünkü her kesimin sağlığı ve geleceği için sağlık hizmetinin bir bütün olarak değerlendirilmesi gerektiği unutulmamalıdır. Buradan da o kardeşlerimizin haklarının verilmesi konusunda gerekenin yapılacağına olan inancımı ifade etmek isterim.

Evet, değerli milletvekilleri, yine, 22 farklı konuda değişiklik getiren 39 maddelik bir torba yasayla karşı karşıyayız. İçerisinde neler yok ki kaçak futbol maçı yayını kesmekten tutun elektrikli şarj istasyonu kurmaya, kooperatiflere, doğal gaza; kalkınma ajanslarının alacaklarına faiz işletmek var, mesleki eğitim desteği var, özelleştirilen limanların işletme haklarının Anayasa’ya aykırı bir biçimde kırk dokuz yıla çıkarılması var, birtakım ayrıcalıklı vakıfların çalışanlarının emekli olduktan sonra aylıklarının kesilmemesi, çift maaş alabilmelerini de içeren yine bir teklif var. Bu torbaya göre proje bazında destek sağlanan yatırımlara tahsis edilecek kamu taşınmazları için tapuya en yakın hak olarak sayılabilecek bağımsız ve sürekli nitelikte irtifak hakkı var.

Evet, değerli milletvekilleri, teklifte geçen yüksek teknoloji üreten AR-GE ve tasarım personeline sağlanan desteklemeler elbette olmalı, bu konuda herhangi bir sıkıntı yok. İnternet üzerinden kaçak yayınlanan yayınlar elbette engellenmeli ancak burada tekelleşmenin önüne geçilmeli ve gariban vatandaşın da bu maçları izleyecek şekilde ucuz maç seyretme olanağının da sağlanması gerektiğini buradan ifade etmek isterim.

Enerji verimliliği uygulama proje desteklerinden faydalanan ve bu sayede enerji maliyetleri düşebilen sanayi sektörüne ek olarak tarım ve hizmet sektörlerinin de bundan faydalanması gerektiğini buradan bir kere daha vurgulamak istiyorum.

Elbette, doğal gaz abonesinin kendi kusuru dışında gelişen doğal gaz kesintisi, geç doğal gaz verilmesi gibi meselelerde mağduriyeti giderilmelidir ama bunu daha yeni mi çözüyorsunuz arkadaşlar, yeni mi kanuna yazıyorsunuz bunları?

Elektrikli araç piyasasında nihayet şarj istasyonlarının yasal altyapısı kuruluyor ama bu konuda da çok geç kalındı. “2023 başında TOGG yollara sürülecek.” diye övünüyordunuz, 2022’ye girerken şarj istasyonu kanununu daha yeni çıkarıyorsunuz. Üstelik kanun çıktıktan sonra üç ay Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun yönetmelik çıkarmasını bekleyeceğiz; üç aydan sonra dört ay da şarj istasyonlarının kanuna uyumu beklenecek.

Saygıdeğer milletvekilleri, kanun teklifinin 23, 24, 28 ve 31’inci maddeleri Plan ve Bütçe, 29’uncu maddesi ise Adalet Komisyonunun ilgi alanına girmekte, uzmanlığına girmekte ama bir klasik, yine her zaman yaptığımız gibi, tekliflerin teknik uzmanlığa sahip kişiler tarafından incelenmesi yerine, komisyon başkanlarının tekliflerin görüşülmesini İç Tüzük kapsamında değerlendirmeksizin gündeme alınması, yasama sürecinin nitelikli bir şekilde işlemesine engel teşkil etmektedir. 25’inci madde aracılığıyla, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik ya da yaşlılık aylığı alanlardan münhasıran bütçeden yardım alan kuruluşlarda görev alanların, bu aylıklarının kesilmesine yönelik düzenlemeye istisna getirilmek suretiyle Türkiye Maarif Vakfı, Yunus Emre Vakfı, Türkiye Kızılay Derneği, Yeşilay Cemiyeti ve Yeşilay Vakfında görev alanların bu aylıklarının kesilmeyeceğine yönelik düzenleme yapılmaktadır. Teklif metninde sayılan vakıf ve derneklerde görev almaya göre koşullandırılan ihtilafı kural, aynı kurumda bulunan, aynı durumda bulunan kişiler arasında eşitsizlik yaratmaktadır; bu da Anayasa’nın 10’uncu maddesine aykırı bir durumdur. Söz konusu düzenlemede, aynı zamanda bu vakıf ve derneklerin prim borçlarının terkinin öngörülmektedir. Bu terkin, sosyal güvenlik hakkının icrası için gerekli fonların azalması sonucunu beraberinde getirmektedir. Bu açıdan da sosyal güvenlik sistemine müdahale niteliği taşımaktadır; Anayasa’nın 60’ıncı maddesine de aykırıdır.

Ülkemizde son dönemde gelir adaletinde yaşanan eşitsizliklerle ilgili temel tartışmalardan biri de birden çok maaş alma, ücret ve/veya huzur hakkı adı altında elde edilen gelirlerdir. Halkımız asgari ücretle, işsizlikle, derin yoksullukla, açlıkla boğuşurken yine dün gece yarısı bir kararnameyle atanan Sayın Bakan yine bu çok maaş alanlardan birisi arkadaşlar. Nereden alıyor Sayın Hazine ve Maliye Bakanımız? TÜRK TELEKOM’da yönetim kurulu üyeliği nedeniyle çift maaş alanlardan birisi. Tabii, bunun gibi, bakanlar, bakan yardımcılarını gibi pek çok insanın çift maaş, ballı maaşlar aldıklarını, 3-4 maaş aldıklarını ve doların henüz 6 liralarda olduğu bir süreçte 176 bin liraya varan maalesef bu ballı maaşların, çift maaşların olduğunu görüyoruz -bunu Değerli Vekilimiz, sevgili Vekilimiz Deniz Yavuzyılmaz sık sık gündeme getiriyor, ona da atıfta bulunmuş olayım buradan- ama bu maaşı alanların hiç yüzü kızarmıyor mu arkadaşlar? Gerçekten nasıl boğazından geçiyor 3-4 maaş bu insanların? Yani bunu kamuoyunun dikkatine sunuyoruz.

Bu düzenlemeyle emekli olduğu hâlde düzenlemede adı geçen dernek ve vakıflarda görev yapan emeklilere hem buradan aldıkları ücretlerin hem de emekli aylıklarının, yaşlılık ödeneklerinin ödenmeye devam etmesinin sağlanması hedeflenmektedir ama yıllardır “Çift maaş olmaz, çift dikiş olmaz.” deyip EYT’lilerin maaşları reddedildi arkadaşlar. Emeklilikte yaşa takılan vatandaşlarımızın sorunları gündeme getirildiğinde ketum olan iktidar, kendi yandaşlarına gelince birden çok ücreti onlara hak görmektedir. Vatandaşa derin yoksulluk, size ballı maaşlar tabii ki.

Sürekli olarak yollarda olacağı söylenen TOGG'da da 2011'den bu yana defalarca söylenmesine rağmen, dönemin Başbakanı, Cumhurbaşkanı dile getirmesine rağmen, maalesef hâlâ banda çıkmayan, hâlâ inşaat aşaması devam eden bir süreç devam ediyor. Şarj hizmeti için yapılan yasal, çevresel ve kentsel altyapıyı, ekosistemi sona bırakan iktidar, öncelikle altyapıyı oluşturmadan yerli otomobil projesini de hayata geçirmeye çalışıyor. Bu sözleşme dâhilinde, tabii, soruyoruz: Ne kadar lisans bedeli ödediniz arkadaşlar? Batarya, motor aksamı, yazılımlar konusunda, mühendislikte yerlilik payımız nedir? Hani hep iddia ediyorsunuz ya yerli ve millî olduğunuzu, bunlar için hangi firmalara ve ülkeye ne ödeyeceğiz? Şimdiye kadar 175 bin oto hedefiniz vardı, kaçtı yola çıktı? Hangi yabancı firmalara ne kadar ödendi? Bunları kamuoyunun dikkatine sunmak isteriz.

Evet, tabii, burada 16'ncı maddeyi çektiniz arkadaşlar ama ona da atıfta bulunmadan, kamuoyunun dikkatini buraya çekmeden de edemeyeceğim. Türkiye Denizcilik İşletmeleri limanlarının bir kısmının özelleştirilmesine dair kararlar Danıştay tarafından iptal edilmiş olmasına rağmen uygulanmamış, şimdilik çekilen bu 16'ncı maddeyle, süre uzatımıyla beraber bu hukuksuz durum hâlâ hukuka uygun hâle getirilmeye çalışılmaktadır. Söz konusu madde Genel Kurulda görüşülseydi eğer, daha önce otuz, otuz altı ve kırk dokuz yıllığına işletme hakkı devredilen limanların süreleri kırk dokuz yıl daha uzatılacaktı. İhalenin yapıldığı tarihteki sürenin daha sonra uzatılması, hukuki belirlilik, öngörülebilirlik ve hukuk ilkesine aykırılık teşkil etmektedir arkadaşlar.

Bakın, size bunu bir örnekle açıklayayım: Arkadaşlar, İskenderun Limanı'nda 12 firma ihaleye giriyor, ilk açılış fiyatı 160 milyon dolar ve yapılan pazarlıklar neticesinde 372 milyon dolar bedelle ihale ediliyor ve yüzde 100'den fazla artışla burası kırk dokuz yıllığına kiraya veriliyor. Ne demek? Demek ki rekabet en önemli şeylerden biri burada. Siz bunu kimseye peşkeş çekemezsiniz arkadaşlar.

Ben buradan bütün vatandaşlarımıza sesleniyorum: Bu ülkenin en stratejik alanı olan limanların yeni bir ihale açılmadan, daha önce yapılmış ihalede belirlenmiş sürenin kırk dokuz yıllığa çıkarılmasını sağlayan bu teklifin çıkmasına izin verecek misiniz? Atatürk'ün, vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmişse göreve çağırdığı sizler, bu tersane ve limanlara sahip çıkacak mısınız diye bütün vatandaşlarımıza buradan sormak isterim değerli milletvekilleri. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, devlet olmanın gereği elbette ki pandemi döneminde vatandaşa destek vermektir. Bugüne kadar verilen kapanma kararlarında ne yazık ki devletin herhangi bir desteğini göremedi vatandaş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Hemen tamamlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Kalıcı yaz saati uygulaması ve pandemi nedeniyle evde kapalı kalan insanlar hem eğitim nedeniyle hem de hane elektriği tüketimi nedeniyle yoğun bir elektrik harcaması içerisinde. Bir de üstelik desteklemeler olmadığı için, gelir düzeyi de düştüğü için OECD ülkeleri arasında salgın süresince en az destek alan ülkeler arasında yerini almıştır. Elektrik ve doğal gaz borcu nedeniyle biz 37'nci maddeye ek madde ihdas etmek için bir önerge verdik. Neydi bu? Borcu nedeniyle hizmeti kesilen, tarım sektörü dâhil, bütün abonelerin borcunu ödemesini beklemeksizin hizmetlerin yeniden açılması ve borçlarının faiz işletmeksizin altı ay ertelenmesi, ödeme imkânı verilmesi için önerge verdik ama reddedildi. Var mısınız bu önergeyi çıkarmaya sayın milletvekilleri? Bu kara kış koşullarında gelin, bunu yapalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Ya bir yol bulun ya yol açın ya da yoldan çekilin. Ne demiş değirmenci: “Bu nasıl bir çarktır? Buğday bizim, ezilen biziz, un olan biz, aç kalan biziz ancak doymak bilmeyen siz.” Çekin artık elinizi, yettiniz! (CHP, HDP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, ikinci bölüm üzerinde gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi şahıslar adına ilk söz Sayın Dirayet Dilan Taşdemir’in.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi, Sincan Kapalı Cezaevinde Kobani kumpas davasının yargılamaları devam ediyor. Bugün de arkadaşlarımız avukatlarıyla birlikte bu mahkemeye, yargılamaya katılmadılar çünkü orada adil bir yargılama yapılmıyor, tamamıyla bir tiyatro oynanıyor ve arkadaşlarımız bu tiyatronun figüranı olmak istemiyorlar. Orada adil bir yargılama söz konusu değil elbet yani talimatlı bir mahkeme var ve bu talimatla hareket eden mahkeme, dosyayı bir an önce kapatmaya uğraşiyor; onun için de avukatların, arkadaşlarımızın hiçbir talebini kabul etmiyor. Arkadaşlarımız mahkeme salonunda olmadıkları hâlde oradaymış gibi davranıp yargılama devam ettiriliyor. Bu davanın bir kumpas davası olduğunu çok defa söyledik, ifade ettik, ifade etmeye de devam edeceğiz çünkü bu dava, 6-8 Ekim 2014 tarihinden tam yedi yıl sonra açıldı, partimize yönelik bir kumpas davası olarak planlandı, organize edildi ve açıldı. Kobani kumpas davası için özel savcılar görevlendirildi. Bu savcılar iddialarını, daha doğrusu iftiralarını güçlendirmek için gizli tanık birimleri oluşturdu. Resmen bu gizli tanıkları oluşturmak için neredeyse gazetelere ilan verecek duruma geldiler.

Yine, değerli arkadaşlar, 3.530 sayfalık iddianameyi ve 324 ek klasörü bir hafta gibi bir sürede titizlikle okuduklarını beyan ettiler. Hâlbuki o bir hafta içerisinde süregelen bir mahkeme durumları da vardı yani gündüzleri gün boyunca mahkeme sürdürürken akşamları da tüm günlerinde bu dosyayı, bu yargılama yapılan dosyayı okuduklarını ilan ettiler. Tabii, biz kendilerinin bu iddianameyi okumadıklarını çok iyi biliyoruz. Onu okumak gibi bir dertleri de yok, yargılama yapmak gibi bir dertleri de yok, açıkçası adaleti sağlamak gibi bir dertleri de yok. Tek görevleri, aldıkları talimatı hızlıca yerine getirmek, bu kumpas davasını sonuçlandırmak.

Yine, değerli arkadaşlar, bu dosyada herkes var yani öyle ki Et ve Süt Kurumu bile var ama İŞİD yok. Oysa biz 6-8 Ekim olaylarında İŞİD’in nasıl dâhil olduğunu biliyoruz. Özellikle, halkların, Kobani halkıyla dayanışmak için sokağa çıktığını, dayanışma göstermek için alanlara indiğini ama bu dayanışmanın sabote edildiğini, karanlık güçlerin müdahale ettiğini ve bu müdahale sonucunda insanların yaşamını yitirdiğini biz çok iyi biliyoruz ama bir şekilde bu dönem aydınlatılmak istenmiyor, bu dönem karanlıkta bırakılmak isteniyor. Dolayısıyla, buna ilişkin de partimizin verdiği bütün önergeler, araştırma önergeleri, soru önergeleri reddediliyor çünkü bu 6-8 Ekim olayları aydınlanırsa bu dava çökecek, bu kumpas davası çökecek; çünkü aydınlanırsa yıllardır partimizi hedef hâline getiren, algı operasyonları yapılan bu kumpas davası çöktüğünde sizin de yalanlarınız açığa çıkacak.

Değerli arkadaşlar, Kobani kumpas davasının avukatlarından Mahsuni Karaman önemli bir bilgiyi kamuoyuyla paylaştı. Aslında davaya nasıl müdahale edildiğini, nasıl organize edildiğini, kumpas davasının aslında partimize karşı bir komploya nasıl dönüştüğünü belki bu örnek çok daha iyi anlatıyor. 6-8 Ekim olaylarında 14 yaşındayken tutuklanan Mazlum İçli yedi yıldır cezaevinde, yargılama sonucunda da bu çocuk ağırlaştırılmış müebbet alıyor ama avukatlarının incelemeleri ve soruşturmaları

doğrultusunda dava dosyasına yeni bilgiler giriyor. Yine Mazlum, sözü edilen olay günü aslında o olay yerinde değilmiş, Diyarbakır'a 140 kilometre uzaklıkta olan Kulp ilçesinde bir köyde düğündeymiş. Bu düğünün videoları da mahkemeye iletili. Tabii, mahkeme bir kez daha davayı yeniden gördü, yeniden değerlendirme yaptı ve bu değerlendirme neticesindeyse tahliye kararı aslında verdi, salıverilmesine karar verildi ama ne olduysa o ara oldu, birileri, bir el yine devreye girdi. Ne yaptı? Bir kez daha müdahale etti ve Mazlum'un ağırlaştırılmış müebbet almasını sağladı; mahkeme fikrini değiştirdi, bir müdahale gerçekleşti.

Değerli arkadaşlar, tabii ki biz, yıllardır üstünde tepindiğiniz bu kumpas davasının çökmesiyle birlikte aslında nasıl zor durumda kalacağınızı iyi biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Eğer adil bir yargılama söz konusu olursa, şeffaf bir araştırma yapılırsa aslında bu 6-8 Ekim olaylarında yargılanacak olanların da kimler olduğu açığa çıkacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bölüm üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Soru-cevap işlemi yok.

İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 60'a göre olan söz talepleri var, onları karşılayacağım.

Sayın Vildan Yılmaz Gürel...

Buyurun Sayın Gürel.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Bursa Milletvekili Vildan Yılmaz Gürel'in, azim ve sevgiyle el ele verince engellerin aşıldığına ilişkin açıklaması

VİLDAN YILMAZ GÜREL (Bursa) – Gururumuzsunuz Kürşat Ceylan, Nihat Türkmenoğlu, Öznur Cüre, Ayşe Begüm Başbozkurt. AK PARTİ Sosyal Politikalar Başkanlığımızın organize ettiği “Engelleri Birlikte Aştık” İzmir buluşmasında tanıdık sizi, iyi ki tanıdık. Yaptıklarınız inanılmaz güzel, hepimizi gönülden tebrik ediyorum.

Öznur, Gençlik ve Spor Bakanlığı desteğiyle önce üniversiteli oldun, sonra Tokyo Paralimpik Olimpiyatları'nda rekor kırdın. Ayşe Begüm, hukuk fakültesine 1'incilikle yerleştin, üstün başarıyla bitirdin. Geçen hafta yasal düzenlemeyi yaptık, artık hâkim de olabilirsin, kutluyorum.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; mesaj açık ve net: Azim ve sevgiyle el ele verince engeller aşıyor. Bu manada, Sayın Cumhurbaşkanımız ve hükümetlerimiz, dün olduğu gibi bugün de yarın da özel bireylerimizin daima yanında. Yaptığımız yasal reformlar, toplumsal, ekonomik ve sosyal hayattan, sağlık güvencelerine yönelik düzenlemeler ve gerçekleştirdiğimiz cumhuriyet tarihinin en büyük engelli istihdamı bunun bazı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kemal Bülbül...

31.- *Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin açıklaması*

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

3 Aralık Dünya Engelliler Günü ve engelli yurttaşlarımız birçok engelle karşı karşıya. Mesele, bedensel, zihinsel veya bir başka engel değil; mesele, sistemden kaynaklı engellerdir. Engelliler; haklarını kullanamama, eğitime erişememe, iş edinememe, kendilerine ödenen ödeneklerin düzensizliği, sosyal, kültürel, yaşamsal haklarını kullanamama, bu haklara sahip olamama gibi temel sorunlarla karşı karşıyalar. Fakat sabahtan bu yana engellilerle ilgili Meclisimizde konuşulurken “Engelli kardeşlerim...” diye başlayan cümleler hiçbir engellinin sorununu çözmez. Bu, hukuksal bir sorundur; ailevi, biyolojik bir sorun değildir. Dolayısıyla, engellilere, engelli yurttaşlarımız ve onların temel hak ve özgürlükleri diye yaklaşmak gerekir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker... Yok.

Sayın Fendoğlu...

32.- *Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, İnönü Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığına bağlı sosyal tesislerde ve Turgut Özal Tıp Merkezinde çalışan 4/D kadrolu işçilerin talep ve mağduriyetlerine ilişkin açıklaması*

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İnönü Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığına bağlı sosyal tesislerde 4/D kadrolu işçi olarak çalışan personellerimiz, sosyal tesislerin kendi bütçesinden maaş ve ikramiyelerini almaktadırlar fakat sosyal tesislerin bütçesi bu konuda yetersiz kaldığı için zaman zaman ödemelerde aksaklık olmaktadır. Personellerin mağdur olmaması ve maaş alımında aksaklık yaşanmaması için kadrolarının 4/D'den alınıp 4/B'ye aktarılması ve ödemelerinin de üniversitenin genel bütçesinden sağlanmasını talep etmektedirler. Yine, Turgut Özal Tıp Merkezinde 4/D'li olarak çalışmakta olan personellerin asgari ücret farkının toplu iş sözleşmesindeki zammın kendilerine de uygulanmasını istemektedirler. Personellerimiz, bu taleplerini ve mağduriyetlerini Hazine ve Maliye Bakanlığımıza iletmemizi bizden talep ettiler.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Orhan Işık, buyurun.

33.- *Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, taksicilerin ve geçimini şoförlükle sağlayanların sorunlarına ilişkin açıklaması*

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye’de yaşanan ekonomik çöküş ve buhran tüm toplum kesimlerinin yaşamını içinden çıkılmaz hâle getirmiş, çaresiz bırakmıştır. Saraydan halkın hâli görünmediği için yoksulun derdi hakkında saray çşrafi sorun yokmuş gibi davranabilir ama halk yokmuş gibi davranamıyor.

Benzin, mazot, LPG fiyatları bir yıl içinde yüzde 50’ye yakın zamlanırken taksici, minibüşçü ve nakliyeciler esnafı iş yapamaz hâle gelmiştir; maliyetleri her gün artarken gelirleri azalmıştır. Taksiciler zam da yapamamaktadır çünkü geliri her gün düşen vatandaşın taksi kullanma oranı da yarı yarıya düşmüştür. Taksicilerin ve geçimini şoförlükle sağlayanların vergilerinin azaltılması, ekmek tekneleri olan araçlarından motorlu taşıtlar vergisinin alınmaması, muayene ücretlerinin makul düzeye çekilmesi gibi desteklerle sorunlarına çözüm getirilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Hüseyin Kaçmaz...

34.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak ili Güçlükönak ilçesi Fındık beldesinde yaşanan elektrik sorununa ve kolluk gücünün DEDAŞ şirketinin tahsildarları olarak kullanılmasını kabul etmediklerine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Şırnak ili Güçlükönak ilçesi Fındık beldesinde 16 Kasımdan beridir elektrik sayaçları dışarıya taşınacak diye köylüler ile DEDAŞ yetkilileri arasında bir durum, bir olay söz konusu. 16 Kasımdan beridir söz konusu mahalleye hiçbir şekilde elektrik verilemiyor, çocuklar okula gidemiyor çünkü çocuklar ödevlerini yapamıyor, insanlar yıkanamıyor ve buzdolaplarındaki yiyecekleri bozulmuş durumda. Yine, bugün itibarıyla söz konusu sayaçların dışarıya taşınabilmesi için binbaşı rütbesinde birinin, bir askerinin köylüleri tehdit ettiğine ilişkin bir bilgi tarafımıza ulaştı ve “Yarın saat birde ben geleceğim, çocuk da olsa, kadın da olsa ezer geçerim.” şeklinde bir beyanda bulunduğu iddia ediliyor. Bu durumu hiçbir şekilde kabul etmediğimiz gibi kolluk gücünün artık DEDAŞ şirketinin tahsildarları gibi kullanılmasını da kabul etmiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ömer Öcalan...

35.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'da bulunan birçok belediyede yaşanan yolsuzluğa ilişkin açıklaması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, Urfa'nın Halfeti ilçesinde Belediye âdeti yolsuzluğun merkezi hâline gelmiş; Halfeti sınırları içerisinde, Belediyenin malını, mülkünü, arazisini yandaşlara peşkeş çekiyor. Bu acele ne diye? Belediye, Halfeti halkının malını, mülkünü, arazisini, park yapılması gereken yerleri ne diye satıyor? Bir an önce tüm belediyelere müdahale edilmesi gerekiyor. Sadece Halfeti Belediyesi için demiyorum, başta Büyükşehir Belediyesi olmak üzere, Urfa'da bulunan birçok belediye yolsuzluğa bulaşmıştır; bu yolsuzluğun önünü almak gerekiyor. Halk ekonomik krizin içinde kıvrınırken yandaşlarına rant kazandırmak için elinden geleni yapan yöneticiler bir an önce ya görevden alınmalıdır ya da soruşturmalar derinleştirilmelidir. Maalesef, iktidar bu konuda da üzerine düşeni yapmamaktadır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek, Sayın Aycan; zaten soru tarafında var olduğunuz için 60'a göre söz talebinizi siliyorum ama siz onu yeniden giriyorsunuz.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Soru talebimizi de silmiştiniz de biz onun için 60'a göre girmiştik Sayın Başkan.

BAŞKAN – Öbür tarafta, sistemde duruyorsunuz, sıkıntı yok.

Sayın Sefer Aycan, buyurun.

36.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Kahramanmaraş'ın OSB ihtiyacına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Kahramanmaraş hızla sanayileşen bir ildir. Özellikle tekstil ve metal mutfak eşyaları üretiminde zirve yapmıştır. Kahramanmaraş, özellikle şehir merkezi, sanayide yeni yatırım yapma konusunda sıkışmış durumdadır; yeni OSB'lere ihtiyaç vardır. Bu nedenle, yeni kurulma kararı alınan Erkenez, Aksu ve Türkoğlu-2 OSB kararlarını destekliyor ve şehrim adına memnuniyetlerimi belirtiyorum. Bu bölgelerde mevcut sanayi kuruluşları vardır. Şimdi bu bölgelerin “OSB” olarak ilan edilmesi bölgenin düzene girmesi ve yeni yatırımların yapılması açısından faydalı olacaktır. Fakat bu bölgeler yerleşim yerlerine çok yakındır; mutlaka arıtma tesislerinin yapılmasını ve çalıştırılmasını, baca filtrelerinin çalıştırılmasını hatırlatıyor ve hayırlı olsun diyorum.

BAŞKAN – Sayın Baki Şimşek...

37.- *Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, kamuda çalışan sözleşmelilerin ve uzman çavuşların kadro, taşerondan kadroya geçen işçiler ile hukuksuz yere işten çıkarılanların iş güvencesi taleplerine ilişkin açıklaması*

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, öğretmenlerde kadrolu-sözleşmeli ayrımına son verilip tamamının kadroya alınması memnuniyetle karşılanmıştır. Yalnız, kamuda diğer kurumlarda çalışan yüz binlerce sözleşmelide aynı beklenti devam etmektedir. Dolayısıyla, özellikle belediyelerde çalışan ve her yılbaşı geldiğinde aralık ayında, kaderleri, belediye başkanının ağzından çıkacak 2 kelimeye bağlı olan sözleşmeliler de yılbaşından önce mutlaka kadro istemektedir. Aynı şekilde, kahraman uzman çavuşlarımız kadro taleplerini dile getirmektedirler. Ayrıca, taşerondan kadroya geçen 1 milyona yakın insanımız da iş güvencesi istemektedirler. Haksız, hukuksuz yere işten çıkarılanlar mutlaka bir iş garantisi istemektedirler; ne işe dönüşleri sağlanmakta ne de tazminatları ödenmektedir. Bunlarla ilgili kanun çıkarılarak bunlar güvence altına alınmalıdır.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Habip Eksik...

38.- *Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır hayvan pazarı ihalesinde yapılan usulsüzlüğe ilişkin açıklaması*

HABİP EKSİK (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Iğdır'da Belediyeye kayyum atandıktan sonra maalesef, Belediyenin kaynakları âdeta peşkeş çekiliyor. İşletmesi Iğdır Belediyesine ait olan Iğdır hayvan pazarı maalesef bir protokolle Ticaret Borsası Başkanlığına verilmiş ve oradan da iktidara yakın bir iş insanına kiralandığı söyleniyor.

Sayın Başkan, bu hayvan pazarı kaç liraya ihale edilmiştir, kaç yıllığına ihale edilmiştir? 400 işçisi olan belediyede 3 işçi yok muydu ki buranın bakımını, temizliğini yapıp başka yere ihale etmek zorunda kalmışlardır?

O açıdan, bu usulsüzlüğe, bu hukuksuzluğa “Dur!” demek için derhâl bir el atmak lazım ve bu ihaleyi hukuken derhâl durdurmak gerekir çünkü onlarca hayvan üreticisi zarar görecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erel...

39.- *Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray'daki tamamlanmayan yollara ilişkin açıklaması*

AYHAN EREL (Aksaray) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Aksaray-Ortaköy arasındaki kara yolu 2004 yılından bu tarafa defalarca ihale edilmesine rağmen bir türlü bitirilemedi; burası Orta Anadolu'yu Karadeniz'e bağlayan en önemli kara yollarından bir tanesi ve trafik çok yoğun. Hemşehrilerimiz burada her hafta can vermektedirler.

Yine, Ortaköy ile Balca arasındaki 5 kilometrelik yola, kamulaştırma işlemleri yapıldığı hâlde, bugüne kadar bir kazma kürek dahi vurulmamıştır. Aksaray, bugüne kadar AK PARTİ'ye en çok oy veren illerden bir tanesi olduğu hâlde, maalesef, AK PARTİ iktidarında arzu edilen hizmeti görememiştir.

Çok teşekkür ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3950) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı 287) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

21’inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 21’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Yokuş

Konya

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Fahrettin Yokuş’un.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz torba kanuna dün bir madde ihdas ettik, doktorlarımızın durumunu düzelttik -çok şükür- ancak sağlık çalışanlarını yok saydık. Bu anlayışı kabul etmek vicdanen de insani olarak da mümkün değil. Bir tespihin taneleri gibi sağlık hizmetleri veren şoföründen hasta bakıcısına, teknisyeninden hizmetlisine kadar bu insanlara ayrıcalık yapmak ayıptır, ayıptan da ötedir; acilen düzeltilmesi lazımdır, yetmez! Veteriner hekimler hekim değil mi bu ülkede, onların hekim olarak hakkı yok mu? Niye ayrıma tabi tutuyoruz? Bunların da bir an önce düzeltilmesi lazım. Biz bunları söylediğimiz zaman, siz bazen alınganlık yapıyorsunuz. Allah aşkına, bir düzenlemeyi de topyekün getirin, hepsini düzeltelim ama yok illa parça parça getirmekte ısrar ediyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, bir bakanlık düşünün ki yargı kararını uygulamıyor. Bu bakanlığa bağlı genel müdürlük ise yargının aldığı kararı temyize götürüyor, mahkeme ret kararı vermesine rağmen ısrarla bildiğini okuyor. “Bu kurum kimdir?” diye sorarsanız, bu kurum Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü. 2016 yılında, Danıştay, spor federasyonlarının seçimlerinde başkan adaylarından istenilen yüzde 15 delege imza zorunluluğunu kaldırma kararı veriyor. 2019 yılında Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü karar düzeltme başvurusunda bulunuyor, düzeltme başvurusu reddediliyor, kesinleşmiş mahkeme kararı kuruma tebliğ ediliyor ama Gençlik ve Spor Bakanlığı, bu kararı göz ardı ederek Bakan Yardımcısı Hamza Yerlikaya imzasıyla bir genelge yayımlıyor. Bu genelgeden önce ise -çok ilginçtir- bazı federasyonlara “Yüzde 15 imza zorunluluğunu kaldırın.” talimatı verilirken bazı federasyonlara “Siz bildiğiniz gibi devam edin.” deniyor. Bu, hukuktan uzak, adaletten uzak talimatları verenleri milletimizin vicdanına, buradan, havale ediyorum.

Bu konuyla ilgili trajikomik bir olay daha var: Spor Genel Müdürlüğü Tahkim Kurulu Başkanı ile Danıştay 10. Daire Başkanı aynı kişi. İlginçtir, Daire Başkanı kendi onayladığı karara aykırı hareket eden Kurula da müdahale etmiyor. Allah aşkına, şu yapılanlara bakar mısınız! Hukukun tanınmadığı, çarpık zihniyetinizin hüküm sürdüğü spordan sorumlu bir kurumda başarıdan söz etmek mümkün müdür?

Değerli milletvekilleri, son üç yıldır “Bir kulüpler yasası tasarısı geldi, gelecek, çıkaracağız.” denilip duruluyor. Türk sporu, Türk sporcusu bu sözlerden bıktı. Bu keyfi tutumunuz, bu ilgisizliğiniz gözümüzden kaçıyor sanmayın. Bu oyalayıcı sözlerinize artık kimse inanmıyor. Şunu net bir şekilde söylemek gerekir ki: Bu ülkenin kulüpler yasasına değil adamakıllı bir spor yasasına ihtiyacı vardır. En önemlisi de ne biliyor musunuz? Bu yasaya uyacak, Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde spora, sporcuya adamakıllı sahip çıkacak yöneticilere ihtiyaç var. Bu hususta Sayın Cumhurbaşkanımız bir zaman şöyle demişti: “Bu ülkede Türk sporunun başarısının önünü tıkayan bürokratik oligarşi var.”

Sayın Cumhurbaşkanım, evet, bürokratik oligarşi var ama yetmez, siyaset var yani Türk sporunu mahveden sizin yanlış politikalarınız var. Allah aşkına, Türk sporunu on dokuz yıldır AK PARTİ'nin arka bahçesi yaptınız; il, ilçe müdürlüklerinden tutun Bakanlık merkezine kadar; efendim, yetmedi, bütün spor kulüplerine dadandınız; yetmedi, federasyonların hepsine yandaşlarımızı doldurdunuz. Şimdi soruyorum size: Futbol Federasyonunda kaç tane futbolcu var, kaç tane müteahhit var; müteahhit mi çok, futbolcu mu çok? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Vallahi bilen varsa bir söylesin. Ama merak etmeyin yolun sonu görünüyor.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Size mi?

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Yaklaşıyor, yolun sonu görülüyor. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – İyi'ler geliyor; iyi'ler, tahrip ettiğiniz Türk sporundaki düzenlemeyi yeni baştan alacak; liyakati, hakkı, hukuku, adaleti getirecek, kirli siyasetinizle kirlettiğiniz Türk sporunu inşallah pırıl pırıl yapacağız. Haktan, hukuktan, adaletten kopmuş olan yandaş yöneticilerle de hesaplaşacağız, hukuk önünde hesaplaşacağız.

Türk sporunu, ata sporunu gerçekten ihya edeceğiz yani Büyük Atatürk'ün dediği gibi “Sağlam kafa, sağlam vücutta bulunur.” anlayışı içinde sağlam beyinler yetiştireceğiz, sağlam vücutlar yetiştireceğiz; Türk gibi düşünen, Türk gibi yaşayan, Türk gibi dik duran sporcular yetiştireceğiz!

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinde yer alan “bu” ibaresinin “söz konusu” ibaresiyle değiştirilmesi arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan
Kocaeli
Tacettin Bayır
İzmir

Müzeyyen Şevkin
Adana
Türabi Kayan
Kırklareli

Çetin Osman Budak
Antalya
Ahmet Vehbi Bakırlioğlu
Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Tüرابی Kayan'ın.

Buyurun Sayın Kayan. (CHP sıralarından alkışlar)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 287 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine, Anayasa'ya uygunluk incelemesi yapılmadan Genel Kurula getirilen bir torba kanunla karşı karşıyayız. Bu kanun teklifinin 3 maddesinde yine bütün yetki Cumhurbaşkanında. Bakanlar ne işe yarıyor? “Parlamentar sistemde işler çabuk olmuyor.” diye Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini getirdiniz, her konuda karar alma yetkisini tek adamda topladınız. Sizlere göre mevcut tek adam; hukuk profesörü, ekonomi dehası, insan hakları savunucusu, doğa hakları kahramanı, eğitim öğretim neferi, çiftçi, emekçi dostu ve tarihçi. Öyle mi? Yani size göre, tüm bu vasıfları tek bir bedende toplamış mükemmel insan. Peki, öyle mi? Tek adamınız bu kadar mükemmel ise neden ülkemizin durumu içler acısı? Eğitim sistemimiz neden bu hâlde? Hem sağlık çalışanlarımız hem hastalarımız neden isyan ediyorlar? Gençlerimiz neden yurt dışında yaşamak için her türlü yolu deniyorlar? Çiftçilerimiz tarımı neden bırakıyor? Değerli arkadaşlar, çiftçilerimiz tarımı bırakıyor, farkında mısınız? Polislerimiz, vatandaşlarımız neden intihar ediyor? Asgari ücretimiz ve emeklimiz neden “Sesimizi duyun!” diye feryat ediyor? Neden herkesle kavgalısınız? Esnafımızın neden kepenk indirdiğinin farkında mısınız? Dolar, euro neden bu kadar yükseldi? “Hızlı yürüyelim.” derken yaptığınız yanlışlıkları düzeltmek için daha fazla zaman kaybediyorsunuz, farkında mısınız?

Aceleyle ve eleştirileri hiç dikkate almadan yaptığımız yanlış düzenlemeler sonrası ekonomi, dış politika, eğitim güvensiz, çok tehlikeli boyutlara gelmiştir, ekonomi dibe vurmuştur. Esnafımız, sanayicimiz, çiftçimiz borçlarını ödeyemiyor. Devletin elinde bulunan, seksen yıl boyunca geçmiş bütün iktidarların yaptığı her şeyi haraç mezat sattınız. Sattıklarınızın yerine ülkenin menfaatine, vatandaşın menfaatine hiçbir şey yapmadınız. Kredi ve teşvik vererek özel sektörde bir fabrika vesaire kurulmasına dahi müsaade etmediniz, faydanız olmadı. Yoldan ve binadan başka hiçbir şey yapmadınız. Yıllardır uyguladığımız yanlış özelleştirme politikalarının sonucu devletin kasasına girmesi gereken para nerede? Sizden önceki hükümetlerin dışını trnağına takarak çalışıp, tasarruf edip yaptığı fabrikaları sattınız. Peki, bu satışların geliri nerede, paralar nerede? On dokuz yıldır iktidardasınız, on dokuz yıldır bu toplum üretiyor, seksen yılda yapılanları sattınız, yine de on dokuz yılın sonunda iflas. Halktan aldığımız vergiler nerede? Çok iyi şeyler yaptığınızı söylüyorsunuz, peki, bu kriz nereden çıktı? Neden 1 Amerikan doları 14 lira, 1 euro 16 lira?

Dış politikada Yüce Önder Atatürk'ün düsturu olan “Yurtta barış, dünya barış.” politikasını bir kenara itip komşuların mevcut iktidarını tanımayarak fetih söylemleriyle, “Şam'da Emevi Camisi'nde namaz kılacağız.” laflarıyla, “Büyük Orta Doğu'nun eş başkanlarından bir tanesiyiz.” teraneleriyle Orta Doğu bataklığına bodoslama daldınız. “Suriye sınırımızı kontrol altına alacağız.” dediniz, Atlantik ötesinden bir düdük çalınca olduğunuz yere mihlandınız, ülke güvenliğini ve toplum güvenliğini tehlikeli bir hâle getirdiniz. Güney komşularımıza uyguladığınız yanlış politikayla sınırlarımız kevgire döndü.

Tarımda kendi kendine yeten 7 ülkeden 1'iyken saman ithal eder hâle geldiniz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün gelişmiş ülkelerin ulaştıkları sosyal ve ekonomik refahın temelinde tarımdaki gelişmeler yatmaktadır. Bir yıl önce buğday 1,70 lira, üre 1,70 lira. Peki, şimdi? Bu yıl buğday 4 lira, üre gübresi 14 lira değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Ormanlarımız yandı, çiftçilerimiz yanıyor, tarlalar bomboş kaldı. Lütfi Elvan yanlış ekonomi politikaları nedeniyle istifa etmiştir.

SALİH CORA (Trabzon) – İstifa etmedi, istifa etmedi.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Ormanlar yandı, Tarım Bakanı ne düşünüyor?

SALİH CORA (Trabzon) – Lütfü Türkkan henüz istifa etmedi.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Ormanlar yandı, tarım bitti, Tarım Bakanı ne düşünüyor? Buradaki bütün milletvekilleri merak ettiği gibi en çok da 84 milyon merak ediyor değerli arkadaşlar.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Lütfü Türkkan istifa etmedi.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Sizlere yazıklar olsun diyorum! Türkiye’de ilk defa tarım bu hâle gelmiştir. Ben elli yıllık çiftçiyim, ilk defa bu kadar büyük bir rezalet görüyorum Türkiye tarımda diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Ürünün para ediyor mu, etmiyor mu?

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 21’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 21 – 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasının beşinci cümlesinde yer alan “istisna” ibaresi “teşvik” şeklinde, altıncı cümlesinde yer alan “bu istisnadan faydalanamaz” ibaresi “için bu teşvikten faydalanılamaz” şeklinde, yedinci cümlesinde yer alan “istisnasından” ibaresi “stopajı teşvikinden” şeklinde değiştirilmiş ve fıkranın dokuzuncu ve onuncu cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

‘Buna ilave olarak gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında Bölgede çalışan personelin toplam sayısının veya teşvike konu edilen toplam çalışma sürelerinin yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla bu fıkrada belirtilen durumlar haricinde Bölge dışında geçirilen süreler de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir. Cumhurbaşkanı, yüzde yirmi olarak belirlenen bu oranı belirleyeceği bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde yetmiş beşe kadar artırmaya veya tekrar kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir.’”

Mustafa Elitaş

Ramazan Can

Ahmet Özdemir

Kayseri

Kırıkkale

Kahramanmaraş

Yavuz Subaşı

Ceyda Çetin Erenler

Serap Yaşar

Balıkesir

Kütahya

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun takdire bıraktığı önerge üzerinde söz talebi yok.

Gerekeceği okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle 28/1/2021 tarihli ve 7263 sayılı Kanun'la 4691 sayılı Kanun'un geçici 2'nci maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle teşvikin uygulama şeklinin değiştirilmesi üzerine, fıkra yer alan diğer ifadelerle yeknesaklık sağlanması amacıyla ibare değiştirildiği yapılmakta ve bölge dışında geçirilebilecek süreye ilişkin Cumhurbaşkanına verilen yüzde 50 artırma yetkisi yüzde 75'e çıkarılmakta ve artırılan oranı tekrar kanuni oranına kadar indirme yetkisi verilmektedir. Yapılan diğer bir değişiklikle, bölgedeki işletmelerde çalışan ve teşvikten yararlanan personelin teşvik kapsamına giren bölge dışındaki çalışma süreleri ve çalışma şekli netleştirilmektedir. Böylece, yetki kullanıldığı durumda, teşvikten yararlanan personelin çalışma saatinin yüzde 25'ini bölge içinde, yüzde 75'ini bölge dışında çalışarak geçirmesi durumunda teşvikten tam olarak faydalanabilecektir. Yine, toplam çalışılan sürenin yüzde 75'inin aşılması kaydıyla, örneğin teşvikten yararlanan 20 personeli bulunan bir işletmede, bu personelden 5'inin çalışma saatinin tamamını bölge içinde, 15'inin de çalışma saatinin tamamını bölge dışında geçirmesi durumunda da teşvikten tam olarak faydalanılması mümkün olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

22'nci madde üzerinde 2'si aynı mahiyette olmak üzere 3 adet önerge vardır, önergeleri ayrıntılı sırasına göre okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinde yer alan “‘ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisini’ ibaresinden sonra gelmek üzere” ibaresinin “‘ihtiyaçları üzerinde ürettikleri elektrik enerjisini’ ibaresinden” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Çetin Osman Budak

Müzeyyen Şevkin

Kocaeli

Antalya

Adana

Tacettin Bayır

Ömer Fethi Gürer

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

İzmir

Niğde

Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ömer Fethi Gürer'in.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yirmi yıl önce ekonomik ve sosyal hayatımızdaki yeri tartışılmaz olan elektrik enerjisinin tüm tüketicilere yeterli, kaliteli, sürekli ve düşük maliyetli bir şekilde sunulması amaç olarak belirlenip özelleştirmeler yapılmaya başlandı. Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve özelleştirmelerden beklenen faydalar şöyle açıklanmış: Elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının etkin ve verimli bir şekilde işletilmesi suretiyle maliyetlerinin düşürülmesi, elektrik enerjisi arz güvenliğinin sağlanması ve arz kalitesinin artırılması, dağıtım sektöründeki teknik kayıpların OECD ülkeleri ortalamasına indirilmesi ve kaçakların önlenmesi, gerekli yenileme ve genişleme yatırımlarının kamu tüzel kişilerine herhangi bir yükümlülük getirilmeden özel sektöre yapılabilmesi, elektrik enerjisi üretimi ve ticareti faaliyetlerinde oluşacak rekabet yoluyla ve hizmet kalitesinin düzenlenmesiyle sağlanan faydanın tüketicilere yansıtılması.

Yirmi yıl sonra bugüne geldik; elektrik ucuzlamadı, kamu malları satıldı, gelirleri yok edildi, faturalar kabardı, son üç yılda yüzde 100'den fazla elektriğe zam geldi. Elektrik faturalarının güvence bedelleri dahi nakde çevrildi ve vatandaş elektrik kullanmakta tedirginlik yaşar duruma erdi. Kış koşullarında hava kararmak üzereyken dahi ne yazık ki çoğu evde de iş yerinde de artık eller elektrik düğmesine gitmeye korkuyor çünkü faturalar o kadar kabarık geliyor ki vatandaş ne yapacağını bu konuda şaşırılmış durumda. Elektrik arzında sorunlar farklı bölgelerde devam ediyor. Elektrik faturalarındaki vergi ve fonlar bir an önce düşürülüp bu konuda bir iyileştirme sağlanmalı çünkü çok sayıda yurttaşın ne yazık ki elektrikleri de kesiliyor.

Ayrıca yaz-kış saati uygulaması vardı, bu kaldırıldı, kış saati uygulaması gündemde yok ama Bakan bunu savunurken de tasarruftan bahsediyor ve rakamlar veriyor. Bakanın rakamlarına baktığımız zaman TÜİK'in verdiği rakamlara benziyor. Şu anda çocuklar erken saatte kalktığı için hanelerde mecbur elektrik lambaları yakılmak zorunda, hanelerin giderleri artıyor. Buna da bir çözüm üretmişler, şirketlere yazı göndermişler, "Otuz dakika önce sokak lambalarını söndürün, on beş dakika da akşamları geç yakın." diyorlar. Böylece sokakları da karanlığa terk ediyorlar, buralarda da olumsuzlukların yaşanma olasılığı var. Şirketler aldıkları şikâyetlerden dolayı bizlere yansıtıyorlar olayı. Bakan Bey hâlâ yaz-kış saati uygulamasıyla ilgili kendi doğrusunda ama gerçek öyle değil; yaz-kış uygulaması mutlak suretle sağlanmalı çünkü çocukların da psikolojisi bozuldu. Keza, bunun yanı sıra, sulama suyunun elektrik faturaları özellikle kuraklık ve yaz dönemlerinde o kadar kabarıyor ki çiftçiler neredeyse tarladaki ürünlerinin tutarı kadar elektrik faturası ödemek zorunda kalıyorlar, bunun da yarattığı ciddi bir mağduriyet var. Keza, kayıp kaçaklarla ilgili bedeli, kamudayken kamu karşılıyordu, özelleştikten sonra firmalar, şirketler bunu karşılamadı. Ne oldu? Adalet ve Kalkınma Partisi bir çözüm üretti, kayıp kaçak bedelini de vatandaştan almayla ilgili bir düzenleme yaptı, onu da vatandaştan alır hâle geldi ve şirketlerin bu konuda fedakârlık yapması yerine vatandaştan gene fedakârlık beklendi ve süreç öyle devam ediyor.

Tabii, torba yasada ilginç, farklı maddeler de var, onlardan 2'sine değinmek istiyorum. Biri, kanunda mesleki eğitimle ilgili, özellikle kalfalıkla ilgili düzenlemeler var. Keşke burada "Çıracak ve stajyerlerin işe başladıkları gün yaşlılık sigortası başlar." diye bir madde eklenseydi ve bu sayede -stajyerlerin ve çıracakların işe başladıkları hâlde yaşlılık sigortası başlamıyor- o mağduriyet ortadan kaldırılsaydı. (CHP sıralarından alkışlar) Yine, yaşlılık sigortasının bu sayede başlaması da ara eleman açığını ortadan kaldıracak bir formül olarak değer arz ederdi.

Değerli arkadaşlar, dün yapılan bir düzenlemeyle tüm partilerin de destek vermesi sonucu sağlık çalışanlarıyla ilgili olumlu bir gelişme yaşandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun devam edin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Hekimler için yapılan düzenleme doğru bir düzenlemeydi. Pandemi sürecinde sağlıkçılar gerçekten çok yoruldu ama sağlık çalışanları bir bütün olarak değerlendirilmeli ve tüm sağlık çalışanları için bu düzenleme sağlanmalıydı. Özellikle taşeron firmada olan görüntüleme merkezi çalışanları var, sosyal tesis çalışanları var, yemekhane çalışanları var, güvenlik var, onun dışında hemşireler var ki bunlar da fedakârca bu sürecin içinde yer aldılar; onlarla ilgili de bir iyileştirme yapılması şart. Bu anlamda -kanun görüşmeleri sürüyor- tüm sağlıkçıların Meclisten beklentisi; çalışan tüm sağlıkçıların da özlük haklarının iyileştirilmesi, ücretlerinde artış sağlanması, hak ettiklerinin verilmesi, bu sayede tüm sağlık çalışanlarını kapsayacak bir iyileştirmenin gerçekleştirilmesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinde geçen "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Kaçmaz

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Rıdvan Turan

Şırnak

Muş

Mersin

Remziye Tosun

Dirayet Dilan Taşdemir

Diyarbakır

Ağrı

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Hüseyin Örs

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Trabzon

İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in.

Buyurun Sayın Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, şimdi, torba yasayı görüşmeye devam ediyoruz, torba yasadaki madde çıktıkça da aslında hayretlerimiz artmaya devam ediyor. Niye şaşırıyoruz ki bir AKP klasiğiyle karşı karşıyayız ama işte o kadar iyi niyetliyiz ki hâlâ AKP icraatlarına şaşırabiliyoruz.

Şimdi, normalde, bu torba yasa ne diye getirildi? İşte, elektrik faturalarındaki TRT payını kaldırmak üzerine cılalandı, parlatıldı, öyle getirildi ama bakın, içerisinden ne çıktı? Birkaç tane kurumda çalışan -ki kurumların adını söyleyeyim- Türkiye Maarif Vakfı, Yunus Emre Vakfı, Türkiye Kızılay Derneği, Yeşilay Cemiyeti, Yeşilay Vakfı gibi yerlerde çalışanların, eğer önceden aldıkları maaş varsa bu maaşlar kesilmeden bu kurumlardan da maaş almaya devam etmelerine dair bir düzenleme var. Şimdi soruyoruz: Sizin bu yandaş kurumlarındaki yandaş arkadaşlarınızın 2'nci ve 3'üncü maaşları almasının vatandaşın faturasındaki TRT payıyla ne alakası var? Buna bir cevap verebilecek misiniz? Hayır, yok. Gerçi niye veresiniz ki? Her biriniz, bir de yakınlarınız, tanıdıklarınızın tanıdıklarının tanıdıkları, her biri üçer beşer maaş aldığı için ve siz de hep onlarla görüştüğünüz için bütün bir ülkeyi kendi çevreniz gibi biliyorsunuz, onun için de "Zenginlik tavan yaptı, biz uçuyoruz, süperiz, Çin'den sonra en çok büyüyen ülkeyiz." diye de gelip burada inanarak konuşabiliyorsunuz, biz de hâlâ size şaşırıyoruz.

Bu düzenlemenin kendisi neyi getiriyor? Bir, sizin ideolojik örgütleriniz... Bakın, bu Yunus Emre Vakıfları ideolojik bir örgütlenme. Geçmişte FETÖ'nün, Gülecilerin neyi vardı? Okulları vardı değil mi? Bu Türki Cumhuriyetlerde, ta işte Zimbabve'de, nerede... Siz de mutlu oluyordunuz o esmer tenli çocuklar burada gelip Türkçe şiir okudukları zaman. İşte, bu Yunus Emre Vakıfları bugünkü FETÖ okullarının yerine geçmiş ve sizin Uzak Doğu'daki, birçok yerdeki ideolojik örgütlenmelerinizi yapmaya çalışan kurumların adıdır.

Onun için, insanlar 2.825 liraya çalışırken asgari ücret açlık sınırının altındayken gerçekten bu maddeyi buraya böyle kurnazca koymaya hiç utanmadınız mı, merak ediyorum. Çünkü insan biraz düşünür, “Ya, benim yandaşım 2-3 maaş alacak da bu zavallı Hatice teyze ne yiyecek, bu Mehmet amca dolabını nasıl dolduracak?” diye düşünür ama sizin böyle bir düşünceniz, böyle bir bakış açınız yok.

Bakın, bu yasadızlık, bu anayasasızlık süreci; devleti bir bütün tasfiye etmeniz, devlete yerleşmeniz ve devleti kendi parti çıkarlarınız doğrultusunda yönetmenizin faturasını bütün ülke olarak biz ödüyoruz.

Şimdi, 30 Kasım-2 Aralık tarihleri arasında Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi toplandı. Türkiye’ye dair 4 tane ana başlık vardı; biri İmralı Cezaevinde süresiz olarak devam edilen tecrit meselesi, biri Osman Kavala, biri Selahattin Demirtaş ve diğeri de Alevilere ilişkin hak ihlali kararlarıydı. Bakın, 4 tane temel mesele siz Türkiye’de hukuku uygulamadığınız için, siz yasaların emrettiği şeyleri yapmadığınız için, siz Anayasa’yı askıya aldığınız için şu anda uluslararası mahkeme kararlarını da geçti, Bakanlar Komitesinin önüne gitti. Bakanlar Komitesi ne karar aldı? Dedi ki: “Osman Kavala’nın tahliye edilmemesiyle ilgili hak ihlali sürecini başlatıyoruz.” Yani yaptırım uygulayacaklar, o süreci başlattılar. Neden? Siz onu düşman hukukuyla içeride tuttuğunuz için, siz Sayın Demirtaş’ı ve diğer bütün milletvekillerimizi düşman hukuku gözeterek, haksız hukuksuz, hiçbir hukuki gerekçe olmadan cezaevinde tuttuğunuz için ve en önemlisi, bu ülkede nüfusu yaklaşık 25 milyonu geçen Alevi yurttaşların en temel haklarını, en insani haklarını tanımadığınız için.

Bakın, Aleviler bu ülkede Diyanet İşlerinden tatalım Başbakanlığa kadar birçok kuruma başvuru yaptılar. Ne dediler? “Cemevleri bizim ibadethanemizdir, bunu ibadethane statüsünde tanıyın.” dediler. Tanıdınız mı? Tanımadınız. Alevi aileleri gelip başvuru yaptılar. “Ya, ben Aleviyim, benim çocuğum niye bir başka inancın dilini, daha doğrusu ibadetini öğrensin? Ben kendi inancımda eğitim almak istiyorum.” dediler. Tanıdınız mı? Tanımadınız. Bütün bunlar AIHM’e gitti, AIHM hak ihlali kararı verdi ama buna rağmen siz bu hak ihlali kararlarını uygulamadınız. Şimdi, biliyorsunuz, 30 Kasım’da Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin önüne gelecek; İçişleri Bakanımız tutuştu, cemevlerini ziyaret etmeye başladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Ve öneriniz neydi, ne diyordunuz? “Ya, tamam, cemevleri var, doğru, biz onları kültürevi yapacağız.” Ya siz kime soruyorsunuz? Siz kimin inancının mekânını “kültürevi” diye tanımlıyorsunuz? Siz bu ülkede sistematik olarak Alevileri asimile ediyorsunuz, Alevi çocuklarını zorunlu din derslerinde kendisine ait olmayan bir inancı öğrenmeye zorluyorsunuz, uluslararası mahkemeler hak ihlali kararı veriyor ama siz gidip arka kapıdan dolanıp “Ya, azıcık daha bizi idare edin, azıcık daha bu eşitsizliğe göz yumun.” diye sırt sıvazlamaya çalışıyorsunuz. Peki, siz hani Allah’tan korkuyordunuz, hani kul hakkı yemiyordunuz? Peki, bu ülkedeki Alevilerin, Kürtlerin, işçilerin, yoksulların ve bugün tecrit altında tuttuğunuz Sayın Öcalan’ın hakkını niye yiyorsunuz? Nerede sizde Allah korkusu, nerede sizde vicdan, nerede sizde hukuk?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH CORA (Trabzon) – “Sayın” kim ya?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Sizde hiçbir şey kalmamış değerli arkadaşlar, aşınmış her şey aşınmış.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Öcalan’ın yediği haklar ne olacak?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Öcalan’ın aldığı canlar ne olacak?

BAŞKAN – Evet, aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Hüseyin Örs’ün.

Sayın Örs, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ilgili kanun teklifinin 22’nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin bu maddesiyle madde metninde yer alan “Kendi tüketim ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten lisanssız elektrik üretim faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişiler; ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisini dağıtım sistemine vermeleri halinde I sayılı Cetveldeki fiyatlardan on yıl süre ile faydalanabilir.” cümlesindeki “üretim faaliyetinde bulunan” ifadesi “üretim ve iletim faaliyetinde bulunan” olarak değiştirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin tamamına baktığımızda, içerisinde değişiklik yapılmak istenen kanunların birçoğunun birbirinden alakasız alanlarda olduğunu görüyoruz. Birçok madde de teklifin görüldüğü Komisyonun ihtisas alanı dışındadır maalesef, bunu da belirtiyim. Bu kadar farklı alanda düzenleme öngören bu teklifin, kanun teklifinin görüşüleceği Komisyona bile havale süresinin bitimi beklenmeden gönderildiğini de ayrıca dikkatinize sunmak isterim.

Değerli milletvekilleri, bugün, iktisat tarihinde eşine az rastlayacağımız, akla ve ilme sığmayan hedefler üzerinden milleti aldatmayı merkeze alan bir ekonomi politikasıyla karşı karşıyayız. Bugün bir yoksullaştırma politikası izleniyor arkadaşlar. Dolardaki artışla, her geçen gün yükselen enflasyonla milletimiz daha da yoksullaşiyor, hayat daha da pahalı hâle geliyor. Benzin, motorin, LPG, elektrik, doğal gaz ve ithal edilen ara malların fiyatları her geçen gün zamlanıyor. Sabit ve dar gelirli vatandaşlarımız zorunlu ihtiyaçlarını karşılayabilmek için daha fazla para ödemek zorunda kalıyor. Siz “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” dedikçe enflasyon artıyor, dolar tırmanıyor; toplum yoksullaşıyor, vatandaş fakirleşiyor.

Ülkemizi yönetenlere göre, TL değer kaybettiğinde Türkiye ucuz emek deposu hâline gelecek ve yabancılar ülkeye akın edecek, ihracat artacak ve cari açık kapanacak; bu da döviz bolluğuna yol açacak, döviz bollaşınca fiyatlar düşecek, fiyatlar düşünce de enflasyon düşecek. Oysa, herkes biliyor ki bizim ihraç ettiğimiz ürünlerin üretiminin neredeyse tamamına yakını ithal edilen ara mallara bağlı arkadaşlar ve bu döviz kuruyla ithalat pahalılaşiyor, bu da maliyetlere yansıyor; insanlar şu anda fiyat veremiyor, fiyat.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ salgının derinleştirdiği ekonomik krizi bir fırsata çevirmeye çalışırken bunun faturasını vatandaşlarımıza çıkarmakla kalmıyor, hayata geçirmeye çalıştığı akıl ve bilim dışı ekonomi politikasıyla Türkiye’deki iş gücünü ucuzlatarak yeni bir iş gücü rejimi inşa etmeye çalışıyor. Düşük ücret üzerinden, bir tür Çin benzeri, Batı’nın ucuz emeğe dayalı ürün tedarikçisi olma umuduna dayalı yeni bir çalışma düzeni kuruyor.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarıyla geride bıraktığımız yıllar ne acıdır ki “kayıp yıllar” olarak geçecek tarihe. Türkiye on dokuz koca yılı kaybetmiş, kaynakları tüketilmiş, insanı yoksullaştırılmıştır. Sormak isterim şimdi sizlere: Neden sizler zenginleştiniz de Türk milletini fakirliğe mahkûm ettiniz? Nerede özelleştirme paraları, nereye gitti ÖTV paraları, nereye harcandı yurt dışı kredileri, kimin cebine girdi? Bunların hesabını vermelisiniz.

“Yoksullukla, yolsuzlukla ve yasaklarla mücadele edeceğiz, 3Y’yle mücadele edeceğiz.” diye diye geldiniz, 3Y’yle gidiyorsunuz haberiniz olsun diyorum, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

23'üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedri Yaşar

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Samsun

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Bedri Yaşar'ın.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bu yasa teklifiyle beraber emekli olup özellikle belli vakıflarda çalışan arkadaşlarımıza bazı imtiyazlar sağlanıyor. Normal şartlar altında, biz ümit ederiz ki emekli olan arkadaşlarımız ondan sonraki yaşamlarını huzur içerisinde dinlenerek geçirsinler ama Türkiye'deki emekli maaşlarına şöyle bir baktığınız zaman minimum 1.500 lira ama asgari ücretten emekli olan birinin eline geçecek de 2 bin küsur lira. Ümit ediyoruz ki, arzu ediyoruz ki bu ülkede yaşayan emeklilerimiz tekrar iş hayatlarına devam etmesinler ama devam etmek zorundalarsa sadece belli vakıflarda çalışanlara bu imtiyazı verip başka yerlerde çalışanlara bu imtiyazı sağlamamak bir defa her şeyden önce Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı. Yani bir yerde çalışırsanız maaşınızda kesinti olmayacak -aynı emekli, aynı şartlarda emekli maaşı alıyor- ama başka yerde çalıştığınız takdirde maaşınız kesiliyor. Bu, doğru bir yaklaşım değil; bu, resmen birilerine imtiyaz sağlamak, birilerinin de otomatikman hakkını gasbetmekten ibaret. Hâlbuki Anayasa'mız diyor ki: “Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.” Ancak bunu derken de -Anayasa Mahkemesinin belirttiği gibi- bu kural, genç işsiz olanların istihdamının hedeflendiğini belirtmektedir. Peki, ne oldu? Ne oldu İbrahim ağabey? TÜİK işsizlik rakamlarına baktığınız zaman 8 milyona yakın işsiz var.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Doğru değil, doğru değil.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Mevsim şartlarından arındırılmış işsizlik oranı yüzde 21,5. Peki, ülkemizi terk edenlerin yaş ortalamasına baktığınız zaman, 330.289 kişi ülkemizden ayrılmış, bunun 50.154'ü 25-29 arası yaş grubuna mensup. Peki bu insanlar ne için gidiyor? Siz diyorsunuz ki: “Yurt dışındaki şartları araştırın, bilim öğrensin.” tamam, buna hiçbir itirazımız yok ama yapılan araştırmaların yüzde 65'i diyor ki: “Daha iyi şartlar sağlandığı takdirde seve seve gideriz.”

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bak, uzman burada.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Ben de yurt dışını gezen, dolaşan biriyim. Bu şartlar sağlandığı takdirde gerçekten insanlar yabancı ülkelerde çalışmak için can atıyor. Hâlbuki bu gençler bizim geleceğimiz, bu ülkenin geleceği, bu ülkeye bir şeyler versinler arzu ediyoruz. İktidar olduğunuz on dokuz sene içerisinde ülkeyi bir yere getirmek yerine “Son üç dört aydır bir model oluşturduk, işte bu model çerçevesinde Allah’ın izniyle ülkeyi bir yere getireceğiz.” diyorsunuz. Şimdi, yaptıklarınız yapacağınıza dair bilgi veriyor. Şu ana kadar işsizlik rakamları arttığına göre, çalışanların ücretlerine baktığımız zaman yaklaşık yüzde 40’ı asgari ücret seviyesinde maaş aldığına göre...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yüzde 40’ı mı?

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Peki, bundan sonra bu işi nasıl düzeltereksiniz? Diyorsunuz ki: “Faizi aşağı çekeceğiz, bunun yanında kur ne hâli varsa görsün.”

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yüzde 40’ı mı?

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – İncicamımı bozamazsın İbrahim ağabey, boşuna oradan laf atma.

Aslında bunu, hepimiz canıgönülden istiyoruz yani bugün doların yatırım aracı olarak kullanılmasının bu ülkeye hiçbir faydası yok; biz istiyoruz ki insanlar bu birikimlerini TL’de de biriktirmesinler, dolarda da biriktirmesinler, yatırım yapsınlar.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Kafayı dolara takmış.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) - Ama sayenizde, biriken paranın yüzde 60’ı, mevduatların yüzde 60’ı maalesef dolar olarak bankalarda yatıyor, bu da bu ülke açısından inanılmaz bir kayıptır. Şimdi ne olacağı konusunda hiçbir fikrimiz yok. “Her şey düzelecek.” Nasıl düzelecek?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - AK PARTİ varsa düzelir.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – “Bekleyin, görün.” On dokuz senedir bekledik, bence sizin şu an yapabileceğiniz, araya bir reklam almak, biraz mola vermek; en azından bundan sonra geleceklere de bir fırsat, imkân tanıyacaksınız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - AK PARTİ varsa imkân var.

DURŞUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok önemli şeyler söylüyor İbrahim Bey.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - AK PARTİ varsa mesele yok.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Bu ülkenin çözülemeyecek problemi yok, fırsat ve imkân verildiği takdirde bu problemin çözüleceğini sizler de göreceksiniz, bizler de göreceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Arkadaşlar, bakın, bu işin, ekonominin temeli güvendir. Maalesef, siz şu an Bakanı değiştiriyorsunuz, sonuç değişmiyor. Sayın Cumhurbaşkanımız konuştuğunda rakamlar değişiyor. Bizim size tavsiyemiz şu: Hiç olmazsa on gün hiçbir şeyi konuşmayın, göreceksiniz, dolar kendiliğinden yüzde 10 düşecek. Bu da bir hizmet şeklidir. Ben, itibar edeceğinizi ümit ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinde yer alan "şeklinde" ibarelerinin "ibaresiyle" ifadeleriyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Antalya	Adana
Ahmet Vehbi Bakırhoğlu	Nazır Cihangir İslam	Tacettin Bayır
Manisa	İstanbul	İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Nazır Cihangir İslam'ın.

Buyurun Sayın İslam. (CHP sıralarından alkışlar)

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım; evet, bugünlerde enflasyon mu faizden, faiz mi enflasyondan meydana geliyor, ortaya çıkıyor, bunu konuşuyoruz genellikle. Çok değerli arkadaşlarım, bu, aslında hepimizin bildiği, anladığı ama bir kısmımızın konunun gerçek mahiyetini nedense ortaya koyamadığı bir şey.

Bakınız, 1 tonluk bir havuz düşünün ve bu 1 ton havuzun içinde 1 kilo tuz düşünün.

(Uğultular)

BAŞKAN – Arkadaşlar, çok uğultu var, biraz yavaş lütfen.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bu havuzdan aldığınız 1 litre yani içinde 1 gram tuz bulunan 1 litre suya eğer 1 yumurta veriyorsanız piyasada, havuzun bu konsantrasyonu sizin alım gücünüzü belirler ama tuzu sabit tutup suyu 2 tona çıkartırsanız işte enflasyona sokarsınız yani konsantrasyonu düşürürsünüz, artık 1 litreye 1 yumurta alamazsınız, size ancak 2 litre suya 1 yumurta verirler. Bunun aramızdaki ilişkisi yani geçen sene bana verdiğiniz 1 litre tuzlu suyu bu sene konsantrasyon değişikliği nedeniyle 2 litre olarak geri istemeniz de bir anlamda faize tekabül eder.

Değerli arkadaşlarım, siz burada, tuzu artırmadan, havuzun suyunu artırarak hepimizin cebinden para çektiniz ve işte Nassı çiğnemek, işte ekonomideki büyük günah budur.

Değerli arkadaşlarım, şimdi bakalım, enflasyon mu faizden, faiz mi enflasyondan doğar? Siz yumurtayı kaç litre suya alırsanız alın havuzdaki konsantrasyonu değiştiremezsiniz yani enflasyonu değiştiremezsiniz ama havuzun konsantrasyonunu değiştirdiğinizde yani tuzu sabit tutup suyu yükselttiğinizde yumurtanın fiyatını değiştirirsiniz; sizinle bizim, onunla onun borç ilişkisini de değiştirirsiniz. İşte buradan görünüyor ki gerçekten enflasyon ile faiz bir anlamda kardeş gibidir, birlikte hareket ederler.

Değerli arkadaşlarım, ama mesele şudur: Faizi belirleyen enflasyondur yani havuzun konsantrasyonu sizin bütün ilişkilerinizi belirleyecektir. Siz havuzu suyla doldurdunuz, oradan tuz eksilttiniz, en azından tuzu artırmadınız yani üretimi artırmadınız, sorumsuzca para bastınız, vergilerimizi hak etmeyenlerin hortumlamasına müsaade ettiniz ve kâr eden her kuruluşumuzu sattınız. Değerli arkadaşlarım, işte tuz gittiği için biz bu sıkıntıları çekiyoruz.

Bu ara bir de yanlışlama tartışması geçiyor. Bakın, siz “Yeni bir teori ortaya koyduk.” diyorsunuz. Eğer gerçekten bir teori ortaya koyduysanız -ki değil- bunu yanlışlamaya açık tutmalısınız. Yanlışlama şudur: Bana ve bize, bütün arkadaşlarımıza, bütün bu millete, ne olursa sizin bu politikanızı, bu teorinizi geri çekeceğinizi çok açık, çok net kavramlarla ortaya koymalısınız. Yani bize demelisiniz ki: “Enflasyon rakamı, dolar kuru, mevduatın TL’ye dönmesi gibi ölçütler şu tarihte, şu noktaya gelecektir.” Bunu demediğiniz için sizin bu uygulamanız ne bir teoridir ne bir ekonomi politikasıdır. Yanlışlanmaya müsait değildir; bu konuda bir tahmin bile yürütemiyorsunuz ama sizin bu yaptığınız deneyin mağdurları, başarısız olacağı belli olan bu deneyin mağdurları, sadece biz değil, bütün millet olacak. O yüzden büyük vebal altındasınız. Burada çok ciddi bir ahlaki problem var; rızamızı almadan bizi, bir deneye değil, bir anlamda bir kumara sürüklediniz.

(Uğultular)

AHMET KAYA (Trabzon) – Sayın Başkan, uğultu var, konuşmacıyı duyamıyoruz ki...

Uyarır mısınız Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Bu gürültü ne ya! Ayıp ya!

Dışarı çıksınlar efendim, ayakta dikiliyorlar.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Bu yüzden diyoruz ki: Bir an önce, bütün iktisatçıların söylediği gibi, siz bu politikayı gündemden çekin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NAZİR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Değerli Başkan, bir kaç saniyeye daha ihtiyacım var.

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Çok değerli arkadaşlarım, ben Sayın Lütfi Elvan’ı tebrik ediyorum. Sayın Lütfi Elvan bu suça ortak olmayacağını ilan etti ve bu Bakanlık görevinden istifa etti, ayrıldı veya sizin tanınınızla “Affını istedi.” Aslında, Sayın Lütfi Elvan sizin bu politikanızı kendi bilgisiyle yanlışlamıştır. Sayın Nureddin Nebati’ye başarı diliyoruz ama bu görevi kabul etmemeliydi çünkü uzmanlık alanı AK PARTİ, ekonomi değil.

Sayın Bakanın duasına şahit oldum bugün. Değerli arkadaşlar, dua Allah’a dilekçedir ve duanın bir ahlaki vardır. Gerçeklikle çatışarak dua edemezsiniz. İki, duada gayrimeşru bir talebiniz olamaz. Siz barbut masasına oturdunuz ve Allah’tan size düşüş vermesini bekliyorsunuz; işte bu yüzden yanlışsınız.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 23’üncü maddesinde geçen “şeklinde” ibaresinin “biçiminde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

Murat Çepni

Muazzez Orhan Işık

İstanbul

İzmir

Van

Remziye Tosun

Hüseyin Kaçmaz

Diyarbakır

Şırnak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ali Kenanoğlu'nun.

Bu arada, saat dokuzu geçti yani Grup Başkan Vekillerimize de hatırlatayım ben.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet, geçti.

BAŞKAN – Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, kanunun maddeleri üzerinde görüşüyoruz, kanunun bütünü üzerinde de görüştük. Şimdi, bu kanunda elektrik faturalarıyla ilgili bir düzenleme de var. Tabii, seçim geliyor, yaklaştı. Dolar artıyor, dolayısıyla birçok alanda zam yapmak gerekiyor; bunlardan bir tanesi de elektrik faturaları alanı yani buraya da zam yapmanız gerekiyor ancak vatandaşlar bundan etkilenecek ve dolayısıyla seçimlerde sizin aleyhinize bir durum oluşacak. Bunu nasıl kurtarabiliriz? İşte, bu kanunda şöyle bir madde koyuyorsunuz ve diyorsunuz ki: “Kademeli fatura sistemi oluşturalım.”

Şimdi, kademeli fatura sistemi nedir? Yani, belli bir kilovatsaate kadar elektrik kullananlara, elektrik sarfiyatı yapanlara normal tarifeden, onu aşanlara da katlanarak devam eden fatura sistemi.

Şimdi, tabii, siz bütün algı yönetiminizle bunu iyi bir şeymiş gibi sunabilirsiniz ya da iyi bir şeymiş gibi sunuyorsunuz ancak işin gerçeği böyle değil. Yani burada halk kitlelerini, özellikle de orta kesim insanları ve orta kesim esnafı çok ciddi bir şekilde elektrik faturası yüküyle karşı karşıya bırakacak ve artışla karşı karşıya bırakacak bir durum söz konusu. Çünkü şöyle bir şey yapıyorsunuz burada: 150 kilovatsaate kadar kullanılan elektriğe bir tutar belirliyorsunuz -yani bu normal tutar- 150 kilovatsaati aştıktan sonra da kademeli olarak artış öneriyorsunuz. Şimdi, baktığımız zaman, 150 kilovatsaat elektrik tüketimini şöyle bir incelediğimiz zaman, bulaşık makinesi, çamaşır makinesi, televizyon gibi ortalama elektrik tüketen ürünleri kullandığı zaman rahatlıkla bir ailenin ulaşabileceği kilovatsaat ortalaması oluyor. Yani esasında, siz bunun biraz üzerinde, ortalama aile dediğimiz kesim üzerinde elektrik faturalarını katlayarak artıracaksınız ve maliyet yükselteceksiniz. Hele hele küçük esnafın yani bakkallar, kasaplar, berberler, manavlar -yani sürekli buzdolabı çalıştırmak zorunda kalanlar, sürekli soğutucu çalıştırmak zorunda kalanlar- gibi birtakım işletme sahiplerinin, bu gibi kesimlerin elektrik faturaları 2'ye, 3'e katlanmak durumunda olacaktır. Bunun haricinde, Ege, Akdeniz yörelerinde doğal gaz ve benzeri sistemleri kullanmayan, sadece klimayla ısınan aileler, insanlar var yani iklimden kaynaklı olarak bunu tercih edenler var, bunların faturaları da oldukça yüksek şekilde, katlanarak gelecek.

Şimdi, biz burada diyoruz ki: Madem vatandaşı düşünecek bir sistem düşünüyorsunuz -bu elektrik piyasasında oluşan artı değer, bu ülkenin vatandaşlarının topraklarını, doğasını, canlılarını, suyunu tahrip ederek oluşturulan artı değerdir- o zaman, 200 kilovatsaate kadar -yani bizim önerimiz, HDP olarak önerimiz- vatandaşların kullandıkları elektriğe ücret tanımlamayalım yani bunu faturadan muaf tutalım. Dolayısıyla, eğer siz hakikaten vatandaşı düşünüyorsanız, hakikaten yurttışı düşünüyorsanız 200 kilovatsaatlik kısmını ücretsiz tutarsınız ve ondan sonraki kısmına fatura kesersiniz. Ancak sizin böyle bir niyetiniz yok. Hele hele, sabit saat uygulamasının uygulandığı kış günlerinde yani elektrik sarfiyatının daha da katlandığı, daha da arttığı, dar gelirli vatandaşın da çokça elektrik kullanmak zorunda kaldığı, karanlıkta çocuklarını kaldırdığı ve okula hazırladığı süreçlerde bu elektrik faturalarının çok daha fazla katlanacağı ve aslında elektrik faturasının maliyetinin vatandaş açısından çok daha yüksek bir seviyeye ulaşacağı bir tarife düzenlemesiyle karşı karşıyayız arkadaşlar. O nedenle, buna karşı yurttaşlarımızı buradan uyarıyoruz: Bu düzenleme, AKP'nin yapmış olduğu bu düzenleme asla ve

katiyen sizin lehinizde değil, tam tersine, yurttaşlarımızın aleyhinde. Aslında zam yaparak arttırmak istedikleri; dolar kuru artışından kaynaklı olarak maliyeti -telafi etmek istedikleri tutarı- vatandaşların üstüne yüklemek için, elektrik faturasındaki bu maliyeti vatandaşa yüklemek için, aslında işin etrafından dolandıkları bir yöntem olarak uygulanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Komisyon da tartıştık, burada da tekrar ediyorum: Pandemi sürecinde elektrik tedarik şirketlerine indirim uygulandı, bu indirimlerin hiçbiri vatandaşa yansıtılmadı. AKP iktidarı sermayeden ve elektrik dağıtım şirketlerinden yani onların yan kolu olan tedarik şirketlerinden yana bir politika izlemektedir. Asla ve katiyen vatandaşları düşünmeyen, vatandaşlara daha da çok yük yükleyen bir sistemi savunmaktadır. Bu getirdikleri düzenleme yani elektrikte kademeli tarife sistemi de vatandaşa yeni yük yükleyen bir tarife sistemidir. Bunun kesinlikle ve kesinlikle ortadan kaldırılması, bundan vazgeçilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde vatandaşlar daha fazla faturayla karşı karşıya kalacaklardır. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

24'üncü madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Çetin Osman Budak

Müzeyyen Şevkin

Kocaeli

Antalya

Adana

Tacetin Bayır

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

İzmir

Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinden söz talebi Sayın Çetin Osman Budak'ın.

Buyurun Sayın Budak. (CHP sıralarından alkışlar)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. 24'üncü madde üzerinde söz aldım ve bununla ilgili partimizin görüşlerini sizlerle paylaşacağım.

Kalkınma ajanslarıyla ilgili, ilk kuruluşunda, yönetiminde bulunmuş birisi olarak şurada açıklıkla şunu söylemem gerekiyor: Kalkınma ajanslarının ilk kuruluş felsefesi; bölgesel kalkınma, kentlerin kalkınması, yerel yönetimlerin planlı bir şekilde hizmetlerini verebilmesi amacıyla kurulmuş. 2006 yılında kanunu bu Meclisten geçmiş fakat 2010 yılına kadar kuruluş aşamaları yaşanmış, kuruluş aşamasından sonra da uygulamada üstünde “kalkınma ajansı” yazmasına rağmen bölgelerin kalkınmasına, kentlerin kalkınmasına en ufak bir katkı sağlamamış. Nasıl mı? Biraz sonra anlatacağım.

Kalkınma ajanslarının 2020 yılı gelirlerine ve giderlerine baktığınız zaman, elde ettikleri gelirler yaptıkları harcamaların çok çok üstünde kalmış. Gelirlerini nereden elde ediyorlar? Aşağı yukarı yüzde 50'sini merkezî bütçeden; kalanını da bulunduğu bölgedeki, kentlerdeki ticaret, sanayi odalarının, belediyelerin, özel idarelerin toplam bütçelerinden pay alarak. Bunları bölgenin kalkınmasında kullanmak üzere harcamaları gerekiyor.

Şimdi, buradaki ana fikrin, bu kanunun getirilme maksadının, belediyelerin bütçelerinden yüzde 1 gibi bir payın kalkınma ajanslarına aktarılması olduğu gibi net bir kaygımız var. Gerekeceği de şu: 2011 yılında bölgelerde kurulan kalkınma ajanslarının bütçelerinin harcama kalemlerine bakıyorsunuz, yüzde 50'yi bulamamış bile; gelirler elde ediliyor fakat harcama kalemlerinde bir şekilde, bulunduğu bölgelere kalkınma adına, yatırım adına yapılan hiçbir şey yok.

Şimdi, rakamları inceledim, 2020 yılında İstanbul Kalkınma Ajansının toplam gelirler kalemi 225 milyon lira. İstanbul gibi bir kent için, başlığında "Kalkınma" olan bir ajansın bütçesinin bu kadar olması zaten komik de, 225 milyon liradan kullanılan miktar 76 milyon lira arkadaşlar, 76 milyon lira; 225'te 76 milyon. Oranı ne? Yüzde 33. Peki, bunu niye getiriyorsunuz? Belli ki belediyelerden... Sizlerin de belediyeleri, büyükşehir belediyeleri var, onlardan da bu pay alınacak ama en büyük gelire sahip olan belediyelerde; Ankara, İstanbul, İzmir gibi belediyelerde ödenen miktarları söyleyeceğim size: Ankara Kalkınma Ajansının geliri 70 milyon lira, kullanılan 30 milyon lira; yine aynı aşağı yukarı, harcanmamış yani kullanılmamış, yatırıma kullanılmamış. Bütün ilçe belediyeleri dâhil olmak üzere İstanbul belediyelerinden 150 milyon lira para toplanmış, 225'in 150 milyonu; sadece İstanbul Büyükşehir Belediyesinden 60 milyon lira tahsil edilmiş, 60 milyon lira. Şimdi, bu kanun geçerse giderleri de içine alarak 90 milyon gibi bir paraya çıkacak. Zaten belediyelerin bütün harcama kalemlerini kıstınız, birçok yerden belediyeleri boğmaya çalışıyorsunuz. Bir de kalkınma ajansı zaten bu paraları harcamıyor; siz niye bunu getiriyorsunuz, soru bu. Şimdi, kalkınma ajanslarının koordinatör görevi var -vizyonunda bunlar var- organizatör görevi var, efendim, katalizör görevi var. Bunların hiçbirini yerine getirmemiş ama Sayıştayın 2018 raporuna bakıyoruz, Sayıştayın 2018 raporunda çok çarpıcı bir örnek var, diyor ki: "Asıl görevi koordinasyon ve stratejik planlama olan kalkınma ajanslarının stratejik planlarını bazı kalkınma ajansları taşeronla vermiş." Yani kendi stratejik planını bile yapamayan kalkınma ajanslarını biz niye hâlâ destekliyoruz ve bunun üzerinde bugün Meclisi meşgul ediyoruz? Adında "kalkınma" var ve ülkeye bugüne kadar kalkınma adına -on bir senedir yaptıkları, akılda kalan bir tek yatırım yok ya da destekledikleri bir tek yatırım yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – En büyük bütçesi olan İstanbul'da 225 milyon liralık bu desteği bir tek sektöre verseniz, yüksek teknolojlili yatırım yapacak bir firmaya bunu verseniz belki kalkınma ajansının adı bir yerlerde geçebilir ama bunu 80 firmaya, 100 firmaya bölüp de bunu da yandaşlara verirsiniz bunun hiçbir anlamı yok.

Uzun lafın kısıyası, kalkınma ajansları projesi beklenen verimliliği sağlamamıştır. Bu maddeye biz zaten şerhimizi koyduk, kalkınma ajanslarının -hatta buradaki teklifin tamamının- kapatılmasıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

25'inci madde üzerinde bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Çetin Osman Budak
Kocaeli	Adana	Antalya
Tacettin Bayır	Ahmet Vehbi Bakırlioğlu	Utku Çakırözer
İzmir	Manisa	Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Utku Çakırözer'in.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye yanıyor; hayat pahalılığı nedeniyle, işsizlik, yoksulluk nedeniyle yanıyor. Asgari ücreti Çin'in bile altına indirdiniz. Vatandaş kara kışta ucuz ekmek kuyruklarına mahkûm ettiniz. Çay-simit hesabıyla iktidara gelenler, simit bile yarım yarım satılıyor ülkede, haberiniz var mı? Ülke yönetilmiyor, ülke savruluyor. Bakın, bu kanun Komisyondayken 1 dolar 11 liraydı, bu hafta 14 lira.

Bir tablo; Eskişehir Büyükşehir Belediyemizin Eskişehirliilere hizmet için Avrupa'dan aldığı kredilerin geri ödeme tablosu. Bugün, tam da bugün 3,3 milyon dolar; 2,4 milyon euroluk borç ödeditler. 15 Aralıkta da 811 bin dolarlık bir borç daha ödeyecekler. Bundan bir ay önce, tam 1 Kasım tarihinde, bu borçların karşılığında, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi 66 milyon 137 bin lira kenara koymuştu ama otuz gün sonra, işte bugün, bu borcun toplamı 92 milyon 229 bin liraya yükselmiş durumda. Değerli arkadaşlarım, sadece otuz günde kur farkından dolayı Eskişehirlinin bütçesinden 26 milyon lira çalınmıştır. Yeni alınan 40 milyon avroluk kredi için de dört ayda tam 200 milyon liralık kur yükü söz konusudur, Büyükşehirdeki 5 bin çalışanın bir yıllık maaşının tamamı.

İstanbul, İzmir, Adana, Antalya CHP'li belediyelerimizin kur farkı nedeniyle toplam kaybı 21 milyar lirayı buldu, ilçe belediyelerimizde de durum aynı. Eskişehir'de Odunpazarı, Tepebaşı Belediyelerimiz 2022 bütçelerini hazırladı; 450-460 milyon lira yaklaşık 57 milyon dolara denk düşüyordu, daha yıl girmeden 32 milyon dolara düştü bütçeler. Damat bey burada olsa "Dolarla mı maaş alıyorsun, sana ne?" derdi ama iş öyle değil. Kur artınca her şey artıyor; demir, kereste, beton, hepsi yüzde 150, yüzde 200 artmış durumda; yatırımlar durdu. Belediye başkanlarımız sabah bakıyor, borcu artmış; öğlen bakıyor, yine artmış.

İki yıllık pandemi döneminde belediyelerin bütçelerini kestiniz, yetmedi, Eskişehir'de aşevi hesaplarına bile el koydunuz. Geçmediğimiz yollar, uçmadığımız havalimanları için 5'li çeteye döviz cinsinden takır takır ödeme yapıyorsunuz ama belediyelerimizin hizmet, yatırım bütçeleri her gün eriyor, yok oluyor; sesiniz çıkmıyor. Sarayın beceriksizliğinin bedelini halkımıza ödetemezsiniz. CHP'lisi olsun AK PARTİ'lisi olsun, belediyelerin kur farkı kaynaklı zararları hazine tarafından karşılanmalıdır, prim ve vergi borcu gibi ödemeleri silinmeli, ötelenmelidir.

Sayın milletvekilleri, bu kur artışı, beceriksizliğinizin sonucu olan kur artışı içinden geldiğim basın sektörünü de derinden etkiliyor. TÜRKSAT, uydu bedellerini yeni kur üzerinden fiyatlandırma kararı aldı. Bunun ardından dün 3 yerel kanal ekranlarını kararttı. Zaten kanallar uydu bedelini zar zor ödüyor, böyle giderse 40 olan yerel televizyon sayısı 3'e, 5'e düşecek. Aynı şekilde, ulusal olsun yerel olsun, gazetelerimiz kâğıt maliyetini karşılayamıyor. Son beş yılda 900 gazete kapandı, böyle giderse kalanlar da yok olup gidecek. Yerel televizyonlar, gazeteler Anadolu'muzun sesidir, rengidir. Onlar ekranlarını karartırsa demokrasimiz eksik kalır, haber alma hakkımız yok olur, işsiz gazeteci sayısı katlanır. Yerel basının yaşama çabasına bir an önce destek verilmeli, uydu fiyatları makul fiyatlara indirilerek sabitlenmeli, kâğıt temininde devlet desteği mutlaka sağlanmalıdır.

Değerli milletvekilleri, elektrik faturalarından yıllardır alınan TRT payı kalktı ama TRT yayınlarındaki iktidar payı duruyor. TRT'ye son on yılda 20 milyar lira kaynak aktarıldı ama bu milyarlar nereye gidiyor, kimse bilmiyor. Ortada tek bir şey var: Sınırsız ve partizanca kadrolaşma, çalışanlar arasında vahim ücret adaletsizlikleri, emekçinin hakkını savunan sendika üyelerine bitmek tükenmek bilmeyen mobbing. Sonuç koca bir fiyasko. Saray ve parti referansı ile bir gecede muhabir, kameraman, yönetici olan tecrübesiz kadroların elinde TRT ne hâle geldi!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

19 Mayıs'ta Cumhuriyet Bayramı'nı kutladı bu TRT. Ata'mızı andığımız 10 Kasım'da "Anıtkabir" kelimesini bile yazmaktan âciz bir TRT'den bahsediyoruz. Tarafsızlık, çok seslilik, kamu yararımış geçin; ne tarafsızlık kaldı ne özerklik. Artık halkın kanalı değil, Erdoğan ve AK PARTİ borazanı ama çok yakında bunu değiştireceğiz; çok yakında, millet iktidarında TRT'yi yeniden tarafsız, özerk, çok sesli, çok renkli, şeffaf, halkın kanalına dönüştüreceğiz.

Geliyor gelmekte olan diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

26'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

27'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

28'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29'uncu madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 29- 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "ücretlerinin" ibaresi "ücretleri üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisinin," şeklinde, ikinci cümlesinde yer alan "istisna" ibaresi "teşvik" şeklinde, üçüncü cümlesinde yer alan "istisnadan" ibaresi "teşvikten" şeklinde değiştirilmiş ve fıkranın altıncı ve yedinci cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Buna ilave olarak gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan personelin toplam sayısının veya teşvike konu edilen toplam çalışma sürelerinin yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla bu fıkrada belirtilen durumlar haricinde bu merkezler dışında geçirilen süreler de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir. Cumhurbaşkanı, yüzde yirmi olarak belirlenen bu oranı belirleyeceği bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde yetmiş beşe kadar artırmaya veya tekrar kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir.”

Mustafa Elitaş	Ramazan Can	Ahmet Özdemir
Kayseri	Kırıkkale	Kahramanmaraş
Ceyda Çetin Erenler	Yavuz Subaşı	Serap Yaşar
Kütahya	Balıkesir	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi yok.

Gerekeçeyi okutuyorum:

Gerekeç:

Önergeyle, teşvikin uygulama şeklinin 28/1/2021 tarihli ve 7263 sayılı Kanun’la yapılan değişiklikle 5746 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinin ikinci fıkrasına eklenmesi üzerine, fıkrada yer alan diğer ifadelerle yeknesaklık sağlanması amacıyla ibare değişikliği yapılmakta ve AR-GE ve tasarım merkezleri dışında geçirilebilecek süreye ilişkin Cumhurbaşkanına verilen yüzde 50 artırma yetkisi yüzde 75’e çıkarılmakta ve artırılan oranı tekrar kanuni oranına kadar indirme yetkisi verilmektedir. Yapılan diğer bir değişiklikle, AR-GE veya tasarım merkezlerinde çalışan ve teşvikten yararlanan personelin teşvik kapsamına giren merkez dışındaki çalışma süreleri ve çalışma şekli netleştirilmektedir. Böylece, yetki kullanıldığı durumda, teşvikten yararlanan personelin çalışma saatinin yüzde 25’ini merkez içinde, yüzde 75’ini merkez dışında çalışarak geçirmesi durumunda teşvikten tam olarak faydalanabilecektir. Yine, toplam çalışılan sürenin yüzde 75’inin aşılması kaydıyla, örneğin teşvikten yararlanan 20 personeli bulunan bir merkezde, bu personelden 5’inin çalışma saatinin tamamını merkez içinde, 15’inin de çalışma saatinin tamamını merkez dışında geçirmesi durumunda da teşvikten tam olarak faydalanılması mümkün olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 29’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

30’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Kaşıkçı...

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı’nın, Suriye Parlamentosunun Hatay’la ilgili yaptığı skandal açıklamaya ilişkin açıklaması

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Suriye Parlamentosu bugün Hatay’la ilgili skandal bir açıklamaya imza atmış. Bu skandal açıklamada Hatay’ın Türkiye’nin elinde kalmasını içlerine sindiremediklerini, Hatay’ı geri almak için ellerinden geleni yapacaklarını söylüyorlar. Suriye’nin Hatay rüyası bugünün

meselesi değil, uzun yıllardır böyle bir planın içinde olduklarını biliyoruz ancak bu sözde Parlamentonun üyelerinin bilmesi gerekir ki Hatay mazide Türk'tü, bugün de Türk ve inşallah ilelebet Türk kalacaktır. Mustafa Kemal Atatürk'ün mirası olan Hatay 1,5 milyon Hataylımızın kırmızı çizgisidir. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, size de söz vereyim.

Buyurun.

41.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Sinop'un Boyabat ilçesini ayakta tutan tuğla sektörünün sorunlarına ilişkin açıklaması

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sinop'un Boyabat ilçesinin 2020 sonu itibarıyla nüfusu 44.443'tür. Boyabat'ı bugüne kadar ayakta tutan tuğla sektörüdür. Ülkemizin tuğla ihtiyacının yüzde 20'sini Boyabat karşılamaktadır. Bu nedenle tuğla sektörü Boyabat'ın ekonomisini ayakta tutan en önemli unsurdur. Özellikle son günlerde sağanak gibi üst üste gelen zamlar tuğla fabrikalarının maliyetini artırmakta ve belini bükmektedir. Motorinin ve tuğla üretiminde kullanılan kömür fiyatlarının durmadan yükselmesi tuğlanın maliyetlerini artırmakta, üreticileri kara kara düşündürmektedir. Ayrıca, tuğla yapımında kullanılan toprak, maden kabul edilmekte; maden ruhsatı harçlarının yüksekliği ve kalifiye eleman bulunmaması bir diğer sorundur. Boyabat'ta 26 tuğla fabrikası üretim yapmakta, toplamda 2.500 işçi çalışmaktadır, aileleriyle 10 bin kişi geçimini buradan sağlamaktadır. Yukarıda söylediğimiz olumsuzluklar böyle devam ederse üretim yapılmaz duruma gelen tuğla fabrikaları birer birer kapanmak zorunda kalacak, birçok çalışan işsiz kalacak, Boyabat ekonomisi çökecektir. Bir an önce önlem alınmasını dikkatinize sunarım.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3950) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı 287) (Devam)

BAŞKAN – 32'nci madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinde yer alan “miktarına göre” ibaresinden sonra gelmek üzere “ilk kademesi ücretsiz olmak üzere” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Antalya	Adana
Ahmet Vehbi Bakırhoğlu	Tacettin Bayır	Murat Bakan
Manisa	İzmir	İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Murat Bakan'ın.

Buyurun Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; kanun teklifinden bu, limanlarımızın imtiyaz sözleşmelerinin ihalesini uzatan 16'ncı maddenin -çektığımız, çekilen 16'ncı maddesinin- çıkmış olmasının, Meclise gelmemesinin ulusal güvenliğimiz ve ulusal çıkarımız açısından ne kadar önemli olduğunu, düşüncelerimi ben sizinle paylaşmak istiyorum.

Bakın, dünya limanlar konusunda nasıl davranıyor: Amerika Birleşik Devletleri'nde limanların satışını onaylama yetkisi ABD Kongresinde. 2006 yılında "Dubai Ports World" diye bir şirket, bir İngiliz şirketini satın aldı, Amerika'da 6 tane limanın işletme hakkına sahip olan şirketi satın aldı. Amerikan Kongresi çok sert tepki gösterdi ve o sözleşmeyi iptal etti arkadaşlar. Daha sonra yani çok zamanda, Yunanistan, komşumuz, 2016 yılında en büyük limanı Pire Limanı'nı Çinlilere satma kararını Parlamentoda büyük tartışmalarla onayladı. Bakın "Parlamentoda onayladı." diyorum, zira bizdeki gibi değil, ihale yapılıyor, her şey bitiyor ama Parlamentonun onayına tabi limanın satılması. Çinli COSCO'ya satışı onayladı büyük grevlerle, büyük olaylarla. Çin, Pire Limanı'nı aldıktan sonra, arkasından Amerika Birleşik Devletleri Dedeğaç ve Kavala'da limanlara yatırım yapma kararı aldı. Yine, çok yakın zamanda, Birleşik Arap Emirlikleri'nde Çinli COSCO şirketi... COSCO da bu arada dünyanın en büyük liman ve lojistik şirketlerinden biri ve Çin devlet şirketi. Abu Dabi'nin 80 kilometre kuzeyinde yaptığı bir liman yatırımında yaptığı inşaat tesisinin askerî tesis olabileceği düşüncesiyle Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Arap Emirlikleri'ne baskı yaptı, ikna etti, inşaatı durdurdu. Yani liman dediğiniz şey, dünya ekonomisi için, dünyada egemen güçlerin savaşı noktasında çok önemli. Bu örnekleri artırabiliriz.

Mesela, Çin "Bir Kuşak, Bir Yol" konsepti çerçevesinde dünyada liman satın alıyor değerli arkadaşlar. Mesela, Sri Lanka Çin'e borcunu ödeyemedi, 2017 yılında ülkenin Hambantota Limanı'nı Çin'e ait bir şirket doksan dokuz yıllığına aldı. Afrika Kıtası'nda 2 ülke; biri Kenya'da Mombasa Limanı'nın, Zambiya'da ise Kenneth Kaunda Uluslararası Havalimanı'nın borçları karşılığında Çin'e devredileceği o ülkelerin medyasında en çok konuşulan konulardan biri. Yine, Çin'in İsrail'in Aşdod, Mısır'ın Abu Qir Limanı'ndaki yatırımlarından sonra Beyrut Limanı'na talip olduğu biliniyor. Yani arkadaşlar, devlet olarak ya limanlarınızı kendiniz işletirsiniz ya ulusal sermayeli şirketleriniz işletir ya da kimin işleteceğine siz o devlet olarak karar verirsiniz, Parlamentonun onayına sunarsınız liman satışını. Eğer siz bunu yapmıyorsanız o limanları kontrol edemiyorsunuz demektir.

Dünyada -Amerika'yı yeniden keşfetmeye gerek yok- Rotterdam modeli var. Her ülkede bir liman otoritesi olur -bizde birden fazla otorite var- ve o liman otoritesi, hiçbir limanı komple satmaz -bizim Mersin Limanı'nı, İskenderun'u, Antalya'yı sattığımız gibi- her iskeleyi parça parça farklı operatöre verir; onların alt limitlerini, üst limitlerini, fiyatlarını belirler, rekabet oluşturur ve orada cirodan pay alır.

Bakın, bu madde gelseydi biz ne yaşayacaktık? Mersin Limanı, 2010 yılında ilk yatırım bedeli dâhil 800 milyon dolara ihale edildi. Bakın, ballı ticarete: Yedi yıl sonra o 800 milyon dolara satın aldıkları şirketin yüzde 39'unu 800 milyon dolara sattılar. Yani ne olmuş? Alan grubun yatırımları yedi yılda 1 milyar 800 milyon dolara çıkmış. Bu arada da yedi yıl boyunca, orada, İzmir limanlarının 3 katı fiyatına yükleme hizmeti verdiler, kasalarını parayla doldurdular değerli arkadaşlar. Yani böyle ballı bir ticareten bahsediyoruz; eğer bu burada onaylansaydı, bu devam edecekti. Bakın, bu Mersin örneği, Türkiye'nin nasıl soyulduğunun örneğidir.

Değerli arkadaşlar, bu teklif buraya boşuna gelmedi, birisinin bana anlatması lazım. Yani, bölgesinde monopol olan, başka rekabetçi hiçbir limanın olmadığı, Mersin gibi önemli... Ve pandemiden dolayı lojistik dünyada giderek önem kazandı, Türk limanları da önem kazandı, dünya sermayesinin -işte, Körfez, bir taraftan Çin- Türkiye limanlarında gözü var. Bizim limanlarımızı... Hangi akıl, hangi vicdan, hangi vatansever insan bu kanunun buraya gelmesine onay verir, bu teklifin buraya gelmesine onay verir? Bu maddenin buradan çıkarılmasıyla bu ülke için çok faydalı, doğru... Biz, bu vatani, bu ülkeyi seven bir muhalefetin yapması gerekeni yaptık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MURAT BAKAN (Devamla) – Gerçekten, içinde vicdanı sızlayan bir vatansever varsa, bu teklifi bir daha buraya getirmez değerli arkadaşlar. Saray “yeni Osmanlılık” hayalleriyle Türk limanlarının ne kadar önemli olduğunu görmeyebilir ama bu Parlamento görmek zorunda arkadaşlar. Ulusal çıkarlarımızı, ulusal güvenliğimizi korumak, gözetlemek, bunun mücadelesini yapmak parlamenter olarak bizim görevimiz; millet bizi bunun için seçti, gönderdi. Şu an Pire Limanı’nda grev var, Hayfa Limanı’nda grev var. Dünyadaki bu liman sıkışıklığı bizim limanlarımızı daha da önemli hâle getiriyor. Tekrar söylüyorum: Vatanını seven, ülkesini seven, ulusal çıkarlarını gözetken hiç kimse bu yasayı bir daha bu Meclise getirmemeli.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

32’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

33’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

34’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

35’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

36’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime bir dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.41

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.42

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26’ncı Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 3/12/2021 Cuma günü saat 11.00’de toplanarak, bu birleşimde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ve bu birleşimde 287 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine ilişkin önerisi

No: 69

2/12/2021

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 2/12/2021 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantıda, Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 3/12/2021 Cuma günü saat 11.00’de toplanarak bu birleşimde denetim konuları görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve bu birleşimde 287 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Süreyya Sadi Bilgiç

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
Vekili

Mustafa Elitaş

Adalet ve Kalkınma Partisi

Grubu Başkan Vekili

Meral Danış Betaş

Halkların Demokratik Partisi

Grubu Başkan Vekili

Engin Altay

Cumhuriyet Halk Partisi

Grubu Başkan Vekili

Muhammed Levent Bülbül

Milliyetçi Hareket Partisi

Grubu Başkan Vekili

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İYİ Parti

Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

287 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3950) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı 287) (Devam)*

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 3 Aralık 2021 Cuma günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.44

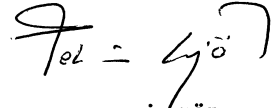

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, 2020 ve 2021 yıllarında çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatlarının envanterine kayıtlı araçlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/54085)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay tarafından Anayasanın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını dilerim. Saygılarımla. 03.11. 2021

Tekin BİNGÖL**Ankara Milletvekili**

Cumhurbaşkanlığı tarafından 30.06.2021 tarihli Resmî Gazete'de kamu kurum ve kuruluşlarının harcamalarında tasarruf sağlanması, bürokratik işlemlerin azaltılması ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımına ilişkin "tasarruf tedbirleri" genelgesi yayımlanmıştır. Genelgeye göre, kamu kurum ve kuruluşları hizmet alımı suretiyle edinecekleri toplam taşıt sayısının kademeli olarak azaltılmasına ilişkin tedbirlerin alınması, bu kapsamda 2020 yılındaki taşıt sayılarını 2021 yılından başlamak üzere 2023 yılı sonuna kadar kümülatif olarak en az yüzde 20 oranında azaltmaları planlanmıştır.

Bu bağlamda,

- 1- Cumhurbaşkanlığı'nın 2020 envanterine kayıtlı araç sayısı kaçtır? Cumhurbaşkanlığı'nın 2021 envanterine kayıtlı araç sayısı kaçtır? Cumhurbaşkanlığı tarafından 2021 yılında kiralanan araç sayısı kaçtır?
- 2- Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı merkez teşkilatlarının ayrı ayrı 2020 envanterine kayıtlı araç sayısı kaçtır? İlgili bakanlıkların merkez teşkilatlarının 2021 envanterine kayıtlı araç sayısı kaçtır? Bu bakanlıkların merkez teşkilatları tarafından 2021 yılında kiralanan araç sayısı kaçtır?
- 3- Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez teşkilatları ile taşra teşkilatlarının 2020 envanterine göre toplam araç sayısı kaçtır? İlgili kurum ve kuruluşların 2021 envanterine kayıtlı toplam araç sayısı kaçtır? Kamu kurum ve kuruluşlarının 2021 yılında kiraladığı toplam araç sayısı kaçtır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-52402

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.11.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0911730 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/54085 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge cevabı

EK

Önergeyi Veren Milletvekili: Tekin BİNGÖL
Ankara Milletvekili

Önerge Esas No : 7/54085

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Cumhurbaşkanlığı hizmetleri, mevzuat hükümleri doğrultusunda, tasarruf ilkelerine riayet edilerek, hizmetin gerektirdiği sayıda araçla yerine getirilmektedir.

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) personelinin mali ve özlük haklarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/54086)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sn. Fuat Oktay tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 03.11.2021

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

14.04.2021 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yönelttiğim 7/44594 Esas Numaralı soru önergeme, 27.10.21 tarihinde " yazılı soru önergesinde yer alan sorular Bakanlığımızın görev ve yetki alanına girmemektedir." yanıtı verilmiştir. Buna göre;

- 1- 4B kadrosuna geçirilecek ASDEP Personellerinin sözleşmelerinin "Belirsiz Süreli" olarak düzenlenmesi düşünülmekte midir?
- 2- ASDEP çalışanlarının meslek tanımının yapılması düşünülmekte midir?
- 3- ASDEP personeli taşeron çalışanı iken ve 4D kadrosunda belirsiz süreli olarak çalışmıştır. Çalıştığı sürenin (kamuda geçirilen sürenin) dikkate alınarak "koşulsuz tayin" (eğitim hakkı ve eş durumu) gibi haklarının düzenlenmesine yönelik yapılan çalışmalar nelerdir?
- 4- ASDEP personelinin kamuda çalıştığı sürecin tamamı işleme alınarak; kıdem, mali ve özlük haklarının düzenlenmesinin yapılması düşünülmekte midir?
- 5- Görevde yükselme konusunda ASDEP personellerinin 657 sayılı mevzuat kapsamında değerlendirilmesi ve sorunun iyileştirilmesi düşünülmekte midir?
- 6- Annelik izni, süt izni vb. gibi konularda 657 sayılı mevzuat dikkate alınarak benzer bir 4B sözleşmesi hazırlanacak mıdır?
- 7- 5395 ÇKK Danışmanlık Tedbir ücreti (EK-49), icapçılık/bilirkişilik, Emniyet ve adliyelerde çocuk ifadelerine katılım ücretlerinin ödenmesi sorununun çözülmesi için yapılan çalışmalar nelerdir?
- 8- Yatılı kurullarda ASDEP personeline nöbet tutma görevinin verilmesi ve nöbet ücretinin ödenmesi ile ilgili bir çalışmanız var mıdır?
- 9- ASDEP personelinin dezavantajlı kesim ile ilgilenmesi ve riskli çalışma koşullarının dikkate alınması, yıpranma durumunun göz önünde bulundurulması ve bu kapsamda özlük haklarında düzenlenmesine yönelik yapılan çalışmalar nelerdir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-51920

Konu : Soru Önergeleri-409

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 12.11.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0911730 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığımızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından verilen 7/54086 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

3.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2010 yılından itibaren Bakanlığın Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında gerçekleştirdiği ihalelere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/54289)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.
04.11.2021

Alpay Antmen
Mersin Milletvekili

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasının b bendi "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması" durumunda açık ihale yerine pazarlık yönteminin kullanılmasına olanak sağlamaktadır.

Bu bağlamda;

1 - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın 2010 Ocak ila 2021 Kasım ayı arasında geçen sürede; 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükümlerine göre verdiği ihale sayısı kaçtır?

2 - Bu ihalelerin içerikleri ve ihale bedelleri nelerdir? Bu ihalelerden, sözleşme iş teslim tarihinde teslim edilmeyenler bulunmakta mıdır? Varsa konuyla ilgili sözleşme yaptırım hükümleri nelerdir ve ilgili yaptırımlar uygulanmış mıdır?

3 - Bahsi geçen ihaleler için 'ilan' yayınlanması zorunlu olmadığına göre; kaçında ilan yayınlanmış kaçında yayınlanmamıştır? Bunların gerekçeleri nelerdir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-77193

Konu : Mersin Milletvekili Sayın Alpay
ANTMEN'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.11.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.911305 sayılı yazınız.

Mersin Milletvekili Sayın Alpay ANTMEİN'in 7/54289 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALPAY ANTMEN'İN
7/54289 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Bakanlığımız tarafından yürütölmekte olan tüm projelerin ihale ve sözleşme süreçleri, ilgili Kanun maddeleri ile mevzuat hükümlerine göre yapılmaktadır.

Ayrıca; Bakanlığımızca Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılan ihalelere ait bilgilere, Kamu İhale Kurumunun Resmi Web sayfası (<https://ekap.kik.gov.tr>) "İhale İşlemleri" bölümünden ulaşılabilir.

4.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, turistik doğu ekspresinin seferlerinin ne zaman başlayacağına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/54407)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. **8.11.2021**

Onursal ADIGÜZEL
İstanbul Milletvekili

Bilindiği üzere, Kars ve özellikle bölge turizmine büyük katkısı bulunan ve Ankara – Kars arasında hizmet veren Doğu Ekspresi, pandemiden önce Doğu Ekspresi Ana Hat Treni ve Turistik Doğu Ekspresi olarak ikiye ayrılmıştır. Ancak pandemi ile mücadele önlemleri kapsamında, her iki hat da seferlerine ara vermiştir. Doğu Ekspresi Ana Hat Treni geçtiğimiz Temmuz ayında seferlerine başlamış olmasına rağmen, Turistik Doğu Ekspresi'ne ilişkin herhangi bir gelişme yaşanmamıştır. Her yıl binlerce turisti Kars'a taşıyan ancak Mart 2020 tarihinden itibaren "mücbir sebeplerden" dolayı seferlerine ara veren Turistik Doğu Ekspresi, seferlerine başlamadığı gibi, ne zaman başlayacağına dair bir bilgi de paylaşılmamıştır. Özellikle kış sezonuna girerken, bölgenin kalkınması ve turizm gelirleri için önemli olan seferlerin ne zaman yeniden başlayacağı özellikle bölgedeki turizm işletmecileri ve turizmle uğraşan halk tarafından merak edilmektedir.

Bu kapsamda;

- 1- 18.03.2020 (dahil) tarihinden itibaren, mücbir sebeplerden dolayı ikinci bir emre kadar çalıştırılmama kararı alınan Turistik Doğu Ekspresi seferlerine tekrar ne zaman başlayacaktır? Öngörülen bir tarih var mıdır?
- 2- Van Gölü Ekspresi gibi diğer hat seferlerine başlanmasına rağmen, Turistik Doğu Ekspresi'nde yaşanan gecikmenin nedeni nedir?
- 3- Turistik Doğu Ekspresi'nin seferlerine yeniden başlamaması gibi bir durum söz konusu müdür?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıđı

Sayı : E-44697349-610-76523

Konu : İstanbul Milletvekili Sayın Onursal
ADIGÜZEL'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIđINA

İlgi : 17.11.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.0912810 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Onursal ADIGÜZEL'in 7/54407 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAIŖMAİLOđLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ONURSAL ADIGÜZEL'İN
7/54407 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Kış turizmine dayalı olarak işletilen bir tren olan Turistik Doğu Ekspresinin, pandemi koŖulları da dikkate alınarak 15 Aralık 2021 tarihinden itibaren sefere başlaması planlanmaktadır.

Turistik Doğu Ekspresi; Ankara'dan 15 Aralık 2021, Kars'tan 17 Aralık 2021 tarihinden itibaren seferlerine başlayacaktır. Tren Ankara'dan Çarşamba ve Cuma, Kars'tan Cuma ve Pazar günleri olmak üzere haftada iki gün işletilecektir.

5.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, yangın söndürme uçakları için yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/54408)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu tarafından Anayasanın 98'inci, Meclis İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 09.11.2021

Deniz YAVUZYILMAZ

Zonguldak Milletvekili

2021 yılında ülkemizde yaşanan büyük orman yangınları sırasında yangın söndürme çalışmalarında kullanılması gereken yangın söndürme uçaklarıyla ilgili çeşitli sorunlar yaşanmıştır.

Bu bağlamda;

1. Tarım ve Orman Bakanlığı hangi yıllarda ve hangi yöntemle yangın söndürme uçağı kiralama ihalesi yapmıştır?
2. Söz konusu ihalelere hangi firmalar katılmıştır?
3. İhalelerde davet yöntemi tercih edildiyse, bu ihalelere Türk Hava Kurumu da davet edilmiş midir?
4. Davet edilmediyse, Türk Hava Kurumu'nun ihale yeterliliğini sağlamamasının nedeni/nedenleri nedir?
5. İhale kapsamında kiralanan uçaklar Bölge Müdürlükleri bünyesinde görevlendirilmiş midir?

6. Bölge Müdürlükleri bünyesinde yangın uçaklarının kullanabilecekleri havaalanı ve hava sahası var mıdır? Varsa bunlar aktif midir ve bu havaalanları ve hava sahaları hangileridir?
7. Söz konusu havaalanları aktifse, her birinde çalışan personel sayıları kaçtır? Bu personellerin görev unvanları nelerdir? Bu personellerin her birinin ekipman ve donanımları nelerdir?
8. İhale dokümanlarında “yaygın gözlem uçuş şartı” var mıdır?
9. “Yaygın gözlem uçuş şartı” konulmuş ise bu uçuşlar resmi evrak şeklinde belgelenmiş midir? Varsa bu belgeler nelerdir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-77051

Konu : Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz
YAVUZYILMAZ'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.11.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.912810 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz YAVUZYILMAZ'ın 7/54408 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

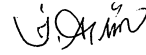
**ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN DENİZ YAVUZYILMAZ'IN
7/54408 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Soru önergesinde yer alan hususlar; Bakanlığımız görev ve sorumluluğunda bulunmadığından, konuya ilişkin bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığından alınmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

6.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Türkiye genelinde çeşitli altyapı sorunları yaşayan köylere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/54413)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 96'ncı maddesine uygun olarak Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sn. Fuat Oktay'a iletilmesi ve yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim.

İsmail Atakan ÜNVER
Karaman Milletvekili

Köyden kente göç ve beraberinde getirdiği kentleşme olgusu; özellikle son yıllarda gerek üretim alanındaki yetersizlikler gerekse tüketim odağında kurulan sermaye düzeni ile tarımsal üretimde çalışacak genç işgücünün azalması, terk edilen arazilerin atıl şekilde kalması, tarımda üretim ve verimin düşmesi gibi birçok sorunu da beraberinde getirmiştir. Tarım politikalarındaki yanlışlar, üretimin ikinci plana atılması, gıda alanında ithalata yönelik bir anlayışla hareket edilmesinden sonuçla, toplumsal yapıda ciddi bir çözülme meydana gelmekte ve bu durum; köyden kente, tarımdan sanayiye ve az gelişmiş bölgelerden daha gelişmiş bölgelere doğru nüfus hareketliliğine neden olmaktadır. Göçler sadece kırsal alanda yaşanan işsizlik ve yoksulluktan kaynaklı değil, aynı zamanda yaşamsal ihtiyaçların yetersizliğinden de kaynaklanmaktadır. Tüm bunlara rağmen köylerde oturan, toprağından ve en zor günlerde dahi desteklerden yoksun bırakılmasına, ağır girdi maliyetleri altında ezilmesine rağmen üretimden kopamayan ciddi bir nüfusumuz bulunmaktadır. İnsana yaraşır şekilde, çağımızın gerekliliklerine uygun konutlarda ve köylerde oturmak onların en büyük hakkıdır.

Bu çerçevede olmak üzere;

- 1- Türkiye genelinde içme suyu ve kanalizasyon altyapısı bulunmayan köy sayısı kaçtır? Bu hizmetler ne zaman tamamlanacaktır?
- 2- Türkiye genelinde internet altyapısı bulunmayan köy sayısı kaçtır?
- 3- Türkiye genelinde elektrik altyapısı bulunmayan veya elektrik altyapısında sorun olan kaç adet köyümüz vardır?
- 4- Sağlık ocağı, okul, ibadethane, köy evi gibi toplumsal gereksinimleri karşılayacak mekân eksikliği bulunan köy sayısı kaçtır?
- 5- Yol sorunu nedeniyle ulaşım sorunu bulunan kaç köyümüz vardır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-52923

Konu : Soru Önergeleri-412

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 19.11.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0915121 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Karaman Milletvekili Sayın İsmail Atakan ÜNVER tarafından verilen 7/54413 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar İçişleri Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

7.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, yap işlet devret modeliyle yapılan bazı projelerin maliyet ve ödemelerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/54487)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla. (03.11.2021)

Koray AYDIN
Ankara Milletvekili

- 1- Günlük 40 bin araç geçiş garantisi verilen Osmangazi Köprüsü'nün ulaşımına açıldığı tarihten, önergeye cevap verilme tarihine kadar, aylar itibariyle günlük ortalama kaç araç geçmiştir? Açılıştan önergeye cevap verilme tarihine kadar geçiş garantisi kapsamında hazineden ilgili firmaya yapılan ödemelerin yıllar ve aylar itibariyle miktarları ne kadardır?
- 2- Osmangazi Köprüsü'nün toplam yapım maliyeti ne kadardır? İşletme süresi ne kadardır? İşletme süresi hangi tarihte başlamıştır ve hangi tarihte sona erecektir? İşletme süresi boyunca ilgili firmaya hazinece garanti edilen toplam ödeme miktarı ne kadar olacaktır?
- 3- Günlük 135 bin araç geçiş garantisi verilen Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nden ulaşımına açıldığı tarihten, önergeye cevap verilme tarihine kadar aylar itibariyle günlük ortalama kaç araç geçmiştir? Açılıştan önergeye cevap verilme tarihine kadar geçiş garantisi kapsamında hazineden ilgili firmaya yapılan ödemelerin yıllar ve aylar itibariyle miktarları ne kadardır?
- 4- Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nün toplam yapım maliyeti ne kadardır? İşletme süresi ne kadardır? İşletme süresi hangi tarihte başlamıştır ve hangi tarihte sona erecektir? İşletme süresi boyunca ilgili firmaya hazinece garanti edilen toplam ödeme miktarı ne kadar olacaktır?
- 5- Günlük 68 bin 500 araç geçiş garantisi verilen Avrasya Tüneli'nin açılış tarihinden önergeye cevap verilme tarihine kadar aylar itibariyle günlük ortalama kaç araç geçmiştir? Açılıştan önergeye cevap verilme tarihine kadar geçiş garantisi kapsamında hazineden ilgili firmaya yapılan ödemelerin yıllar ve aylar itibariyle miktarları ne kadardır?
- 6- Avrasya Tüneli'nin toplam yapım maliyeti ne kadardır? İşletme süresi ne kadardır? İşletme süresi hangi tarihte başlamıştır ve hangi tarihte sona erecektir? İşletme süresi boyunca ilgili firmaya hazinece garanti edilen toplam ödeme miktarı ne kadar olacaktır?
- 7- Araç geçiş garantili otoyollar, Osmangazi ve Yavuz Sultan Selim köprüleri ile Avrasya Tüneli araç geçiş ücretlerine ilişkin yapılacak indirim veya zamlar hazineye ve işletici firmaya ne şekilde yansıtacaktır?

- 8- 1915 Çanakkale köprüsünün toplam yapım maliyeti ne kadardır? İşletme süresi ne kadardır? Köprü hangi tarihte ulaşıma açılacaktır? İşletme süresinin hangi tarihte başlaması öngörülmektedir ve hangi tarihte sona erecektir? İşletme süresi boyunca ilgili firmaya hazinece garanti edilen toplam ödeme miktarı ne kadar olacaktır?
- 9- Çanakkale Boğazı'ndan feribotla taşınan araç sayısının yıllık yaklaşık 3 milyon 500 bin düzeyinde olduğu dikkate alınrsa; günlük 45 bin, yıllık 16 milyon 425 bin araç geçiş garantisi verilen 1915 Çanakkale Köprüsü'nün verimli, elzem ve öncelikli bir yatırım olduğunu düşünüyor musunuz?
- 10- Devlet hazinesine yapım maliyetlerinin çok üzerinde yük getiren ve hazineyi orta ve uzun vadede adeta ipotek altına alan, Yap İşlet Devret modeliyle araç geçiş garantili köprü, tünel, otoyol ve havaalanı yapımından vazgeçilmesi söz konusu mudur?
- 11- Yap İşlet Devret modeliyle gerçekleştirilen müşteri garantili projelerin sayılarının artmasıyla orta ve uzun vadede devlet hazinesinin düşeceği zor durumların önlenmesi için Bakanlığınızca ne gibi tedbirler alınmıştır?
- 12- Köprü, tünel ve otoyol projelerinde günlük garanti edilen araç geçiş sayısının altında kalan miktarlar hazine tarafından ödenirken, günlük garanti sayısını aşan araç geçiş bedellerinin doğrudan işletmecii firmanın kasasına girmesinin açıklaması nedir? Devlet zarara ortak iken kazanca neden ortak değildir? Açıkça devleti zarara uğratan ve her geçen gün devletin aleyhinde işleyen bu sistemi daha ne kadar sürdürmeyi düşünüyorsunuz?
- 13- Yap İşlet Devret modeliyle Bakanlığınızca yaptırılan köprüler, otoyollar, tüneller ve havaalanları dahil tüm projeler için müşteri garantisi kapsamında hazinece yapılan ödemelerin, başlangıcından bugüne kadar proje bazında ve 2021 yılının ilk 9 ayı dahil yıllar itibariyle toplam miktarları ne kadardır?
- 14- Şehir hastanelerinde uyumsuzlukların çözümünde Londra Tahkim Kurulu'nun yetkili olması hususu, ulaştırma projeleri için de geçerli midir? Yap İşlet Devret modeliyle yapılan köprü, tünel, havaalanı ve otoyollar ile ilgili uyumsuzlukların çözümünde, her bir proje için hangi mahkemeler yetkili kılınmıştır? Projelerin tümünde veya bir kısmında Türk mahkemeleri yetkili kılınmamışsa bunun sebebi nedir? Bundan sonra yapılacak projelere ait sözleşmelerde Türk mahkemelerinin yetkili kılınması söz konusu olacak mıdır?
- 15- Köprü, tünel ve otoyol projelerinde araç geçiş garantisi için hazineden yapılacak ödemelerin Dolar veya Euro üzerinden yapılmasının sebebi nedir? Vatandaşına Türk Lirası'na güvenmelerini tavsiye ve telkin eden hükümetin, müşteri garantili projelerdeki bu çelişkinin ve kötü örnek olmasının gerekçesi nedir?
- 16- Yap İşlet Devret modeliyle yapılan müşteri garantili projelerde Türk mahkemelerinin yetkili kılınmamasının ve hazinece yapılan garanti ödemelerinin Türk Lirası ile yapılmamasının, her fırsatta yerlilikten ve millilikten dem vuran Hükümetiniz ve Bakanlığınız açısından izahı nedir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-76580

Konu : Ankara Milletvekili Sayın Koray AYDIN'ın
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.11.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.0915121 sayılı yazımız.

Ankara Milletvekili Sayın Koray AYDIN'ın 7/54487 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı
ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN KORAY AYDIN'IN
7/54487 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

YİD projelerinde tüm iş ve işlemler mevzuatına uygun olarak, Uygulama Sözleşmelerinde yer alan hükümler çerçevesinde yürütölmektedir.

8.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, son on yılda meydana gelen doğal afetler sebebiyle afetzedelere verilen desteklere ve olası afetlere yönelik alınacak tedbirlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/54497)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Bakanı Sayın Fuat OKTAY tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 17.11.2021

Abdulkadir KARADUMAN

Konya Milletvekili

Ülkemizde bazı dönemlerde doğal afetler yaşanmaktadır. Olası deprem, yangın, sel, taşkın, heyelan, patlama ve diğer afetlere hazırlıklı olmak ve etkilerini en aza indirmek kamu idarecilerinin görevidir. Afet neticesinde hayatını kaybeden, yaralanan, malına zarar gelen ve çalışamaz hale gelen çok sayıda insanımız ve bölgemiz olmaktadır. Afet öncesinde önlemler almak ve afet sonrasında da vatandaşa yardımcı olmak; tarımın, ticaretin ve sanayinin canlanmasını sağlamak gerekmektedir. Bu anlamda seçilmiş kamu idarecilerinden destek, hibe ve vergi muafiyeti, tarım desteği gibi birçok teşviklerin yapılması, yaraların onarılması beklenmektedir. Yetkili siyasiler tarafından afet dönemlerinde üzüntülü ve bir o kadar da süslü cümleler kurulmakta ancak ilerleyen günlerde vatandaşlarımızın derdiyle baş başa bırakıldığı şikâyetleri gelmektedir.

Kentsel dönüşüm neticesinde devletin ve belediyenin yeni yerler vermesi hayatı daha da zorlaştırmaktadır. Birçok yerde bunun örneğini yaşamaktayız. Afetler neticesinde de özellikle kredi adı altında verdiğiniz desteklerin hayatı zorlaştırdığı ve insanları bankalara borçlu hale getirdiği bu durumdan da vatandaşın şikâyet ettiği gözlemlenmektedir. Afet sonrası verdiğiniz destekler vatandaşları tekrar borçlandırmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Son on yıl içerisinde söz konusu afetlerde kamunun ve şahısların maddi zararları nelerdir, kaç haneye, kişiye ve esnafa ne tür ve ne kadarlık yardımlarda buldunuz?

2. Son on yıl içerisinde afet hasar tespiti çalışmasının bitmediği afet yaşayan bölgeler kalmış mıdır? Kalmışsa afet tespitlerinin bitmemesinin nedeni nedir?
3. Son on yıl içerisinde afet hasar tespitlerinden sonra zararları giderilmeyen bölge, hane ve kişi var mıdır? Varsa zararlar niçin giderilmemektedir? Zararları giderilmeyen bölge, hane ve kişi sayıları kaçtır?
4. Son on yıl içerisinde yaşanan afetlerden sonra verilen desteklerin ve yardımların görülen zarara oranı nasıl dağılmıştır? Ayrı ayrı belirtiniz.
5. Son on yılda meydana gelen sel ve diğer afetlerde zarar görüp görmediği fark etmeksizin dere yataklarına inşa edilen binaların akıbetleri ne durumadır? Başka yerlerde bu şekilde inşa edilmiş semtlerin tahliyesi düşünülmekte midir?
6. Son on yıl içerisinde afet yaşayan bölgelerde ticaret, sanayi ve tarımı desteklemek adına nakdi ve nakli yardım adına yapılan hizmetler nelerdir? Hangi bölgelerde hangi alanlara/sektörlere ve ne kadarlık vergi istisnası, vergi indirimi, vergi muafiyeti tanınmıştır?
7. Son on yıl içerisinde yaşanan afetlerden sonra verdiğiniz kredi destekleriniz nelerdir? Bu kredilere başvuran ve krediyi alan kişi sayısı kaçtır? Vatandaşın aldığı bu kredilerin toplam tutarı ne kadar olmuştur? Aldığı krediyi ödeyemeyen, hapis, haciz gibi durumlarla karşılaşan kişi sayısı kaçtır?
8. Son on yıl içerisinde meydana gelen depremler sonrasında söz verilen desteklerin akıbeti ne olmuştur? İzmir, Van, Elazığ, Malatya illerinde neler yaptınız?
9. Binaların güçlenmesi, bazı binaların tahliyesi, müteahhitlerin ve yapılan binaların denetlenmesi, yapılacak yeni binalarda kat, zemin etüdü gibi ağır şartların getirilmesi gibi hususlarda girişimleriniz olmuş mudur?
10. Son üç yıldır doğal afetlerin sayısı ve verdikleri tahribat artmıştır, artan bu afetler karşısında aldığınız yeni önlemler var mıdır, varsa nelerdir?
11. Ülkemiz olası yeni afetlere hazırlıklı mıdır? Bilim insanlarının sıklıkla uyardığı olası İstanbul Depremi için hazırlıklarınız nelerdir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-52927

Konu : Soru Önergeleri-413

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 25.11.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0917848 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Konya Milletvekili Sayın Abdulkadir KARADUMAN tarafından verilen 7/54497 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

9.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Yalova Üniversitesi Altınova Meslek Yüksekokulu Makine ve Metal Teknolojileri bölümünde kaynak derslerinin kaynak makineleri olmadan yapıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/54500)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddelerine uygun olarak, T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 15.11.2021

Yıldırım KAYA
Ankara Milletvekili

Yalova Üniversitesi Altınova Meslek Yüksekokulu Makine ve Metal Teknolojileri Bölümü, "Kaynak Teknolojileri Programlarında" uygulamalı olarak gösterilmesi gereken kaynak dersleri, okulda sanayi elektriği olmadığı için verilemediği, zaman zaman öğrencilerin çeşitli tersanelere götürülerek öğretilmeye çalışıldığı iddia edilmektedir.

Diğer yandan 450 bin liraya kaynak makinalarının ve malzemelerin alındığı; Yalova Üniversitesi Rektörlüğü tarafından kurulumunun yaptırılmadığı için depoda bekletildiği de iddialar arasında yer almaktadır.

Bu bilgiler kapsamında;

1. Yalova Üniversitesi Altınova Meslek Yüksekokulu Makine ve Metal Teknolojileri Bölümünde kaynak makinalarının bulunmadığı doğru mudur?
2. 450 bin liraya alınan kaynak makinalarının kurulumunun Yalova Üniversitesi Rektörlüğü tarafından yaptırılmadığı için depoda bekletildiği iddiaları doğru mudur?
3. Sürekli uygulama gerektiren "Meslek Yüksekokulu Makine ve Metal Teknolojileri Bölümünde" kaynak makinası bulunmadan eğitim öğretim yapılması uygun mudur?
4. Sorumlular hakkında bir işlem yapılacak mıdır?
5. Okula kaynak makinaları ne zaman kurulacaktır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-52928

Konu : Soru Önergeleri-413

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 25.11.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0917848 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Ankara Milletvekili Sayın Yıldırım KAYA tarafından verilen 7/54500 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Milli Eğitim Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

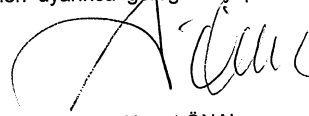
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

10.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, TYT ek yerleştirme puan hesaplamalarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/54501)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından yazılı olarak cevaplandırılması konusunda Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 98.maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 96 ve 99. maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Ahmet ÖNAL
Kırıkkale Milletvekili

2021 yılı YKS Merkezi Yerleştirme esaslarında öğrencilerin TYT Puanından 150, AYT Puanından 180 ham puan alma şartı konulmuştu. Bu şart 1. Ek Yerleştirme için de geçerli oldu. Ancak kontenjanların dolmaması durumu göz önüne alındığında, ÖSYM tarafından 2. Ek kontenjanlarda TYT için barajın 140, AYT için ise 170 olacağı açıklandı. Bu durum pek çok öğrenci için umut olmuştu. ÖSYM 08.10.2021 tarihinde, 2. Ek Yerleştirme için puanları adayların sonuç sayfalarına yansıttı. 2. Ek Yerleştirme için yansıtılan sonuçlara bakıldığında, TYT Puanı 140-149 arasında olan öğrencilerin sadece Y-TYT puanlarının hesaplandığı, Y-AYT puanlarının hesaplanmadığı görülmüştür. Oysa, birçok öğrenci, AYT testinden çok iyi netler yapmasına karşın, TYT den istenilen 150 puanı alamadığı için puanları daha önceden hesaplanmamıştı. TYT Baraj sınırınının 140 puana çekilmesi ile Y-AYT puanlarının hesaplanacağını düşünüyordu. Yani TYT den 140-149 arası alan öğrencilere sadece 2 yıllık bölümleri tercih edebilecekleri imkanlar sunuldu. Bu durum öğrenciler için büyük bir adaletsizlik oluşturdu. Kamuoyunda duyurulan, barajların aşağıya çekildiği söylemi teorik olarak yapılmış gibi görünse de uygulamada gerçekleşmiştir. ÖSYM ise yaptığı açıklamada, TYT puanı 140-149 arası olan öğrencilerin, Y-AYT puanlarının hesaplanmamasının nedenini TYT den 150 puan alamamayı gerekçe olarak gösterdi. Durumun daha iyi anlaşılması için örnek puan açıklamaları aşağıda sunulmuştur;

Öğrenci TYT Ham Puanı	Merkezi Yerleştirme Y-TYT Puan Hesaplanma Durumu	Merkezi Yerleştirme Y-AYT Puan Hesaplanma Durumu	2. Ek Yerleştirme Y-TYT Puan Hesaplanma Durumu	2. Ek Yerleştirme Y-AYT Puan Hesaplanma Durumu
150 ve üzeri	Evet	Evet	Evet	Evet
140-149*	Hayır	Hayır	Evet	Hayır

* Burada öğrencinin, örneğin eşit ağırlıkla ilgili AYT sınavından 50 neti olsa bile Y-EA veya Y-SÖZ puanları hesaplanmadı. Dolayısı ile TYT barajı aslında 140 puana çekilmiş olmadı. Öğrenci sadece 2 yıllık bölümleri tercih etmeye zorlandı. TYT Barajı 2.Yerleştirmede 140 olarak alınmış olsa idi, pek çok öğrencinin Y-AYT puanları hesaplanacak ve bu öğrencilerin 4 yıllık fakülteleri tercih etme hakları olabilecekti. Bu mağduriyetin giderilmesi gerekmektedir.

* Burada öğrencinin, örneğin eşit ağırlıkla ilgili AYT sınavından 50 neti olsa bile Y-EA veya Y-SÖZ puanları hesaplanmadı. Dolayısı ile TYT barajı altında 140 puana çekilmiş olmadı. Öğrenci sadece 2 yıllık bölümleri tercih etmeye zorlandı. TYT Barajı 2.Yerleştirmede 140 olarak alınmış olsa idi, pek çok öğrencinin Y-AYT puanları hesaplanacak ve bu öğrencilerin 4 yıllık fakülteleri tercih etme hakları olabilecekti. Bu mağduriyetin giderilmesi gerekmektedir.

Buna göre;

- 1- Yapılan ek yerleştirmede TYT'den 140-149 arasında puan alan öğrencilerin AYT puanının hesaplanması için neden TYT'den 150 puan şartı istenmektedir.
- 2- TYT ek yerleştirme puan hesaplamalarında yapılan hataların düzeltilmesi için ÖSYM tarafından yapılan bir çalışma var mıdır?
- 3- TYT Barajı 2. Yerleştirmede hak kaybına uğrayan öğrencilerimizin mağduriyetleri giderilecek midir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-52929

Konu : Soru Önergeleri-413

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 25.11.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0917848 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Kırıkkale Milletvekili Sayın Ahmet ÖNAL tarafından verilen 7/54501 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Milli Eğitim Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

287 Sıra Sayılı Basmayazının 17'nci Maddesi Üzerinde Verilen Önerge ve Haritaları

Ek: 2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Görülmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 17 nci maddesi ile 4562 sayılı Kanuna eklenen ek 6 ncı maddeye bağlı "Erkenez Organize Sanayi Bölgesi", "Aksu Organize Sanayi Bölgesi" ve "Türkoğlu-2 Organize Sanayi Bölgesi" başlıklı haritaların ekteki haritalarla değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitok
Karsiyer M.İ.

Ahmet Öztürk
Kahramanmaraş M.İ.

Ramazan CAN
Kırıkkale M.İ.

Serap Yasar
Cizdere M.İ.

Ceyda Getin Erenler
Kütahya M.İ.

Mehmet Cihat Sözen
L.MARAS M.İ.

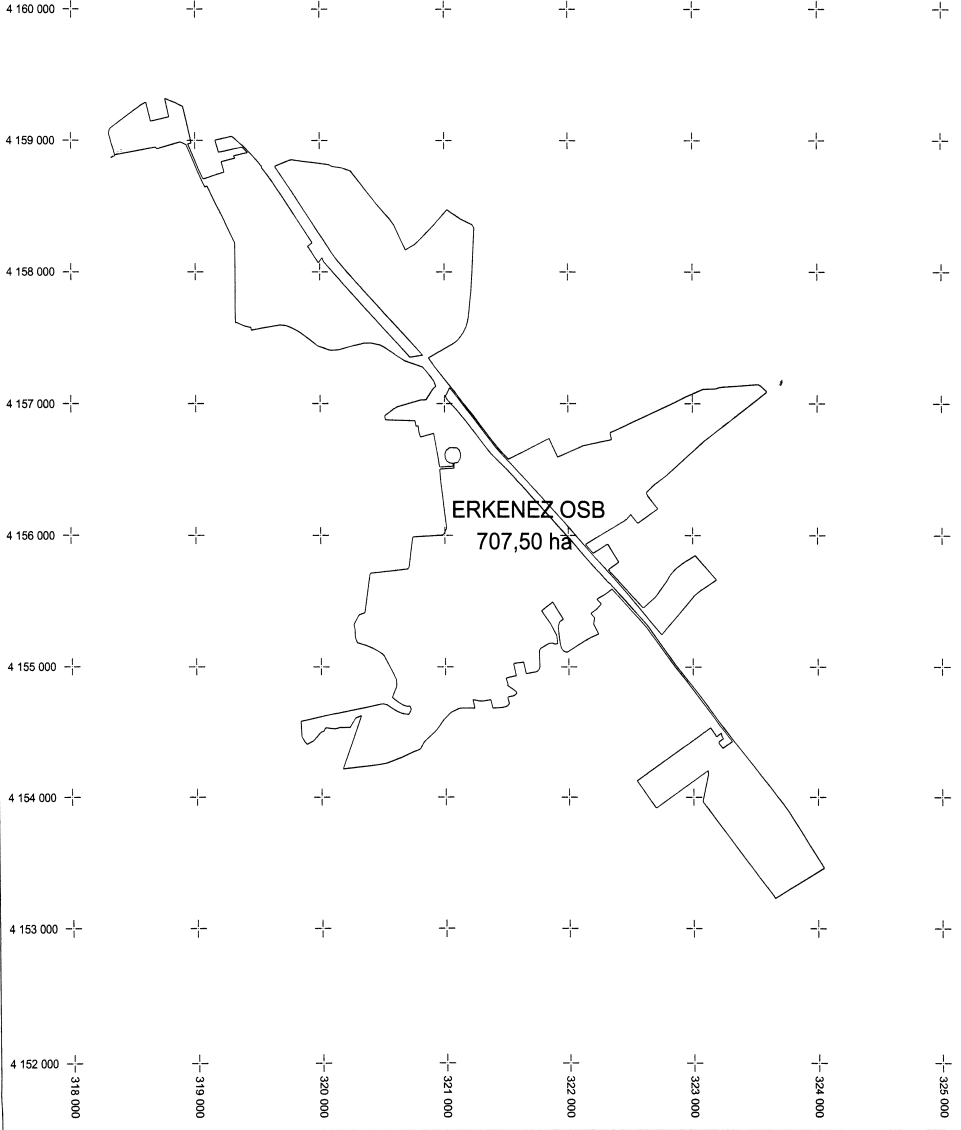

Yavuz Kaya
Balıkesir M.İ.

Tamer Yıldız
Karsiyer M.İ.

GEREKÇE: Önergeyle, Erkenez Organize Sanayi Bölgesi, Aksu Organize Sanayi Bölgesi ve Türkoğlu-2 Organize Sanayi Bölgesi alanları yeniden düzenlenmektedir.

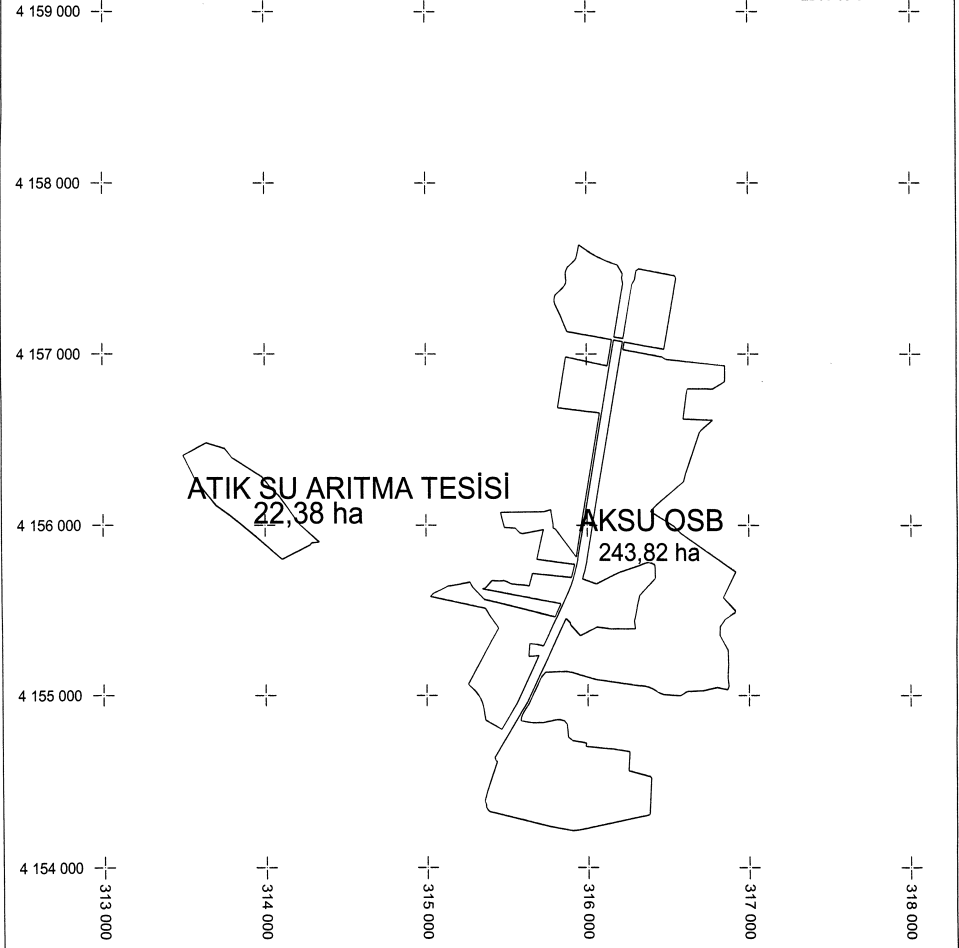
ERKENEZ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

İL: KAHRAMANMARAŞ
İLÇE: DULKADİROĞLU
ALAN BÜYÜKLÜĞÜ: 707,50 ha

AKSU ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

İL: KAHRAMANMARAŞ
İLÇE: ONİKİŞUBAT VE DULKADİROĞLU
ALAN BÜYÜKLÜĞÜ: 266,20 ha

TÜRKOĞLU-2 ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

İL: KAHRAMANMARAŞ

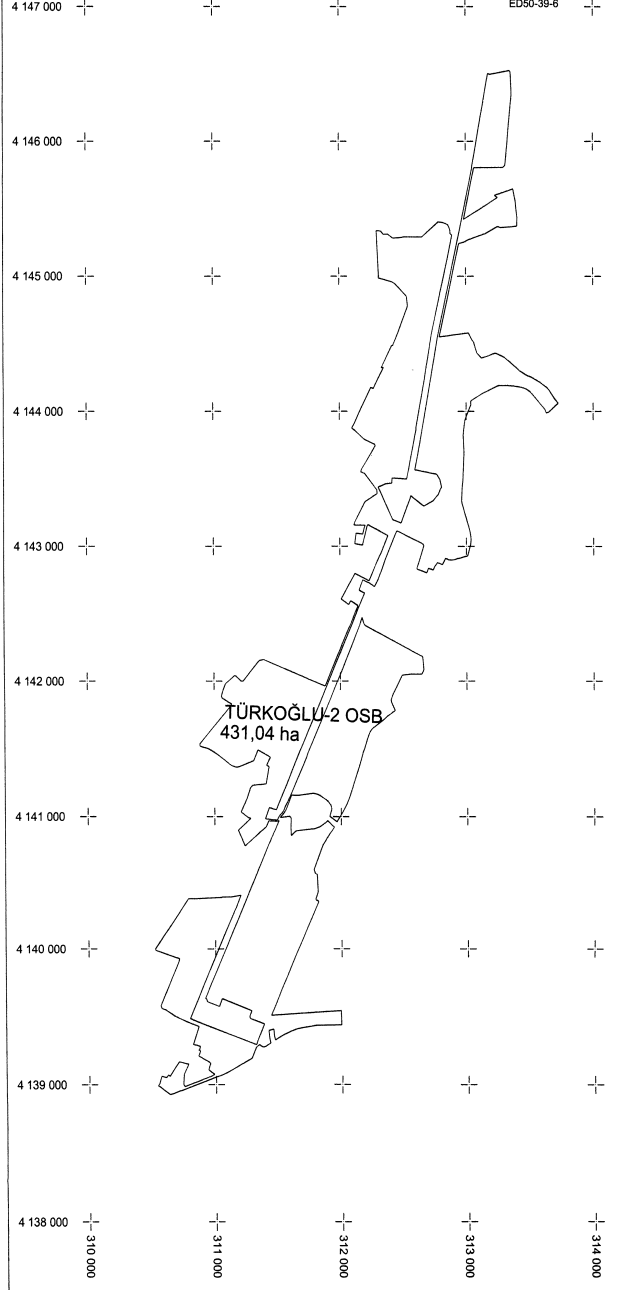
İLÇE: TÜRKOĞLU

ALAN BÜYÜKLÜĞÜ: 431,04 ha

KUZEY

ÖLÇEK: 1 / 25000
ED50-39-6

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 5

26'NCI BİRLEŞİM
2 ARALIK 2021 PERŞEMBE
SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6 Aralık 2021 Pazartesi günü Gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer alması, bütçe görüşmelerine 6 Aralık 2021 Pazartesi günü saat 12.00'de başlanması; Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil, her gün saat 11.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalara devam olunması,

Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 17 Aralık 2021 Cuma günü görüşmelere saat 14.00'te başlanması ve bu Birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, siyasi parti grupları ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye de altmışar dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakikayla sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin maddelerinin oylanması,

Birinci turda, istemi hâlinde, TBMM Başkanlığı ile İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların yetmiş dakika, bu turda siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların yetmişer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) siyasi parti grupları ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların üçüncü turda altmış beşer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) dördüncü ve beşinci turlarda seksener dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) altıncı turda altmışar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) diğer turlarda ise yetmişer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük'ün 61'inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere 2 üyeye söz verilmesi ve 1 üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırmaması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda siyasi parti gruplarına ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye altmışar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) İçtüzük'ün 86'nci maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 24.11.2021 tarihli 23'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun 2 Aralık 2021 Perşembe günü Birleşiminde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 02.11.2021 tarihli 13'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun 2 Aralık 2021 Perşembe günü Birleşiminde 287 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

287 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğü'nün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 20 nci maddelerden, ikinci bölümünün 21 ila 39 uncu maddelerden oluşması, önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30.11.2021 tarihli 24'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

02.12.2021 Perşembe - Saat: 10.30

*Dijital Mecralar Komisyonu

02.12.2021 Perşembe - Saat: 11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

26'NCİ BİRLEŞİM

2 ARALIK 2021 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

---

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

---

3 – SEÇİM

* * *

---

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

---

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

---

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 287) İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3950) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.11.2021) (*) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

3.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

4.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

5.- (S. Sayısı: 259) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2226) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

6.- (S. Sayısı: 256) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Japonya Hükûmeti Arasında Teknik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3264) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

7.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Katar Devleti Hükûmeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

8.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Katar Devleti Hükûmeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

9.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

10.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

11.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İhtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

13.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

14.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

15.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

16.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

20.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

41.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

42.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

43.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

44.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

45.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

46.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

47.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

48.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

49.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

50.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

51.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

52.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

53.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

54.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

55.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

56.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

57.- (S. Sayısı: 241) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

58.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

59.- (S. Sayısı: 243) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

60.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

61.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

62.- (S. Sayısı: 261) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3323) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2021) (X)

63.- (S. Sayısı: 270) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağışlıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3168) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.06.2021) (X)

64.- (S. Sayısı: 273) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Karayolları İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3178) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.06.2021) (X)

TBMM Basımevi/2021